

①
○ NUGÆ VENALES,
SIVE

THE SAURUS
RIDENDI & JOCANDE

AD
Gravissimos Severissi-
mosque Viros,

PATRES MELANCHOLICORUM
Conscriptos.

ANNO 1648.
Prostant apud NEMINEM; sed tamen
VBIQUE.

~~25223.27~~

ML216.63.10/864, Dec. 9.

274 Bowditch Fund. T

\$1.40.

Huic Editioni accessere,

I. Studentes Comoedia.

II. Pugna Porcorum.

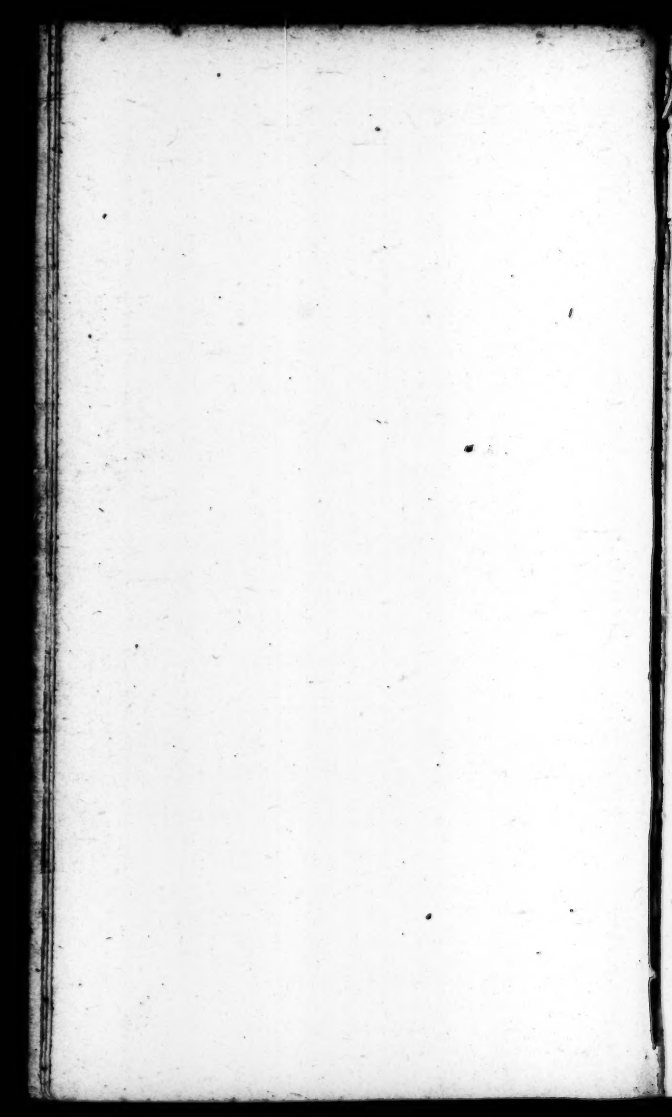
III. Crepundia Poëtica.

Misce stultitiam consiliis brevem.

Horat.

NVGÆ VENALES

PRÆFATIO.

Festive Lector,

Semper *jocari, stultarum nunquam
resui operam dare, non minus fa-
tuorum hominum est: ut pote quod
id quod sibi proprium est, faciunt
quasi minime proprium. Si enim homo ratio-
nalis, etiam risibilis est. Atque hoc est, quod
homini proprium, & quidem quarto mododis-
pellant cum ratione differentes Logici. Ex his
autem modum tenere, sapientis est.*

Omne tulit punctum, qui miscuituti-
le dulci,

*Horatius ait, & omnium calculo approbatur.
Quomodo autem illud fieri possit, haud facile
explicatis est. Ego, qui tamen unicuique li-
berum suum judicium relinquo, non sic severo
studio inhandum existimo, ut propterea om-
nis risibilitas, proinde humanitas, tollatur; exu-
atur; neque sic risui operam dandam puto, ut
ea de causa omnis severitas, omnis autoritas
oculet, atque ita fieri potest, ut*

PRÆFATIO.

Sit modus in rebus, sint certi denique
fines.

Quos ultra citroque nequit consistere
rectum.

Cujus modi tanto major habenda ratio est,
quanto major utilitatis. Est enim id, ut iterum
hoc dicam, optimum utilissimumque, seriis fe-
stiva miscere. Quod ut majori cum delectatio-
ne facere possis, quisquis es, Lector, visum fuit
hoc Ridiculi a elegantissima simul cum aliis
festivis opusculis recudere, risuique promo-
vendo iterare. Tu interim

His utere, Lector amice;
Quæ bona sunt, lauda; falsa refelle: vale.

Qua-

Quenam in mundo admiranda?

R E S P.

QUod omnes cornices sint nigræ: quod ratti æquè citò currant ac mures: quod canes ossa arrodant & deglutiant: quod rusticus armaturam induat, galeam capiti imponat, hastam arripiat ad defendendum pullos gallinaceos, cum singulis diebus tam diligenter observentur à vulpium orphanis. Mirabile quod feles nequam post cœnam, densis existentibus tenebris, sine lumine, sine gladio, sine pileo, nudis auribus pedibusque, absque crepidis calopodiisque audeant aggredi ingentem exercitum honestorum murium & glirium, Mirabilius quod hiems nunquam ita caleat sicuti æstas: uti legitur apud Quinquarillam, sine perspicillo in libro per omnia albo, in illis verbis *pata, pata, pon.* Mirabilissimum omnes fœminas hoc vitio laborare, ut per unum idemque foramen mingant & cacent, cum (scilicet) latrine podicem obverterint.

Quid est scholasticus?

R. Est filius patris sui, frater sororis, nepos avunculi, doctor omnium, præsertim in naturalibus: utpote qui se libenter adjun-

A

git

git puellis, quæ ex simplicitate caseum feli
custodiendum commiserunt. Summa sum-
marum studiosus melius loquitur furno,
etiamsi os ejus non ita large pateat; profert
aurea verba, etiamsi rostrum ipsius non sit
flayum.

Noctis commoda quenam?

R E S P.

1. Nocte conficiuntur homines. 2. Nocte
amatores amasias suas adeunt, & cum iis fa-
bulantur. 3. Nocte Cosmographi, Astrologi,
Philosophi contemplantur planetas. 4. No-
cte ebrii sine scandalo sese inebriant & plane-
tas (hem patinas dicere volui) perscrutan-
tur. 5. Nox arridet Magis, quo liberius
suam magiam exercent; placet furibus ut
tutius furentur; meretricibus ut delectabilius
cocant. Breviter (ut 600. literis dicam) nox
confert dulcem quietem, & inducit oblivio-
nem omnium malorum. Certe si nox non ef-
set, multi artifices se perditum irent: qui
candelabra, & candelas conficiunt, quanam
re compararent sibi victum? Lenones honesti
quomodo sese sustentarent. Magni mercato-
res sulphuratorum mendicarent; quid enim
opus esset sulphuratis, si non essent candelæ;
quid candelæ sine nocte? *Object.* Luna est can-
dela naturalis, ergo non opus est candelis arti-
ficiosi? R. 1. Luna non semper lucet, & tunc
homines instar glirium stertere cogerentur.

2. Est

2. Est quidem Luna candela naturalis lucens noctuis & vespertilionibus, non & hominibus, multo minus furibus.

Mulier quam pudibunda.

R. Quæ tegit faciem cum indusio suo.

Quibus sibi Sapiens homo debet cavere?

R E S P.

1. A zelo amantium. 2. A rapina militum. 3. A penna notariorum. 4. A subtili practicâ procuratorum. 5. A mercatoribus non dantibus mutuò. Contrà non renuet prandere cum Abbatibus; cœnari cum Advocatis; jentaculum sumere cum commissariis aliisque magnatibus; celebrabit pascha in ædibus suis, at quadragesimum ubique. Præceptores nostri sic nos instruere solebant: Quinque hominum genera frequentant nundinas, 1. emptores, 2. venditores, 3. spectatores, 4. ij qui spectatum veniunt, 5. trium literarum homines, vulgò crumenifecæ, ab hoc quinto hominum genere, discipuli, vobis cavete.

Cur odium Vatinianum inter Monachos & Canonicos?

R. Quia monachis ova, Canonicis gallinæ in deliciis sunt. Monachi accusant Canonicos, quod gallinas devorent, quæ illis ova esculentia parere possunt; contra Canonici accusant Monachos, quod ova comedant, è quibus pulli gallinacci (cibus Canonicorum) excudantur,

Antur. Iudex & Scabini sic responderunt; Monachorum rationibus perpensis illis assentimur: sed perpensis rationibus Canoniorum & illis assentimur, itaque neutra pars causa cecidit. Monachorum una ratio est è millibus petita, quia possunt esse gallinæ absque ovis nam Deus in prima creatione creavit gallinas cum nullum esset ovum. Contra Canonici asserunt Deum gallinas non ex nihilo creasse, sed ex materiâ quâdam confusa, quam Iudæi *zohu vabohu*, poëtæ *chaos* nominant. 2. arcte accurateque tenent, gallinas posse produci etiam non existentibus gallinis: idque probant experientiâ. Nam cives in Alcair urbe Turcicâ, in furnis suis calidis ex ovis pullos exilire faciunt: itaque *adhuc sub iudice lis est*, quis victor, quis victus, dubitatur.

Femina formidolosa quamam?

R. Quæ caudam intra crura deponit.

Homo cujus partis orationis est?

R. Participii partis: quia partem capit ab omni animalium genere. Sic multis *struthiocameli* ventriculus est, qui durissima concoquere possunt; aliis adest cor *Leonis*, in quorum numero sunt milites quidam; plures *canis* natura gaudent; quam plurimi suis, omnia promiscuè devorantes; infiniti *Asini* complexione delectantur, à Gallis dicti, *Asnes à courtes oreilles*.

Quotu-

Quotuplices sunt crepitus ventris?

R. Sunt multiplices. Tormentarii horrendos edunt sonitus, domicella crepitus suos premunt intra nates, exilesque sonos emittunt; crepitus apothecariorum nihil aliud redolent, quam vinum aromatites, vel anisum conditū: aromatarii nil nisi zingiber in podice habent; procuratores articulant suos crepitus, sicuti causam alicujus processus; advocati (quos auri sacra fames exagitat) nil nisi aurum tonant in suas braccas; experiemini, & proculdubio invenietis aliquid merdæ.

Femina audax quenam?

R. Quæ duos homines per unum foramen exspectat.

Quid est Rusticus?

R. Liberalis est, ut dives avarus; delectabilis, ut sterminus saccharatum; syncerus, ut miles tempore belli apud pulchram fœminam; amabilis ut podagricus; albus ut civis ex Æthiopia, civilis ut rusticus Montensis. Breviter, Dominus rusticus (cui Deus largitur vitam donec moriatur) est pulchrior monacho sine cappa, mendico sine scutella, avvocato sine codice & decretalibus, ebrio sine cantharo. Dominus rusticus est insignis & generosus miles, qui uno oculo torvo tremorem incuteret integro exercitui muscarum, imo scarabæorum: in illius honorem sequens carmen pono,

*Rustica gens est optima flens, sed pessima gaudens,
Vngentem pungit, pungentem rusticus ungit.*

Quosnam usus praestat charta?

R E S P.

1. Ut nates mundemus, alioqui digitis illas tergere oporteret. 2. Memoria optimorum librorum chartâ reservatur: hinc extat Ovidius de amoribus, speculum ululæ, quatuor filii Aymonis, &c. probati authores, qui ex incendio Trojæ reservati sunt. 3. Literæ amatoriae ad amasiam chartâ transmittuntur. Quid historiographi, poëtæ, oratores essent sine charta? sine gramine campus, & sine crine caput.

Femina meticulosa quanam?

R. Quæ non audet dormire sine viris.

*Quis sagittarius collimat ad pedes, & tangit
nares?*

*Crepitus ventris Germani sic efferunt;
Der unghewisse Schutz binn ich ghenannt,
In allen Landen sehr woll bekannt,
Ich ziel dir nach d' versch, und tref dir die Nasz.
Kanstu es mir sagen, du bist ein Basz.*

Bona Eunuchorum quanam?

R E S P.

1. Sunt immunes à carnalibus voluptatibus, quibus homines brutorum more agitantur, & quasi in furorem præcipitantur. 2. Moriuntur in suo individuo, sicuti phoenix, avis nobilissima. 3. Habent vocem exilem & musicalem.

ficalem. 4. Præficiuntur gynæceis imperatorum, Regum, Principum, &c.:

Quatuor occidunt hominem ante tempus,
Vxor formosa, tristis familia, immoderatus
cibus ac potus, aër corruptas.

Vinum à quibus in pretio habitum fuit?

Romani authorem vini tam magni fecerunt, ut eum inter Deos ponerent; Græci in vino veritatem esse dixerunt, ideo Bacchus pingitur nudus & juvenis: quippe qui sine malitia & fraude veritatem aperit. Hippocrates & Galenus asserunt vinum esse medicamentum præstantissimum: confortat enim & calefacit nervos frigidos; purgat melancholiam; provocat urinam; calefacit stomachum; sistit vomitum, & animat homines ad actus heroicos.

Cur asinis sese mutuo fricare licet?

Hoc privilegium omnibus asinis & quadrupedibus & bipedibus concessum, se mutuo scabere, quia genealogiam suam ducunt à tritavo illius asini, cujus maxillâ Cain occidit fratrem suum Abelem.

Quis usus raparum & brassica capitata?

R. Sunt optima medicamenta pro ægrotis. nam mollificant merdā. Decoctio earum pellit cholicam ventosam, quæ sese exserit per posticum, & sensum odoris vellicat foetore maligno.

Quid est homo sine barba?

R. Piscis sine squammis, ursus sine crines, foemina sine pilis, canis sine cauda.

Mulier nauseabunda quenam?

R. Quæ nihil appetit, nisi jure perfusum.

Avarus cui similis?

R. Est similis porco nam nemini prodest, nisi post mortem. Sed invidus, neque post mortem quicquam utilitatis adfert, & in vitâ suâ valde parum.

Crepitus ventris est ne corporale quid?

R. Ita: probatur sic; ratio corporis organici consistit in subtilitate sensuum. Atqui nihil æque sensibile est ac crepitus. Ergo crepitus est corpus organicum. 2. Ecce alia ratio deprompta ex profunditate meæ braccæ: Ea omnia quæ constant ex quatuor elementis sunt corporea. Sed crepitus sunt compositi ex quatuor elementis. Ergo (*Minorem probo*) quia crepitus sunt sicci, humidi, frigidi & calidi, fac periculum victo dabis manus. Quam pulcrum est philosophiæ operam dedisse! ubique enim locorum nobis adjumento est. 3. Quæ suas habent dimensiones, longitudinem, latitudinem & profunditatem corporea sunt. Ergo crepitus sunt corporei. Quia quidam crepitus magni, quidam longi, quidam breves, quidam curti, quidam obliqui, quidam largi, secundum magnitudinem foraminis.

Ceci

Caci quibus rebus minime indigent?

R. Candela & perspicillo, juxta illud:
VWas bath Kertz oder Brill,
VVan die Eul nicht sehen will.

Quid remedii pro odoratus amissione?

R. Recipe medicamentum quod in officinis vocatur *Diamerdis*.

Papirus, unde denominationem habet?

R. A priapo, Deo, inter Gentes & amatores, satis noto: anagrammatizet quis voculas *Priapus* & *Papirus* inveniet easdem literas. Ideò autem à *Priapo* *Papirus*, quia eo amatores utuntur, dum ad amasias suas literas transportandas curant.

Quibus in locis publice licet loculos exhaurire?

R. 1. In Ganca. 2. In Caupona. 3. In sphæristerio.

Coitus quid efficit?

R. Efficit largam, parvam, curtam & magnam amicitiam.

Crepitus ventris est ne spiritualis?

R. Ita probatur sic: 1. Quæ invisibilia sunt, spiritualia sunt. Atqui crepitus sunt invisibiles. Ergo spirituales sunt: minorem probo, dum vos oro ut insignem crepitum emittatis, mihi que indicatis cujus coloris sit, vel metimini mihi ulnam unam; sicuti metiri solet pannus, & vobis, ut in concursu lampada tradam, 2. Quæ habent agilitatem

tem, ut nullus hominum possit eorum ictus evitare sunt spiritualia. Sed tales sunt crepitus. Ergo, &c. His adde, etiamsi crepitus proveniunt ex spelunca, & nascantur sine visu, sicuti talpæ, attamen non sunt palpabiles, sicuti tenebræ Ægyptiorum. Ergo, &c. 3. Fides ex auditu est. Crepitus sunt ex auditu & odoratu. Ergo crepitus spirituales sunt.

Famina superba quanam.

R. Quæ tantum magnos intuetur.

Phlegmaticis & pulmoniacis quomodo succurrendum?

R. Clystere auriculari, seu in aures injecto, quo cerebrum eorum purgetur à pituitosis & biliosis humoribus. Hoc medicamentum heri vesperti (nolo enim numerare, menses septimanas & dies) inveni in aliquo libro impresso triginta annis ante mundi creationem. In quo etiam libro inveni medicamentum ex helleboro albo confectum, quo sumpto Lens abortiit & pediculus sternutavit. O quam pulchrum est, esse medicum! etiamsi nasum stercorei admoveere debeat: quid tum postea? ex re quâlibet bonus odor lucri: licet sterces & urina sint medicorum fercula prima, non curo; modò mea bursa semper sit gravisda Iacobitis; modò meum armamentarium semper probè sit instructum [si non pistolis saltem] pistolettis; sit interim (per me.

me licet) medicorum *recipe* , *decipe*.

Quodnam est presentissimum remedium colicæ?

R. Occludere os , & aperire nates. Agimus vobis gratias Reverendi Doctores & in gratitudinem osculamur manus vestras, vos in recompensationem osculaminus nostros nates.

Quid est honor?

R. Est nihil apud Latinos , rien apud Gallos. Honor est , quod facit fumare culinam; honor est, quod replet granaria & cellas; honor est, superbe vestitum esse; honor est, strenuè evacuare cantharum, honor est 1000. homines in prælio occidere & ne unum quidem procreare.

Mulier Hugenota & Papistica quænam?

Hugenota est , quæ omni tempore desiderat carnem; Papistica quæ sæpe volvit & tractat aspergillum.

Volatus avis paradisi quam vim habet?

R. Mare reddit humidum & salsum, ignem efficit calidum, & aromata efficacia cordi corroborando.

Quænam sibi honorifice cedunt?

R. Dies cedit nocti , tempus serenum pluvioso , dies sabbati , diei solis.

Quid est crepitus?

R. Crepitus est flatus ventris , quem natura provida sanitatis tuendæ causa per podicem ejicit , materia ejus existens paululum crassa; Hæc est definitio essentialis & quid-

ditativa, constat enim ex genere, quod est flatus, & differentia, quæ est ventris, nisi velis nos æque per os ac per podicem pedere.

Ære alieno oberato quid jucundissimum?

R. Si terminum dilatationis ei detur eo usque dum induciæ fiant inter feles & mures.

Mendici quam varia nanciscuntur nomina?

R. Si juxta rivum Rheni comedant, Domini Rheni appellatur, si in plateis pediculos colligant custodes platearum vocantur, si juxta exercitum sese scabant, generosi milites sunt, si furentur, patibuli incolæ existunt, si panem petant propter Deum proprie mendici dicuntur.

Quid est femina?

R. Est secunda pars necessaria ad propagationem & conservationem generis humani. Græcus quidam dixit, ignem, aquam & foeminam esse tria mala, atque ita foeminam bonam quis inveniet? Philemon testatur, bonam capram bonum mulum, & bonam foeminam, esse tria pessima animalia. Simonides dicit, foeminas natas vel ex simia, vel ex vulpe, vel ex mustela; alter clamat earum pulchritudinem esse instar rosæ spinis circumdatae, verba earum fraus, ornatus earum cauda payonis, amor earum veluti serpens, qui in amplexu strangulat marem suum. Foemina (quod sub rosa dictum venim) est homo levissimus vix ponderans duo grana, foemina constat ex tenuissima materia cujus ulna emittitur teruncio.

Qua-

Quare rex rhombuli, trifolii, cordis & ligonis, quatuor chartarum reges semper sunt pauperes?

R. Quia continuo sunt in lusu: juxta illud: Ludus homini perditio. Miserrima est præterea conditio eorum regum; Nam si uni parti nimium pecuniæ detraxerint, condemnantur ad ignem & sicuti magi in cinerem rediguntur.

Quibus caput facile tumidum sit?

R. Iis quos deficit moneta. Homunculi quidam cum in popina quadam abdomini inserviissent, capita eorum ita intumuerunt, ut inde egredi non potuerint.

Quid est melancholicus?

R. Est stultus inter omnes asinos, qui non intelligit carnem perdicum esse longe delictiorem vaccina.

Famina spiritualis quanam est?

R. Cujus vagina capax est magnarum rerum,

Crepitus ventris est ne bonus?

R. Ita: probatur sic: Illud censetur esse bonum, quod utile, jucundum & honestum est. Cicer. 1. officior. Atqui tales sunt crepitus. Ergo, &c. Minorem probo: utiles sunt crepitus: quia qui animose pedit prolongat vitam suam juxta proverbium vulgare; utilitas crepitus inde quoque apparet, quod omnes fere artes ex eo originem suam duxerunt.

subt.

runt. *Musica* ex crepitu orta est, quia tota pendet ex varietate sonorum: sicuti non inveniuntur duo nasi per omnia similes, ita vix ac ne vix quidem duo crepitus ejusdem soni, sed quot peditores, tot soni. Antiqui prædicebant pluviosum aut serenum tempus ex tono & sono suorum crepituum, Ecce *Astrologia*, Germani, quia crepitus emittunt, tanquam ex profundâ aliqua spelunca, hinc bombardæ & tormenta bellica inventa; Galli, hinc confecere pilam lusoriam, quam follem appellant. Nautæ artem navigandi, inde didicerunt, ut uno vento ad contraria loca navigare possint, hac consideratione moti, quod crepitus collimet ad pedes & feriat nares, Galenus, Hippocrates, Avicenna, Rases, &c. multa secreta quoad medicinam, inde hauscerunt. 1. Crepitus est jucundum quid; quia cantat nascendo, & nascitur cantando, Imo quod plus est, unus crepitus clare editus omnes sodales etiam omnino melancholicos, ad risum concitat. Inprimis crepitus canis aulae delectabilis est, quippe qui veniam pedendi largitur Domicellis omnibus horis, dummodo dicant, abigite canem, quia pepedit. 3. Crepitus est honestum quid: quia utilitatem adfert maximam, & hominem vivificat, unde quidam ex retento crepitu obierunt. Hinc Cæsar quidam Romanus edicto permisit, ut cuilibet crepitum clare emittere liceret etiam in ipso convivio.

Filii prodigi quinam!

Quorum abavus est Midas. Nam Midas omnia quæ continebat, mutabat in aurum, ita prodigi omnia Midæ bona reliqua transmutant in merdā, colore eodem, sed odore plane diverso.

Quomodo efferes uno vocabulo latino quinque animalia eaque pilosa?

R. Vultis scire? unico verbo hoc *conculcavimus*. Prima syllaba est *con* Gallicanum, quod Latinis sonat cunnum. Secunda syllaba est *cul* quod etiam Gallicum est, Latinis autem est podex; Tertia syllaba *cat* picardicum est, Latinis cattus, Quarta syllaba est *vi* & est epifex naturæ. Quinta syllaba est *mus* animalis satis notum, Gallicè *souris*.

Mulier debilis quanam est?

Quæ statim in dorsum cadit, simulac eam vel digitulo quis tetigerit.

Quanam est differentia inter pediculum formaliter sic dictum, & pediculum planum, seu inguinalem?

R. Pediculus ut sic totum perreptat corpus, at pediculus planus inhæret mystaci palpebris &c. occupatque, portum posticum; Gallis, *le port sous le cul*. dictum. Dicam planissime, ut cæci videant, surdi audiant, leprosi sentiant. Pediculus inguinalis est instar planetæ fixæ, at pediculus vulgaris instar planetæ erraticæ; aliquando tamen boni amici sunt. ita
ut

ut eadem mensa imò eadem quadra utantur.

Rapæ quomodo profunt?

R. Auferunt à filiabus cordis palpitati-
onem, syncopen, anxietatem, pleuritidem, ap-
petitum inordinatum, colorem pallidum, tre-
morem, vomitum oris sed non podicis. Sum-
ma rapæ & brassicæ capitatae profunt. Nam
brassicæ procreant ventum & rapæ crepitum.
Quidam multas comedendo rapas femoralia
permerdavit. Si quis non vult credere admo-
veat nasum & sentiet proculdubio, nisi pror-
sus careat odoratu.

Quis est author ventorum?

Follis confector & podex.

Bona domestica quanam est?

R. Quæ omnibus satis pensi exhibet.

Quid sunt Bohemi?

R. Sunt homines rotundi, quorum nasus,
dum vivunt, semper intra duos oculos confi-
sit, qui æquè sordide egrediuntur mundo ac
intran, qui habent ventum in podice æque
ac follis; minimum eorum natura donavit 32.
dentibus, qui maxilla instar crepitaculi lepro-
forum. Bohemi plebei equitant super scemi-
nas, at magnates & nobiles super equos, stul-
ti sunt per naturam, estque iis stultitia pro-
prium quarto modo, frigent præ calore, &
æstuant præ frigore.

Quinam sunt excommunicati?

R. Qui crepitum emittunt & non aperiunt
podicem.

Quam

*Quam quisque novit artem in hac se
exerceat ?*

R. Itaque Philosophus loquatur de Philo-
sophia, medicus de merdis, cerdo (vulgo
aurifex in corio) de veteramentis, barbiton-
sor de barba. Cæcus delectetur baculo suo,
Doctor caputio, monachus cappa, faber se-
curi, nauta navi, &c.

Recita laudes podicis ?

R. Dominus *podex* cætera omnia membra
dignitate superat. Nam 1. est *philosophus*, quia
gerit barbam. 2. Est *advocatus* insignis, quia
tam clarè animi sui sensa exprimit, ut nullus
advocatorum audeat nasum suum admove-
re. 3. Est *capitaneus* animosus, nam aut vult vin-
cere, aut vinci sive mori, ita præfractè pu-
gnat. 4. Est *Rusticus* insigni charitate predi-
tus, sæpe enim vicini sui agrum gratis ster-
corat. 5. Dominus *podex* est excellens pi-
ctor, præsertim quoad indusium. Linteamina
eum tam citò non sunt extensa, quin pictu-
ras varias adumbrat. 6. Est probatus *pharma-
copola*, quia optime conficit confectionem
Diamerdis. 7. Est optimus *musicus*. Nam
quamvis musica divina & vocalis sit jucunda,
nihil tamen ad podicis musicam. Nam vocalis
musica tantum satisfaciatur auribus, at podicis
musica non tantum tangit auditum, sed etiam
odoratum, gustum, visum, tactum. 8. Est
vir honorabilis, quia primus locus ei assigna-
tur.

tur. In conviviis hoc cernere licet, ubi parietes tapetis ornati sunt & pulvinaria composita, nam ibi audiuntur statim hæc & similia: tu pone podicem hic, tu ibi, hem tu nimis humiliasti podicem, tu non satis commode sedes, nimium exaltasti podicem, tu eas allatum in vinum cum tuo podice, tu manes hic cum tuo podice, & ego vobis ago gratias & abeo cum meo podice.

Femina curiosa quanam?

R. Quæ appetit scire, quid quivis possit.

Qui maximè omnium lucentur?

R. Qui in hoc seculo sunt versipelles, temporis servientes & instar Chameleontis quemlibet colorem induentes, qui cum affirmantibus affirmant, cum negantibus negant, hic quæstus hodie est uberrimus.

Brassicis capitatis quinam delectantur?

R. Fœminæ: idque propter acrimoniam earum, & cum eas miscuerint cum farina zizaniorum, provocant annos, dies & menses suos, suppositis in modum suppositorii: loquor de *Androgyne*, id est, corpore composito ex duplici podice & quatuor clunibus, quod mirifice facit ad conservationem generis humani. Galenus ait, brassicam capitatam admodum utilem esse iis, qui tremori & convulsionibus sunt obnoxii: quare consulo juvenibus, ut omni mane sumant scrupulum unum ut nates tremant, quando virga eis minatur,

natur, fumant item tandem recens nuptæ, ut possint alacrius perficere opus, quod prima nuptiarum nocte exequendum.

Famina gulosa quanam est?

R. Ad hanc quæstionem utpote difficilem, solus respondere nequeo: subvenite viri qui ornati estis more Mosaïco secundum vetus Testamentum scilicet. Hem devorare manipulum unum cinnamomi, syncope corripiamini, apprehendite trabem ne cadatis: quid jam dicitis: Illa gulosa est, quæ amat rem delicatulam. Rem acu tetigistis.

Quis nasus est optimus?

R. Magnus. Vide catalogum Imperatorum Romanorum omnes fuerunt nasuti. Numma secundus rex Romanorum sesquipedalem nasum habebat, ideoque nominatus fuit Pompilius, quasi dicas, nasus in superlativo gradu. Lycurgus & Solon habebant insignem nasum, si fides sit adhibenda Plutarcho. Summa omnes reges Italiæ fuerunt nasuti, excepto Tarquinio superbo, qui ideo etiam urbe & regno pulsus fuit. Quisque apprehendat nasum suum, & videat, num possit fieri imperator. Qui habent magnum nasum cæteris sapientiores sunt, & melius exercent animi functiones, quia melius excrementa exeunt. Vnde Homerus quia erat sapiens nasutus dicitur. Et proverbio illi dicuntur prudentes, qui è longinquo odorantur; & de stupido dicitur,

non:

non habet nasum : & præsertim nasus est indicium brachæ : juxta illud :

Ad formam nasi cognoscitur ad te levavi.

Quanam est differentia inter sapientem & stultum ?

R. Aliqui mensuræ duæ vini discriminant sapientem à stulto. Nam cum doctor mensuram unam atque alteram biberit ; nihil differt à stulto. Alii qui plus vident quam 25. cæci cum suis perspicillis , sic respondent , nullam aliam esse differentiam inter sapientem & stultum , nisi quod hic publice , ille privatim sive clanculum , suam exercet stultitiam. Certe in quibusdam etsi stultitia foris non appareat , semina tamen stultitiæ intus latitant. Sed qui se putat aliis sapientiore esse , is stultorum imperator dicendus est. Est enim primus stultitiæ gradus sese aliis antepone. Huic quæstioni finem imponens vobis omnibus opto annos Næstoris , divitias Midæ , ipsius autem aurículas iis , qui non habent :

Femina frigida quanam est ?

R. Aquæ potatoribus res ista decidenda relinquitur non vinolentis : qui capite & podice suum negotium defendunt , sicut cornix , quæ nuces frangere & dejicere desiderat : uno verbo : frigida est , quæ desiderat operiri visibus.

Cur data est barba viris ?

R. Ut sit signum dominii in fœminas , iisque

que præpolleant. Fœminæ iratæ Iovem adierunt, petentes ab eo barbam, tum Iupiter subiratus, in medio, inquit, consistit virtus, barbamque illis affixit in medio. Iuro per ambas nates hoc formaliter ita sese habere.

An viri cornigeri sint infames?

•R. Nequaquam. Nam cornua portare honori datur. Sol spargens radios super terram, nonne videtur dicere, videte cornua mea. Luna crescendo & decrecendo ostendit cornua sua. Magna pars quadrupedum gerit cornua. Imo ipsi Diaboli si pictoribus sit habenda fides, habent cornua. Monoceros, Taurus, hircus gloriantur cornibus suis. Moses cornutus pingitur. Pan Ethnicorum Deus cornua habet, *πᾶν* Græcum est, Latinis omne, si addas cornua, idem est ac si dicas, omnia sunt cornuta. Cum igitur in cœlo, in terra, in inferno sint cornua, quare & viris cornua non competerent?

Expone versus istius Epitaphii.

O Deus omnipotens vituli miserere Ioannis
 Quem mors præveniens non sivit esse bovem.
 Corpus in Italia est, habet intestina Brabantus:
 Ast animam nemo; cur? quia non habuit.

R. Est epitaphium factum in honorem cuiusdam studiosi nobilis Heydelbergæ studentis, qui cum insigniter genio indulgeret, vinumque non pitissando, ut decebat, sed plenius buccis hauriret, vitam suam abbreviavit.

Illius

Illius sensus est : O Deus omnipotens vituli miserere Ioannis. Vocabatur enim Ioannes Kalb seu vitulus. *Quem mors præveniens non sivit esse bovem.* Metuendum enim , ne si diutius vixisset , ex vitulo bos factus fuisset. Corpus in Italia est, &c. cum nobilis esset corpus ejus Italiam versus missum , intestina vero ad Brabantos . Ast animam nemo : cur ? quia non habuit. Certe ebriosi neque vitam neque animam habent.

Quid est barba?

R. Est pilus. Quid est pilus? R. Est barba.

Quinam sunt omnium maxime gulosi?

R. Fœminæ : quia non solum de die , sed etiam de nocte carnes comedere volunt , una vice tantum devorantes ut penè suffocentur.

Qua est differentia inter barbam & crinem?

R. Barba nascitur in fœminis juxta os pubis , at crinis in pericranio & auribus.

Narra lepidam Thrasonis Irrisionem?

R. Quidam cum à Thrasone egregie fustibus muctatus esset , interroganti populo cur se non defendisset , respondit id strenue fecissem , nisi metuerem Thrasonem hunc alio tempore me aggressurum , & minaciter in culum meum sufflaturum , quod pati nullo modo possem quin in illius faciem & oculos scREAM , quod redoleret merdam.

Femina

Famina diligens quamam est?

R. Quæ bis suum opus perfecit, antequam altera semel.

Quomodo pronunciabis uno verbo, radices esculentas, carnem & pisces?

R. Vocula *Pekulharing*. Pe enim Barbanti-
nis sonat radicem; Coloniens. & Germanis
Murren oder gelbe Ruben, *Haring* est piscis:
& *kul* seu testes carnem significat.

An pecunie obediunt omnia?

R. Sic? Nam magni mercatores sulphura-
torum apud combibones in majori pretio
sunt, quam ipse Plato, si maledicto isto
metallo destituatur, juxta illud: *Si nihil at-
tuleris, ibis Homere foras.*

Quenam sunt privilegia scabiosorum?

R. Si tres sodales affideant & sint nisi duo
vitra, Dominus scabiosus habebit unum pro
se, privilegiatus est, ut solus bibat, solus
edat, solus merdet. Si octo hospites diverte-
rint in diverforium, in quo sit curta suppel-
lex, & sint nisi tres Lecti, Dominus sca-
biosus privilegiatus est ut unam occupet (cæ-
teris omnibus ringentibus) solus dormiat, ita
bene meretur de omnibus scabiosus. Innu-
merabilia ejus Privilegia sunt. Hoc privilegiū
etiam in eos competit, quod leprosos nitore
superent, quodque duo scabiosi oculati plus
videant quā ducēti cæci cum suis perspicillis.

Cur

*Cur crepitus est generis masculini cum perti-
neat potius ad feminas, & mentula ge-
neris feminini, cum pertineat ad
masculos?*

R. Missos faciamus Chamæleontes, qui
nisi ventis & fumo vascuntur, cordatos consu-
lamus. Prima quæstio est, cur crepitus sit
generis masculini, &c. agitata fuit in colle-
gio magistri Aliborum. Vos qui estis *Nasuti*
dicite sententiam vestram: accedite hic: Non-
ne veteres Romani condiderunt legem de
crepitu propter fœminas? quæ cum intra
nates suffocabant, & totum sodalitium hu-
meſtabant sine humore vini vel cerevisiæ, ita
ut labia non madefierent? R. Verum quidem
est, mentulam proprie pertinere ad mascu-
lum, sed quia fœmina ea die nocteque exer-
cenda est, dixerunt esse generis fœminini. Per
quam regulam. Esto fœmineum, &c.

*Quanam est supellex mobilis maxime necessaria
de nocte?*

R. Sulphurata. Nam simulac nox ingruit,
candela accendi & focus exstrui debet, hoc
autem fit beneficio sulphuratorum; quod si
desint jam vicinos importune adire oportet, &
precario ab illis ignem petere. Et quam ne-
cessaria sint sulphurata hinc apparet, quod
magna pars pauperum victum inde sibi quæ-
ritat, hinc *Cornucopiæ* pauperum dici pos-
sunt quia ex illis victitant quoad necessaria
ali-

alimenta scilicet & vestes. 2. Si quis tempore nocturno incidat in syncopen, aut apoplexiam statim subsidium petendum à sulphuratis & ignitabulo (Nam hæc duo inseparabilia sunt) statim candela accendenda ad accersendum medicos, pharmacopæos, chirurgos, quod si sulphurata desint ecce Homo mortuus. Vnde recte belgæ de sulphuratis:
Ein gross gemacht umb ein klein Gelt.

Mulier liberalis quanam?

R. Quæ nihil deneget petentibus aliquid à se.

Estne mendicis preferendus diviti?

R. Est. Quia Alexander totius orbis monarcha invidabat Diogeni paupertatem suam, dicendo : si non essem Alexander vellem fieri Diogenes. 2. Quia paupertas artes perdocet: necessitas enim artium inventrix & ingenii largitor : & revera dum pauperes student, divites abdomini indulgent : & quia paupertas semper in magno pretio habita fuit, ideo mendici immunes sunt ab omnibus vectigalibus, & ubique locorum jus municipale (quod quibusdam in locis multo constat) gratis obtinent. 3. Omnes reges totius mundi, principes, cives, &c. de jure divino tenentur illis pendere tributum & dare eleemosynam, privilegium hoc illis nunquam decrit quamdiu mundi hæc compages stabit, nam mendicos semper habebimus nobiscum. Ve-

rum quidem est quod multam adhibeant diligentiam, quo sibi acquirant panem quotidianum, at id illis commune est cum advocatis, procuratoribus & totâ tribu furunculorum. 4. Cum per mare per terras currat mercator ad Indos, idque sæpe cum vitæ periculo, soli mendici à latronibus liberati sunt, juxta illud; Cantabit vacuus coram latrone viator. 5. Cum obarrati à suis creditoribus vexentur, in solos mendicos neque procurator, neque creditor, neque magistratus ullum jus habent: quia calvum velle re difficile est, tonsi sunt usque ad cutem, estque illis domi curtissima suppellex. Itaque petentes ablegant; contra ab omnibus stipem petunt, cives sunt totius mundi, cum ceteri homines una civitate inclusi sunt veluti Parisiis, Roma, Colonia, &c. 6. Præterea neque facta usura animam conspurcant, nemo illis fortunam invidet. Videtis ergo paupertatem esse malorum refugium, miseriæ asylum. 7. Donum pauperis rustici in vola manus portantis pauxillulum aquæ ad Artaxerxem, nonne superat divitias 100. Dominorum? Pauperibus enim nunquam deest bona voluntas. Et Thebanus Philosophus nisi cognovisset paupertatis prærogativam, nunquam projecisset bona sua in mare, dicens; *mergam vos ò Divitiæ, ne mergar à vobis.* Fabritius id quoque exactè cognovit, cum rapa sua prætulit auro Samnitarum. Magnus
Phi-

Philosophus nudus exivit civitate Priena. Diogenes nunquam rupisset scutellam suam ligneam, nisi scivisset, naturam nobis de omni suppellectili satis superque providisse. Et certè tot homines docti non fuissent amplexi paupertatem, nisi gustum aliquem boni in ipsa percepissent. Breviter mendici quiete dormiunt, non timent crumenisecas neque latrones nocturnos. Neque opus habent Helvetiis ad thesauros suos custodiendos. Et ut id quod res est, dicam, Homo qui paucis contentus est, perfectè dives est, imò ditior quam si possideret opes Cræsi & Alexandri. Pauper nihil potest omittere & tamen singulis diebus lucrum facit.

Qualis futurus est Antichristus?

R. Erit prægnans & pariet 18. Elefantos scarlatos & cæruleos, & hac de causa anseres tam alte vociferabuntur, sicuti solebant ante 100 annos, neque dignabuntur calefacere pedes, quando volent ire cubitum. *Mulieres cur potius nubunt Iuris perito, quam Medicis & Theologis.*

R. Poëta neootericus.

*Vt juris mystes ius fas rectumque ministrat,
Fæmina sic rectum semper amare solet.*

Meretrix quid & unde?

R. Meretrix rectè à quibusdam dicitur Ephippium *Respublica*: ejus avus fuit eques rusticus, & ne ipsa degeneret à stirpe sua,

vocatur eques aurei velleris, sive mavis, equus. Meretrix unam manum ori admovet alteram crumenæ, nisi quando assidet mensæ: meretricis unus oculus in patinis est, alter in quadra vicini sui, uno oculo ridet altero flet, aurem unam aperit culinæ odori, alteram claudit precibus amicorum, curæ cordique illi est sodalium sanitas, nam eos non sinit stertere nec die nec nocte, & præsertim tempore pomeridiano, quod est admodum insalubre: habet aures patulas similes auribus (salva reverentia) asinorum, os illi est instar fornacis, quamvis ad tantam capacitatem non accedat. Vno verbo meretricum virtutes tot sunt, quod sunt muscæ in autumno, pediculi in pallio mendici, farcimina Parisiis, & ne videar eis adulari, est *tanquam equus & mulus in quibus non est intellectus.*

Mendacia adferuntne quid utilitatis?

R. Quod sic. Nam Chaldæi, Ægyptii, Græci & Romani, cum animadverterent veritatem non sufficere populi ferociæ domandæ, formarunt religiones mendaciis scatentes. finxerunt Neptunum cum tridenti, Cupidinem cum sagittis, Vulcanum cum face ardenti aliaque mille fragmenta, & mendacia quæ excogitarunt ut subditos in perpetua obedientia & concordia continerent. Idem fecit Minos in Creta, Lycurgus Lacedæmoniis, Mahomet suis mendaciis totum imperium sta-

stabilivit. Bellorum præfecti, & quæstores ærarii mendacio admodum opus habent, similiter & iudices in suis functionibus, Et Domini Advocati, qui defendunt, quod præter eis mentiri permittat. §. Nam si cui ex justa causa. Mercatoribus & artificibus mendacium panis quotidianus est, ex quo plerique victitant, & multorum res ad restum rediisset, nisi se hoc modo sustentassent. Amatores nunquam ad finem optatum pervenirēt, nisi mentirentur per gulam, Medici, chirurgi, lenones, imo agyrtæ omnes nonne palam utuntur mendaciis? Iudith nonne mentita est, ut patriam liberaret periculo, quod illam premebat. Et divinus Plato, quamvis magnus zelator veritatis (qui in secunda sua lege omnes poetas exilio multavit, eo quod insigniter mentirentur) nihilominus lib. 2. de repub. dicit: selectas fabulas matres ac nutrices pueris narrare hortabimur, quasi dicat, instilla infantibus mendacia. Et ut breviter dicam verbis circiter 18000. Rhetorica quid aliud est, quam ars mentiendi.

Charitativa quanam est?

Responde, tu qui tantum cerebri habes quantum pulicum in podice canis, qui repletus es sapientia à culo usque ad gurgulionem? Hæreo: dicam ergo: charitativa est, quæ libenter hospitio excipit cecos.

Quodnam est maximè necessarium & speculativum in domo?

R. Dicam aperte, ut surdi audiant; monoculi & cæci videant; inodori odorem illius participant; est *latrina*. Ea enim omnes uti coguntur de necessitate naturæ; unde excretio opus naturæ; unde excretio opus naturæ dicitur. 2. Latrina est admodum speculativa; nam nos omni scientia instruit. Si quis desiderat esse *Mathematicus*, *Philosophus* aut *Astrologus*, adeat latrinam ibi percipiet, quando cælum pluet, ibi videbit eclipses cum lunares, tum solares, ibi intelligit rotunditatem orbicularem cum suis influentijs, cognoscet ventum Australem frantem ex loco proprio, ibi intuebitur patriam (hem planetam dicere volui) veneris, inspiciet horologium, in quo horæ ad amissim indicantur, Si quis discere velit *artem militarem* admoveat nasum suum latrinæ; percipiet sonum bombardarum, tormentorum, &c. Si quis desiderat scire *Musicam*, adeat latrinam, audiet varios sonos; discantum, tenorem, altum, Bassum. Si quis vult esse *mercator* & facere lucrum ingens, adeat latrinam, petat mille libras, non ei denegabitur, semper janua patens erit. Si quis vult esse *coquus*, adeat latrinam, ibi videbit omnes generis cibos preparados, *carras*, *farcimina* &c.

*Cur Helvetii in bracciis suis gerunt vaginas,
in quibus enses recondunt. Hollandi vero, Gal-
li, aliique Germani non item?*

R. Quia Helvetiorum filiae simplicissimæ sunt, ideoque ejusmodi signis indigent: contra filiae Gallicanæ, Hollandicæ, &c. longe sunt astutiores ideoque signum certius sibi eligerunt: optime enim callent hunc versiculum:

Ad formam nasi cognoscitur ad te levavi,

Recita verba ridiculi cujusdam oratoris?

R. Quidam dum peroraret inter cætera sic dicebat, ubi incipiam, auditores, nescio. Nam quantum ad Theologiam attinet, nihil intelligo, quantum ad mathematicam valde parum, quantum ad philosophiam sum alter norans, & quantum ad reliquas omnes scientias, nihil scio. Deo sit laus & gratia. Nam quantum ad Juris prudentiam alias rectum *das recht*, ei rei foeminæ vestræ melius studuerunt quam ego, & vos docebunt quidem aliquid. Itaque nihil habeo, auditores reverendi, quod vobis proponam, nisi meam stultitiam, & si non vultis me audire perorantem de hac insigni materia, vos omnes inanes dimittam. sed quia video aures vestras apertas instar crumenæ advocati vel erectas instar asinorum dicam vobis verbum unum atque alterum. Dicite mihi bona fide, existimatisne vos me sapientia antecellere, si putetis, jam

Stulto stultiores estis. Nam primus gradus stultitiæ est; sese aliis antepone. Nonne legistis apud probatos authores stultorum numerum esse infinitum? An ego vos stultitia supero, dum ridicularia vobis narro; an vos me eadem superatis, qui ridicularia auditis? Certe plures sunt stulti, quam sunt syllabæ in Calepino; dicam aperte ut Surdi quoque audiant, *Die Welt ist der Narren voll.* Vultis probationem? Nonne proverbium est? *Oportet stultescere, vel in juventute, vel in senectute.* Itaque stultitia regnat vel in hoc, vel illo tempore.

Quibus non licet curare omticulam?

R. Quibus panis, vinum & dentes desunt.

Quare femina non sunt caudate?

R. Quia caudam à viris aut à vicinis suis mutuo accipiunt.

Porci in quibus homines superant?

R. In vestibus & cibo. Nam vestes habent naturales, setas scil. & cibus eorum est delicatior nostro, quia est exactè masticatus, ita ut nihil aliud restet, quam ut deglutiatur.

Quinam sunt infortunati?

R. Qui habent memoriam cuniculi, qui currendo se perditum it. 2. Qui è lecto surgentes podicem elevant antequam nasum elevaverint.

Quanam non saturantur?

R. Oculus visu, auris auditu, &c. & femina nunquam fastidit virum.

Quid

Quid est hypocrita?

R. Qui incedit capite reflexo intra duas scapulas, qui habet brachia sua intra manicas, togam supra coxendicam gestat, & podicem intra femoralia abscondit.

Quinam sunt ejusdem farinae homines?

R. Dominus Be fa-be-mi, id est, musicus: Dominus palpator pullorum an ova parere velint vulgo *Hennentester*: Rogier bon temps, id est, comestator & Bacchi filius vulgo *Schmerborst*.

PROBLEMATATA LUDICRA

& Historiola ridicula

A N I M I

RELAXANDI

CAUSA EXCOGITATA.

*Quenam sunt raro contingentia & fere contraria
nature Cursum?*

R E S P.

P Vesta adolescens sine amore: nundinae sine furibus; antiquus Iudaeus sine divitiis; antiquum horreum sine muribus: antiqua vestis pellicia sine pediculis: antiquus caper sine barba, antiqua monialis sine religione.

Quis vulgo dicitur Calcearius Dei?

R. Qui corium furatur & calceos propter Deum dat.

B. 3.

Quis

Quis profertur nobilibus sine servis incedentibus?

R. Asini molitoris : illi enim servo comite ingrediuntur.

Cur mendici numerosam habent prolem?

R. Quidam quia levibus utuntur stragulis seu tegumentis ideoque arcte coeunt : hinc Liberorum multitudo : quidam aliter quia tuto solent coire, exploratum habentes non se sed nos eorum pueros esse educaturos, ipsi enim faciunt, nos autem cogimur educare.

Ridicula cujusdam aegroti responsio?

Aegrorabat quidam, & cum de ejus vita desperatum esset, cepit parochus hominem admonere suæ migrationis, & inter alia verba consolatoria ita dixit præpara te ad summam Felicitatem, hodie enim portaberis ab angelis in sinum Abrahami : ad quod ægrotus, Hoc mihi profecto gratissimum est : nam si longa est via non possum ire pedibus, adeo defessus sum & infirmus.

Locus Nauta in ebriam.

Ebrius quidam cum aliis multis se lacum Acronium trajecit, ac in prora paulum obdormiscens, in lacum est præcipitatus : Socii autem illius cum clamarent ut navem susteret nauta, quoniam ebrius in lacum decidisset. Ille dissimulavit aliquandiu, surdisque auribus lacum sulcavit. Tumultuantibus vero tandem omnibus ut susteret, sinceretque educi ebrium.

Re-

Respondit ridicule: Quam fatui estis, creditis hunc hominem aquâ suffocari? Acclamantibus illis, jam fere actum de vita ejus, nisi subveniret confestim. Stultis, inquit, stultiores estis: vino suffocatus aquam in nullam corporis partem admittit.

De Nasuto Adolescente.

Erant studiosi literarum Adolescentes, qui una iter faciebant, & cum essent cauponam ingressi procax mulier unum ex illis Nasutum cepit irridere. At ille, Deus, inquit, uno eodemque tempore meum & tuum nasum creavit, mihi que optionem fecit, aut tuum eligendi, aut meum: Itaque cum tuus mihi displiceret, ita apud me cogitabam, elige tibi longiorem, & caca in hunc brevior.

Quinam sunt omnium Letissimi?

R. Sacerdotes, qui etiam in funere, & juxta mortuos canunt, & monachi qui die nocteque psallunt.

Quisnam Cauponem egregie decipit?

R. Bavarus quidam qui comedit in ovo integrum pullum gallinaceum, & non soluit.

Quinam sunt omnium liberrimi?

R. Medici, & carnifices: quibus solis licet hominem impune occidere, & cum homicidium aliis capitale sit illis etiam mercedem affert.

Quenam utilitates nasi?

R. Nasus discernit omnis generis odores.

muscum, zibetum, crocum, quæ nasi beneficio in magno habentur precio. Imo ipsi cæci per nasum sentiunt ventum flantem ex provinciis inferioribus.

Quæ res periculo non vacat?

R. De magnatibus majorumve gentium diis dicere; veritas enim odium parit, periculosum est iis aliquid scribere, qui possunt proscribere. Italorum proverbium est,

Scherza con infanti, Et lascia star i Santi?

Id est, cum pueris, jocare & sanctos sinito stare.

Quem universus mundus vocat nepotem?

R. Qui pulchram habet uxorem.

Miræ descriptio hominis pygmei?

Narrabo quid ridiculi, unde auris vestra sinistra titillabit, vos qui libenter saltatis ab equis ad asinos, imo qui estis asini ipsissimi arrigite aures; hæc enim faciunt ad palatum vestrum. Pygmeus ille est homunculus rufus cum barba nigra ipsius pileus factus erat in modum syringis apothecarii, globuli ex cæpis constabant, collare ex corio Hispanico, vulgariter Corduano, periscelides ipsius compositi erant ex sarciminibus: veniebat è regione, in qua nullæ erant personæ, flumenta & homines excipias, optimè callebat artem auferendi Lendes è manibus & natibus: sciebat quoque arroderè ungues, despumare leberem, & quod mirabile dictum est vorabat sicuti Lupus,

pus, bibebat sicuti vacca, Erat bene versatus in probatis autoribus, in Calepino duorum foliorum & in multis aliis Libris, nam quantum conjecturâ assequi possum ponderabat circiter Libras 28 casei Hollandici, excepto pileo illius nocturno seu cucupha, quam pignoris loco hospiti reliquerat: memini me illum aliquando vidisse Parisiis in balneo sed tunc erat purgator caminorum stylus ipsiuserat satis amplus & nitidus & splendebat sicuti matula. Legerat multos commentatores per exiguum foramen oculi sui, sed ipsi non arridebant, itaque ablegavit illos ad mille Diabolos, sicuti globulos in Ludo pyramidulorum. Nam prædicti autores erant ita obscuri: sicuti tenebræ Ægyptiorum. nihil poterat comprehendere, & nescio an vos quoque poteritis ruminare, unus dicebat Bran, lingua Rouana esse merdam, alter differebat, non omnes rusticos quadratos esse in terra montensi, quia etiam multi reperiuntur inter crassos Batavos, tertius affirmabat febrem quartanam esse puerum ollare pro Angelis in præmium illorum gulositatis, quartus differebat, se in mano cætu, ubi solus erat, ut culinæ civis decupediis acriter ad sanguinem usque disputasse & vidisse ibi hominem, existentem in prætorio, qui merdaverat in granarium quo magnificum sibi nomen præ rattis & muribus compararet.

*Familia omnium inutilissima & tristissima
quæ prædicatur?*

R. Gallina sine ovis, porca sine buculis,
vacca sine Lacte, filia quæ noctu extra do-
mum divagatur, filius lusor, uxor furtim
bona viri absumens & famula prægnans.

Recita letitia gradus?

R. Si vis gaudere per unum diem radas
barbam, si per septimanam, vade ad nuptias,
si per mensem eme pulchrum equum, si per
femestre, eme pulchram domum, si per an-
num ducas pulchram uxorem, si per biennium
fias sacerdos, si semper vis esse Lætus & gau-
dens, sis sobrius.

Quinam sunt insignes fatui?

R. Fidelis amator puellarum, probus Lu-
sor & misericors miles.

*Quomodo quidam vicinum suum ad prandium
invitavit?*

R. Hoc modo: o bone vicine, veni hodie
in domum meam & mecum prande: si enim
edulia rectum apportaveris, non nisi ad vini
solutionem te compellam.

Quinam sunt omnium probissimi?

R. Homines rufi scilicet, quia Christus so-
lius rufi Iudæ Iscariotis (quem rufum pin-
gunt) osculo tangi dignatus est.

*Cur pulices plus Mulieres quam viros infe-
stent?*

R. Quoniam postquam cibo sunt exsatu-
rati,

rati, etiam flumen & aquas apud illas habent
quibus & sitim extinguere possunt.

Recita cuiusdam ridiculum testimonium?

Quidam Tubingensis in resem adductus
tale testimonium dedit, Ego jacui & dormivi,
attamen vidi & audiui, quod actoris caput li-
gone percuteret, nescio tamen an tetigerit
eum.

De Paulo Wüst.

Paulus Wüst, id est impotus ex inconditis
salibus & scomatibus cognominatus, cum
Eberhardus princeps noster barbatus rogasset
eum, ut suus familiaris esset Respondit, Pater
meus procreavit sibi proprium fatum, & ita
item, si vis unum habere, facias tibi ipsi, sicut
pater meus fecit.

De Nobili amplexatore.

Rotenburgi ad Nicrum quidam Nobilis in
Caupona amplexaturus puellam: Quid inquit
præmii accepturas es & passura, ut mea manu
inguen tum attrectem, nam si elamaveris,
ut Carus, sarcimen ei statim à me dabitur.
Puella subridens, quid tu, inquit, à me vis
auferre mercedis & anum meum inflare. Nam
si vocem emiserit anus, qualem edit comu-
venaticum, continuo leporem ego tibi capiam.

Fatui cur mulieribus grati?

R. Quoniam omne simile appetit sibi si-
mile, vel quoniam pares cum paribus facilli-
me congregantur.

Amor

*Familia omnium inutilissima & tristissima
quæ prædicatur?*

R. Gallina sine ovis, porca sine buculis,
vacca sine Lacte, filia quæ noctu extra do-
mum divagatur, filius lusor, uxor furtim
bona viri absumens & famula prægnans.

Recita lætitiæ gradus?

R. Si vis gaudere per unum diem radas
barbam, si per septimanam, vade ad nuptias,
si per mensem eme pulchrum equum, si per
semestre, eme pulchram domum, si per an-
num ducas pulchram uxorem, si per biennium
fias sacerdos, si semper vis esse Lætus & gau-
dens, sis sobrius.

Quinam sunt insignes fatui?

R. Fidelis amator puellarum, probus Lu-
sor & misericors miles.

*Quomodo quidam vicinum suum ad prandium
invitavit?*

R. Hoc modo: ò bone vicine, veni hodie
in domum meam & mecum prande: si enim
edulia rectum apportaveris, non nisi ad vini
solutionem te compellam.

Quinam sunt omnium probissimi?

R. Homines rufi scilicet, quia Christus so-
lius rufi Indæ Iscariotis (quem rufum pin-
gunt) osculo tangi dignatus est.

*Cur pulices plus Mulieres quam viros infe-
stent?*

R. Quoniam postquam cibo sunt exsatu-
rati,

rati, etiam flumen & aquas apud illas habent
quibus & sitim extinguere possunt.

Recita cuiusdam ridiculi testimonium

Quidam Tubingensis in talem adductus
tale testimonium dedit, Ego jacui & dormivi,
attamen vidi & audiui, quod actoris caput li-
gone percuteret, nescio tamen an tetigerit
eum.

De Paulo Wüft

Paulus Wüft, id est impotus ex inconditis
salibus & scommatibus cognominatus, cum
Eberhardus princeps noster barbatus rogasset
eum, ut suus familiaris esset Respondit, Pater
meus procreavit sibi proprium fatum, & si
item, si vis unum habere, facias tibi ipsi, sicut
pater meus fecit.

De Nobili amplexatore

Rotenburgi ad Nicrum quidam Nobilis in
Caupona amplexaturus puellam: Quid inquit
præmii acceptura es & passura, ut mea manu
inguentuum attrectem, nam si elamaveris,
ut Catrus, sarcimen ei statim à me dabitur?
Puella subridens, quid tu, inquit, à me vis
auferre mercedis & anum meum inflare: Nam
si vocem emiserit anus, qualem edit cornu
venaticum, continuo leporem ego tibi capiam.

Fatus cur mulieribus grati?

R. Quoniam omne simile appetit sibi si-
mile, vel quoniam pares cum paribus facilli-
me congregantur.

Amor

Quis profertur nobilibus sine servis incedentibus?

R. Asini molitoris : illi enim servo comite ingrediuntur.

Cur mendici numerosam habent prolem?

R. Quidam quia levibus utuntur stragulis seu tegumentis ideoque arcte coeunt: hinc Liberorum multitudo : quidam aliter quia tuto solent coire, exploratum habentes non se sed nos eorum pueros esse educaturos, ipsi enim faciunt, nos autem cogimur educare.

Ridicula cujusdam aegroti responsio?

Ægorabat quidam, & cum de ejus vita desperatum esset, cæpit parochus hominem admonere suæ migrationis, & inter alia verba consolatoria ita dixit præpara te ad summam Felicitatem, hodie enim portaberis ab angelis in sinum Abrahami : ad quod ægrotus, Hoc mihi profecto gratissimum est : nam si longa est via non possum ire pedibus, adeo defessus sum & infirmus.

Locus Nauta in ebrium.

Ebrius quidam cum aliis multis se lacum Acronium trajecit, ac in prora paulum obdormiscens, in lacum est præcipitatus : Socii autem illius cum clamarent ut navem sisteret nauta, quoniam ebrius in lacum decidisset. Ille dissimulavit aliquandiu, surdisque auribus lacum sulcavit. Tumultuantibus vero tandem omnibus ut sisteret, sineretque educi ebrium.

Re-

Respondit ridicule: Quam fatui estis, creditis hunc hominem aquâ suffocari? Acclamantibus illis, jam fere actum de vita ejus, nisi subveniret confestim. Stultis, inquit, stultiores estis: vino suffocatus aquam in nullam corporis partem admittit.

De Nasuto Adolescente.

Erant studiosi literarum Adolescentes, qui una iter faciebant, & cum essent cauponam ingressi procax mulier unum ex illis Nasutum cepit irridere. At ille, Deus, inquit, uno eodemque tempore meum & tuum nasum creavit, mihi que optionem fecit, aut tuum eligendi, aut meum: Itaque cum tuus mihi displiceret, ita apud me cogitabam, elige tibi longiorem, & caca in hunc brevior.

Quinam sunt omnium Letissimi?

R. Sacerdotes, qui etiam in funere, & juxta mortuos canunt, & monachi qui die nocteque psallunt.

Quisnam Cauponem egregie decipit?

R. Bavarus quidam qui comedit in ovo integrum pullum gallinaceum, & non soluit.

Quinam sunt omnium liberrimi?

R. Medici, & carnifices: quibus solis licet hominem impune occidere, & cum homicidium aliis capitale sit illis etiam mercedem affert.

Quenam utilitates nasi?

R. Nasus discernit omnis generis odores,

muscum, zibetum, crocum, quæ nasi beneficio in magno habentur precio. Imo ipsi cæci per nasum sentiunt ventum flantem ex provinciis inferioribus.

Quæ res periculo non vacat?

R. De magnatibus majorumve gentium diis dicere; veritas enim odium parit, periculosum est iis aliquid scribere, qui possunt proscribere. Italorum proverbium est,

Scherza con infanti, Et lascia star i Santi?

Id est, cum pueris, jocare & sanctos finito stare.

Quem universus mundus vocat nepotem?

R. Qui pulchram habet uxorem.

Miræ descriptio hominis pygmai?

Narrabo quid ridiculi, unde auris vestra sinistra titillabit, vos qui libenter saltatis ab equis ad asinos, imo qui estis asini ipsissimè arrigite aures; hæc enim faciunt ad palatum vestrum. Pygmeus ille est homunculus rufus cum barba nigra ipsius pileus factus erat in modum syringis apothecarii, globuli ex cæpis constabant, collare ex corio Hispanico, vulgariter Corduano, periscelides ipsius compositi erant ex farciminibus: veniebat è regione, in qua nullæ erant personæ, flumenta & homines excipias, optimè callebat artem aufe-
rendi Lendes è manibus & natibus: sciebat quoque arrodere ungues, despumare leberem, & quod mirabile dictu est vorabat sicuti Lupus,

pus, bibebat sicuti vacca, Erat bene versatus in probatis autoribus, in Calepino duorum foliorum & in multis aliis Libris, nam quantum conjecturâ assequi possum ponderabat circiter Libras 28 casei Hollandici, excepto pileo illius nocturno seu cucupha, quam pignoris loco hospiti reliquerat: memini me illum aliquando vidisse Parisiis in balneo sed tunc erat purgator caminorum stylus ipsiuserat satis amplus & nitidus & splendebat sicuti matula. Legerat multos commentatores per exiguum foramen oculi sui, sed ipsi non arridebant, itaque ablegavit illos ad mille Diabolos, sicuti globulos in Ludo pyramidulorum. Nam prædicti autores erant ita obscuri: sicuti tenebræ Ægyptiorum. nihil poterat comprehendere, & nescio an vos quoque poteritis ruminare, unus dicebat Bran, lingua Rouana esse merdam, alter differebat, non omnes rusticos quadratos esse in terra montensi, quia etiam multi reperiuntur inter crassos Batavos, tertius affirmabat febrem quartanam esse pucorum ollare pro Angelis in præmium illorum gulositatis, quartus differebat, se in mano cætu, ubi solus erat, ut culinæ civis decupediis acriter ad sanguinem usque disputasse & vidisse ibi hominem, existentem in prætorio, qui merdaverat in granarium quo magnificum sibi nomen præ rattis & muribus compararet.

*Familia omnium inutilissima & tristissima
quæ predicatur?*

R. Gallina sine ovis, porca sine buculis,
vacca sine Lacte, filia quæ noctu extra do-
mum divagatur, filius lusor, uxor furtim
bona viri absumptis & famula prægnans.

Recita letitia gradus?

R. Si vis gaudere per unum diem radas
barbam, si per septimanam, vade ad nuptias,
si per mensem eme pulchrum equum, si per
semestre, eme pulchram domum, si per an-
num ducas pulchram uxorem, si per biennium
fias sacerdos, si semper vis esse Lætus & gau-
dens, sis sobrius.

Quinam sunt insignes fatui?

R. Fidelis amator puellarum, probus Lu-
sor & misericors miles.

*Quomodo quidam vicinum suum ad prandium
invitavit?*

R. Hoc modo: ò bone vicine, veni hodie
in domum meam & mecum prande: si enim
edulia rectum apportaveris, non nisi ad vini
solutionem te compellam.

Quinam sunt omnium probissimi?

R. Homines rufi scilicet, quia Christus so-
lius rufi Iudæ Iscariotis (quem rufum pin-
gunt) osculo tangi dignatus est.

*Cur pulices plus Mulieres quam viros infe-
stent?*

R. Quoniam postquam cibo sunt exsatu-
rati,

rati, etiam flumen & aquas apud illas habent quibus & sitim extinguere possunt.

Recita cuiusdam ridiculum testimonium?

Quidam Tubingensis in testem adductus tale testimonium dedit, Ego jacui & dormivi, attamen vidi & audiui, quod actoris caput ligone percuteret, nescio tamen an tetigerit eum.

De Paulo Wüft.

Paulus Wüft, id est imputus ex inconditis salibus & scommatibus cognominatus, cum Eberhardus princeps noster barbatus rogasset eum, ut suus familiaris esset Respondit, Pater meus procreavit sibi proprium fatuum, item, si vis unum habere, facias tibi ipsi, sicut pater meus fecit.

De Nobili amplexatore.

Rotenburgi ad Nicrum quidam Nobilis in Caupona amplexaturus puellam: Quid inquit præmii acceptura es & passura, ut mea manu inguen tuum attrectem, nam si clamaveris, ut Catus, sarcimen ei statim à me dabitur? Puella subridens, quid tu, inquit, à me vis auferre mercedis & anum meum inflare: Nam si vocem emiserit anus, qualem edit cornu venaticum, continuo leporem ego tibi capiam.

Fatui cur mulieribus grati?

R. Quoniam omne simile appetit sibi simile, vel quoniam pares cum paribus facillime congregantur.

Amor

Amor quare api comparatur?

R. Quia in ore mel, in cauda aculeum habet. Flos veneris rosa est, sed sub ejus purpura multæ latent spinæ.

Principium dulce est, at finis amoris amarus.

Leta venire venus, tristis abire solet.

Obsequium amicos, veritas odium parit.

Pistor quidam cum in spectaculo quodam Christum crucifixum præsentaret, Iudæi illum probrosis dehonestabant verbis, quod cum patienter tulisset, nec iis commoveretur dixit unus ego hominem exagitabo clamavitque ad eum sæpius *fur Farinæ*; Tum pistor, tace, aut ego te cruce in terram proster-nam.

Facetum rustica Puella dictum.

Quidam Nobiles cis Necharum Sueviæ nostræ flumen præteribant quasdam lotrices rusticas, quarum ob nimium frigus pedes rubebant: unde unus illorum, cur tam rubent (inquit) pedes vestri? Respondit una rusticarum, quia ignem habemus in calcibus. Iterum ille: Rogo ergo ut accendas mihi hanc meam virgulam, educendo virilia. Cui Rustica re-jectis post terga vestibus, clunes ostendens, dixit: Age, mi Domine, descende & suffla mihi in culinam meam pro excitando igne, qui mihi jam extinctus est.

Quinam nasi pretiosissimi?

R. Rubicundi quique habent carbunculos,

Nam

Nam iste color pluris constat, quam color vestis scarlatæ.

Scientiane suntne inutiles?

R. Ita probatur. 1. Rhetorica est ars mentiendi, ex albo facit nigrum, hominem candidæ vitæ atramento & meris carbonibus denigrat. Theologia superat Captum nostrum. Medicina boletos venenatos & artem intoxicandi nos docuit; Ars coquinaria gulositatem inducit. Imo Historiographus quidam tradit nescio in quo libro coquos in causa fuisse ut dives ille helluo Euangelicus ad inferos descenderit. Nisi enim cibos opipare conditos illi apposuissent non ita genio indulisset. Summa summarum scientia multa incommoda procreat, inducit vigilias, parit catharros, &c. Qualis autem effectus talis causa. Ergo conferamus nos omnes ad Abbatem fratrum ignorantiae, missos faciamus alchymistas cum suo auro imaginario, Philosophos cum ente rationis, &c. Arrigite aures auditores sicut Lepores: hoc enim scriptum inveni in vocabulo Reformatorum, quam pravam imaginationem tum perversis quibusdam hominibus ademeris, cum crepitum ex asino mortuo extruferis.

Recita testamentum porci;

R. M. Grunnius Corocotta porcellus tale testamentum fecit. Ego infra scriptus de visceribus meis dabo sutoribus setas, Rixatoribus capitinas;

capitinas, surdis auriculas, caussidicis & verbosis linguam, Bubulatis intestina, Esiciariis femora, mulieribus lumbulos, pueris vesicam, puellis caudam, Cynædis musculos, cursoribus & venatoribus talos, latronibus ungulas, musicis chordas, epulonibus rostrum, rusticis merdam, sueculis mammas nec nominando coquo do lego, pistillum, quæ mecum detuleram à querceto usque ad haram. Liget sibi collum de reſte. Optimi amatores mei vel conſimiles vitæ, rogo vos ut corpori meo ſatisfaciatis, bene conſidiatis de bonis condimentis, nucleis piperis ac mellis ut nomen meum in ſempiternum nominetur.

*Practica vera in multos annos duratura
aliena ab omni mendacio.*

De Dominis hujus anni.

Plures & varii futuri ſunt præſentis anni Domini, quilibet ſupra alium ſe extollere ſtudebit, ſcabella ſuper ſcamna aſcendere conabuntur, ancilla ſuper ſervos, vir ſuper foeminam, in Magiſtrum dominabitur ſcholasticus, felis ſuper murem, præceps ruct.

De anni qualitate?

Aureus numerus hoc anno parvus erit & modicus, apud pauperes multæ futuræ ſunt hoc anno tenebræ, mediæ noctis præſertim tempeſtate, Scarificare & ſanguinem minuire bonum eſt & utile, quoties hominem neceſſitas ad hoc impulerit. vitanda tamen maxime ſanguinis minutio, quæ fit à rusticis circa

circa festa Bacchanalia, dum illis farcimini-
bus repleti sunt. In Martio aliisque Tempo-
ribus utilia sunt scabiosis balnea & unguenta:
frictio quoque illis non erit ingrata, In Julio
ex frigidioribus cellis allata sitientibus sunt
jucundissima, In Decembri autem tunicae ju-
mentorum pellibus subductae stomacho &
tori, ventri sunt opportuna. Imbres hoc an-
no erunt humidi propter respectum Aquarii
propter naturalem & consuetum cursum solis
dies longiores aestate quam hyeme. In
aestate Lilia & rosae in copia provenient, sed
timenda tunc tonitrua & fulmina. In Autum-
no folia de arboribus cadent, & flores de-
florebunt & marcescent. In vere omnis vis ter-
rae erigitur ad producendos fructus.

De morbis hujus anni:

Corripientur homines diversis infirmitati-
bus secundum diversas eorum complexion-
es, ille Laborabit podagra, alter febribus, hic
dysenteria, ille lumbagine: omnes autem
avari laborabunt chiragra: aliqui autem con-
valescent, alii morientur, sani melius habe-
bunt, quam infirmi, pariter divites quam pau-
peres. Tam principes quam populares hoc an-
no timere habent mortem; principes praesenti
anno sibi caveant a gravibus morbis, tum enim
sani & bene validi manebunt. Quod si minus
fecerint timendum ubi morbus invaluerit
quosdam eorum morituros esse. Communis
plebs si multum austeri lactis, pruna & similia
come-

comederit, formidandum ne ex eiusmodi esu ventris profluvium patiantur, si aquam biberint ne iis venter intumescat ac grave periculum incidant, præsertim si indoctum medicum curatorem susceperint. Ex cerasorum esu homines calculosi efficiuntur, per podicem enim innumeros calculos ejicient,

De Frugibus.

Triticum, siligo, avena, hordeum & quicquid aristam habet in rupibus & saxis tenuiter crescent, in stercoreis autem bene cultis copia crescet omnis generis frumentorum. Non tamen semper pari vendentur pretio, sed nunc pluris, nunc minoris. Ita etiam ceteræ res in fortunæ rota modo ascendent postea descendent velut servus & ancilla. In his futuris annis pretiosius futurum est triticum quam milium & milium acceptius quam lolium. Rapæ, raphani capæ, &c. Ad Satiætatem in foro reperientur exili prætio. Nemo tamen nimium illis vescatur: russim enim generant, & crepitum supra & infra, osculumque eorum qui hæc comederint, puellæ exhorrescent.

De Communi plebe.

Calcearii, sutores, pekiones opificesque reliqui & propolæ multa mentientur, & hæc lucri causa facturi sunt: pecunia inæqualiter inter homines præsentis anni dividetur. Advocati & procuratores invigilent bene suis officiis.

officiis & causis si venari voluerint sine rete & canibus. opifices & plebei nisi laboraverint patientur penuriam victus.

De mulieribus & virginibus.

Mulieres & virgines debilis erunt & brevis memoriae, sed prolixiorum crinium. uxores hoc anno communiter viris suis imperitabunt, maritisque multa. (quanquam non omnia de deo) concionabuntur: meretrices vetulae optimae erunt amasiorum internuntiae. Coniunctio veneris cum Iove demonstrat quam plures faeminas praegnantas fore, quae ante gravidae non fuerunt & si masculum conceperint parient masculum si faemellam, parient foemellam, quod si magna conjunctio fuerit martis & veneris, fient & virgines gravidae, quoniam sagittarius in corpus earum aget. multae faeminae quarent habitus formas novas atque pleraeque delectabuntur choreis, cantibus & instrumentis musicis, nonnullae nocturnis praeliis, omnibus vero gratum erit laudari.

De cantatoribus, amatoribus, fistulatoribus, artificibus & pictoribus.

Hi omnes magnam erga mulieres habebunt fortunam, in latere, quo locus pendet & inter pocula de magnis rebus gloria buntur, plagam autem S. Urbani, id est, ebrietatem vix cavere poterunt.

De populi seditionibus.

Post kalendas Februaris magna futura est populi seditio, tunc enim stultorum erit infinitus numerus. In Octobri ingens sanguinis & cruoris erit effusio, plurimi enim boves, sues, capellæ & hædi mortui in sanguine jacebunt.

De quorundam hominum penuria.

Magna erit sacerdotum penuria adeo ut quidam tria quatuorve vel plura habebunt officia ecclesiastica penuria etiam Nobilium nam & rustici conabuntur esse nobiles. Erit præterea penuria in Iudæis, quia Christiani usuram & fœnus exercere studebunt.

De vino & cerevisia.

Vites plurimis in locis vini copiam dabunt. Multis autem vinum erroneam vitam faciet, fecesque, & supra & infra egeret, Magnas item discordias & seditiones Bacchus excitabit, præterea vinum magnum calorem intus sed intensum frigus extra causabitur dum vacuum crumenam & vestes malas & detritas caluasque faciet, maxime si tessera- rum concursu utatur. Vinum Cretense (quod malavaticum vocant) carius erit quam vinum vernaculum, erit etiam melioris saporis, hoc ebriosis testabuntur, nisi eorum palatum flavabile infectum fuerit. Ingentes quoque in se continebit virtutes; nam mane stomachum confortabit, meridie refrigerabit corpus, vespere

ſperiſitina extinguet, per totum vero annum refrigerabit, non ſecus ac hebræorum ſichar ſi uva non bene maturuerit, erit vinum acerbum. Cereviſia erit optima, ſi nimium aquæ infuſum non fuerit.

De mulierum infirmitate.

Menſe maio cum ſanguis in homine renouatur, quædam mulieres pruriginibus vexabit, pro remedio viri illas ſcarificare debent, quod ſi non profuerit unguendæ ſunt circa lumbos unguento confecto ex cinere incombuſto.

De rebus quibuſdam nocivis.

Res quædam hoc anno, hominibus nocivæ futuræ ſunt ut ſerpentes, viperæ, veſperſiliones, ova putrida. Ne hinc ergo detrimentum accipias non comedes ulla ova ruſticorum abſtinebisque diligenter ab ovis zephyris *windeyer*, vulgo *eyer obne ſchalen*.

De ventis?

Venti hoc anno inſtar chamæleontis mutabuntur modo enim flabit ab aquilone, modo ab aſtro omnes autem venti dirigentur ſecundum roſtrum galli gallinacei ſuper pinculum templi ſtantis.

De quibuſdam futuris effectibus huius anni.

Dies quibuſdam plus æquo breviores videbuntur, ut nox longa, quibus mentitur amica. Mercenarij ſæpe hoc anno capiet laboris tædium utilius erit pecuniam accipere, quam dare qui vinum cereviſiamque non ſper-

spernet. Coniuges tamdiu inter se pacem habebunt donec litigare inceperint. Nigræ vacæ lac album præbebunt.

Brevissima concio cuiusdam parochi.

Parochus rogatus ab episcopo, ut coram seruri sacram haberet concionem: annuit, at aulici, quorum animus in patinis erat, clam insusurrabant in aurem parochi, ne pateretur in longum produci sermonem, qui benè in præsens quadraret, sicuti longa farcimina tosta ad ignem, juxta illud vulgare, *Kurtze metten lange bratt VVurst*, Recte ait, parochus monetis, ego potissimum studebo inservire tempori, Et exorsus dicere: cumplusculi; ait, me rogarunt, ut brevibus complecterer sermonem: accipite igitur vos aulici, hunc sermonem Christi servatoris, quo ait, se reprobis dicturum. *Ite maledicti* Quid potest dici brevius? & si quoque vultis in ignem longa tosta farcimina, quandoquidem & illa nobis sunt in promptu, non negabimus comprehenduntur autem in verbis proxime sequentibus videlicet, *in ignem æternum*. Præterea si quis coquos desideret, qui piper aspergant & illi ad manus sunt *Diaboli & Angeli ejus*,

Quare in piscibus sunt ova rotunda in volatilibus oblonga figura?

R. Quia calor movet à centro, & maxime ad figuram pyramidalem, quod patet in *flamma*.

flammula ignis, quæ tendit in conum, & si lata sit in basi, & ideo quia Calor fortior est in volatilibus, quam in piscibus, ova volatilis sunt oblonga, piscis rotunda, quia calor debilis dispergitur in gyrum,

Principum quænam prerogativa?

R. Principes dum sunt ebrii, vocantur, a familiaribus læti, dum sunt nigri dicuntur fusci, dum sunt stulti dicuntur probi, simplices & innocentes, dum tyranni, vocantur iusti,

In Germania cur tanta copia mendicorum vagatur?

R. Quia mendicus mendicum procreat. Non enim parentibus curæ est, ut liberi eorum honesta aliqua arte sese sustentent, sed in eo toti sunt, ut eorum vestigia sequantur, ostiatimque mendicent.

Recita ridiculum cuiusdam Parochi, factum?

Quidam parochus cum in facie Ecclesiæ matrimonium contractum confirmare vellet, maritum interrogavit *Chonrade quod est tibi nomen?* Chonradus cum maximo astantium risu, dicis (inquit) vocor, Nomen enim meum tu ipse pronuntiasti.

De Vnocalo.

Quidam unoculus, cum duxisset puellam devirginatam, quam ipse virginem credebat, acerrime ei exprobrabat læsam pudicitiam. Ad quod illa, Cur tibi integra esse deberem

C

quum

quum tu sis luscus careasque altero oculo?
Hoc damnum, inquit vir, ab hostibus at-
que inimicis accepi. At ego meum ab amicis
respondit puella.

Versus leoninus de amore.

Post visum risum post risum venit in usum.

Post risum tactum, post tactum venit in actum.

Post actum factum post factum panitet actum.

*Cur in mundo monstra monstrosiora inveni-
untur, Theologus ebrius, vel avarus, Iurispe-
ritus injustus, Medicus valetudinarius,
qui seipsum curare non potest?*

R. Quia eorum professioni vita omnino
non quadrat.

*Puella interrogata utrum vellet in anserem
mutari an in gallinam, quid dixit?*

R. In Gallinam, quia hæ anseribus sunt
feliciores, quæ quotidianum venerem no-
runt, anseres vero vernam duntaxat.

*Quanam est differentia inter fures privatos
& publicos?*

R. Fures privatorum funtorum in nervis
atque in compedibus vitam agunt, fures au-
tem publici in auro atque in purpura. Scite
Diogenes videns magistratus quendam qui ex
ærarario phialam furatus fuisset, comprehen-
sum ducentes, magni (inquit) fures parvum ducunt.

Pulchra etymologia nominis philippi.

Phi, nota fectoris, lippus malus omnibus oris,

Phi malus & lippus, totus malus ergo philippus.

Reci-

Recita historiam ridiculamcujusdam

Itali morituri ?

Italus quidam è vita migraturus cum corpus Domini à sacerdote manducandum acciperet, adactus solenni Centurionis dictos *Domine non sum dignus ut intres.* verba hæc non gravatim reddebat. At cum ventum esset in eum locum, *sub tectum meum* quod Italice suggerebant his verbis à *casa mia*. Ille vehementer reclamabat, *Non à casa mia*: atque id cum semel atque iterum fecisset, astantibus multum ægre ferentibus, causam rogatus, *Ego inquit, quoad vixi semper in conductâ domo habitavi.* Quod verbum. omnibus ridendi materiam præbuit.

Mors Mordet, Omnia Roſtro ſuo ad Vitorem.

Diſce mori quicunque legis mea ſcripta viator.

Omnes æqua manent funera, diſce mori.

Diſce mori frater, diſcat cum præſule clerus,

Cum juniore ſenex, cum ſapiente rudis.

Quanam eſt interpretatio harum Literarum S. P. Q. R. ?

R. Quod capitolia tot ſenſus dicebat ille Romani ſic expoſuerunt *Senatus populusque Romanus*; alii ſic, *ſalutem populi quære Romani.* Sibyllæ de Deo ſic, *Serva populum quem Redimiſti.*

Beda ut derideret Gothos; *ſtultus populus quærit Romam.*

Galli, *Si peu que rien.*

Itali famosi Poltroni, queſſi Romani
Germaniæ proteſtantes, Sublato papa quietum
regnum.

Catholici Salus papæ, quies regni.

Quare fatui ſlent ſplendente ſole, & rident
quando pluit?

R. Quia poſt ſplendorem ſolis ſequitur
pluvia, poſt pluviam autem ſplendor.

Locus Ciceronis.

Cicero cum à quodam cæna exceprus eſ-
ſet, ſatis parca & quotidiana, nam pene ſe
nulli negabat, valedicens hoſpiti, tacite ei
in aurem ſuſurrabat, *Non putabam me tibi tam
familiarem.*

Milites cui ſunt ſimiles.

R. Parochus quidam videns aliquot tem-
plum intrantes, abrupto concionis filo ſic
illos aggreſſus eſt: vos milites, inquit, ſimi-
les eſtis Chriſto: ſicut Chriſtus toti mundo
exoſus fuit ita etiam vos hominibus exoſi eri-
tis, ſicuti Chriſto multæ fuerunt tenſæ inſi-
diæ; ſic & vobis inſidiæ tendentur. Chri-
ſtus fuit captus vos etiam capiemini. Chri-
ſtus fuit condemnatus ad mortem, vos
etiam condemnabimini? Chriſtus fuit mo-
rtuus in cruce, vos etiam moriemini ſub
patibulo. Chriſtus rogatu cujuſdam fuit
ſepultus, vos etiam ſi qua gratia reſtat, ſe-
peliemini. Chriſtus Reſurrexit à mortuis, vos
etiam à mortuis reſurgetis, Chriſtus ascen-
dit

dit ad cælos, at vos descendetis ad 100. mille Diabolorum.

Synonyma quanam sunt?

Vnus Nobilis	----	Duo Nequam
Vnus Magnus	----	Duo parvi.
Vnus albus	----	Duo nigri.
Vnus Carolus	----	Duo Ioannes.
Vnus Astutus	----	Duo simplices.
Vnus Sobrius	----	Duo ebriosi.
Vnus Leo	----	Duo Leopardi.
Vnus audax	----	Duo formidolosi.

Pueri cuiusdam lepidum dictum?

Cum optio quibusdam hominibus data esset, hic se pontificem maximum alter opimum Canonicum, alter quippiam aliud se velle esse asseverabat. Tum puer loquaculus, quæ aderat: Ego, inquit pepo esse vellem. Rogatus quam ob causam, quoniam omnes mihi culum olfacerent, Est enim mos frequens, ut melones empturi, posteriorem olfaciant partem.

Quot sunt genera stultorum?

R. Quatuor, 1. Quod tantum minatur quod à nullo timetur, 2. Quod tantum iurat, quod ei nihil creditur, 3. Quod tantum dat, quod nihil retinctum, 4. Quod cum non habeat servitorem, sibi servire recusat.

Narra lepidam historiam de duobus sacrificulis?

Sacrificus quidam collectam ex missa pecuni-

niam in angulo altaris deposuit cum hac inscriptione, *Ecce locum ubi posuerunt eum.* Alius sacrificus forte fortuna scedula invenit, surreptaque pecunia chartam aliam inanem & complicatam relinquit cum hac inscriptione: *Surrexit non est hic.*

De impari Conjugio.

Sponsam invenculam, quæ seni marito nupsit, quidam in Nuptiis, ut mæstiores solito consolatus: Bono animo, inquit, esto: nam vetulus equus tam longum iter potest conficere quam juvenis. *Es tragt ein Schimmel so weit, als ein Hengst.* Huic illa, ductis ex imo pectore suspiriis & manibus ventrem demulcens respondet: At non in hac semita.

Insulsum dictum Rustici cujusdam.

Cum cuidam rustico in montibus Helvetiorum uxor omnesque liberi peste obiissent: rusticus indignabundus: Ego semper audivi, inquit, quicquid homini charum sit, aufert ei diabolus.

Duo versus retrogradi.

Posco mihi dones sadai celi sator alta.

Alta sator celi sadai dones mihi posco.

Triste mihi tollas sadai præbens rogo læta.

In mendicum qui se pro medico gesserat.

Tu te fers medicum, nos te plus esse fatemur.

Vna tibi plus est litera quam medicus.

*Utrum qui consuevit multos cibos accipere,
plus sustineat jejunium, quam solitus pa-
rum comedere?*

R. Mul-

Multum comedere solitus melius sustinet
 jenunium, quia propter præcedentem reple-
 tionem habet paululum caloris, & ideo po-
 test plus jejunium sustinere: in alio accidit è
 converso.

*Iocus Ciceronis in Vannium, qui paucis die-
 bus consulatum gesserat.*

Magnum ostentum (inquit) anno Vannii
 est, quod illo consule, nec hyems, nec ver,
 nec æstas, nec autumnus fuisset.

Quare avidius vorantes citius satiantur?

R. Quia avide vorantes multum aeris cum
 cibo inferunt per hiatum ructus, vel crebrita-
 tem respirandi, igitur ubi aer vias compleve-
 rit, fastidium cibi fit.

De tribus studiosis Theologiæ historia Lepida.

Obsonium delicatum tribus theologiæ ty-
 ronibus oppositum, sed ita pusillum ut una
 vice devorati potuerit. Pacti sunt igitur inter
 se, ut qui aliquid huic rei congruum, ex evan-
 gelicis literis protulerit, toto vesceretur solus.
 primus dixit: *Desiderio desideravi hac obsonium
 manducare.* Alter ait: *Domum quampiam ingres-
 si, comedite, quæ apponuntur vobis.* Tertius di-
 repto obsonio & una vice devorato, in toto,
 Evangelio, inquit, non occurrit huic rei ap-
 tius verbum, quam extremum illud, quo usus
 est Dominus, videlicet, *Consummatum est.*

Raphani marini vires.

R. Raphanus marinus stomachum calefa-

cit, cruditates absumit, calculum pellit, omnis generis obstructions aperit, oculorum vero aciem lædit, & hebetat; ut recte Ovidius,

Nil prodest, quod non ledere possit idem.

An senes possint rejuvenescere?

Tradunt de aquila naturalium rerum scriptores, eam quolibet decennio juventutem renovare, serpentes vero etiam quolibet anno. Sed pennarum ista acuta, non corporis mutatio. Aquila enim cum alis ad volatum haud amplius aptis se impediri sentit, concitato cursu in sublime fertur, ideoque ad frigidissimas aquas conversa, ter iis immergitur, posteaquam in nidum evolans, alis pullorum recta, in sudorem resolvitur veteribusque plumis exutis novas recipit, unde senectutem ipsam exuere creditur, nihil interim minus, quam mutationem in corpore passa, Serpentes vero cum calorem habeant admodum debilem, & cutem hyberno tempore constrictam, ac fuliginibus exhalare cupientibus exitum intercludentem, ideo quicquid fuliginosi humoris hyeme est coactum in ipsam cutem colligitur, quam sicciolemque redditam à subjecta pelle, nullo corporis malo detrahunt, ut mobiliores evadant. Quod si est rejuvenescere, quid obstat, quo modo & Homini cui excisi sunt dentes renascuntur, & post scabiem exsiccatam nova cutis efflorescit, juvenescere dici possit.

Lepidum

Lepidum dictum Augusti Caesaris.

Augustus Cæsar cum audiret inter pueros, quos Herodes rex infra biennium iussit interfici, filium quoque ejus occisum; ait *melius esse Herodis porcum esse, quam ejus filium.*

Vivere nostrum quid?

Ita comparatum est, ut tum primum nos mori arbitramur, cum extremum ducimus spiritum, quod si animadvertamus, nos singulis diebus & horis ac momenti mori experiamus, mortem seu inusitatum quid animo concipimus, cum nihil æque familiare nobis circumferamus. Haud aliud est vita nostra quam mors continua, Tandem vitæ decedit, quantum accedit. Qui triens ætatis suæ transegit, tantumdem sui parte mortuus est: qui semissem, semimortuus: præteriti nostri temporis portio mortua est, præsens vivit simulque moritur, futura similiter morti mancipabitur. Nemo est qui non est morti propinquior post annum, quam ante annum fuit, & cras quam hodie, & hodie quam heri, quicquid temporis vivitur de spatio vivendi demitur.

Locus. Ciceronis.

Cicero cum venisset ad Pompejum dicentibus aliis tarde eum venisse, non inquit *sero veni, quia nihil paratum invenio*

Nigredo Æthiopum unde?

Multis persuasum est, Æthiopes propte-

Quum tu sis luscus careasque altero oculo?
Hoc damnum, inquit vir, ab hostibus at-
que inimicis accepi. At ego meum ab amicis
respondit puella.

Versus leoninus de amore.

Post visum risum post risum venit in usum.
Post risum tactum, post tactum venit in actum.
Post actum factum post factum panitet actum.

*Cur in mundo monstra monstrosiora inveni-
untur, Theologus ebrius, vel avarus, Iurispe-
ritus injustus, Medicus valetudinarius,
qui seipsum curare non potest?*

R. Quia eorum professioni vita omnino
non quadrat.

*Puella interrogata utrum vellet in anserem
mutari an in gallinam, quid dixit?*

R. In Gallinam, quia hæ anseribus sunt
feliciores, quæ quotidianum venerem no-
runt, anseres vero vernam duntaxat.

*Quanam est differentia inter fures privatos
et publicos?*

R. Fures privatorum furorum in nervis
atque in compedibus vitam agunt, fures au-
tem publici in auro atque in purpura. Scite
Diogenes videns magistratus quendam qui ex
ærario phialam furatus fuisset, comprehen-
sum ducentes, magni (inquit) fures parvum ducunt.

Pulchra etymologia nominis philippi.

Phi, nota fectoris, lippus malus omnibus oris,
Phi malus & lippus, totus malus ergo philippus.

Ref.

Recita historiam ridiculamcujusdam

Itali morituri

Italus quidam è vita migraturus cum corpus Domini à sacerdote manducandum acciperet, adactus solenni Centurionis dictos Domine non sum dignus ut intres. verba hæc non grayatim reddebat. At cum ventum esset in eum locum, *sub tectum meum* quod Italice suggerebant his verbis à *casa mia*. Ille vehementer reclamabat, *Non à casa mia*: atque id cum semel atque iterum fecisset, astantibus multum ægre ferentibus, causam rogatus, Ego inquit, quoad vixi semper in conductâ domo habitavi. Quod verbum. omnibus ridendi materiam præbuit.

Mors Mordet, Omnia Rostro suo ad Vitorem.

Disce mori quicunque legis mea scripta viator.

Omnes æqua manent funera, disce mori.

Disce mori frater, discat cum præsule clerus,

Cum juniore senex, cum sapiente rudis.

Quanam est interpretatio harum Literarum S. P. Q. R?

R. Quod capitolia tot sensus dicebat ille Romani sic exposuerunt Senatus populusque Romanus; alii sic, salutem populi quære Romani. Sibyllæ de Deo sic, Serva populum quem Redimisti.

Beda ut derideret Gothos; *stultus populus querit Romam.*

Galli, *Si peu que rien.*

*Itali famosi Poltroni, quæssi Romani
Germaniæ protestantes, Sublato papa quietum
regnum.*

Catholici Salus papæ, quies regni.

*Quare fatui flent splendente sole, & rident
quando pluit?*

R. Quia post splendorem solis sequitur
pluvia, post pluviam autem splendor.

Iocus Ciceronis.

Cicero cum à quodam cæna exceprus es-
set, satis parca & quotidiana, nam pene se
nulli negabat, valedicens hospiti, tacite ei
in aurem susurrabat, *Non putabam me tibi tam
familiarem.*

Milites cui sunt similes.

R. Parochus quidam videns aliquot tem-
plum intrantes, abrupto concionis filo sic
illos aggressus est: vos milites, inquit, simi-
les estis Christo: sicut Christus toti mundo
exosus fuit ita etiam vos hominibus exosi eri-
tis, sicuti Christo multæ fuerunt tensæ insi-
diæ; sic & vobis insidiæ tendentur. Chri-
stus fuit captus vos etiam capiimini. Chri-
stus fuit condemnatus ad mortem, vos
etiam condemnabimini? Christus fuit mo-
rtuus in cruce, vos etiam moriemini sub
patibulo. Christus rogatu cuiusdam fuit
sepultus, vos etiam si qua gratia restat, se-
peliimini. Christus Resurrexit à mortuis, vos
etiam à mortuis resurgetis, Christus ascen-
dit

dit ad cælos, at vos descendetis ad 100. mille
Diabolorum.

Synonyma quanam sunt?

Vnus Nobilis	----	Duo Nequam
Vnus Magnus	----	Duo parvi.
Vnus albus	----	Duo nigri.
Vnus Carolus	----	Duo Ioannes.
Vnus Astutus	----	Duo simplices.
Vnus Sobrius	----	Duo ebriosi.
Vnus Leo	----	Duo Leopardi.
Vnus audax	----	Duo formidolosi.

Pueri cuiusdam lepidum dictum?

Cum optio quibusdam hominibus data esset, hic se pontificem maximum alter opimum Canonicum, alter quippiam aliud se velle esse asseverabat. Tum puer loquaculus, qui aderat: Ego, inquit pepo esse vellem. Rogatus quam ob causam, quoniam omnes mihi culum olfacerent, Est enim mos frequens, ut melones empturi, posteriorem olfaciant partem.

Quot sunt genera stultorum?

R. Quatuor, 1. Quod tantum minatur quod à nullo timetur, 2. Quod tantum iurat, quod ei nihil creditur, 3. Quod tantum dat, quod nihil retinctum, 4. Quod cum non habeat servitorem, sibi servire recusat.

Narra lepidam historiam de duobus sacrificulis?

Sacrificus quidam collectam ex missa pecuniam

niam in angulo altaris deposuit cum hac inscriptione, *Ecce locum ubi posuerunt eum.* Alius sacrificus forte fortuna scedula invenit, surreptaque pecunia chartam aliam inanem & complicatam relinquit cum hac inscriptione: *Surrexit non est hic.*

De impari Conjugio.

Sponsam invenculam, quæ seni marito nupserrat, quidam in Nuptiis, ut mæstiores solitò consolatus: Bono animo, inquit, esto: nam vetulus equus tam longum iter potest conficere quam juvenis. *Es tragt ein Schimmel so weit, als ein Hengst.* Huic illa, ductis ex imo pectore suspiriis & manibus ventrem demulcens respondet: At non in hac semita.

Insulsum dictum Rustici cujusdam.

Cum cuidam rustico in montibus Helvetiorum uxor omnesque liberi peste obiissent: rusticus indignabundus: Ego semper audiui, inquit, quicquid homini charum sit, auferret ei diabolus.

Duo versus retrogradi.

Posco mihi dones sadai celi sator alta.

Alta sator celi sadai dones mihi posco.

Triste mihi tollas sadaipræbens rogo lata.

In mendicum qui se pro medico gesserat.

Tu te fers medicum, nos te plus esse fatemur.

Vna tibi plus est litera quam medicus.

Utrum qui consuevit multos cibos accipere, plus sustineat jejunium, quam solitus parum comedere?

R. Mul-

Multum comedere solitus melius sustinet
 jenunium, quia propter præcedentem reple-
 tionem habet paululum caloris, & ideo po-
 test plus jejunium sustinere: in alio accidit &
 converso.

*Locus Ciceronis in Vannium, qui paucis die-
 bus consulatum gesserat.*

Magnum ostentum (inquit) anno Vannii
 est, quod illo consule, nec hyems, nec ver,
 nec æstas, nec autumnus fuisset.

Quare avidius vorantes citius satiantur?

R. Quia avide vorantes multum aeris cum
 cibo inferunt per hiatum ructus, vel crebrita-
 tem respirandi, igitur ubi aer vias compleve-
 rit, fastidium cibi fit.

De tribus studiosis Theologiæ historia Lepida.

Obsonium delicatum tribus theologiæ ty-
 ronibus oppositum, sed ita pusillum ut una
 vice devorati potuerit. Pacti sunt igitur inter
 se, ut qui aliquid huic rei congruum, ex evan-
 gelicis literis protulerit, toto vesceretur solus.
 primus dixit: *Desiderio desideravi hæc obsonium
 manducare.* Alter ait: *Domum quampiam ingres-
 si, comedite, quæ appanuntur vobis.* Tertius di-
 repto obsonio & una vice devorato, in toto,
 Euangelio, inquit, non occurrit huic rei ap-
 tius verbum, quam extremum illud, quo usus
 est Dominus, videlicet, *Consummatum est.*

Raphani marini vires.

R. Raphanus marinus stomachum calefa-

cit, cruditates absumit, calculum pellit, omnis generis obstructions aperit, oculorum vero aciem lædit, & hebetat; ut recte Ovidius,

Nil prodest, quod non lædere possit idem.

An senes possint rejuvenescere?

Tradunt de aquila naturalium rerum scriptores, eam quolibet decennio juventutem renovare, serpentes vero etiam quolibet anno. Sed pennarum ista acuta, non corporis mutatio. Aquila enim cum alis ad volatum haud amplius aptis se impediri sentit, concitato cursu in sublime fertur, ideoque ad frigidissimas aquas conversa, ter iis immergitur, posteaquam in nidum evolans, alis pullorum tecta, in sudorem resolvitur veteribusque plumis exutis novas recipit, unde senectutem ipsam exuere creditur, nihil interim minus, quam mutationem in corpore passa, Serpentes vero cum calorem habeant admodum debilem, & cutem hyberno tempore contractam, ac fuliginibus exhalare cupientibus exitum intercludentem, ideo quicquid fuliginosi humoris hyeme est coactum in ipsam cutem colligitur, quam sicciolemque redditam à subjecta pelle, nullo corporis malo detrahunt, ut mobiliores evadant. Quod si est rejuvenescere, quid obstat, quo modo & Homini cui excisi sunt dentes renascuntur, & post scabiem exsiccatam nova cutis efflorescit, juvenescere dici possit.

Lepidum

Lepidum dictum Augusti Caesaris.

Augustus Cæsar cum audiret inter pueros, quos Herodes rex infra biennium iussit interfici, filium quoque ejus occisum; ait *melius est Herodis porcum esse, quam ejus filium.*

Vivere nostrum quid?

Ita comparatum est, ut tum primum nos mori arbitramur, cum extremum ducimus spiritum, quod si animadvertamus, nos singulis diebus & horis ac momentis mori experiamur, mortem seu inusitatum quid animo concipimus, cum nihil æque familiare nobis circumferamus. Haud aliud est vita nostra quam mors continua, Tandem vitæ decedit, quantum accedit. Qui triens ætatis suæ transegit, tantumdem sui parte mortuus est: qui semissem, semimortuus: præteriti nostri temporis portio mortua est, præsens vivit simulque moritur, futura similiter morti mancipabitur. Nemo est qui non est morti propinquior post annum, quam ante annum fuit, & cras quam hodie, & hodie quam heri, quicquid temporis vivitur de spatio vivendi demitur.

Locus. Ciceronis.

Cicero cum venisset ad Pompejum dicentibus aliis tarde eum venisse, non inquit *sero veni, quia nihil paratum invenio.*

Nigredo Æthiopum unde?

Multis persuasum est, Æthiopes propter

reâ esse nigros quia calidissimam regionem inhabitant. Sed obstat. 1. Quod filii Æthiopum etiam in frigidissimis regionibus nascantur nigri etiam si calorem patriæ nunquam sint experti. 2. Quod in calidissimis regionibus, etiam sint homines non nigri, sed vel Europeorum instar candidi aut fusci. 3. Quod Hispani in Æthiopia degentes, non gignerent Liberos alterius coloris, quam in Europa. Causa igitur duplex esse videtur: 1. à regionis æstu, 2. occulta seminis proprietate, qua fit ut è nigris nigri, è candidis candidi generentur.

Iucunda historia de Rege Franciæ.

Rex Franciæ Philippus clericos quosdam pauperes ad cœnam invitaverat, at unus illorum in fine mensæ caponem abstulit. Illum Rex animi gratiâ semotis arbitris interrogat quam scientiam profiteretur, Theologiam inquit: tum rex! Nonne legisti in S. I. Nolite esse solliciti de cibo. Imo respondit & ego volui deponere omnem sollicitudinem & certus esse, ideo caponem mecum sumere volui.

Crepitus ventris excusatus.

Emiserat quidam ingentem ventris crepitum in densa hominum turba: Objurgatus ob hanc rem ab amico, per Iovem, inquit, meus podex jam dudum loqui desiderat, sed nihil illi deest, præter linguam tuam.

De Puella Strubingensi.

Erat Puella delicata & præpetulans Straubingensi Cauponi cuipiam: hanc lascivus Sacerdos amabat. Fortè miles ex Ungaria rediens apud Cauponem divertebatur qui & ipse Cauponis filiam perditè amare incipiebat, sed ab ea repulsus aliquoties, cepit tandem observare, quem amaret: viditque colloquentem in templo cum Sacerdote. Quadam nocte, cum hospites cœnam diutius protraherent, & puella sæpius ad ingressum domus descenderet miles subsecutus sese occultavit sub gradibus. Intromissus ibi Sacerdos & à puella in balneolum deductus atque ibi moras trahere jussus fuit, dum hospites irent cubitum. Pollicetur meretricula se mox rediturum, atque inde in suum cubile secum abducturum. Miles his auditis; ut primam ascendit in superiorem domum puella, statim magno cum impetu in balneolum irrumpit. Patrem se filiæ esse simulat, verberibus mulctat Sacerdotem eique vestem detrahit, & extra domum proturbat: se verò in balneolum confert, & desertam à Sacerdote stationem occupat. Iam ubi hospites cubitum ivissent, celeriter redit virgo, & apprehensum toga sacerdotali militem pro Sacerdote secum in lectulum suum per tenebras abducit. Nocte intempesta ad ostium revertitur exturbatus Sacerdos; & fenestram cubiculi, in quo meretricula cum milite cubabat, longurio pulsar. Illa rata militem esse

istum pulsatorem, monet suum amatorem ut hominem lotio perfundat: Hic inquit, miles est qui has nobis facit molestias. Quæso te mi Domine, hac urinâ madefactum ab ostio remove. Paret miles & sacerdotem undique conspergit. Ille tristis recedit, & iratus meretriculæ. At miles antelucano tempore à meretrice discedit, quasi ad preces matutinas in templum iturus. Progressus à caupona, ubi sacerdotale pallium relinquerat, abit in templum sequitur paulò post meretrix, ut Sacerdotem quæreret, & de causa derelictæ vestis eum rogaret. Verum ubi Sacerdos illam conspexit, iratus exprobrat illi suam exclusionem, & acceptam nocte contumeliam. Dolo militis cognito, veniam puella impetrat, Sacerdos noctu recipitur, miles auro corrumpitur, ut rem istam alto silentio teneat.

Diogenes Cynicus domum epulonis ejusdem videns inscriptam pretio venalem quid dixit?

R. Sciebam aliquando fore ut diuturna crapula Dominum evomeres.

Cur sternutantes saluantur?

R. Romæ aliquando pestis inguinaria fuit tam sæva, ut homines in via, in mensa, in ludis, in colloquiis subito morerentur. Itaque cum quis sternutabat sæpe cum sternutatione spiritum exhalabat, unde, cum aliquem sternutantem quis audiebat, statim accurrens

Deus.

Deus te adjuvet, acclamabat. Et abhinc adhuc consuetudo servatur, ut cum aliquem sternutantem audimus, Deus te adjuvet, acclamemus.

Senes cur suspitiosi.

R. Quia increduli, increduli quia experti, hoc est, quia compertum habent, quanta sit hominum perversitas non facile credunt, sed suspicantur.

Cibus Rusticorum qualis;

R. Panis ater, caseus, pisa, lentes, olera, carnes bubulæ & vaccinæ, vetustissima cæpa & allium.

Ebrietas varia.

Ebrietas est varia, pro ejus natura qui bibit, & pro vini conditione in facultate, colore, consistentia & sapore, si quis enim cute perspirabili, utatur tenui vino, quod non aspi-rando est nervis molestum, is non facile ebrius fiet, aut si fiat, facile evanescet ebrietas: Si quis vero non sit perspirabili cute, ut mulier se liberalius vino invitat, ut non facile ebria fiat, diutissime tamen durat illa ebrietas: cerebrum enim in his frigidum, & humidum una cum ventriculo, hinc inopia caloris nativi, unde non facile dissipantur vapores è vino elati.

Homo quâ in re maxime indiget.

R. Eâ, qua medici recusando accipiunt, & recusant accipiendo: quia dicendo *nolo accipiunt,*

cipiunt pecunias, ita auferunt apostemata vestrorum marsupiorum eorumque interea plane examinant & purgant. Iocose & eleganter Belgæ, *Rapen is een soo goede crayt, alle man is om rapen uyt.*

Quando Lupus fuit mansuetus?

Respondit quidam studiosus macilentus quadragesimalis ex Hungaria oriundus: *Lupus fuit mansuetus dum esset in arca Noë*, Tunc enim se captum videns vix obliquis oculis ovem intueri audebat. Recte aliquando etiam olitor est opportuna loquutus.

Quinam sunt stulto stultiores?

R. Aucupes & venatores: hi enim mane surgunt nulla tempestatis habita ratione, per æstus per frigora, incertæ exiguæ prædæ spe sub die vagantur hyberno maxime tempore, quando feris anatibus insidiæ struuntur. Iam canes secum ducunt, jam accipitrem manu ferunt, jam retibus, amitibus aliisque decipulis ad ficedulas, perdices, conturnices, alaudas, &c. capiendas accommodatis, onusti incedunt; tum retia operose explicant, falconis vel accipitris volatum observant, redeuntem anxie expectant, ac sæpe media hyeme, per flumina per nives totum diem sequuntur, non sine valetudinis discidio: completo die vix unam, aut alteram aviculam, domum reportant. Quod si ineat rationem ejus quod in falcones, canes, retia aliaque instrumenta inpen-

inpenderit, videbit sine perspicillis secum ratione insanire.

Anhelitus felium veneficium.

Pravus est anhelitus felium, novi enim quosdam, qui cum noctu in lectis feles secum habuissent, & in lectum ab eis aerem inspirassent, hēctica febrī tandem consumpti perierunt. Nec ita quidem in monasterio quodam, ubi permulti catti familiariter nutriebantur & in canaculis cubilibusque, & lectis frequenter erant, adeo plerique infecti sunt, ut intra breve tempus, nec missa nec vespera eo in monasterio decantarent. Ex his intelligere est, quam minime fabulosum sit, quod vulgus dicitur, feles infantibus esse exitiales: ipsorum enim ori toto corpore incumbentes, fuliginis exitum & thoracis motu intercipiunt, ac pestifera quando se demittunt, aura, & exhalatione tenellorum infantium spiritus inficiunt & præfocant.

Cum mulieribus infecundis quid agendum?

R. Mitte illas ad Thermas Badenses & reserit in vado: de his enim thermis ita Poggius Florentinus Leonardi Aretino scribit: Nulla (inquit) in orbe terrarum balnea ad fecunditatem mulierum magis accommodata esse: innumerabilem multitudinem nobilium & ignobilium, ducenta millia passuum eo venire non tam valetudinis quam voluptatis causa.

Om.

Omnes amatores omnes procos, quibus in deliciis vita est posita, eo concurrere ut fruantur rebus concupitis, multas fœminas corporum simulare ægritudines cum animo laborent, omnibus unam mentem esse tristitiam fugare, quærere hilaritatem, Non de communi dividundo agere, sed de communicando divisa. Has ipsas thermas. *August. Busbeq. epist. 3. fol. 138.* conciliatrices amorum vocat. quod si sinistro quodam fato balnea ista nihil proderunt uxores, ad Academias mitti possunt, ubi omnium facultatum studiosi facile rimabuntur sterilitatis causas: norunt enim plerunque morbos mulierum, præsertim studiosi medicinæ, quibus pro viva Anatomia esse possunt, faciliq; Labore sterilitatem abigent, fœcunditatemque provocabunt.

Prescribe mihi aureum dogma.

R. Quæ supra nos nihil ad nos. Itaque auriga loquatur de curru, sutor de crepidis, nauta de ventis, faber lignarius de securi, coquus de jure, carne assa, elixa, frixa, de brassica & de omnibus ad culinam pertinentibus.

Vbi visuntur quam plurimi cornuti.

R. Nullibi magis quam in Italia & in primis Venetiis: ubi enim mercatores ultra annum peregre profecti, inferiorem corporis partem, instrumento quodam ex ferro & chalybe confecto, & Gossypio artificiose resecto
circum-

circumdant & obseratam relinquunt, sed
quam vanum hoc sit, palam est.

Mus miser est antro, qui saltem cluditur uno.

Sie wissen mehr locher als eines in vitam nam-
que, custodire æque difficile est, quam in
ferventi sole gregem observasse. Et licet
eas custodiretis, non secus ac pater Acrisius
suam Danaen.

*Quam turris aenea Robusta-
Que fores, & vigiliū canum
Excubia mūiebant. Horat.
lib. 2. od. 16.*

Imo VVann ihr sie an die seiten henget, VVie
ein Fuhrmans tasch, consilium tamen inveniē-
quo vos eludant, certius namque est, si nullis
repagulis clauderentur, fortassis fideliores
essent, sed si Argum apponas, aut Atlantem
custodem constituas, erumpet tamen & eva-
det maneat potius quilibet domi, ne longæ
ipsius exspectationes pertæsa, uti Clytemne-
stra cum servis, qui tenentur operas Domi-
ni præstare, se commisceat, Dan wenn ihnen
das fleisch hebt an zu jücken, uchmen sie wæ da
ist, & secundum Bechmannum,

*Non herbis hic fit rigidis quos educat hortus
Carne opus est illis si saturare
velis.*

Hinc etiam Dianira anxie conqueritur,
quod ob crebram mariti absentiam, ea vo-
luptate destituatur, qua aliæ mulieres sole-
rent

rent oblectari, qua ratione & viduam se nominat.

Vir mihi semper abest, & conjuge notior hospes,

Monstraque terribiles persequiturque feras.

Ipsa domo vidua, votis operosa pudicis

Torqueor, infesto ne vir ab hoste cadat.

Certè, quo sæpius mariti proficiscuntur, eo sæpius uxores eorum obliviscuntur, unde Helena Menelai uxor de marito absente conqueritur, ----- prorsus ne sola jaceret.

Hospitis est tepido nocte recenta sinu,

Scitum Demadis dictum.

Cum Athenienses vellent Alexandro divinos honores impendere, dixit Demades, videte (inquit) nedum celum custoditis, terram amittatis.

Est ne ducenda Aulica.

R. Nullo modo, caveat sibi qui liber ne ducat talem, *Den sie flegen gemeiniglich mit zerbrochnen geschirren zu jubiliren.* Monco harum sectatores, ne semper amabiles sperent nescii auræ fallacis, nec nimium illis fidant, sed mucronem alio vertant.

Nam aulicæ, ancillæ thermis & balneis inservientes, meretrices & nutrices sub eodem militant vexillo, juxta illud.

Hoff-Magd, Bad-Mâgd, huren und Ammen.

Gehören zusammen in einen stammen.

Tot enim & tam multi Equites, & Domi-
celli

celli virginum claustris & thesauris latronum more insidiantur, *Vie jederman an jhnen zu Ritter werden*, partim Lenociniis verborum, amorem extorquent, & cum puellulis istis (*Non sit, quæ lonas molliat apta manus.*)

His saltem de rebus colloquuntur quæ ad amorem faciunt tantos obscænos sermones proferunt, quibus ipsum plutonem ex infernis producere possent, *Da sparet man beyderleyts der Ehren, und behilfft sich alleweil des Scandirens.* Ibi prudens & ætate confecta Gynæcei magistra (à Iove principium) à quot olim procis sit adamata narrat, quibus muneribus dignata, quibus blanditiis ambita. Hæc enarrat, quot gemmas, quot monilia, quot catenulas extorserit, quot strophiola, quot basia illa Reddiderit. Alia commemorat singulari quodam dicendi lepore, quoties nuper cum hoc vel illo collocuta fuerit, ô inquit quæ dixit eorum recordabor quoad victurus sim! Tanta pietate præditus est, adeo si cum eo dormiam, nihil incommodi mihi illaturus est; altera illius sermonem interrumpit & de Comædiis tragædiisque incipit quisque melius suam personam expresse- rit, facete dijudicat. Tandem discessa gynæcei magistra Pamphilus adest, qui glycerium suam benè absolvit: Hisce sermonibus tempus terunt, & quæcunque dicunt, se cum aliarum admiratione dicere putant, si recte considerabis internum non externum Aulicarum habitum inye-

invenietis sub formosis istis pellibus turpissima monstra latitare: memores enim aulicarum deliciarum earum non obliviscuntur, & qua, ut verum fateamur, fidelitate & integritate maritis puram virginitatem affecerunt, notum est, ubi sperant se in Angliam profecturos in Hollandiam pelluntur. O quanto dolore miser maritus afficitur; quoties cogitur legere *Matthiam de Afflictis*, dum illa legit *Ioannem in extravagantibus*; ferenda omnia, dissimulanda hæc eritates, & patienti factus. Quod si maritus extravagationes prohibere velit incipit illa stomachari & rixari *VVirft mit Schelmen und Dieven umb sich, sonderlich wenn sie Margaretha heist derersieneb den Teuffel die höllen zu eng machen Margarides septem spoliassse feruntur Avernum*. Interdum, cum amatoribus paciscuntur, ut maritum bene contusum & communibus impensis delumbatum remittant, quod injuriam sibi factam viciscantur & vindicent, eos adamata occipiunt, quos antea nihil pendebant.

Vnde *Ovid. lib. 2. de arte amandi non immerito de ira fœminarum ait,*

Sed neque fulvus Aper media tam sevens in ira est.

Fulmineo rapidus dum rotatore canes.

Femina quam. &c.

Cux canes sublato altero pede posteriori mingunt?

R. Ne

R, Ne sibi urina calceamenta contami-
nent.

Historia iucunda de quodam Italo.

Italus quidam opulentus, cum stipem opi-
mam mendico erogaret, mendicus illi gra-
tias egit, multaue fausta homini precabatur,
atque inter cætera optabat, ut angeli animam
ejus in paradysum veherent: dives averfatus
hoc votum, respondit *piu sero che puo esser*,
idest, serius quam fieri potest: divitias suas
cognitas, cælestibus ignotis & adhuc speran-
dis præferens.

*An alterius uxoris custodienda absente mari-
to causa nos solum de die sed etiam de no-
cte adesse cogitur?*

R. Negat id Nov. 134. sap. 9. Verum nos
contrarium asserimus, valde enim periculo-
sum solum dormire præsertim sexui fæmi-
neo, propter lemures, spectra nocturna,
incubos à quibus valde infestantur, qui timi-
dum muliercularū animum facile consterna-
re possunt, sic ex nimia solitudine oritur
melancholia, quæ difficulter curari potest,
ergo eam ut proprium corpus defendere te-
netur. Multæ fæminæ inveniuntur, quibus
talis consuetudo innata est, ut ne unam no-
ctem solæ dormire possint, nec illud ullo mo-
do evelli & eradicari potest, qui vero id fiat
nos latet, siquidem non omnium rerum ratio
reddi potest, præter quod dicimus, tantam
consuetudinem iis esse alteram naturam, &
propterea,

Na-

Natura sequitur semina quisque sua.

Circa hoc tamen estote providi ut hanre-
zetis in occulto, ne habeatis mercedem ve-
stram in propatulo, vitam enim qui in amo-
ribus habet, os habeat obseratum oportet,
*Gu. Horol. prin. l. 2. c. 12. Mann muß schwei-
gen wenn einem Barmhertzigheit widerfahren ist.*
Facile enim contingere posset, ut te repudia-
to alter admittatur.

Locus de quodam Helvetio.

Helvetius quidam in alpibus pascendi pe-
corum curâ detentus, quod rarissime in tem-
pla Deorum veniret, semel instigatus à vicinis
suis in hebdomada magna, quam & sanctam
vocant, matutinis interfuit. Et cum solito mo-
re extinctis luminibus tumultus fingeretur,
quem Iudæi concitasse creduntur in captione
Christi, ille extracto gladio, in angulo fani
stetit summo timore perculsus: cumque lu-
mina rursus accenderentur, vicinum suum
acclamans, quæsit an vulneratus esset? Et
interea vidit Sacerdotes imaginem crucifixi
portantes; & quoniam non novit imaginem,
dixit: Ego benè cogitavi tantum tumultum
non finitum iri sine homicidio.

Historia de Rege Philippo.

Regi summo Philippo obviam factus
mendicus petiit largam eleemosynam quia
frater ejus esset, quæsit rex ex qua parte,
de Adam inquit; rex jussit ei dare mumu-
lum

lum. Et cum hic diceret, hoc non est donum regis fratris, respondit rex: si omnibus fratribus tantum darem, nihil penitus retinerem.

Queritur: an quis cum sponsa nondum ad maritum deducta hanreitatem committere dicatur?

R. Quidam negant: Nos affirmamus *arg. l. 13. 83 ff. ad l. Iul. de Adulter. & verbum; plectitur, ut facit l. 1. de v. 5. Concedimus quidem, quod uxor Domini non sit ut est textus l. 12. ff. de ritu Nupt. uxor tantum esse intelligitur in his, quæ ad ejus honestatem pertinent, & non nuptiæ duntaxat verum etiam spes nuptiarum violari non debet, & quamvis carnaliter non cognoverit, Ist noch nicht mit der ledern seil drüber gewesen, tamen ipsius uxor est & sponsus æque ac maritus subjectum patiens & bonus vir diceretur. Et quis ignorat cingendum haberi pro cincto, moribundum pro mortuo, condemnandum pro condemnato, sponsam copulandam pro copulata, repudianda pro repudiata, *Gad. de v. 5. ad 5. 12. nu. 15.* Alii distinguunt inter sponsalia de futuro & de præsentī, ut faciunt canonistæ in *c. pen. x. de spons.* quam tamen distinctionem usus fori hodierni non observat, ut notat *Treut. de nupt. lb. r.**

Locus Diogenis in Aristhenem.

Diogenes ita in Aristhenem magistrum vocabatur: ipse me pauperem fecit ex divite,
 &c

& pro ampla domo fecit in dolio habitare.

Pæna Hanreitatæ quanam?

R. Licet apud multas gentes gravis pæna constituta erat Hanrificis, tamen Germanos ullam pænam illis constituisse nullibi invenio. Apud Ægyptios illis virilia exsecabantur, alibi naribus amputabantur *Diodor, Sicul. lib. 2. bibl. cap. 3. Epigr.* Apud alios pilorum evulsione puniebantur pæna quidem ridiculosa, sed tamen ignominiosa. Apud antiquos germanos mos fuit, ut rebellionis seu conspirationis in Imperatorem Rom. rei, causam imperii, ignominiose in dorso gestarent. *Spang. in Chron.* Interesset Reipub. ut singulis diebus fectic. spectante universo populo duo cornua cervina capite gestaret Cornutus.

Mulieres & virgines qui illibatas conservare valint quid faciendum?

R. Diligenter sibi caveant ab illis, quos vulgus vocat studiosos sive studentes, adeo enim rapax est hoc genus hominum, & ita salutem mulierum pariter ac virginum insidiantur, ut fidem omnem exsuperet, circumveniunt eas ut rugientes leones, occasionemque quærunt qua mulieribus & virginibus impune possint imponere, tam humaniter tam amice se gerunt, ut putares esse parvos angelos, cum revera sint meri Diaboli; in pellibus ovinis ad vos veniunt, intrinsecus vero sunt lupi rapaces, *Sie zerbrechen den hasen, und lassen*

sen euch die Scherben aufz lecken, Sæpe ad rempla non quidem orandi gratia veniunt sed ut uxores vestras filiasque, quæ in uno tertio cum illis conveniunt, spectent & videant, nutibusque vel gesticulationibus amorem suum illis patefaciant. Et si caveæ illas incluseris, ut Tamerlanus rex Scytarum Bajazetem regem Turcarum *Munst. fol l. 4.* vix ab harum harpyarum incursu essent securæ. Quilibet igitur hunc versum in frontispicium domus suæ scribat:

*VVer sein hausz wil halten keusch und rein,
Lasz kein Studenten und Huren hin ein.*

Didicerunt enim ex Terentio studiosi, *Quod non sit vitium adolescentem scortari.* Quando ergo ex accidenti videtis illos domum vestram introeuntes, scitote quod non orent pater noster. *Bald. in l. natal. ff. de probat.* Nam Veneri studiosos esse deditos ex eo patet, etiamsi in domum conductam meretricem ducant, non tamen possint inde expelli, cum locator debuisset prius considerare, quod studiosus non viveret castus. *Bald. in l. eadem c. locat.* Deinde cane pejus & angue fugiaris copulatrices, vel conciliatrices *Koplerinnen*, Quod si videatis ejusmodi sinistrae famæ mulieres domos vestras intrantes, cogitate quod finis instet, & quod de nostro corio jam ludatur, solent enim esse juvenum Mercurii *Pest-botten*, Postilion, vestrae famæ insidiatrices, & quantum possunt, alias reddere

D

sibi

sibi similes satagunt. Interdum etiam citantur à propriis sororibus & ancillis adexercendam erga bonos maritos infidelitatem. expellite itaque illas, vobisque & uxoribus vestris consulite, ne post hæc cum Euripide dicere cogamini: *malarum sceminarum introitus me perdidit, quæ mihi loquentes hos persuaserunt sermones.*

Abstrahite etiam uxores filiasque vestras ab illis hominibus qui inversi spurci, *Die scandieren, oder mit der Sâwen zu Marck gehen.* Corrumperunt enim bonos mores colloquia prava. unde Romulus legibus cavit, ut quicumque, in præsentia mulierum usus fuisset sermone lascivo, non secus ac homicida puniretur, & etiamnum die iudice nostro L. 15. S. 16. 17. 18. 25. ff. *de injur.* Huc refer quoque cantiones obscænas. Item picturas, quid illæ efficere possint. Terentianus ille Cherea satis innuit T. dr. *in Eunuch. Act. 3. Sce. 5.* Et Propert. 2. Eleg. Hæcietatis originem obscænis picturis attribuit, quandoque has intuentes in libidinis cogitationes ruant.

Quæ manus obscenas depinxit prima tabellas.

Et posuit castra turpia visa domo:

Illæ puellarum ingenuos corripit ocellos.

Nequitiaque suæ noluit esse rudes.

Hinc merito Aristoteles publicam pœnam, stabilivit pictoribus, qui talia proponunt quibus libido inflammatur, & Hæcietas propagatur.

Con-

Convivia, quoque, & spectacula publica, qualia sunt. *Abendantz, hochzeiten, Comedien, &c.* Quodam modo Hanreitatem dilatare solent, *arg. l. 2. c. de Repub.* Hoc cum suo dedecore expertus Imperator Aurelius, cujus uxor Faustina invito marito spectaculis quotidie intererat, teste *Guevara Horol. princ.* Hanc ne Imperator offenderet Amasios ipsius ad summa officia, promovit. Huc respexit Ovidius Veneris ille triumvir:

---- *Ludi quoque semina præbent
Nequitie.*

Sublatis namque spectaculis choreæ incipiuntur, *Damusz der pückliche harffen peter auff seijn.* Hic cum illis libere loqui licet, palpitare, oscula basia & suavia figere, mordicus detractis caligis & nudato capite delambere, hic divaricatis tibis artificiose bibitur *Arschkerbenbier* ex bona charitate in fraternitatem & sororitatem. Hic in certarum esse solemus manuum, *Hir gibst blinde griff*, interdum etiam *ein zuchtigen Ehrengriff*, easque sursum versum in omnes angulos inferre & immittere in more habemus, & frequenter tanquā oves erramus, præsertim si lumina intercident ad latebras, ubi liberiuscule omnia sine periculo peragi possunt confugimus, ubi *ut Virgil. lib. 1. Æneid.*

---- *Cythara crinitus Iopas*

Personat humana, docuit quæ maximus Atlas.

Quod si non saltatur vel bibitur etiam præsentem marito sicca & inani tussicula *Ehwas*

Ehum, oculorum nictu, sculpturitione pedum, compressione & tactu manuum, quæ solet esse fallax, propinatione poculi, furtiva oculorum luxuriantium mollitie, vel ahis indiciiis affectum suum declarant (videatur hic, *Eleg. 4. amor. lib. 1.* ad quem omnes amando utpote hisce temporibus admodum utilem & necessariam.) Interdum maritus ab Amatore inebriatur ut neque oculus neque pes suo officio fungi possit, domum deducitur quem uxor ne forsitan cadat, comitari vult, attamen precibus emollita manet, benedictionemque expectat, quæ si commode ob præsentiam aliorum impertiri non potest, ad ædes Lorricum & nutricum (*Bey denen die Ehre gemeinlich auffholtseren Stelßen gehet*) Se conferunt, ubi actio de communi dividundo intenditur per quam corporaliter fit rerum divisio *L. 2. b. 1.* Cui adhæret actio de in rem verso. Nonnunquam tubicinibus præeuntibus, uxor ab Amatore domum deducitur, vix crapulam concoxit, surgit de lecto maritus, & uxorem excipit, affert bellaria, poma, pyra, nuces.

Castanea molles & pressi copia lactis.

Ficus, mala punica, persica, cerasa, sacrum panem S. Marci confectum, seu, ut ille vocat, defectum (quæ tantum differunt ut causa & effectus) omnis generis Caseum, & si illibenter uxor videat, quia

Abbrev.

Abbreviat socium quem diligit illa.

Tamen ne amorem suum prodat, clanculum ipsius esum ipsi desuadet, vel etiam aperte, quod nimium officiat valetudini, propter difficilem concoctionem, *sey zu acht ungesund*, Euge bone cornute, ita sunt excipiendi hospites, ita tui rivales affervinum, infunde, salta, & talem te gere, qualem volunt.

Tandem cum tempus discedendi videtur hospes, hospitem ad posticum comitatur, ut maneat rogat, satis adhuc superesse temporis, ille se excusat, alio tempore reversurum se ait. Hoc facto illius domus arctius obsidetur quam olim Carthago à Scipionibus, tum circum ambulant rivales, unius ejusdemque rei consortes, fenestras inspecant, parietes transcendunt, ad fores excubant, per transfennas sollicitant, regulas deiiciunt, angulos obsident, dieteria scribunt, conficiunt cantiones amatorias, cithara pulsanr *heckerling und haberstroh*, cantionem gratiani, & alias innumeras astutias excogitant, quæ omnia in pulchritudinem tuæ uxoris tanquam scopum diriguntur, ad tui vero redundant opprobrium & dedecus. quod si parum majestatem tueri conatur maritus, *Fahrt sie auff als ein furtz im bad*, quam me putas, ego credo te me meretricem esse existimare, amiceis & cognatis meis ista dicam, si aliquid in animo haberem, te revera spectatorem non apponerem, &c. Quid vero ille, scriptum & horam natiuitatis incusat, hospiti

nuper suo uxoriq; ; omnia dira precata interim tamen nutrit murem in pera, serpentem in gremio & ignem in sinu.

De puella quadam.

Quidam minatus est puellæ, se ad eam noctu clam venturum, illa sub interminatione mortis prohibuit : quæ cultrum sub lecto se collocaturum, quò eum interimat, testatur. Ille verò noctu veniens, invenit eam jacentem, quæ altum somnium finxerat : unde calidè se simulaverat exiturum. Cui exeunti, puella evigilanti similis, dixit; Mane : quia non habeo cultellum.

Factum cujusdam Francigenæ.

Quidam Francigena (ut est genus hominum fallax & versutum) in civitate Ticino à quodam cive centum aureos mutuo accepit, oppignorando ei aureum torquem : atque illius uxorem accedens, dixit : Hoc accipe, centum atque unam noctem voluntati meæ obsequaris. Mulier prædæ dulcedine capta (cum sit nummus optimum expugnandæ pudicitiae instrumentum) consensit. Francus postridie expletâ libidine virum accessit, suum torquem exegit, quoniam aureos omnes uxori illius reddiderit, quæ conventa non potuit negare, frustra que Franco fuit obsequiosa,

De eo qui uxorem in flumine peremptam quærebat.

Alter uxorem, quæ in flumine perierat, quæ-

quærens , adversus aquam proficiscebatur.
Tum quidam admiratus, cum deorsum secundum aquæ cursum illam quæri admoneret, nequaquam hoc modo reperiretur, inquit : Ita enim dum vixit difficilis ac morosa fuit , reliquorumque moribus contraria , ut nunquam nisi contrario & adverso flumine , etiam post mortem ambulet.

Medicina ad tollendos fatores anhelitus provenientes à cibis quibusdam.

Settile ne tetros porrum tibi spiraret odores.

Protinus à porro fac mihi cape vores.

Denuo fetorem si vis de pellere capa

Hoc facile efficiant allia mansa tibi.

Spiritus at si post etiam gravis allia restat

Aut nihil , aut tantum pellere merda potest.

Quinam sunt nimium audaces ?

R. Qui lupum in Ianuario non timent, rusticum in carnisprivio & sacerdotum in jejuniis quando confitendum est.

Vir bonus à quibus libris uxorem arcere debet ?

R. A Lectione Amadisæi, Ovidii de amandi, Euriali & Lucretiæ, à Darten societatis, equitis ponti, Galmi, Babbist de campo frogoso, præsertim vero fugiant Ioannis Bocarri librum , quem Cento Novellarum inscripsit. Hic enim magno interstitio cæteris post se relictis æternum nomen sibi comparavit : hoc enim lecto & Theoriæ fundamentis feliciter jactis, quam felicissime praxin exerce-

re possunt, nihil enim aliud sunt quam callidissima Hannificorum stratagemata & strophæ, & nulla unquam fœmina fuit, quæ non ejusmodi lectionibus, & historiis ad furorem adacta fuerit, quia in illis miscetur utile dulci.

Cur posteriora hominis tam turpem habent fatorem.

Respondent quidam, quia obstetrix neglexit eam partem, nec satis abluit. Alii autem huic sententiæ plurimum refragantur: nam aër illius regionis ita pestilens & fœtidus est, qui cum locum occupavit, & ventus qui perflat, non locus ipse.

Cujusdam terribile factum.

Quidam faber ahenarius Basileæ suspensus erat, & alius nescius rei cùm ad forum Basiliense, intempesta nocte maturaret, & nimia festinatione clausas adhuc portas suspicaretur, cepit sub arbore, non procul à patibulo quietem, Non autem multo post tempore venerunt alii, & ipsi ad forum properantes: qui patibulum intuentes atque suspensum cognoscentes, illum inclamaverunt, si vellet, ut secum ad forum iret. Quibus verbis ille excitatus (quem dixi, primum quietem cepisse sub arbore) acclamabat, Expectate, ô boni socii, ego veniam. Vnde illi mortuum loqui existimantes, adeò extimuerunt, ut celerrimâ fugâ pœnè exanimarentur. Ille verò semper sequutus; Manete, inquit, rogo, ego vobiscum ibo, & quan-

& quanto plus clamavit sequutusque est, tanto magis illi festinarunt: adeo ut semianimes tandem ante portas urbis reperirentur, atque non nisi longo demum tempore sanitatem pristinam ex longa consternatione receperunt.

De quodam suspensio, qui ante mortem tumultum sibi construxerat.

Hunc sibi Belnensis tumultum quem cernis inanem.

Struxerat, invidit cui loquens tumultum.

Debueret certe fors sisoret omnibus aqua.

Tardius hic fieri, vel prius ille mori.

An possit uxorem repudiare maritus si forsam

Amatorem cum ea Ludentem invenis?

quem Iussum interpretantur manuum in sinum immissionem (hand schuchmachen nostrates vocant) aut ad pectus ejus vel ad alium locum, unde turpe esse possit?

R. Affirmant quidem Borch. cap. 8. de feud. num. 28. Rosenthal. cap. 10. conclus. 54. & Thomas Cant. Oscula quintam viam ad amorem vocat. Nos vero illis contradicimus, omnesque prædictos refutamus: requiritur enim ut in ipso actu & in rebus venereis & in ipso facto deprehendantur, seu ut Plautus ait, corpus corpori incubarit. *Act. 4. sce. 4. in Amphit.* velut *Lucian in Eun.* cum reperire habet membra in membris. verum apage illos cum rigido iudicio, ablegentur ad Garamantas, Indos, & Æthiunos fratres, quibus in ferendis carbonibus, usui esse possunt.

Quinam optime Viros fallunt?

R. Vxores hospitum, *Gastgeberin*: Hæ enim ex tam variis peregrinantibus unum atque alterum admittunt ; habent enim neminem quem timeant, quia in uno loco diu moratur.

Queritur num id facere conveniat:

R. Rationem dubitandi movent Politici quia peregrini officium nihil præter quod sui muneris est agere, nihil de alio inquirere, minimeque in alterius messem falcem immittere. Est enim pacis publicæ turbatio, cujus poena est Bannum. Alii aliter suam sententiam probare nituntur exemplo Marii, qui obstupratam vi hospitam diro mortis genere duos milites affecit, ut Capitolinus refert. Nos distinguimus inter id quod fit licite, & inter id quod fit coacte, Hospita enim si ad concubitum nos invitat, omnino illi obtemperandum, suscipit enim nos, fovet, cibatur, & omnia præstat, quæ potest. Nos igitur decebit ut favorem favore compensemus, & duplicemus, fortunamque quæ sese offert non omnino despiciamus. Tale diversorium fuit olim Antverpiæ *zu Tausendt mitteln*, in quo nihil, quod ad voluptatem tum corporis, tum animi fecit, defuit, *und da der wirt ein hanreii ist, sichen die Gäste gerne ein*. Deinde si aliquid supererit, si triorchæ eris, potes paululum ancillæ communicare, ut illa etiam habeat, quo tui remiscatur. Fontes enim tui deriventur foras:

Da

De eo, qui multas cunas emerat.

Quidam in Francia Orientali, cui uxor, quam ante quatuor hebdomadas duxerat, cum peperisset filium, mox properavit ad quoddam forum; ubi tot cunas emit, ut quadrigas impleret: atque domum rediens, cum interrogaretur quid sibi vellent tot cunæ, dixit: Opus habeo, si enim uxor mea tam fœcunda est futura, ut in brevi tempore sit semper paritura, vix hæ sufficient.

De quodam Heluone.

Heluo quidam pupillis à magistratu datus tutor: cum patrimonium illorum universum absumpsisset &, iussus tutelæ gestæ rationem reddere, nihil super est, hanc rationem accipite, aliam nescio: verum magistratu urgente, ut libellos offerret, qui acceptum continerent & expensum, ille os primò ostendit, deinde podicem; illic recepta esse subindicans omnia, hic exposita.

Ebrii cuiusdam dictum jocosum.

Quidam homo facetus, cum diversis vini generibus se ingurgitasset, ita ut diutius continere non posset: dixit astantibus sodalibus ad vina bibita: Inite inter vos concordiam, aut ego vos è fenestra præcipitabo.

De Caupone & Viatore.

Divertebat apud Cauponem Viator, atque dum, pro cœna mensa non esset laute, atque pro Cauponis voluntate instructa, dejecit ipse

Caupo ex fenestris orbem unum, quem nos discum vocamus. Hoc viator conspiciatus, pociula omnia, vasaque vinaria, & quicquid in mensa erat, dejecit, Caupo stomachosus, cur hæc faceret interrogabat? Putabam, inquit Viator, nos inferius cœnatueros.

Hanreium faciens quo nomine est indigtandus.

R. Quidam eum vocant Domesticum inquilinum *hansehan*, *verwalter*, *hausz-genossen*, quod frequenter domum tuam adeat, Alii eum vocant Amicum, sed is qui clam & invitus alterius ejus occupat, amicus non est, diverso tamen respectu esse potest. Nonnulli hostem, sed perperam. Hostis enim is est, qui nobis, aut nos illi bellum decrevimus. Privati verò sibi bellum denuntiare nequeunt: regale enim est, & summo principi ex natura majestatis in se considerata soli competit. Aliqui Cucurbitam vocant, sed male siquidem id de vasallo uxorem domini hanreizante dicitur. vocabuli hujus derivationem vide apud *Cala. & Hort. feud. in verbo Cucurbita*. miramur valde quod veneranda antiquitas in perscrutando hoc vocabulo non fuerit curiosior. latinissimo vocabulo nos vocamus Capellanum, vicarium, seu ut Munstero libet matrimonii coadjutorem *Ehe helffer unbefoldete* substituit, qui cessante marito onera matrimonii supplent.

Scor

*Scorta cur alicubi per convivium pulmones
appellantur?*

R. Quia vilia sunt aut vento quodam turgida, & vere vana. Cum matrona quædam puellam lascivientem hoc verbo criminata maledicentiæ pœnas dedisset, gravi insuper adjecta mulcta, si denuò verbo mulierem lacerasset. verum non ita multo post cum exanderet, quo pœnam effugeret, periphrasi quadam ula ejusdem convivii. Et quid, inquit, ego te nominabo? Caro es, quæ egreditur ollas constat enim id genus intestini in decoctione tumescere, & sic plerumque lebetes transcendere, ut vi sua erumpat, ac deiciat etiam opercula.

*Vxores hanreizantes quomodo debent
appellari.*

R. Hanrifici. certant, & adhuc sub judice lis est:

Meretricis nomen (quod genus hominum sine præfatione honoris nominari nequit) illis non competit. Nam hæc à merendo dicta est. Vlpiano dicuntur practicæ seu questuariæ *Ehnehren sich mit der hand, da sie auff sitzen*, pecunia suam exercent militiam, multorum libidini servit, & est vidua, ut pote, quæ 23000. virorum absorbuit ietus. Hæc nulla accepta pecunia, sed amoris, qui est furoris species, & benevolentiae causa hanreizat: E contra meretrix se prostituit in silvis, ut propter Noribergam

gam, *im Newen wald*, quem locum sæpius
 in viso. *Leipsiæ auff dem Rubeht*, da sie das gras
 mit den hintern abmaïjen, Vnde vocantur Nym-
 phæ silvestres, pecora campi *wild Göt-
 tinnen*. Antverpiæ *in dielepelstraet*, ubi die nocte-
 que meretricum cochleationes visuntur, Fran-
 cofurti in foro piscario, &c. Hæc vero est in-
 violatæ exstimationis, quia amoris vi cuncta
 solis amantibus sui copiam facit. Errat igitur
 hic *Conuanius lib. 8. cap. 13.* Qui illam mere-
 tricis nomine indigitat. Rectissime ab Ouidio
 & aliis vocatur *Amica*, cum quibus consenti-
 mus & facimus.

Hanreitas quid est?

R. Est vocabulum mere Germanicum, sed
 in latinitatem jam olim degeneravit, ex anti-
 quissimo vocabulo han qui est Gallus, & voce,
Rein, quod chorea, sive *dantz*, quasi dicas,
Galli choreus, nostrates vocant *hanrein geschlof-
 sene gesellen*, monte cuculos vocat, item Cor-
 nuros; cornua enim gerunt satis manifesta &
 conspicua, extra pileum sæpe proturbantia, &
 ne omnibus appareant, pileum non detrahunt
 etiam si aliquem prætereant, & hoc est verum
Hanreicæ gravitatis signum, Conveniunt in
 hoc cum Gallis, quia licet gallus proprias ux-
 ores habeat, quæ tamen etiam ab aliis visitan-
 tur, ita & hi licet proprias uxores alant, ab iis
 etiam alii admittuntur viri. De cornua ferre,
 multi multa scripserunt. *Niceph. lib. 2.
 de impere And. Constanti.* sic inquit: *Longe alia
 fuit*

fuit adronici luxu & libidine præditi intentio, quæ
cornua Cervorum, quos venatus erat, insignia &
rare aliquid habentia in porticibus fori suspendebat
specie quadam ostentanda magnitudinis ferarum.
quas cepisset, cum revera civitatis mores & ux-
orum, quas ipse corrumpebat lasciviam notaret.
Atque ad multas gentes (opitior) promana-
vit, ut qui malitia vel injuria suas conjuges
adulterari sinerent, probroso sane convitio
cornua ferre dicerentur. Germani injurium
rei verbo leniori mitigantes vocant *Einen
frommen einsaltigen mann, der seiner frauen nicht
genug thun kann.*

Cur femina amant brassicas?

R. Propter earum acrimoniam. Nam mi-
stæ cum farina lolii provocant earum annos,
dies & menses, modo iis utantur per modum
suppositorii. Hæc est vera *Androgyna* com-
posita ex duobus culis, & quatuor natibus
messiores per postam in corbe huc veni, ut
hæc nova vobis annuntiarem. Credite vera
dicenti veritas nulli cedit. Caput capiti op-
ponam sicuti cerevisiarii exportantes vasa,
putatisne me vel fugere? nullo modo appo-
nam potius frontem fronti imo barbam bar-
bæ sicuti duo podices, qui bellum gerunt: ô
quam libenter surdus talia audiret!

An non omnis mutatio bona?

R. Mutatio bona est quæ vergit in meum
commodum. Si mea bursa inanis esset, vestra
plena

plena pistolettis, si ego essem asinus, vos docti, per me fiat mutatio stante pede, & ero plane novus homo. Item si tu haberes faminam pulcro vultu, ego vero Hecubam aut aliquod remedium amoris, vellesne mutare?

Quid est vetula?

R. Est antiqua dementia, Harpya, Diabolus in veste faminea, & ut omnia uno verbo complectar, est concionatrix loquacula, quæ non Evangelium; sed convitiis plaustra evomit.

Quid est pedagogus?

R. Est advocatus Lutosus, collegii pestis, cujus supellex est bibliotheca, qui cænat mane ne de nocte permerdet lectum, qui totius collegii anitergia colligit ut pulcem avenariam calefaciat & pugillum unum carbonum lucrifaciat. est alter Euclio. Est miles animosus, qui statim hosti calcanea suorum sandaliorum vertit & sese salvat in gymnasio. qui jurat per tabulam rasam Aristotelis, per Bucolica Virgilii, per veneris nates, per testiculos Saturni, per pecus Melibæi, breviter per omnes aurores tam Latinos quam Græcos, rem ita sese habere.

Quid est advocatus?

R. Advocatus est, qui amat ducatos, eosque pluris facit ipso sacco mendicorum etiamsi confectus esset ex finissima tela Hollandica. Advocati raro visuntur in hospitibus
sed

sed sæpe sunt in domibus suis & alibi consul-
tando, libenter audiunt cantilenam *Dammi*.
Hic dator illis adhæret in matrice animi ab
æterno. Natura advocatos fecit ex argilla tam
pulchre madefacta ut nunquam habeant ma-
nus frigidas & ideo idonei sunt conficiendæ
glaciei tam in æstate quam in hyeme. Advoca-
ti viderunt quoque titulum veneris sed tri-
bus perspicillis.

De quodam Advocato.

Quidam advocatus, post multas causas, in
quibus victor evasit, Monachus factus est; &
cum in negotiis monasterii præpositus, mul-
tis in causis succubuiſſent, interrogatus est
ab Abbate. Cur omnino in causis agendis
mutatus esset? Respondit ille: Non audeo
mentiri ut ante, ideo amitto causas.

Musca culinaria quanam?

R. Est Dominus *parasitus*, Germanice *Tel-
lerlecker*, qui cibum è flamma petit, qui
constringitur non funibus, sed farciminibus,
cujus uxor pro uno ovo cum matre sua, bur-
sam naturalem seu vulvam venalem habet.
Iam incitavi ad risum asinos clamore magno,
uti vos estis testes.

Historia jucunda de quodam sacerdote.

Quidam sacerdos suis rusticis concionaturus
dixit, *salutat vos Lucas medicus*. Ut ha-
bent sacrae literæ, sed postea præ pudore ita
obstupuit ut ne unum quidem verbum ulte-
rius

rius enarrare nequerit, illud ipsum subinde repetens, tum ex senioribus unus assurgens, dixit, habeat gratias, atque si quando ad eum reditis, dicito & illi nostro omnium nomine plurimam salutem.

Pueri quomodo sapientes efficiendi.

R. Podicis cappa illis detrahenda ipseque podex virgis cædendus, ita enim sapientia è podice ad caput evolabit.

Supellex pædagogi quanam.

R. Est ferula sub axilla cum bibliotheca, quæ constat ex Despauterio impresso tempore laurentii vallæ, sed siste gradum lector alteratissime, (hem literatissime volebam dicere) Bonum mane, Bonum mane, bonum serum hoc est saluto per totum diem.

Virgines cur libenter nubunt Iuris peritis.

R. Vt juris Mystes jus fas rectumque ministrat.

Virgo sic rectum semper amare solet.

Quonam in loca pluri venditur aqua.

R. Vbi caupones vino exotico aquam admiscunt, sic enim aqua vini etiam cari pretium potest contingere.

Cerevisia unde dicitur.

R. Aliqui dicunt, cerevisia quasi ceteris vinum. Alii sic:

Vnde sibi ducat queris cerevisia nomen,

Quod cerebrum invisat sepe Sabelle tuum.

De Potatione.

Ad primum morsum, si non pota vero morsum.

Gaudia sunt nobis maxima dum bibo bis.

Ad trinum potum letus sum, dum bibo totum.

Laetificat quartus cor, caput, atque latus.

In quinto potu, vasto potamus hiatu.

Dulcis & ipse cibus dum bibo sex vicibus,

Potu septeno letus sum corpore pleno,

O nos felices octo bibendi vices.

Nona cherubinum pingit potatio nasum,

Si decies bibero cornua fronte gero.

Undenaque vice tibi praebo dulcis amice.

Et bis post decies est mihi tota quies.

Postea dico satis sed cum pota vero gratis.

Tantillum digitum letus eo cubitum.

De scorto.

Corpus, opes, animam, consortia, fœdera, famam,

Debilitat, perdit, necat, odit, destruit aufert

Dies macilenti quinam?

*R. Sunt dies jejunii in quibus saturamur
pane cœlesti, cibo spirituali coque levi, qui
non generat per se in stomacho cruditates
sed tantum per accidens.*

*Hymnus in quo omnes notæ musicales compre-
henduntur.*

*Vt queant laxis Resonare fibris Mira ge-
storum Famuli tuorum, Solve pollutum La-
bus reatum, Sancte Ioannes*

Igniaria & sulphurata quibus odio sunt?

R. A-

R. Amatoribus & furibus. Amatoribus, quia laxato fræno opus suum peragunt sine tympano, candela & candelabro: furibus, quia clandestina eorum furta illuminant & in lucem proferunt.

Hercules in quo peccavit?

R. In eo quod occiderit scelestum *Cacum* qui plane imberbis erat, primogenitus ac quasi recens exclusus *Vie ein jung hun das Erst auß den Eyer Schalen kumpt.*

Historia jucunda de parcho.

Militem puerulum è baptismatis fonte suscepturum, parochus interrogavit, Domine miles tunc idoneus es huic muneri sustinendo, ad quod miles, puto quod sic, tum parochus, nostine præcepta Dei? ad quod miles, quidni: tum parochus, quodnam est primum præceptum? respondit miles, non vorabis, *Du solst nicht fressen*, erras perverse miles, inquit parochus, primum enim præceptum est, *Non habebis Deos alienos in conspectu meo.* Immo regerit miles, Dominatio vestra fallitur; Nonne enim Deus statim à creatione præcepit: *de Ligno scientie boni & maline comedas Gen. 2.* Tum parochus ô, miles magna est fides tua superas me eruditione vel potius astutia.

De quibusdam simplicibus Rusticis.

Prope patriam meam est vicus agrestis, nomine Mundingia, istic dicuntur imprimis esse sim-

simplices Rustici, illorum unus semel ad forum Ehingense profectus, cum domum rediret audivit in confinibus duos cuculos sibi invicem suo cantu respondentes. Erat autem in sylva Mundingenauum, alter in sylva finitimæ villæ; Et cum cuculus alterius sylvæ suum clamore superare videretur, ille demisso equo cui insidebat, ascendit arborem, atque suum cuculum stridore illo incompósito adjuvabat. Interim lupo equum illius devoravit. Quare Rusticus repetens domum suis compaganis conquestus est; quomodo propter Reipub. honorem & communis emolumentum gratiâ, quod suum cuculum juvisset, accepisset hinc non mediocrem damnum. Vnde illi consensu communi & impensis, damnum illius sublevaverint: indignum judicantes, ut qui pro salute & honore publica laborasset, inde jacturam pateretur.

De Nobili & monacho.

Nobilis quidam patribus nostris notissimus, atque bellator egregius, cum publicus esset cujusdam Imperialis civitatis hostis, atque Monachum quendam civitatem intrare volentem apprehendisset, portantem pannos pro vestiendis confratribus suis, ille partem panni Monacho abstulit, ut & se vestiret, Monachus indignanter abiens, minatus est in extremo judicio illum pannos redditurum. Quod nobilis audiens, abstulit ei reliquum pannum atque pallium, dicens: Quum talem

lem mihi dilationem & tam diuturnum terminum solvendi concedis, ego si possem, tibi etiam monasterium auferrem.

Christiani & Iudæi disputatio.

Matthias quidam Vlmensis, parum prudens, in libris tamen Bibliorum multum exercitatus, disputabat cum Iudæo de fide ejus & Christianorum, utra melior vel verior esset. Tandem dicebat: Vos Iudæi non signati baptismo, in extremo judicio, sicuti canes à carnifice in urbibus non signati, à dominis cædemini: Nos autem signati, impunes erimus. Tum Iudæus interrogavit, Vbi estis signati? Matthias respondit, Character baptismatis (ut loquuntur Theologi) qui est impressus animabus nostris. Ad hæc Iudæus dixit: Cum in extremo judicio aderitis cum corpore: nemo poterit videre hoc signum animæ: nos vero Iudæi sumus circumcisione & præputio signati. Cui Matthias, O impudentissimum Iudæum, inquit, velles tu in cœtu summi Iudicis atque tot millium hominum ostendere virilia, & pudenda educere? Vade ad patibulum cum tua impudentia. Itaque victor se judice abiit.

De Martino.

*Martinus chlamydem pro paupere dimidiavit.
Ut faceremus idem nobis exemplificavit.*

Secreta quinam aperiunt?

*R. Si secretarum seriem vis noscere rerum.
Ebrius, insipens, pueri dicent tibi verum.*

Epi-

Epitaphium insigne ?

*Hic in propriâ recubat villâ
 Pater Aistulphus cum ancillâ :
 Cui à dextrâ sorte Mamillâ
 Dat Pater oscula, deficit illa.
 Sed per spatia ævi pauxilla
 Post hæc funera vivit in villâ :
 Nam dum sapit huic admodum squilla
 Cum bene sapidâ cocta anguillâ ,
 Dum dat famulo cellæ sigilla ,
 Ut depromat vina Cyprilla.
 Vivere desinit Pater in villa ,
 Sitis urgebat quippe pusilla.*

Incerti autoris.

*Ex minimis , vitium , celum modulamina , ca-
 stra ,*

*Venit , alit , penetrat , mitagat , exuperat .
 Seditio , requies , oratio , cæna , favilla .*

Maxima , longa , brevis , semibrevis minima .

*Quare multi ad magnos honores mundanos
 perveniunt .*

R. Hoc sæpe fit ob commodatam domino uxorem. Hinc hic fit secretarius, ille senator, hic comes, & iisdem artibus à magnatibus multi præpinguia venantur officia, uxores quæ ob id non immerito superbiunt, quarum radiis maritus fulgeat. Item se illas esse, quarum amore princeps gaudeat, dicunt, nullam, ex Domini hanreizatione fieri impudicam earumque maritos, qui ineptis Hir-

ci videri possent, ita excellere aureis cornibus, ut dignitate cunctos anteeant. *Paulus Iovius in vita Galeacii sforziæ*, & à prudentibus nulla alia compendiosior via ad honores adipiscendos, quam hæc ipsa habetur. Exemplo luculentissimo nobis erit historia Euriali ab Ænea Silvio conscripta. videatur hic ulterius. *Nevez. lib. 4. num. 82.*

De quodam Consule Vlmensi.

Quidam Consul Vlmensis, quum venisset in legatione ad Dominam Mechthildam ducem Austriæ: atque inter orandum crepitum ventris ædidisset, nihil commotus est, sed processit in sermone. Quod cum domina audivisset ac dissimulasset, virgines autem ejus ac pedissequæ se invicem aspicientes, occulte riderent, pepedit & una ex illis. Quod Consul ille audiens, atque ab instituto sermone digrediens: Procedite, inquit, ex ordine, & postquam me ordo rursus tetigerit, ego redincipiam. Vnde omnes sunt in risum effusissimè commotæ, dominaque facerâ ejus responsione permota, magnifice eum tractavit.

*Possuntne mulieres peregrinari illasâ
pudicitia?*

R. Vix quidem: quia viæ teruntur ab omnis generis hominibus, qui prætio illecebrisque, nec non vi Hanreitatem expetunt? Sic Dina, *Genes. 34.* & Angla illa, de qua Sylu. epist. peregrinationis fructus uberrimos protulc-

nilerunt, & Comicis frequenter peregrinatrices sinistrae sunt famae: nam bene sciunt, absente fele saltare mures. Imo in peregrinationibus adeo fiunt applicabiles, subjectibiles, & tractabiles, ut Theologiae studiosis pro cathedra quam conscendant, Iuristis pro pulpito, cui corpus imponant & Medicis pro vivae Anatomiae subjecto, ac denique nemini non interserviant.

Carmina in quibus omnes primae literae incipiunt ab F.

Femellas furtim facies formosa fefellit.

Fortuito faciens serventi furta furore.

Fur soritas fertur futuens flagroque feritur.

Carmen jucundum.

Hircus cum pueris, puer unus, sponsa, maritus.

Cultello, lymphæ, fune dolore cadit.

De anu per crepitum animam exhalante.

Vno animam crepitu Iana pepedit anus.

Gallice sic.

Vous qui passez, priez Dieu pour ceste Dame

Qui en petant par le cul rendit lame,

Comparatio mulieris & canis.

Comparantur à nostris cane & mulieres, illi dum volunt, mingunt: hæ dum volunt flent, ut Iuven. Saty. 6, & Ovid. Vt flerent oculos erudière suos.

De rixosa Muliere.

Habebat quidam iurgiosam imprimis Mulierem, adeò ut, si ex caupona rediret, si ex

laboraret, aut comederet, maledictis ab ea impeteretur: quicquid tentavit, semper ei Mulier maledixit, atque quanto eam frequentius verberaverat, tantò contumeliosior reddebatur, magis iurgabatur. Quod cum verbera nihil profecissent, alia via aggrediendum putavit, atque quotiescunque ipsa ei maledicebat nihil movebatur, sed continuo tibia, cuculus erat indoctissimus, canebat, Quod cum fecisset, ipsa acrius maledicere cæpit. Ille vero persistente in proposito, ipsa præ ira saltare cæpit: quo pergente, ipsa ex manibus ejus tibiam excussit, qui cū nihilominus resumpserat tibia sine commotione caneret, mulier indignantissima domum exivit, asserens se posthac non perpeffuram nequitiam viri, & temulentiam illam intolerabilem. Et cum postero die cum solita maledictione rediret, vir ad solitum cantum reversus est. Quare mulier se victam ostendens, imprecationibus abstinuit, benevolentissimamque se futuram viro pollicita est, modò tibiam seponeret. Memorabile exemplum, pertinaciam muliebrem variis artibus frangendam esse.

F I N I S.

T H E S E S
D E
H A S I O N E
E T

HASIBILI QUALITATE,

De quibus sub praesidio

F A B I I S T E N G L E R I
L E P O R I N I,

Respondente

LEPIDO CAPITONE

*Pro gradu in eadem facultate as-
 sumendo.*

Disputabitur

Horis Pomeridianis, vespertinis & nocturnis
in magna frequentia omnium ejusdem facul-
tatis studiosorum ad Calendas ediles,
ludiles, bibiles in Auditorio majori
Phantastarum.

*Quis vetat Hasoni ridendo
dicere Verum,
Socratico & leporem fatuum
condire lepore.*

T H E S I S I.

SI Naturum hominis, prout nunc est, moresque & conversationes humanas poenitus inspexerimus, videmus occurrere adhuc novam aliquam facultatem, quæ ad nullam quatuor specierum referri possit. Vnde prædicamentum illud non satis ab Aristotele explicatum esse manifestum est, sed addendum novum aliquod ens, quod est H A S I O & H A S I B I L I S qualitas.

2. Erit ergo hæc nova & quinta species, ac illi homines, qui hac qualitate ornati sunt, ex quinta essentia constant, quos ob id neque homines, nec per omnia lepores, sed mixtum quid quasi *ἀνθρώπου δαλς*, seu hominolepores, sive lepore homines, aut homines hasios dicere possumus.

3. Nec pueriliter putandum hanc speciem idem esse quod passio & passibilis qualitas. Nam licet plerumque in conviviiis Hasiones sint in passibili qualitate, tamen sæpenumero sunt in agibili nempe tunc cum currunt, ut inferius patebit.

4. Est autem Hasibilis qualitas morbus ortus ex superfluitate & Privatione intelligentiæ albæ in cerebro, in quo spiritus turbati, humores viciati, & elementis gravitatis & levitatis immixti, confusionem temperamenti faciunt in cerebro, ventremque gravidum faci-

unt iisdem vitiositatibus, & pedes manusque crebris gesticulationibus. Hoc morbo laborantes hasiones aut lepores vocantur.

5. Ex qua autem terra & regione hic morbus epidemicus primò ortus sit, variæ sunt sententiæ. Quidam enim ex Cæphali, quidam ex Turpeti, quidam ex Franconali, quidam ex Italica regione ad Germanos traductum esse volunt. Cum autem sub iudice lis pendeat, animadvertendum, ex qua regione contrahæci plurimi hoc morbo laborare videantur. Nam similis simili gaudet.

6. Ex definitione verò supra posita facile intelligi potest non esse tantum simplicem hujus morbi speciem, sed multiplicem. Quædam enim hasibilitas consistit in spiritibus, quædam in humoribus, quædam in elementis, non secus ut febris quædam.

7. Nam hasibilitas in spiritibus consistens omnium maxime conspicua est in viris magnis, spectabilibus & doctis, aut etiam in iis qui cum tales non sint, tales esse volunt: hi enim habent altos & elatos spiritus, qui omnes inferiores præ se contemnunt, sua laudant & prædicant, etiam si aliquando graviter mentiantur, & nihil nisi sententias & versus proferunt, aut jubent à se carmina conscribi, ut fiant candelabra patriæ, & variis linguis loquuntur.

8. Ut exempli gratia, cum quis in conviviiis bonorum virorum solus totum colloquium

quium vult habere, & ordinare omnia in mensa pro suo arbitrio: omnia solus dirigere, qui gloriatur de sua doctrina, & tamen stultus est: qui semper vult disputare, qui vult canere, qui vult strenuè bibere, & tamen nihil horum potest, qui multa dicit de opibus suis, semper in ore habet centum mille, millena millia, & tamen pauper socius est: qui gloriatur de virgine sua, cum vix ac ne vix quidem locum habet apud ancillam, & tandem qui profiteretur omnes facultates & semper nova dogmata, novas artes Methodicas invenit, & reliqua omnia vult refutare.

9 Ejusdem farinae sunt qui in platea ensati atque ansati incedunt, caput jactitant, pedes ad æquilibrium movent, nasum erigunt, ac si velint in cœlum conscendere, ac observant diligenter ubi quam plurimi homines convenerint, ut illos prætereant, quo digito monstrentur: ac qui nobilem se jactat cum rusticus sit, & pedissequum habet, qui ipse nunquam fuerat factus Dominus: quique aureos annulos gestant cum adhuc non deceat. Omnes enim hæ & similes species, ex elatione spirituum, qui sunt in summo gradu, oriuntur.

10. Hasibilitas ex humoribus est quæ in sobriis nunquam est sed crescit tunc cum cerebrum aut gula, vino, aut cerevisia immundit, ut sunt omnes, qui, cum sunt sobrii, optimè se quidem gerere possunt, sed quam

primum conjuncti sunt ; ibi pessimè hunc morbum contrahunt. Et hæ species iterum variant secundum quatuor humores, sanguinem, bilem atram, bilem flavam & phlegma.

11. Ex humore sanguinis oritur hasibilitas quæ in risum exit, quo seipsum quis facit ridiculum, seque aliis spontè deridendum exponit, aut cum vexatur & se ab aliis vexari omninò non intelligit, se alios vexare putat & quidvis patitur sibi persuaderi.

12. Bilis atræ hasibilitas est, cum quis in conviviis exhilarationis gratia institutis sedet ut Mopsus aut Corydon, morosus, nihil loquens aut ridens; sed ac si omnes vellet devorare, quod ideo facit, ut convivæ dicere debeant, eum in profunda melancholia sedere doctum esse, & rebus gravissimis intentum, vel speculari in divinis.

13. Hasibilitas ex flavabile in illo est, qui audito inter joco, vel unico verbo sinistro statim arma corripit, & vult homines omnes trucidare, & vivos mortuosque mactare, præ nimia virilitate ut caper, quod ideo facit, ut homines dicant eum equestrem hominem esse, nec devorare orbem casei.

14. Phlegmatica hasibilitas est orta ex nimia bibendi fidelitate, qua fideliam nimis sæpe elevans cogitur vel in mensa, vel in lecto, vel in mediis choreis infimo vel supremo ore vomitum edere & realia verba proloqui. Hic humor, illo exonerato & fideliter depositus,

sito, desinit statim esse hasio (cum reliqui etiam post factum nomen retineant) & propterea non Hasio sed Grobianus & Rulcius dicitur, & cadit sub exemplum gravitatis.

15. Restat hasibilitas quæ est in elemento sita: Sunt autem duo genera elementarium corporum, grave & leve. Vnde secundum hanc διχοτομίαν hasibilem dicuntur alii hasiones gravitatis seu probitatis; alii levitatis seu sutilitatis.

16. In hac autem specie multi superiorum concidunt, quod mirum non est, cum omnes sint ex una stirpe orti, & sub una omnium genere contineantur, Gravitatis autem hasibilitas se maxime exerit in moribus: quo facile videre paterit, an quis etiam suam civilitatem morum studuerit, qui secus fecerit, ad hanc classem referri debet.

17. Ut qui virginibus inservit & vel bonum ἐπὶ λόγιον, vel bombum prolocutus fuerit, vel alias caput justo tempore non aperuerit, & expecta verit donec prius salutetur: Et alium salutans per digitos transpiciat. num etiam resalutetur. Summa qui Grobiano egregie calent, Hasiones gravitatis vocantur.

18. Hasibilitas levitatis ultima est, sed omnium frequentissima & omnium latissime patens. Huc enim spectet varietas vestium, gesticulatio, manuum osculatio, pedum varia vibratio in choreis vel cum virginibus, vel cum adolescentibus.

19. Ut exempli gratia, qui nunquam ex patria exierunt, vel brevi tempore à maternis mammis abfuerunt, & redeuntes gladium, plumas, varias formas vestium, magnum ventrem, (in quo gestari pulli dicuntur hasionum) amplissimum pileum, magnā col-laria, acutas caligas ad formam Y literæ Pythagoricæ (unde hæ caligæ vocantur Pythagoricæ vel ypsilonicæ) duplices crepidas & similia gerunt: Qui item manus osculantur, frequenter nutant, pedibus verrunt terram, & innumeris utuntur eminentiis, reverentiisque.

20. His cognati sunt qui vestes partim Gallicas, partim Germanicas gestant, & vestes habent variorum colorum rubri, flavi, virides, albi, ex quorum numero nigri excipiuntur.

21, Nec tantum levitatis hasiones in vestibus sunt, sed etiam in choreis & aliis actionibus, in quibus saltant, circumcursitant, jam Italicam, jam Polonicam, jam Anglicam, jam Germanicam choream affectant, & se omnibus modis familiares reddere student apud virgines, quo evenit, ut hi hasiones simul amatorii & Venerei hasiones dicantur: & sæpissime viam in gratiam hujus vel istius puellæ iterant, & se omnibus modis applicabiles puellis, reddere student.

22. Symptomata harum hasibilitatum sunt

sunt omnes his affines qualitates, Cornelius, Ciglio, Eulenspiegelus, Paul cave tibi, Papa de calvo monte, Claus Stultus, omnis ignorantia, superbia, amor, cochleatio, helluatio, scurrilitas, impudentia, beatitas in plus, in altero minus. Summa totus cursus cum arudine longa.

23. Signa sunt risus, cachinnus, vociferatio, circumcursitatio, gesticulatio, saltatio, oculorum gyratio, capilli longi & muliebris figuræ, vestes, incessus. Quibus addere plura, qui conversationem hanc arte considerat, & seipsum in sua cute examinat, facile potest juxta illud: Stultorum plena sunt omnia, Ergo nullibi dantur vacua, & per consequens veteres male dixerunt vacuum esse in rerum natura.

CORONIDES.

1. **A**N hæcibilitas contingat masculis & foeminis? affirmatur.

2. An hæc sit generis communis secundum regulam, Quæ conveniunt: &c. affirmatur.

3. An aliquis tangendo proprium nâsum, apprehendat hæciones secundum qualitatem & quantitatem? utrumque affirmatur.

4. *An due vel plures species hasionum possint esse in uno subiecto? affirmatur.*

5. *An virgines cochleando hasificent vel hasificentur, vexent vel vexentur: & an idem etiam verum sit de adolescentibus cochleantibus? utrumque affirmatur.*

Disputationis.

DE

HASIBILITATE

curfus Secundus.

THESIS I.

Absoluta superiori disputatione, quæ partim Logica, partim Physica fuit, de Natura, & proprietate Hasionis; Reliquum nunc est, de ipsa Hasibilitate seorsim agere, quatenus in considerationem Medici venit, juxta illud Aristotelis: Vbi Physicus desinit, ibi incipit Medicus.

2. Neque vero supervacaneum est, de hac materia tam prolixè agere, quia veteres dixerunt: Nosce te ipsum. Et cum omnibus hoc seculo nihil magis volupe sit quam disputare; habet hic unusquisque semper quod agat *sicuti scabiosus.*

3. Breviter igitur rem comprehensuri, à
Desi-

Definitione exordiemur, quæ cum superius prolixè tradita sit, brevioribus eam hic verbis repetemus, pro intentione nostra: Nam quod pulchrum est, his terve repeti non est absurdum.

4. Est autem Hasibilitas, sive morbus, sive depravatio intelligentiæ in cerebro, dependens ex superfluitate spirituum, aut Humorum.

5. Hæc definitio perfecta est, omnibus enim suis partibus constat.

6. Genus seu Formam diximus esse morbum: manifeste enim lædit actiones; SED SINE DOLORE: & est hæc Lues magnæ ACTIVITATIS, quia ad SIMILITUDINEM AGIT TRAHITQUE maxime secundum Formam.

7. Ut autem uniuscujusque morbi magna est latitudo, ita & Hasibilitas alia magna est, sive vehemens; alia parva, sive remissa; alia diuturna, alia brevis: alia recens, inveterata.

8. Subjectum universale est Cerebrum; statuerunt enim veteres, & sapientiæ & stultitiæ sedem esse cerebrum. Pro varia igitur ejus læsione, variæ emergunt differentiæ: vel enim totum laborat, & tunc febrientibus, aut etiam furentibus interdum similes sunt HASIONES: vel pars tantum affecta est, & sic mediocriter currunt, Præterea pro illius variâ constitutione naturali, variæ etiam actiones

nes oriuntur , mediante tamen causa , de qua mox.

9. Causa efficiens est superfluitas spirituum , aut Humorum. Hinc alia hasibilitas humorosa est, alia flatulenta.

10. Si enim ex spiritibus est, aut extrinsecus originem traxit , aut intrinsecus. Extrinsecus quidem , ex conversatione aliorum, qui infecti sunt , quorum contagium facile quisque contrahit. Vel saltem ex re aliqua lepida, quam sive videt , sive audit. Intrinsecus vero ex parentum hæreditate , ex morbo , ex mala educatione, innata libidine , licentia , luxuria : Inde enim fit , ut paulatim Spiritus ex depravatis visceribus ascendentes , capitis domicilium occupent , & hinc inde accrescentes , multis modis id molestant , ut laborantes ad quidvis persuaderi , aut converti possint, Vnde tot generum ineptiæ, nugæ & culpæ de quibus supra.

11. Quod si ex Humoribus hic affectus sit , pro varietate intemperiei , variæ erunt differentiæ. Hinc alia Hasibilitas sanguinea est, alia pituitosa, alia cholericæ , alia Melancholica. Et cum hæ causæ cum Subjecti constitutione , & ~~per~~ magnam affinitatem habeant , ejusmodi humores ingluvie nati, ab anni tempore, ætate , regione, & natione adiuti , cerebri substantiæ conjuncti , prout sunt , alia atque alia Symptomata proferant.

12. In his autem & Quantitas consideranda: si enim exigua copia fuerit, non agit quidem hæc lues, ut quamvis in corpore hæc ipsa sit, non tamen manifesta sit ejus actio, & licet non agat, lædat tamen actiones, sed clanculum, ut homines non animadvertant. Imo experientia sæpe testatur, quod cum per annos aliquot hoc malum latuisset, tandem magis magisque auctum, sese ut forex prodiderit suo indicio. Sed sunt nonnulli, qui etsi hunc nequam in sinu habeant, tamen aut verborum subtilitate, & lepore, aut alias Dominatione, & authoritate sua præcellenti tegere possunt: & tamen infecti sunt, si verum dicere velimus.

13. Motus etiam causæ considerandus, nam quædam materia tempestive movetur, quædam tarde, quædam medio modo se habet. Unde actio & Critica & Symptomatica emergit. Et hoc est, quod in conviviis passim videmus, quod quidam valde cito currunt, alii tanquam Balistæ sequuntur, & alii dimidio vento navigant, juxta versiculum

CURRITE FELICI SIDERE

VOSEPORES.

14. Qui etiam si vehemens erit motus materiæ, vehemens etiam actio. Si continuus, talis quoque actio. Si interpolatus, interpolata actio.

SIGNA

SIGNA DIFFERENTIARVM.

13. His ita examinatis, ad differentiarum signa accedendum.

16. Et quantum ad Formalis causæ, signa ea quidem medenti innotescunt ex relatione astantium, nequaquam verò ægrotantis: nemo enim vult HASIO videri, cum maxime sit.

15. A subjecto sunt: Rarò dolor capitis, & is quidem per *σύνπνευσις* ventriculi exhibitione: Præterea ea omnia, quæ constitutionem Sanguineam, Phlegmaticam, Cholericam, Melancholicam sequi dicta sunt disputatione superiori.

18. A causa efficiente quæ sumuntur, cum jam nominatis conjungentur, & similiter ante disputatum est: nunc ea denuo recensere, supersedemus. Hoc saltem in genere hic annotamus, magnam esse Discrasie humoralis analogiam ad Nationem, ætatem, anni tempus, aerem, & cæteras non naturales. Siquidem enim hæ omnes in uno eodemque gradu simul convenient, habebis utique signa talia, quæ absolutissimo Hasioni debentur.

19. Objectum verò spirituosum, seu vaporosum, denotat status non fixus, sed errans, & quidem tensivus, sine pulsatione, & gravitate, subtilis interdum, interdum crassior, nonnunquam ructus aut crepitus edens: & hæc omnia cum magna latitudine.

20. Qualitatis verò vel magnæ, vel parvæ signa sunt, antecedens vitæ ratio, sive in

con-

convivio, five alibi, & vel liberalior, vel par-
cior tractatio & quæ incitamenta solent acce-
dere: habitus item corporis, prout is est.

21. Criticam actionem arguunt Crisim
futuram monstrantia, ut sunt motiones ani-
mi, oculorum, capitis, pectoris, expecto-
rationes, exspuitiones, pedum strepitus, gesti-
culatio, vertigines, rubedines, multi & magni
loquia, &c.

22. Symptomaticam vero, si ab aliquo
objecto extrinseco, aut affectu interno alio
oboriatur, Reliqua ex astantibus petuntur:
Quia ex ægroto per vehementiam morbi
tunc non licet.

INDICATIONES,

23. Post hæc signa, dicendum de indica-
tionibus, quæ ex definitione petendæ. For-
ma & causa, vendicant sibi locum rerum præ-
ter naturam, ideoque sui ablationem indi-
cant. Subiectum occupat locum rei secun-
dum naturam, & sui conservationem denotat.

24. Quantum ad subiectum conservans,
vel alimentum administratur, vel respectu vir-
tutis torius, prout debilis est, vel fortis: vel par-
tis respectu affectæ. Specialis autem consti-
tutio specialem tractationem cupit. Hinc
aliter Hasiones sanguinei quam cholericæ tra-
ctandi, &c. Semper autem indicans prohiben-
tibus cedit. Et notandum præceptum Hip-
pocratis, Imputa corpora, quo plus nutries, eo
magis lædes. Et hoc esset idem, ac si stulto ba-
culum porrigeres.

25. For-

25. Forma quidem ratione vehementiæ anodyna, & narcotica indicat, ut sit in crassioribus.

39. Causa etiam indicat contraria. Flatuosa designat discutientia. Objectum immateriale; alterans. Materiale, Evacuans & penitus eradicans. Quantitas ejusdem postulat remedium majus, vel minus. Motus vero Revulsionem, si vehemens sit, aut Derivationem, si lenis. Causæ autem omnes externæ si adhuc adsint, removeri postulant.

PROGNOSTICA.

27. Post has indicationes, colligendum ex Methodo prognosticandi. In genere quidem prognosticare licet, affectum non esse negligendum, quia nobile membrum laborat. Ex adverso vero: curationem esse difficilem, & tardæ operationis; quia est morbus contumax. In specie sic licet: à forma, si vehementia adsit, & vigiliæ multæ, & potationes accedant, &c. metuendum ne æger delirio, aut Melancholia corripiatur. Si cum tempore, loco, & quiete ad se redire potest; is non ita est in periculo, quamvis vexatione non careat.

28. Porro inveteratus affectus, recenti deterior. Et ratione subjecti, præscintus, si per symphariam saltem laboret, facile terminari & ratione efficientis, immateriale diutius durare, quam compositum, curatuque esse difficilius; quia spiritus sunt instabiles.

Et

Et hoc fit contra communem Regulam.

PRÆSIDIORVM MATERIA.

29. Postremo de materiis præsidiorum agendum est, quæ si in vulgaribus rei Herbariæ scriptoribus non inveniuntur, nemini mirum esse debet; peculiaribus enim & novis morbis, peculiaria & nova invenienda sunt remedia, satis est, intentionem nostram, à communi scopo, non abhorrire, & nos cum assequi.

30. Discutientia igitur, & alterantia erunt, hæc leviora: frequentes cachinni, derisiones, punctiones: & hæc fortiora: jocus ludusque ferius, vexatio, tribulatio, explosio, Cornelizatio. Quæ omnia exacerbanda, vel minuenda pro magnitudine morbi.

31. Purgantia sunt: Vellicatio, Tornatio, verberatio, dispositio, humicubatio, multatio, syncopizatio, Mysterismus, nasi suspendium, ciconisatio, condylismi, apocoracismi & omnis generis ludibria, pœnæ atque multæ. Tum, si grossities materiæ ita exigat, aliquot Hellebori, aut Antimonii libræ intrinsecus, & extrinsecus unguentum ex cineribus incombustis, cum magno & frequenti ictu & frictione. Trahantur etiam nates & pili, & digiti fortissima ligatura duplicati stringantur, in extremitatibus sine omni misericordia, (nam hoc faciendum sæpe, ne in syncopen deveniant) & sues habeantur cum porcellis coram facie ejus quotidie.

tidie in loco secretiori qui cogantur clamare fortiter, ut stipticetas solvatur. Interdum probatur baculatio ad sanguinem loco plebotomiæ. Sed hæc posteriora Grobianis propriè conveniunt, & Beanis, quorum nominetenus paucissimi sunt, re ipsa verò innumerabiles juxta illud: *Narraverunt patres nostri.* & hic notandum non posse semper observari præceptum Hippocratis ubi docet: jucunde esse curandum. Sufficit hanc jucunditatem in medente esse.

31. In corroborantibus numeramus extreme tenuem victus rationem, juxta illud Hipp. aph. 8. 10. 11. lib. 1. Imo ipsam à victu abstinentiam, donec hanc cruditatem concoquat, & ad frugem redeat æger, alias enim facilè in recidivam incidet. In medicamentosis habemus Objurgationum, admonitionum, laborum, & negotiorum variarum ana. aliquot quotidie uncias, ad lubitum.

33. Atque hæc de curatione breviter & rudi Minerva, difficile enim est scriptis hæc auxilia complecti. Multo & facilius, & gratius, est, hæc praticare, & ad oculum demonstrare. Est enim Medicus sensatus artifex. Quod qui experiri cupit, in seipso exemplum statui jubeat.

PROBLEMAT.

I. Hoc Primum queritur? an locus Cicer. 2.

de

de Oratore : Ineptus est, qui ante tempus quid postulet, non videt, aut plura loquitur, aut se ostentat, aut eorum, quibuscum est, vel dignitatis, vel commodi rationem non habet, aut denique in aliquo genere aut inconcinnus, aut stultus est, &c. ipsam *Hafibilitatem* sufficienter explicet? *Aff. quod sic.*

2. Hinc etiam queritur; cum Cicero loco citato. nationem Græcam eruditissimam, hoc tamen vitio cumulatam dicat, an non multo magis id de aliis nationibus sit prædicandum? Creditur quod ita.

3. Sic etiam non incommode queritur; An qui curationem *Hafibilitatis* suscipiunt, ipsi sint *Hafiones*? Resp. Secundum quid, non simpliciter.

4. Præterea etiam; an *Hafiones* in Paroxismo habeant sensum communem? Negatur.

OMNIA PROBATE, QVOD
BONVM EST, TENETE.

F I N I S.

FLO-

F L O I A
C O R T V M V E R S I C A L E
D E
F L O I S S W A R T I B U S

illis Deiriculis, quæ omnes fere Min-
schos Mannos, Weibras, Iungfras, &c.
behüppere & spitzibus Schnafis ste-
ckere & bitere solent.

Autore

GRIPHOLDO KNICKKNACKIO
ex Floilandia.

Cortum Versicale de Flois

Ngla flôosque, canam, qui wassunt pal-
vere swarto

Ex VVarroque simul fleitenti, & bla-
fide dicko,

Multipedes deiri, qui possunt huppere longè
Non aliter, quàm si floglos natura dedisset,
Illis sunt equidem, sum, inquam, corpora kleina,
Sed mille erregunt menschis matrasque plagasque.
Cum stockunt snasum in livum, blautumque ru-
bentem

Exsugunt: Homines sic, sic vexeirere possunt,
Et que tandem illis pro tanta lonia testant,
Vexeritate, & quem nemant per vulnera dodum,
Sunt varie plage, quibus ob sua Sûnda, suamque
Ob murwillitiam strasit Menrosque Frâsque

Ipse

Ipse Deus, cælum & sternas, qui fecit & Erdam,
 Hunc steckit slangus, lopit Dulbundus in illum,
 Et bitit in livum, ut cogatur fundere Geistum,
 Ast alium V Volffus fretit verusque toritit,
 Hic heffit multos lujos, & tempora nullo
 Fredam heffit, lopunt per Kleidros, valdeque bitunt.
 Ast reliquos inter deiros non bosiior ulla est,
 Nec magis anfechrit minschos, illisque molestas
 Erregit plagas, quam suvaria turba florent.
 Non illis satis est finstri sub tempore nachti
 Steckere, & seüto mendos upweckere slapo:
 Sed quoque sub dago perkupunt undique kleidros,
 Nunc huc nunc illuc huppentes scarpibus atque
 Bitentes schnasit, sic ut de liske blantus
 Sape fluat, pleckique rubri cernantur in huto.
 Glofite quæso mihi, mihi glofite quæso sodales,
 Sapius expertus redo hoc, cum V Volckibus altis
 Deleuchtunt Sternae; schinit Mane undique lechte.
 Et vadent slapum volbringere tempora finstra,
 Solum verhindrunt tardum suvaria apamina fla-
 pum, (dum
 Nunc heffunt lustum per V Veiockum springere Bed-
 Nunc vero upstigunt Beinos, Beinisque relictis
 (dum,
 In me dio situnt li vo propè nablia runda,
 Nunt quoque per Bordum krupunt, dant custia
 mundo,
 Custia quæ fmerant, ogos nasosque bekickunt
 Deinde juvat rursus warmum sub krupere Beddum
 Et schuldros, armosque handosque in visere, qui-
 quid

Sæpe etiam wandrunt infra, ruckumque beseukunt,
 Et rundos lendos driventes uni dique lustum!
 Sicut quando etiam wandrit Morderus in Holto,
 Non tantum wandrit longum verdrivere tempus,
 Sed schiagit, steckit, warpit, donditque Subinde,
 Si qui begegunt Ludi, qui Beulia plena (gum
 Geldo hofunt, Kleidrosque bonos in corpore dra-
 Sic quod nigrorum damnanda caterva florum,
 Non tantum in Beddo krupit, Kleidrosque be-
 kickit,
 Ob longam quoniam, sed quando cernit in esse
 Gleideribus blautum, & schonum quoque merckia
 thuram
 Esse nec ob dictum veluti morderus adhuppit,
 Vthsteckit schnakum, sub quo sum anglia scarpa,
 Anglia sanguineum deipe quæ steckit in hutum,
 Vt fugit blautum, nescitque uphorere, donec
 Livum cum blaso swartum bene fulluit intra,
 Nec fugit tantum, verwundit & undique livum,
 Vt schlangus steckit, furiosus bittit ut hundus.
 Et post se multos plectos, mahlosque relinquit
 Rotigenos, Sclapens bec quando seult, iu hogum,
 Cum livno sese VVerpit, VVegstotit & bandis.
 Deckbeddum, scurit neglis, schadumque beseudit,
 Sed quanno mortram gledro vertrit ab uno,
 Mox flous exstundo bhendus weghuppet, & altum
 Dat wundum, si nec fleddo quoque tutus in illo est,
 Rursum alio spingit, proque una vulnere steckit
 Plurima, ut ille semel qui sclapo upwakuit alto,
 Non iterum possit mendos thoschlutere ocellos,
 Se VValtrit misere ruckit, flankitque, Kifitque,
 Insc-

Insequiturque floos, solique incorpore, verum
 Gripere cum tentat, blotum sibi gripit in hutum,
 Sape igitur totos sine schlapo ducere nachtos
 Cogitur, & multas lidit marivasque Plagasque
 Nec saltem hæc fiunt beddorum ligimus alio,
 Sed quoque cum lesumus, cum scrivimus, & imo,
 Bedere cum volumus bene plagitur undique corpus,
 Precipue beinos intra, tenerisque sub armis
 Summis in krägiis hic, hic sunt regna floorum,
 Hic kreslunt, steckunt, bitunt, kit Zlunt que su-
 binde, ut

Patere non passis, cum schuras neglibus hutum,
 Et quod der VVundrunt omnes, non ullus in Erda,
 Lebit deiriculus, nonnullus inaëre schwebit, (unus
 Qui tam magnanimus, tam sit quoque kenus, ut
 Exiguusque floos non fruchtitat ille potentes,
 Kerlos: non Babsti krona verschricket ab ipsa,
 Bokum perkrupit sanctum lopitque behende:
 Donec beroret blotum cum schnaslide livum,
 Cogit ut huic Pabstus slotos crutzumque sacratum
 VVerpere de manibus, deirumque fugare bitentem.
 Non fruchtit Keysros, non Reges, non Patriarchas
 Non Cardinales, heudos qui margine breido
 Dragunt in Koppis, verum nihil achtit hic heudos
 Nec stasos goldo decoratos, steckit in hutum
 Haudus ut ex koppo, fallatque ex bandile stasus,
 Nec floos an Doctor sit fragit situe Magister,
 Ille vel ad backum vel se bene settit adhalsum (tum,
 Adque anglum scarpum, per dunnum drucitat hu-
 Vi sedrum dextra leva smitatque papyrus. (dam.
 Ipse Ego dum schribo hæc, possum non beffere fre-

Pumphosios nunc upmato & seuto undique flos,
 Nunc hosenbendros uplòso, & nadia circum
 Kito, & non findo, mox quando rursus ad ipsos
 Me seddo beutros, proh quam tunc plagere primum
 Incipiunt: saepe upspringo, propterque dolores
 In stuba circumdantzo, tifoque sed illi
 (O bosi deiri) nihil hac scheltwordia curans,
 Sed quia lidendum est aliquid, lido illa sed absque
 Murmure non lido, nec eos VVegspringere lato,
 Cum krigo, mestum nemo, VVegschnidoque Kop-
 pum.

Anne flos quisquam est in toto audacior orbe,
 Non tepit quando drosceri steglide Kornum
 Vthschlagunt, plagunt, ut vix arberere possint.
 O kleinum deirum, tu non armensia spernis,
 Agmina, Schweinberdos, Scapios, VVechtros-
 que tudentes.

Betlerosque armos misere per strata schreientes
 Visere non dubitas: Schelmos Deisosque besotis,
 Cumque illis vitam latis cruce, ac sarlicte rado
 O te felicem floe si vortelia nosSES,
 Inque rauchis beltzis tantum stoltisque woueres
 Kleidris, in warmis hosis, sic tutior esses,
 Quam si bedleros miseros miser usque besokis. (das,
 Nunc ut ad VVifras veniam Iung frasque beben-
 Quadam bereuram t quando non omnia possum.
 Flògia turba hominum generi non syndior ulla est
 Quam VVifris: VVifra stridunt noctesque dies-
 Deiris cum swartis, teinunt in krigia dira (que,
 Ut saepe blauto sittant: schrecki, bile visu,
 Sed multa reliquas vincunt schelmstuckibus argis,
 Ampli-

Amplius & didicere olim quam, frerere brotum,
 Hæc quando ex doro lepunt sub tempore fasti,
 Atque coxantes peddenu hõrunt ex fontibus iisq; os,
 Quos non audivere prius, tunc se, se Crützere
 dextra,

Incipiunt, s' V Vartosque flos beschwerere wortis
 Vt nito lopere, springere trupere turba nigella
 Cogatur Stubis Kamris Bedisque salisque.

Qui tantum wortis vinci potueret sed illa
 Dum sunt Desflo Duflus wegiri sit, & omnem.
 Exhuso pulicem. Sunc deinde ex jungfride turba
 Que bittrum, kakunt drancum de flore lupini
 Perq; omnes Kamra wincklos non spargere cessant,
 Donec mane flous pereat qui liggit in Erda.

Ast reliqui lopunt per agros, baluntque virentem
 Herbam, qua pulecum cepit pulicario nomen.

Quam quando Sunus non dum de wolckibus altis
 Schinit, per Kamras spargunt, tunc nigra caterva
 Insittit gruno folio. atque exugit acerbum
 Sastum, ut non valeat rursus verlarere blatum.

Tunc nemit besum virgo wegkerit & herbam
 Atque floum simul uthkerit, dreckoque bedeckit.

Quid memorem? Cordus doctissimus, ille poëta

Nos ex orcisare docet nigra agmina versu?

Hic etenim schrifit septeno carmina libro:

Nec te nocturni pulicesque fatigent,

Hunc ex orcismum candide lector habe:

Mansula, corrios budigosma tarantula calpe,

Rhymmula dinari galba caduna trepunt

Hos novies lectum scansurus concineversus

Tresque meri calices ebibe quaque vice.

Quis dubitet verum nobis cecinisse Poëtam?
 Ovos felices VViſſas ſi talia vobis
 Nota eſſent cunctis, non vel ſſodus unus in Huſo
 Bliferet: wordis, aut brancko, aut frutice bittro
 Schwartes deiriculos ſtundo doderetis in uno.
 Sed quid de rickis dicam, ſplendente potentes
 Auro, ſape ſloum vidi ſibi kruſtere grotum
 Et ſeu captivum helben ſi in ſchludere goldo,
 Ut tandem upgeſat tenebroſo in carcere geiſtum
 Quid vero VViſſa quæ non didicere volantes
 Arte ſloos kleidris, ipſisque uſhdriſere beddis,
 Hæ ſape erregunt cum deiris, krigia grotæ,
 Nunc kragium uploſunt, & evekunt titia circum,
 Nunc tengunt magis & wiſunt ſua ruckia blota
 Ut ſengant ſchlagantque ſloos, nunc ſcurere lendos
 Incipiunt, handos ſubſtectunt ſcortisque beiniſque,
 Quid ſeggam? ſape & ſoccos detrectere ſutis
 Vidi illas rockumque updeckere & undique ſoccos
 Nunc huc nunc illuc beſcukere, ſtrickere ſeutos,
 Namq; ſciunt VViſſa, quod gerne in ſoceine wo-
 Nec quando in VVallâ ſemel in-ceſſere rugoſâ nant
 Hinc poſſunt ſacili rurſus wegſpringere, jam cum
 Aſſertur foccus, Deus ò bone quanta ſloorum
 Agmina mit bringit, veluti ſi ſemini ſwarto
 Eſſet conſperſus totus. Tunc bella videres,
 Tunc angſtum magnum driſit captivæ ſloorum
 Turba, atque arbeitët toto cum corpere, ſnaſlum,
 Utreckit, beinos ad ſaltos ſettit adholtit
 VVolla vel eludit, tunc ſengunt ordine VViſſa
 Nigrantes ſchelmos, & tollunt banckio in bardo
 In diſcumve, hic hi mordunt, handiſque tremendis

Invaliunt se tunc niglos in corpora swarta,
 Et gnickgnackspelunt, ut circum blautus in Erda
 Fleitat, nec prius uphorunt, nisi tota caterva
 Tradita sit Dodo. Tunc legunt agmina tanta,
 Vitam qui latuere suam, ut wegrapere posses
 Handis, sed besmo wegkerunt, saepeque fullunt
 Ingentem moldum, schudelumve & flumine mer-
 gunt.

Quid memorem jungfr as, megdasque? schonunt-
 ne vigillis (fast est,

Deiriculus? schenckunt vitam? non sehenhere
 Ajunt Nam quando debent hae spinnere VVockum,
 Vel quando Holnadium scarpis uthnehere nadlis
 Sittunt, nulla illis Freda est, sit swartus in huo,
 Huto molliculo flous & se sanguine meke
 Fullit repletus per kleidros springit & huppit,
 Vexeritque adeo, aut Jungfrae seque absque pudore
 Vprapant sese & Beinos, Bauchumque bekickant,
 Et scurant, donec paulum VVehiagia cedant.
 Sape etiam Cragium upmakunt & Titia runda
 Defendunt, arcentque floos ne snaslide l'edant,
 Et blautum uthsugant. Namque hic embehrere mul-
 tum.

Non possunt. Eadem Megde faciunt, & ad unum
 Si fieri posset, vermos ad tartara nigros
 Projicerent. Vidi quasdam, non lego Gasellas,
 Si quando vaccas herdo nachdri fere vellent,
 Solo himbdo induta poterant non hisfere fredam,
 Nunc bando inruckum fulebant nunc sua neglis
 Tittia crantzebant, nunc lendos, nunc Knigiosque.
 Nec scio quid reliquum schurebant torve tuentes.

Hæc ideo vobis ô fratres scicko fideles
 Sæpe ut denckaris , gutumque leschatis amicum,
 Et quoties bitunt vos nigri schnafide deiri ,
 Et quoties handis vestris ingripitis hosos,
 Fengere nempe floos , tales effundite mortos:
 Iam flous , Hamburga quem schickunt urbe politus
 Oldus Bekandus , blodum me steckit in budum,
 Scilicet utdenckamque sui , denckamque jocorum
 Pufforumque simul. Denckam ergo , cedito rursus
 Parve floe & nostrum misere quoque plage Be-
 kantum
 Frundum , ut sit memor & nullis vergettat annis
 Nostri, sic durat Frundschoopia. Nun. is & uthe.

Dispu-

Disputatio Physiologistica.

D E

JURE & NATURA
PENNALIVM,

*Per multas quotidianas decisorias conclusiones,
cum valentibus & fallentibus, ex generali Univer-
sitatum Studenticarum styli observantia col-
lecta:*

*Ad bonum omnium modernorum practican-
tium in foro vexatili tam Activè quam
Passivè versantium.*

Quam Præsidente

ONVPHRIO PALÆOTTO,

*Pennalium Cardinalis ordinis Crucigerorum &
miserabilium personarum in curie Regali advo-
cato famosissimo;*

Excutiendam proponit

D. N. LVCAS DE PENNA,

*Utriusque Grobianitatis Candidatus,
studens pro tempore in studio Juristico
apud Formalistas in Academia Actua-
rigensi.*

T H E S I S I.

PRo declaratione rubricellæ facio vobis notum, quod duplici modo conducat hæc doctrinalis materia. Vno modo studioso, ad quod faciendum obligetur, quia turpe est homini studioso jus & naturam pennialium ignorare cum quibus versatur. Altero modo pennali ad quod patiendum teneatur. Quia etiam si illud nesciat, hoc tamen sibi non esset prospicuum. Nam responderetur ei, quod hæc est ignorantia juris quæ neminem excusat: & quod paria sunt, scire & scire debere; hunc allegans propriam turpitudinem in tali casu non esset audiendus.

2. Ideo decrevi in præsentia quasi in breviculo comprehendere, omnes intrinsecas, & extrinsecas qualitates & astutias pennialium, & ad quid studiosis obligentur: Item actiones inde competentes tam directas quam contrarias, tam civiles quam pennales, quas possitis sequi in fiducia in practico. Quia magnus est error circa hos modernorum tam quoad excessum, quam defectum.

3. Et quia in omni materia scibili debet in principio declarari quidditas entitativa ejus rei, quæ venit in scriptionem; Ideo ponam vobis ob oculos formalem definitionem pennis secundum longitudinem, latitudinem & profunditatem suam.

4. De-

4. Definitur autem quod sit *animal brutum* habens neque modum, neque mensuram rusticitatum suarum.

5. Et dicitur pennalis ab abjuncto proprio, quia affuetus est gestare pennas in theca sub cingulo suo ad excipiendum omne verbum, quod cadit ex ore præceptoris sui.

6. Et notate, quod nomen hoc fuit valde bonum & honorabile; quia & idem cum Scholari, & nemo dicitur erubescere ob id quod est sui officii, quod est adeò necessarium, ut quod militi est in bello hasta, hoc est clerico in schola penna. Sed hodie propter quosdam magnos Monseuros; qui non sunt multum studentes; sed tantum sunt ambulantes basilicè in stratis cum gladio tanquam ad guerram, & ideo despiciunt scholares qui non sunt sibi similes; Vnde factum est id nomen odiosum, nimirum in tantum ut pœnè habeatur pro infami. Verum plus obtinere dicitur in rei veritate quam quod est in opinione.

7. Humanistæ juvenalem vocant, vocabulo leniori tristitiam rei mitigantes, & hoc dupliciter; Vno modo univocè, quia recens venit ab ubere matris suæ, & non est diu, quod positor dedolavit eum, & labra sua sunt glabra, nimirum ut appareat quasi modo genitus, vulgò Neovistus, *Ein Rabsehnabel* Germanicè.

8. Altero modo æquivoce; quia est Juvenis quoad vitam Academicam; licet non

quoad vitam scholasticam, quia diu sedit in primo scamno primæ classis, & solitus est proxime ire ante præceptorem, quando deduxerunt funus; Et quia est Veteranus gerens barbam tres ulnas longam sicut caper.

9. Sed pro majori intelligentia deducam vobis aliquot pulcra collectaria & apostillas definitionis præmissæ: quia utile est hoc, & facit ad multa singularia.

10. Et primo advertite, quod dico in definitione animal brutum; quia scriptum est: pennalis indomitus est veluti lascivus virulus. Non enim possunt se accommodare ad mores bursaticos, quia de istis subtilitatibus non quilibet gustabit asinus. Et animalis homo non percipit ea quæ sunt studiosorum, Et est ei stultitia, & non potest id in grosso suo cerebro concoquere.

11. Et licet aliqui quoad hoc teneant contrarium dicentes secundum viam Thomisticam & Scholasticam, quod animal in quantum animal possit esse tam bene fundamentum in scientiis, neque tam experimentatum in poetica, neque tam zelosum in concionando, sicut est Pennalis, tamen eo non obstante dicite, quod hoc non est absurdum in terminis logicis, quia fictione juris habetur pro bruto, quoad insulsiatatem suam.

12. Qua occasione quæro; An Pennalis possit ire ad virginem, & respondetur, quod multa permittuntur quæ ignorantur, quæ
tamen

tamen non conceduntur si essent obvia:

13. Igitur quæro; si de facto Pennalis sedeat apud Virginem, an teneatur surgere, & eam studioso cedere? Videtur quod non, quia qui prior est tempore potior est jure. Sed vos contrarium determinate; Quia Pennalis non habet legitimam personam standi in conspectu studiosorum, & hoc est tutius propter periculum tumultus.

14. Sed si Pennalis petitiore est cochleando ita ut virgines malint apud ipsum sedere, quam apud studiosum? Licet præsumptio stat pro Pennali quod ex diuturna actione contraxit habitum, tamen nolite hoc virginibus indulgere propter lubricum consilii: Quia præsumuntur laborare contra propria comoda. Tum quia est res mali exempli.

15. Ulterius quæro: An Pennalis possit gestare aureos annulos in digitis suis, aut plumas in vertice, aut gladium ad latus? Quia Pennalis est incapax omnium dignitatum studenticarum, & non habet jus aureorum annulorum, sed debet pro gladio virgas, ut cuique suum tribuatur, & omnia fiant decenter, in ordine & republica.

16. Et licet id de facto quidam facere præsumat; tamen hoc non dicitur vobis præbere scandalum; quia tempus degradationis suæ nondum venit. Nam ad extremum cadit omne malum super proprium caput suum; & tunc coguntur deflere, ordinamenta sua in facco & cinere.

17. Ideo dabo vobis bonum consilium, qui estis adhuc in statu innocentiae, ne presumatis affectare, quod vobis non debetur, aut videri quod non estis. Quia mendaces sunt filii Diaboli: & melius est alienum nomen non assumere quam assumptum cum infamia deponere.

18. Et pro hoc suggeram vobis sententiam definitivam, quæ fuit lata in causa magni cuiusdam stutzeri, qui gerebat se publice pro studioso & ibat per plateas plumatus & gladius. & habebat magnum adspicere, & virgines urbis pendebant ab ore ejus: quia post ea innotuit, quod adhuc esset *bacchans*, passus est status quæstionum, & degradatus est, & fuit ruina ejus ingens valde; & traditus est in manus depositoris, donec persolveret extremum quadrantem. Quod tenete menti quia possit adhuc de facto contingere.

19. Sed revertendo ad definitionem dico ulterius; *Habens neque modum neque mensuram rusticitatum suarum*, ut distinguatur à bacchante. Quia hic cogitur habere suas scurrilirates in freno propter ferulam; quia delictum suum habet paratam executionem sine ulla appellatione.

20. In simili debetis annotare, quod dicit quidam antiquus glossator, quod Pennalis est sex studiosorum, videns sibi multum, pectus gerens stultum, caput sine fronte, mucro sine acie, multos adhuc in crinibus gerens ramos

de

de cornubus. Et hoc bene perpendite, quia est profundum nimis & habet in se multa doctrinalia.

21. Vltimò vole vos advertere, quod Pennalis quoque dicitur monstrum, quia natura quando voluit eum facere studiosum aberravit, & fecit eum pennalem; & ideo dicitur studiosus occasionatus. Sed ob hoc nolite tristari vos juniores, quia natura, nihilominus possunt ad finem suum pervenire, remoto obstaculo; Quia eodem modo dissolvitur, quo quid colligatum est.

22. Nunc ex prædicta lectura vos observare quasdam notas physicas, quibus possitis pennales à studiosis discernere. Quia Reipubl. interest publice tales homines à quolibet agnosci, & hoc non erit vobis admodum difficile, si adferatis attentionem. Quia aures Midæ possunt quidem regi ad tempus, sed non in totum abscondi in cappa.

23. Pro primo notabitis, quod Pennalis est natura tenax & avarus, in tantum ut citius digitos suos è manu sua amittat, quam unum nummum è bursa. Quia dicit ex sua Grammatica quod est magnum vectigal parsimonia. Et tenete menti: quia est unum necessarium requisitum & proprium in quarto modo.

24. Et pro hoc referam vobis unum pulchrum exemplum de quodam Eremita, cui cum priuataret popularis suus superveniens par-

partem farciminis abscidit, ipse ivit ad Rectorem plurabundus postulans ut hoc per tridum ei unaret in carcere.

25. Ideo rationabile est statutum quo talis depositori iuramentum præstare, quod non velit pecuniam ex Academiis secum domum ferre: quia si hoc non esset ipse fieret unus mercans, aut Iudæus fænoraretur super pecunia sua, & congereret grandes divitias, & ita in totum non intraret in regnum cælorum.

26. Sed ego audiui quendam fundamentaliter contra arguere: quod hoc argumentum non est servandum; Quia vi & metu esset extorrem, & esset contra bonos mores, & invitaret juvenes ad profusionem: quod remitto ad Theologos, quia est res spiritualis, quæ concernit animæ salutem.

27. Pro secundo notabitis, quod Pennalis est valde attentus ad rem, advertens graviter quæ non sentias: Et ideo abscondit argentum sub stramine culcitæ suæ, & unus obulus est ei totus mundus. Et in symposio numerat omnes haustus canthari, & nemo possunt sibi ad curram facere: quia filii scholæ sunt prudentiores filiis Academiæ.

28. Et circa hoc volo vos admonitos, ne cum illis eatis in cauponam, aut vobis imputetis, si quid metunt, ubi non seminarunt, & bibunt quod non solvunt. Nam tolerabilior est ejus prudentia & crumena, quam impudentia in cute. Nec enim quicquam faciunt pro-

propter naturam suam, quia Pennalis turpiter facit, quia est Pennalis: non verò turpiter se gerit, quia est Pennalis.

29. Pro Tertio notabitis, quod Pennalis amat occupare primas sessiones in mensa, & non vult videri ultimus: quia est adsuetus disputare propter primum locum ex regulis Syntaxeos, vel syllogismis Dialecticæ, ubi dedecus est & plagabile esse ultimum. Et talis consuetudo est sibi altera natura, Nec possunt facile ab ea recedere, quia omnis subita mutatio est periculosa, ut dicunt Medici.

30. Ideo vidi quendam, qui postulabat à Magnifico certum sibi locum in Collegio & apud mensam assignari; quia dicebat, omne bonum consistit in ordine, & quod est magna confusio, ita doctos inter indoctos sedere sine aliqua prærogativa.

31. Pro quarto notabitis, quod in conviviis solet carpere lautissimos bolos è patinis, & est valdè discretivus in eligendo cibo, & renes cum adipe sunt ei delitiæ suæ, quia est adhuc delicatus puer, & non est diu quod venit à mammillis matris suæ, & mater sic docuit eum & renes dant sibi vires apud Cortisanas suas.

32. Pro quinto notabitis, quod semper vult haberi primus apud virgines, & puellæ diligunt eum; nec alius quisquam audet eas comitari ad secretum, & anitergia præbere, & matulam effundere præ illo in tantum, ut He-

roes suos eligent solos Pennales . quia possunt
decenter cochleari , profundè basiare , & viri-
liter manum movere , & pulchras galliadas
saltare , & sibi facere bonas currasias , cum ci-
tharis cantilenis suis.

33. Et declarabo hoc per exemplum , quod
meo tempore contigit in Virgine ; quæ mul-
tos & veteranos studiosos habuerat pro ama-
fiis , & postea tamen elegit Pennalem in mari-
tum , quia iste erit vir secundum voluntatem
suam , & spiritus singularis erat in eo , & po-
terat fortia prælia præliari , & studiosus à mul-
tis annis non erat ei similis in gratia & virtute.

34. Pro sexto notabitis , quod Pennalis
est audaculus & rixosus valdè , & provocat ad
cambionem unum quenque , & vult se cum
omnibus pallistare , & putat quod nemo est
fortior se. Est enim benè experimentatus in
schola super scamno , quia poterat virgam præ-
ceptoris sui comprehendere , & caligas è ma-
nibus calefactoris subtrahere , asserendo se in
libertatem , & nemo audebat dicere , Quid
facis ?

35. Pro septimo notabitis , quod Penna-
lis est meticulosum animalculum quoad sta-
tum suum. Quia putat quod quilibet scriptas
habet in fronte omnes iniquitates , unde Poë-
ta ait :

Pennales animos timor arguit.

Et ideo si fiat mentio status sui , sedet raci-
tus.

us, & non audet attollere oculos suos, quia est peccator magnus; sed percutit pugno pedus suum, dicens: O Domine, sine hunc annum abire in pace & festinatione?

36. Pro octavo notabitis, quod est bonus latinisator valde doctus & sapiens, & eruditio pender ei ex naribus & ore sicut vermes; quia per multos annos fuit primanus, & dum contrivit Grammaticam totam sub calceis suis, & omnes potest Metaphysicos terminos recitare ad unguem, tanquam Pater noster, & scribere commentaria super Euclidem, disputare pro & contra in summa Philosophantium corona, & multa paradoxa statuere contra B. Priscianum & Aelium Donatum. Et nemo est qui possit spiritui suo resistere, & ideo possunt Magistrum sumere quando libet.

37. Nono notabitis, quod Pennalis est valde superbus & insolens, & nemo potest sibi comparari quoad autoritatem suam; Quia scientia parit cristas & producit grandes Spiritus; ideo comparate cum pavoni, quia turgescit quando doctrinam suam adspicit, tristatur cum statum suum recognoscit; Quia res ferox & res submissa est pennalis.

38. Decimo notabitis, quod Pennalis est valde disputax, & in conversando vult ad omnia respondere, interrogatus & non interrogatus, & unumquemque confundere in sermone suo, & nemini cedere, ne quidem Diabolo.

10. Quia pulchrum est digitis monstrari & dici hic est. Et scientiæ non visæ ut thesauri absconditi nulla est utilitas. Ideo scriptum est : Luceat ars vestra coram studiosis, ut videant bonum intellectum & manifestatur gloria vestra & nomen vestrum.

39. Ultimo notabitis finaliter, quod Pennalis est homo loquax dicax, mortax, vorax bibax, rapax, tenax, scapax, in tantem ut omnia in Ax sint generis Pennalis; qui in scholâ cum T A x, T A x, sonaret in tergo suo inde impressa sunt sibi monstrosa vocabula.

40. Et hoc tenete fideliter menti, quia unum ex his est vobis sufficiens commonstrare quem queritis, & tunc signate vos sancta cruce & dicite. A tali Pennali libera nos DOMINE.

41. Pro cautione tamen volo vos scire, quod Pennales quidam sunt multo astuti circa hoc ut nævos suos occultent. Quia quilibet præsumitur honori suo consultum velle: Ideo ex circumstantiis multa actori relinquo, sunt enim hoc facti, quæ cum infinita sunt, non posset in unam regulam generalem includi.

42. Sed quia inter pennaes & ingenia eorum varia est differentia ideo debetis meminisse quod secundum Magistralem distinctionem gl. vulgaris. Pennalis est vel animorum vel morum vel temporum & morum simul. Ex quibus posteriores, omnium deteriores sunt.

sunt conditionis, quia ex illorum statu nulla est redemptio, in tantum ut ad extremum in eo possint promovere in porcum, Quia senex Pennalis bis Pennalis: Et veterana mancipia non facile est reformare ad meliores mores.

43. Pro his est bonum remedium quod dicit Scriptura: Indica fratri tuo errores suos, & reduc eum ad sanitatem ut desinat à malo, & faciat bonum. Et si tu hoc solus non posses facere, assume alios ad T E, qui sunt fortiores te. Qui si nihilominus noluerit vos audire, tunc fustigate eum: Quia sua interest, ne moriatur in delictis suis.

44. Et tunc cum eo nulla est compassio habenda: Quia præsумitur potius consuetudine peccare, quam ex imbecillitate labi, immo ipse vobis habebit aliquando multam gratiam, & dicet: Bonum est, quod humiliastis me, quia postquam vexatus sum egi penitentiam.

45. Nec enim dicitur propter id irasci, quia amicus ex mente debet perpendere voluntatem amici, & nemo præsумitur eum vexare ex quo diligit amicum suum, reprehendit eum.

46. Immo ne cui officium suum sit damnosum, tenetur ei quandoque vocationem dare, & facere sibi amicos cum Mammone injusto, ut se recipiant aliquando in ordinem suum.

47. Et hoc faciam cum bona gratia: Quia
hila-

hilem datorem diligit Deus. Et scriptum est, Pennales estote subditi studiosis, & nolite murmurare contra eos, qui modici temporis afflictio transfert vos in diuturnam requiem. Et tunc quod quisque juris in se aliis concessit, idem ab aliis vicissim postulabit.

48. Sed quæro? Si Pennalis nolit hoc pati, an tunc possit se auctori opponere? & concludite quod non: Quia iniusta est defensio, ubi iusta est offensio. Est enim Pennalis in prædicamento passionis, & ideo patibilis qualitas debet esse in eo, & de eo prædicari multiformiter.

49. Quod si Pennalis est duræ cervicis, & incrassatum est cor ejus, & frons exiit omnem pudorem, ut non intelligat subtiles terminos? Tunc quia nemo tenetur divinare alterius sermonem debet sibi dici per directum, quod per indirectum non potest capere.

50. Sed quid si multa quidem messis sed pauci operarii? & dicendum quod nemo debet se ad hoc excusare, quia qui patitur pennalisare pennalisantem, is vires administrat audaciæ, & talis censetur pennalisare cum eo.

51. Immo qui hoc facit, habebit aliquando mercedem suam, quia qui reducit errantem in viam facit opus misericordiæ & charitatis,

52. Sed quæro: Si studiosus fuit olim suus optimus frater, & iverunt simul ad unum amicum, & fuerunt Collegæ in una classis.

scriptum; an tunc possit illum transjungere ne ve-
 & noli-
 tempore-
 requi-
 se aliis
 labit.
 oc pa-
 & con-
 fensio,
 alis in
 tibilis
 dicari

passi; an tunc possit illum transjungere ne ve-
 retur? Quod negare in totum, quia hoc pu-
 blicam causam continet, & Reipublicæ in-
 terest, ne delicta maneant incorrecta. Immo
 talis fieret prævaricator, & incideret in pœ-
 nam I Cti Turpiliani.

53. Circa hoc tamen suggeram vobis uti-
 le consilium, ne acerbe nimis eam potestatem
 exerceatis, quia modica tantum correctio
 vobis concessa est, & nimia sævitia culpæ an-
 numeratur.

54. Nam quandoque miseris venit in præ-
 cordia virtus, & tunc habes pugnos & mal-
 leos, & bajulant ut rustici, neque possunt
 dare plagas ad mensuram, quia sunt agrestes
 nimis; & hoc vult vos annotare, ne cum de-
 trimento & post facto sapiaris, sicuti id sæ-
 pe in foro nostro vidi practicum cum do-
 lore.

55. Prædicta observat etiam quoad se-
 cundum genus, quia isti debent ejus naturæ
 æstimari, quæ magis in eis prævalet.

56. Quoad temporales vero major occur-
 rit dubietas, an debeant immunes esse ab
 omnibus oneribus vexaticis. Quod videtur,
 quia tempus non est modus inducendi deli-
 ctum, ideo non dicitur graviolem esse pœ-
 nam, quàm fuit culpa.

57. Sed vos contrarium determinate, quia
 præscriptionis tempora præcise servanda
 sunt, ne sufficit unum adimpletum ubi duo
 conjunctim requiruntur.

58. Va-

hilarem datorem diligit Deus. Et scriptum est, Pennales estote subditi studiosis, & nolite murmurare contra eos, qui modici temporis afflictio transfert vos in diuturnam requiem. Et tunc quod quisque juris in se aliis concessit, idem ab aliis vicissim postulabit.

48. Sed quæro? Si Pennalis nolit hoc pati, an tunc possit se actori opponere: & concludite quod non: Quia injusta est defensio, ubi iusta est offensus. Est enim Pennalis in prædicamento passionis, & ideo patibilis qualitas debet esse in eo, & de eo prædicari multiformiter.

49. Quod si Pennalis est duræ cervicis, & incrassatum est cor ejus, & frons exuit omnem pudorem, ut non intelligat subtiles terminos? Tunc quia nemo tenetur divinare alterius sermonem debet sibi dici per directum, quod per indirectum non potest capere.

50. Sed quid si multa quidem messis sed pauci operarii? & dicendum quod nemo debet se ad hoc excusare, quia qui patitur pennalisare pennalisantem, is vires administrat audaciæ, & talis censetur pennalisare cum eo.

51. Immo qui hoc facit, habebit aliquando mercedem suam, quia qui reducit errantem in viam facit opus misericordiæ & caritatis,

52. Sed quæro: Si studiosus fuit olim suus optimus frater, & iverunt simul ad unum amicum, & fuerunt Collegæ in una
classi.

classi ; an tunc possit illum transjuvare ne vexetur ? Quod negare in totum , quia hoc publicam causam continet , & Reipublicæ interest , ne delicta maneant incorrecta. Immo talis fieret prævaricator , & incideret in poenam I Cui Turpiliani.

§ 3. Circa hoc tamen suggeram vobis utile consilium , ne acerbe nimis eam potestatem exerceatis , quia modica tantum correctio vobis concessa est , & nimia sævitia culpæ annumeratur.

§ 4. Nam quandoque miseris venit in præcordia virtus , & tunc habes pugnos & malleos , & bajulant ut rustici , neque possunt dare plagas ad mensuram , quia sunt agrestes nimis ; & hoc vult vos annotare , ne cum detrimento & post facto sapiaris , sicuti id sæpe in foro nostro vidi practicum cum dolore.

§ 5. Prædicta observat etiam quoad secundum genus , quia isti debent ejus naturæ æstimari , quæ magis in eis prævalet.

§ 6. Quoad temporales vero major occurrit dubietas , an debeant immunes esse ab omnibus oneribus vexaticis.. Quod videtur , quia tempus non est modus inducendi delictum , ideo non dicitur graviolem esse poenam , quàm fuit culpa.

§ 7. Sed vos contrarium determinate , quia præscriptionis tempora præcise servanda sunt , ne sufficit unum adimpletum ubi duo conjunctim requiruntur.

§ 8. Vn-

58. Vnde pro declaratione prædictorum resolvam vobis aliquot pulchra notabilia, & quæro primum: An quoad hoc vexatio sit justa? Videtur quod non. Quia est injuria verbalis, quæ ejus existimationem apud bonos viros & pulcras puellas gravat. At nemo debet alterius pacto prægravari.

59. Contrarium tamen sequimini: Quia est utilis & dat intellectum, ut habet vulgaris Theoria, & est quasi purgatorium mundanum per quod absterguntur omnes maculæ penñalitatis, donec completo tempore perveniat ad studiositatem.

60. Præmissa conclusio ampliatur, & extenditur, ut etiam procedat in eo, qui est ultra vulgarem modum doctus in tantum, ut possit unam septimanam magistrare, & post duos menses doctorare; quia doctrina non mutat statum.

61. Immo licet præsumatur talis, habere omnes regulas Ramisticas in scrinio pectoris sui, adeo ut de ejus eruditione dubitare sit instar sacrilegii: non tamen præsumitur scire notiones primas & secundas, quia ista sunt arcana Academiæ, quæ non cadunt in Scholares.

62. Secundo ampliatur & concludit in eo, qui est Nobilista vel Cortisanus, licet enim talis habeat aliquam præminentiam quoad jus civile, non tamen etiam quoad naturale: quia natura omnes æquales fecit, & communi
vicio

vitio commune est remedium : immo Nobilista , qui peccat , duplici pœna puniri debet propter exemplum.

63. Tertio ampliatur , ut etiam valeat in eo , qui est admodum civilis , & possunt facere virginibus pulcras credentias & subtiles basimanus , & nudat caput suum pro omnibus : quia licet sciat ea quæ sunt communis civilitatis ex gesto suo , non tamen etiam ea quæ sunt consuetudinariæ localis : quia quilibet præsumitur ignorare stylum alieni fori.

64. Sed quod si etiã æmulari affectet : dicite quod iura constituentur ex eo , quod ut plurimum accidit : non ex eo quod raro ; & quod semel aut bis accipit , non attendunt actores.

65. Quarto ampliatur & deciditur in eo , qui solet dare vocationes , & vult videri magnificus , & ostendit se præter naturam liberalem : quia nemo in necessitatibus liberalis existit , & talis se potius quam alium respicit : ideo dolus dolo vindicandus est.

66. Sed quid ? si fuit Bassista , aut Tenorista , & potuit graviter infimas voces murmurare , velut unus frater cappatus in choro , vel leniter discantum fistulare , ut virgo 10. annorum : vel si in totum fuit præfectus in cantoria , vel carenda ? Ad hoc idem dicite , quia tales præsumuntur imperiosi , eo quod multos habuerunt sub baculo , & quando dixerunt uni , cane , cecinit : & alteri Solmiza , solmizavit.

67. Sed

67. Sed si sit magnus Signior apud Damas-
scellas, ut periculum sit, quod taliter ve-
xatus cadat per corbem, & perdat omnem
amabilitatem suam. Tunc mitiorem senten-
tiam amplectimini, & quia talis præsumitur
multa sibi ab iis acquisivisse clenodia, non de-
bet multum torqueri, quoad vexationes, sed
magis visitari quoad vocationes.

68. Supradicta conclusio limitatur & re-
stringitur, ut melius procedatur cum eo, qui
poenæ tempora sua adimplevit. Quia cingen-
das habetur pro cincto, & desinit esse miles
vitiorum, quia factus est miles virtutum.

69. Adhuc limitatur, ut non procedat quo
ad extraneos; quia quo ad hos pennalis cen-
setur legitimus, ideo contra hos debet hono-
rem suum defendere usque ad cutem & san-
guinem, quia vita & fama pari passu am-
bulant.

70. Vnde incidenter quæro: An Pennalis
sit honoratior Schmutzone? Omnino dicite
quod sit: Quia quod studiosus est inter pen-
nales, hoc est pennalis inter pices & amplius.

71. Facit quod pices illi sunt infames qui-
bus non patent portæ dignitatum; quia in ma-
litia sua devorant sanguinem studiosorum,
unde dictum est: Oquo vadit anima picis!
Sed quæstio hæc est minus dubitabilis, ideo
superfedeo eam latius declarare.

72. Nunc revertendo ad priores terminos:
an Pennalis pro tali vexatione possit studio-
sum ad

sum ad guerram vocare? Quod videtur, quis crudelis est, qui famam suam negligit. Sed hoc nolite sequi; quia penalis præsumitur inhabilis ad pugnandum, & virgas magis quàm arma tractare posse.

73. Et licet videatur habilis de facto propter robustitatem, & tamen est inhabilis, de jure debet gladio privari & virgis onerari: Quia qui gladium sumit, peribit cum eo. Et hoc observat totus mundus.

74. Quæro ulterius: an possit agere de injuria verbali, puta quando sibi dictum est penalis; Dicite quod non, tum quia est animal, in quod nec jus, nec injuria cadit, tum quia veritas convitii satis excusat conviciantem.

75. Sed quid si sibi facta est injuria realis, puta, quod est fustigatus in foro, aut bajulatus in plateis, aut inundatus in aqua? Et videtur negativa amplectenda: Quia penalis est servus, & ideo capite non minuitur, qui nullum caput habuit.

76. Sed vos amplectimini distinctionem lugalem: quia si id fiat in eo loco, in quo ei nullum jus fuit versandi, aut ambulandi, maxime si alter proclamavit, ut abiret, neque ille abivit, sed reclamavit: Tunc damnum quod ipse accersivit, ipse mussitabit, & sibi imputabit.

77. Quid si id fiat in sua domo, ubi dedit vocationem? illud dicendum est, quia sua cuique domus tutissimum refugium est. Et

nemo dicitur duplici damno onerari; nisi fortè ibi fuit valdè importunus & inutilis, & voluit habere magna verba solus, nec dari Cæsari, quæ sunt Cæsaris.

78. Quæro iterum: An possit se pennis vexatione liberare à vexatione; Licet de subtilitate juris rigorosi id non videatur concedendum; tamen vos utilitatem æquitatis sequimini; quia ignoscendum est ei, qui sanguinem suum taliter qualiter redemptum voluit.

79. Sed quid si sit valdè obærat, & non habeat multos obulos in bursa? Tunc adhibete cautelam, ne vos decipiant: quia sunt astuti valde in occultaneo thesauro suo, ideo non debet talis excusatio facile admitti, nisi præstito juramento paupertatis, quia nemo præsumitur vacuus ad peregrinas regiones migrare; maxime si sit charus filius, vel cecinit in cantoria.

80. Si tamen hoc de facto contingat: tunc quod non habet in ære, luat in corpore; & sic vexetur bene, quia non persolvit plenè. Quia licet prædictus puniatur mitius quoad pœnam pecuniariam, quàm alius bene nummatus: debet tamen puniri gravius quo ad pœnam corporalem, & ita servatur in praxi.

81. Pro cautione tamen notate. quod tales interdum habeant privilegia miserabilium personarum, si sunt valde lamenabiles; quia tunc satis ipsa paupertate premuntur, afflictio non est addenda afflicto.

82. Sed

82. Sed quid si sit valde simplex, ut non possit unum puerum offendere, & habeat magnam devotionem, & eat precabundus per civitatem? Atalibus cavete vobis, quia veniunt ad vos in vestitu ovium, sed intus sunt lupi rapaces, & habent Diabolum sub cappa sicut frater aliquis pœnitentiarius.

83. Sed quid si Pennalis lateat & non faciat sui copiam? Tunc si non potest haberi de die, solet visitari de nocte, & interdum cum Musica instrumentali cantari sibi unum bonum carmen, ut exeat sonus in universum Museum; Resonet in laudibus, cum jucundis plausibus.

Vitrum nostrum gloriosum

Per omnia kling klang klangorum.

Et hoc de consuetudine loci, licet jure destituamur.

84. Circa tamen hoc estote providi, ut faciatis id cum moderamine, & in occulto ne habeatis mercedem vestram in propatulo, quia posset hic allegari pacis publicæ turbatio, cujus pœna est Bannum, quod parit multos & miserabiles Cornelios in cerebello.

85. Nunc ad extremum tradam vobis modos, per quos dissolvitur pennalismus, quorum primus est: Præscriptio, quia de jure Saxonico, si pennalis vivat in studio Academico per annum & mensem unicum; talis præsumitur didicisse mores civiles & bursaticos, & ideo habetur pro studioso, nisi mores fortè contrarium suadeant.

86. Dico utilem, ut supputetis tempora climactericè, ex quo sterit in Academia animo studendi, non verò commorandi tantum: ne alioquin is fiat studiosus, qui per naturam studiosus esse non potest.

87. Item ut intelligaris id tantum valere in præsentibus. Quia quoad absentes non valet præscriptio, etiam si tempus interveniat, cuius initii non extat memoria.

88. Circa hoc quæro: An pennis discens ante completum spatium ex Academia, postea reversus nihilominus habendus sit pro studioso? Et decidite distincte: Quia si in continenti, redeat, tunc habet jus postliminii, & dicitur tempus, quod abfuit, suppleri alio tempore in duplum, ut ita procedat præscriptio.

89. Si verò ex intervallo, tunc quia censetur interrupta præscriptio debet tempus suum de novo inchoare, & ita ad studiositatem pervenire: quia res devenit in eum casum, à quo incipere non poterat.

90. Quod si in totum domi remaneat, & fiat ibi Magistellus, aut Baptizans, vel Vxoratus: tum per fictionem Leg. Cornelii censetur nunquam in Universitate fuisse, & ita in statu suo mortuus.

91. Iterum quæro: An pennis possit deponere pennisimum in Patria? Sed hanc quæstionem supersedeo determinare, quia est salebrosa nimis.

92. Se-

92. Secundus modus est Emancipatio, puta si Pennalis sit valde acceptabilis apud Virgines, & sciat gravitatem Academicam tenere, potest talis vocationem dare aliis studiosis, ut absolvatur à peccatis suis, & emancipetur à pennalismo.

93. Et ad hanc requiruntur certæ sollemnitates, quia debet Virgo aliqua primaria, quæ ejus rei scientiam habet, in judicem eligi, & debet præter alia cognitio causæ intervenire, an persona supplicans sit habilis ad hanc dignitatem. Quo examinato debet pennalis ante virginem super genua procumbere præstando ipsi juramentum, quod velit pennalem exueret, & induere studiosum. Sed hic modus est valde periculosus, quia una solemnitate omissa totus actus annullatur.

94. Quæro tamen, an talis bullatus studiosus censeatur quoque legitimus, quoad alios qui non fuerunt in vocatione & absolute? & dicite quod non, quia privatorum pactis jus publicum inverti non potest.

95. Tertius modus est Legitimatio per subsequens Magisterium, puta si pennalis intra annum fiat promotus Magister aut Baccalaureus, tunc enim habetur pro studioso; quia cum infamibus portæ dignitatum non patent, censetur per istum honorem abolita omnis macula pennalitatis, & per Magisterium purgata omnia antecedentia.

96. Sed tamen quia talis fecit contra jura-

mentum suum, quod dedit Depositori, ideo debet super eo gratiam facere dando ei vocationem, ut anceps periculum perjurii evitetur.

97. Ultimus modus est legitimatio per Rescriptum principis, puta, si princeps aut alius qui famæ habet restitutionem, det alicui hoc privilegium, quod non debeat esse pennis, & hoc publico diplomate testatum faciat, debet hæc voluntas principis pro lege servari, quia videtur respexisse ad doctrinam & merita personæ. Et ideo qui vocat eum pennalem, Committit crimen læsæ majestatis.

98. Sed quia tale privilegium non præsumitur violari, ideo debet Bulla sibi data præfenter inspici an expresse scriptum sit, quod talis non debeat vexari, & tunc tenor ejus circa hoc servandus est. Si verò hoc non scriptum sit, sed tantum simpliciter indultum, quod non debeat esse pennis; Tunc possunt nihilominus vexari. Quia censetur Princeps se conformasse ad juris communis dispositionem, & non voluisse uti plena potestate.

99. Pro additamento debetis scire*, quod hodie per Nov. Constit. omne jus vetus circa pennalem abrogatum est, per quas omnes Beani naturalibus restituuntur ita ut statim à primis depositionis incunabilis una atque simplex studiositas illis comperat, id est eadem quam habent studiosi à multis annis.

100. Dura quidem lex est, verum ita scriptum est, non tamen credo, quod practicatur
ab

ab omnibus quia stylus curiæ in viridi obser-
vantia positus, ipsa lege quandoque poten-
tior est, unde sit ut Novella Leonis hodie in
foro non attendatur. Circa prædicta haberem
quidem aliquot adhuc pulcra notabilia, sed
quia odiosa sunt restringenda, ideo remitto
vos ad praxin, ut ista omnia aptius ex ipsis re-
rum documentis in usu quotidiano cogno-
scatis.

*Ad Mandatum regium cum
Privilegio.*

Procancellarius manu prop.

Explicit, explicuit, cetera praxis habet.

F I N I S.

DISPUTATIO
DE
CORNELIO
ET
EJUSDEM NATURA,
AC PROPRIETATE.

Cujus Positiones

SUB PRÆSIDIO,

Ampliss. Famosiss. Clariss. Spectatiss. & celeberrimi Viri,

Dn. VESPASIANI CURIDEMI
omnium facultatum Doct. in Illu-
stri Gaudecapensium Aca-
demia,

Publicè proponit

ZACHÆUS PERTINAX
Hierosolymitanus.

*Habebitur disputatio in Collegio medeo ad fontem
Arethuse, quoties lubet.*

THE-

THESIS I.

Vanquam scriptitandi cacoëthes nostri seculi homines supra modum intoxicavit, adeo ut omnes mercatorum, clericorumque Bibliothecæ voluminibus farciantur: nemo tamen n inventus hucusque mortalium est, qui utilissimam de Cornelio materiam in apricum eruerit.

2. Cujus rei causam nos contra Thelaugen, qui sterilitatem pro causa adfert, in ejus difficultate sitam defendemus.

3. Est enim nodosa, cerebrosa, & rugosæ frontis materia, ut recte dixisse videantur Ultramontani, non esse eam bonæ fidei, sed stricti juris.

4. Nos igitur de re literaria bene mereri operam dantes practicabilem hanc materiam proponemus, ut huic labori addictis fenestram aperiamus penitus introspectiendi & meditandi.

5. Id quod nulla ratione aptius fieri censemus, quam si quis egregie pictus, hoc est ut Zonaras interpretatur, probè fustigatus, variisque, coloribus à lictoribus ornatus, secum solus ambulet, in locis, quæ hominum frequentiam non facile admittunt, ibique crumenam suam ære vacuum assidue inspiciat.

6. Quid autem sit Cornelius, & unde dī-

G S

ctus,

ctus, variæ sunt literatorum sententiæ, nulla-
que ad eo facultas est, quam non strenue Cor-
nelius hic exerceat.

7. Theologi quidem in sacris bibliis hanc
quæstionem non attingi affirmant, nec esse
de talibus admodum inquirendum, cum plus
satis sit, si rem ipsam habeamus. Qui enim
Cornelium habet, non multum sollicitus est
de substantia aut nomine ejus, quin retro ad
causam ejus ut plurimum oculos flectit.

8. Iuris peritis Cornelius est defectus pe-
cuniæ, qui ei, qui multum debet, faculta-
tem satisfaciendi eripit, & eundem subterfu-
gere facit, sicut & fugitivus indidem nuncu-
patur, in l. 5. C. de recept. arbit. Verum hæc
definitio cum nimis sit angusta, recte explo-
ditur à Don. Anton. de Crampaignis tract. de
sum. & scam. c. 6. n. 194.

9. Neque vero cum Medicis facimus as-
ferentibus Cornelium esse passionem animi,
quæ contraria causa reprimatur: nec enim
semper contrario repellitur Cornelius, quod
videre est in irato verberato rustico adversa-
rium suum demulcente pugnīs, quem certe
Cornelium habere nemo ibit inficias: hic si
pulsari deberet ab eo quem ille tam castigat,
in tantum per hos contrarium Cornelius ejus
non tolletur, ut etiam augeretur.

10. Philosophi existimant illi Cornelium
esse nomen inane sine re, ortum ex festivita-
te quopiam: Cum enim in comico loco
quidam

quidam Cornelii nomine, Conscientiæ personam sustinuiſſet, iſque ex ſcenis prodiens, chorum ſemper lætum inventum, ſubinde digrediens tristem ac mœrore plenum reliquiſſet, abiſſe has affectuum vices in proverbium, ut quoties quis ſolito mœſtior eſſet, diceretur Cornelium habere. At hæc ſententia communiter improbat, cum aliter in praxi edoceamur.

11. Nos igitur, utpote qui nulli facultati nos mancipamus (ſimile enim ſumus Achilli illi Perſeo, qui de omnibus materiis æque feliciter diſſertabat) cenſemus Cornelium nec hominem ſimpliciter eſſe, nec ſpiritum. Omnino enim cum Lactantio ſtatuiſmus duo Dæmonum genera; cœleſtes & terreſtres: & putamus Cornelium eſſe ſpiritum corporeum ex attræbilis copia conflatum, qui certis exacerbatus cauſis hominem inquietat. Vnde Germanicum illud ariolamur eſſe, quoties Cornelioſum quem contuentur, ut dicant, *Er ſchlägt ſich mit dem Teuffel.*

12. Derivato nomine à Græco κορέω, id eſt, ſatio ſeu ſaturo, & ηλιός, id eſt, im-miſericors, ſeu crudelis, dicaturque Cornelius quaſi κορέων ηλιος, id eſt, crudeliter ſatians. Teſtatum enim experientia fecit, eos qui hac peſte onerantur, ita inhumaniter excipi, ut per unicum modo diem laborantes jam tum ceperit Cornelii ſatietas.

13. Cauſam efficientem ſi quærimus, non

unam reperimus, idque hac in materia mirum esse monet Hypocras Guidone *de sect. venar.* c. 7. Cum enim alias unus filius uno saltem patre possit gigni, hic tamen unus filius, id est, Cornelius pluribus ex causis, iisque separatis nascitur.

14. Pro varietate autem temporum & locorum, personarum item & circumstantiarum aliam atque aliam matrem agnoscit Cornelius. In his enim est ex defectu pecuniæ: in aliis ex amore: in aliis ex crapula: in aliis ex verberibus: in aliis ex chartis lusoriis: in aliis ex melancholici humoris ebullitione, &c.

Sic nonnullis Cornelius invadit tempore matutino cum surgendum est, quo tempore etiam meditationes suscipi consueverunt de solæcismo pridie per vinum commissio; quosdam vespertino tempore cum caupo se diutius potum daturum renuit: alios post meridiem quando amica in horto relicta ad urbem redeundum: alios media nocte cum ad caveam, seu ut Romani loquuntur, ad carcerem migrandum.

16. Pari ratione quidam in conclavi suo Cornelium sentiunt, dum labores, libros, præceptores, & id genus aliud nugarum inveniunt, nonnullos autem compotores aut confabulantes; quidam in templo, dum concio nimium protrahitur; quidam in area nuptiali, dum amicam abesse suam comperiuntur; quidam in lecto, cum lectus denuo bibit,

bit, quæ ipsi sub vespere biberunt: quidam in foro dum amasiam suam præterituram præstolantur, quæ tamen alii juncta patrono ægrotum hunc parum curat, hinc illæ lachrymæ, dolor, fletus & stridor dentium.

17: Quidam iuxta alios incedentes, Cornelium inde concipiunt, si alteri superiorem locum relinquere debeant, qui tamen longe & dignior & honestior est. Hi tam possunt Corneliosi vocari, quam asini & Cnolli, qui sibi vel Fabiorum, prosapiam vel Solonis sapientiam imaginantur, cum tamen, ut Propheta inquit:

Non est in toto corpore mica salis.

18. Præterea has omnes nonnulli passim jugibus Cornelii speculis, tanquam Furiis agitantur, cumque sicut ædes testudo, adsiduè secum portant, quales sunt ii, quibus fumus est in domo, id est, quibus mala herba, seu, ut vulgus ait, mala mulier est: Item, qui ad scientiæ & doctrinarum mercaturam in Academias ablegati, omissis literis alias sibi merces, ut sunt vinum, meretrices, alea, folles, equi, & id genus aliæ, comparant: & postmodo domum revocati à parentibus, tabernam suam aperire erubescunt: mercium enim emptarum pudet & nummorum consumptorum tædet, jamque sunt & manent miseri socii, cogunturque vel agriculturam, vel cauponariam, vel cerevisiæ coctionem, vel tale quid arripere, suntque

que ministri, cum esse domini potuissent,
in quos cadit illud Prophetæ :

*Consumptis tandem fecunda in pocula nummis,
Hoc veri invenio : nil scio , nil habeo.*

19. His accedunt & illi quos avaritia,
omnium malorum radix, obsedit. Hi enim
si judices sunt, partem nullam læta expediunt
fronte , nisi sciant:

Quod possit gravis ære domum sibi dextra redire.

Si mercatores sunt, nunquam satis nequi-
ter aliis imposuisse se credunt, hi scilicet enim
aliquando audiverunt, licere se mutuò in em-
tionibus circumvenire; idque dicunt Iuriscon-
sultos concedere, *l. in causa. 16. §. 4. ff. de
minor.* Si alterius generis sunt homines, qua-
les Aristot. 4. ethic. 7. βαυκοπαυῆργός, indigi-
tat, quales sunt monachi, & id genus homi-
nes alii, nihil humanitatis à se faciunt profi-
cisci, nisi videant brachia Græca & manus
dativas, summa omnia faciunt gratis sed da-
tivo casu.

20. Materia Cornelii ex definitione colli-
gitur: cum enim humidum radicale sit tenæ,
& calor natus imbecillior, oritur spiritus
quidam siccus & frigidus, ater, tristis, raro
subridens, sui impos, qualitercunque con-
densatus & incorporatus, & breviter tale
monstrum, cui nec Homericus Polyphemus,
nec Virgiliana Fama, nec Ovidiani gigan-
tes, nec Horatiana pictura, nec ullum vel à

Wigo.

Wigoleisa, vel à Seufrido, vel ab Amadiso, vel à quopiam necessariorum ejus, debellatum portentum comparari queat.

21. Formam Cornelii intuentibus, pro diversis subjectis in quibus dominatur, varie se instar Protei manifestat. Quidam enim hominum consortia fugientes ad loca solitaria properant: alii versantur quidem, cum mortalibus, sed taciturni, cernui, morosi, quibus dici solet, eos Calendaria componere, aut speculari in divinis, aut claves quærere, aut Cornelium habere, quorum postremum prioribus tribus verius nos existimamus; nonnulli, præsentibus aliis, ubicunque recuris spatiis deambulant

Spectantes terram, manibus post terga reiectis, & succinentes sibi melancholico murmure, cujus harmoniam nec ipsi, nec alii, sed solus qui eos vexat, Cornelius intelligere potest.

22. Finis est, ut agnoscant mortales omnes, verum esse quod scriptura dicit: Omnis stultus est fatuus, & omnis fatuus est stultus:

23. Objectum Cornelii sunt res, Actiones & verba. Res ut calcei, vestes, uxor, ligna, candelæ, fanitas, morbus, vinum, virgines, cerevisia, compotores, corrivales, pulices, pediculi, quamque primo decuisset loco poni, pecunia, & similes. *Actiones*, ut si cochleatorem impediatur mariti præsentia, quo minus osculari ex voto possit Venerem suam: si quis concurbitari se norit, quod tamen.

tamen mutari nequit : si patientiam Socratis addiscere quis teneretur : si quem pulices infestant , ubi capere dedecet : si puella superciliosa , quæ se Dianam aut Iunonem esse persuadet , ne nimis demissa , aut humilis videatur , procum suum asperius repudiavit , quem tamen perdere amat , & reverti iterum ac instare , tacite exoptat : ille vero nihil de ea sollicitus aliam , quod ajunt , quercum excutit , similis cordato illi Canonico Herbipolensi , qui concubinæ suæ electionem dabat , utrum appellari mallet *ein Ertzhure* , an vero *ein Landhure*. Verba , ut si cochleator amasiæ suæ verba duriuscula extimescit , & reconciliationem redimit annulo , armillis , serica tunica , molli thorace , aut ejus generis pretioso Xenio , aut si lepus quidam , cui cor in caligis , Thrasonis alicujus minis perterrefactus , pacem & requiem emit aliquot Ioachimicis , aut ducatis , aut florenis , in convivium commune exhibitis , memor istius Maronis *Æneid.* 11.

Nulla salus bello , pacem te poscimus omnes.

24. Effectus Cornelii interdum bonus est , interdum tolerabilis , interdum vero pessimus

25. Bonus est cum resipiscit morio , seque peccasse intelligens , mores abinde corrigit : ut si puer mechanicus aut mercatorius , alarum impatiens , à magistro , domineve suo aufugit , sed postea miseriarum impatientior ,
reverti-

revertitur & pati consuevit. Item si adolescens cum loculo turgente ad Academias accedens, inque omnibus convivii primas obtinere cupiens, magnificus, munificus, pugil, eques, miles, dimicator, venator, aleator, clamator, scortator, portator, viridis, gilvus, ruber, cæruleus, flavus, fulvus, rarus, Italus, Gallus, Iberus, Anglus, nunquam Germanus, nec verbis, nec re, nec veste, & paucis loquendo, *ein Dollerhundt oder Stutzer*, tandem dilapidatis nummis, absumpto tempore, ætate provecta, deceptis, offensisque parentibus, cum vidit se stolidè egisse agnoscens barbam crescere, patrimonium evanescere, pallium vilescere, & caput nihil discere, ad meliorem frugem rediens, vitam emendat, & in virum magnæ dignitatis evadit, id quod tamen rarius praticari in foro testatur, *Gail. 3. observ. 40. n. 34.*

26. Medius effectus est, quod impediat orexin, inducat pellorem, rugas, taciturnitatem, extinguat sales & omnes delicias, &c.

27. Pessimus est cum invalescentes spiritus impuri vires hominem adigunt:

Ut nodum informis lethi trabe neſtat ab alta,
 alius, non poëtaſter, ſic effaretur, ut ſe ſuſpendat. Verum cum hoc Cornelii genere nihil nobis eſt negotii, ſed Theologiſ & Iuriſperitiſ hoc elaborandum relinquimus, qui id exiſtimant, & læſæ conſcientiæ vulnere pulſulare. & Iuvenal. Sat. 1. vocat mentem criminibus.

minibus frigiditatem, nec medici ullum repererunt antidotum præter laqueum stupeum, quem adeo dicunt infrigidare, ut hanc frigiditatem prorsus extinguat.

28. Nunc in gratiam valetudinariorum hac peste correptorū, pauca subjiciemus contraria seu remedia, quibus hic semispiritus fugari plærunque soleat; quorum in numero primo rectè collocamus somnum; qui enim dormit, non peccat. Et hæc est vera ratio, non ea quam adstruit Virg. *Æneid.* 6. quod sopor sit lethi consanguineus. Quanquam minus hoc in Virgilio miramur, cum sit poëta, id est, augi vendulus, ut rectè objicitur poëtæ in bello grammaticali, Quod si Corneliosus dormire nequit, aptissimum est ut vigilet, sed res non caret difficultate, teste Hippocrate Sect. 2. aphoris, 1.

29. Quod si somno non vinceretur, recipe tres congios vini Malvatici, tertio purificati, cum pane bis cocto; & misce ut fiat cibus; si parum id juverit, adde sextantem spiritus vini mixti aqua nota; si nec dum incalueris, accede ad ignem Terentii calefces plus satis.

30. Nonnulli suadent recipiendos esse novem sacculos, mediæ magnitudinis, Ioachimicorum, cum totidem sacculis aureorum, qui misceantur, & fiat permutatio in tabernis cum rebus, quibus indiges, Hic modus su-
nandi tam à Theophrasto, quam à Galeno & Averroë præteritus est, sed nec Dioscorides,

nec

nec Vesalius ejus meminerunt, quod mirum est, cum alias viri fuerint doctissimi.

31. Nos Verò non tædebit arcanum quippiam communicare, quod à nemine mortaliū literis proditum est, & tamen præsentissimum juvamen (cupimus enim de omnibus benè mereri) recipe igitur tonnam electri, auri puri, addito complexu virginis, vividi coloris & succi plenæ (sunt enim & aliæ virginum species) & utere quoties lubet, non ultra quinque insingulas 24. horas, ne nimio suo calore laborantem exsiccet & languefaciat.

32. Hæc de medela satis, ne quis nos empyricos aut seplasiarios credat. Nunc dubia quædam de Cornelio subnectemus, à paucis hucusque prodita.

33. Questio elegans est, an perpetua morositate laborantes, sicut Areopagitæ illi, qui in Trophoni antro somniasse videntur, quos vulgus Mopsos appellat, Corneliosi nuncupari queant. Nos à negantium partibus stabimus, quia rectius murrosii vocantur.

34. Corneliosum non posse bona conscientia ridere multi adfirmant, quod falsum est, nam conscientia in risu non consistit, sed in corde & animo.

35. Invidum rectè dicimus Corneliosum cum omnibus ethicis: toties enim paroxismus effervescit, quoties cum alio benè agi cernit. Verū qui perpetuo livore turgidus, alios opprimere sedulo conatur, potius virum malum nomi-

nominari censemus qui una cum Cornelio in Insulam deportetur, ut vocant Iuris consulti.

36. Qui Cornelio tribulatur, testis esse in iudicio utique non cupit, quia non est mentis compos, ac testes tamen habere potest, nec enim propter Cornelium civis esse desinit.

37. Suspendendus an possit Cornelium habere nonnulli ambigunt: Communiter tamen affirmant, id quod & nos credimus contra Palæmonem.

38. Corneliosum posse bonum virum nuncupari probabimus: idq; vel eo solo, quod Cornutus, id est, cujus uxor est communicativa, possit Cornelium habere, cum tamen ipse bonus vir sit, quia patitur, quod multi non paterentur.

39. Cornelium esse spiritum ex humore natum diximus: sed de sexu quæritur, an Cornelius sit etiam mulier. Nos putamus Cornelium esse generis masculini, sed in foeminis tamen potenter quoque dominari, præsertim in virginibus annosis, in quibus tam alte suas extendit radices, ut etiam in fronte & facie passim pronineant.

40. Qui insano amore compulsus matrimonium promittit, uxorem ducit, & postea nihil habet, quo sibi victum quærat, posse cum Cornelio tactum dici putamus, sed tamen beneficium impune esuriendi non est ipsi denegandum.

41. Quoties Corneliosus inebriatur, pulchre

chrè dubitatur, an ipse Cornelius ebrietatem sentiat, quod omnino asserendum arbitramur; Videmus enim ebrios Cornelio plerumque non vexari, quod utique non contingeret, nisi Cornelius quoque inebriaretur, ille vero vino delectatus, malitiæque suæ oblitus, hominem tunc lætari finit usque in crastinum.

COROLLARIA.

I. Grammaticum.

AN Cornelius possit declinari? *Adfirmamus, præterquam in genitivo casu, quem non putamus declinabilem.*

II. Dialecticum.

An Cornelius in homine habeat respectum subiecti occupantis, an subiecti occupati? posterius affirmamus: nam falsum est, quod vulgo dicitur non habere Cornelium. Nos enim Cornelium non habemus, sed Cornelius nos habet.

III. Rhetoricum.

Dictum est, suspendendum posse Corneliosum esse, quaritur, quo tropo hoc dicatur, respondemus per ταπεινωσι seu μεϊνωσι, est enim non mediocris extenuatio.

IV. Musicum.

Cornelius licet per omnes declinabiles casus possit cani, suavissimum tamen in ablativo statimus,

tuimus, ibi namque vim suam exserit Lydius, teste Cassiodore 2. variar. 40.

V. Arithmeticum.

An cadat numerus in Cornelium? negamus, Continetur enim monade: at monas non est numerus, sed numerorum origo, teste Macrobi. somn. lib. 2. c.

VI. Geometricum.

Potestne Cornelio applicari quod Geometris celebratur bis bina bis esse solidum? adfirmamus, quia Cornelius est quadratus, hoc est, rusticus & impudens qui etiam non vocatus & ad invitos venit.

VII. Astronomicum.

Cui signo conveniat Cornelius, in Zodiaco respondemus, Capricorno per omnia.

VIII. Theologicum.

An Cornelius in aere degat inter alios male conciliatos nebulones, respondemus negativè, semper enim cum hominibus versatur.

IX. Juridicum.

An Cornelius possit contra Corneliosum agere interdicto uti possidentis. Negamus, quia Cornelius vi possidet, cui non datur hoc interdictum l. 1. §. ult. ff. uti possidet.

X. Medicum.

An Corneliosus, quatenus Corneliosus est, possit dici Cacoehymia laborare: atque sic phlebotomiam utiliter adhibere. Negamus, nisi per

per accidentiam, si nimirum Cornelius tenacior sit.

XI. Physicum.

Cornelium augmenti & decrementi esse capacem, atque ita subicere alterationi, arbitramur, contra Arist. de generat. & corrupt. lib. 3. c. 33.

XII. Metaphysicum.

Cornelium esse Ens, putamus, & propterea est in loco, nimirum intra capitis territorium, ubi etiam jus dicit & accipit.

XIII. Philologicum.

Dubitatum meminimus, uter sit natura prior, ipse nē Cornelius, an vero Corneliosus. Hunc esse priorem statuimus, tanquam subiectum adjuncto suo.

XIV. Politicum.

An deceat in benè constituta repub. Corneliosos habere, negamus: tunc enim, teste Platone, beata est respub. cum cives sunt beatissimi. At beatus nemo dicitur propriè qui Cornelio afficitur. Ergo, &c. Si qui igitur cives Cornelium habent, id de facto fieri apparet.

XV. Historicum.

An Casus casar cum acceptis vulneribus veste faciem tegeret jam moriturus, sub illa veste Cornelium habuerit, negamus. Est enim hoc cornelii genus irregulare, rectiusque dicitur egrotus esse, qui vulneribus confectus animam agit.

THE-

THEMATA MEDICA,
DE
BEANORVM,

Archibeanorum, Beanulorum & Cornutorum quorumcunque, affectibus
& curatione,

Ad qua Prasidente

ADMODUM PRÆCELLENTI,

Et Exquisito Cornelio Cerasio Cornano Medico & Chirurgo Regio Beanorum,

Respondebit

CARIOLLINVS TEVETIO
CRUFENAS.

DE.

DE POSITORIBUS,

ET

BEANORUM CHIRURGICIS. S.

I.

CVM hoc symptoma priscis seculis ferme ignotum jam indies magis divulgetur, pluribus etiam adhuc Medicis ignotum male curetur ita ut ægri sæpe succumbant, aut peiores recidivas patiantur: Operæ precium duximus, ob publicam utilitatem, ea quæ in praxi jam aliquot annis observavimus, hoc loco proponere, ut tam foedæ lais accuratior pateat natura & curatio.

2. Anomine ideoque rem auspicabimur. Vocantur hi patientes Latinis, ut Ciceroni & Quintiliano Beani, Beanuli, & Archibeani & à primario symptomate Cornuti, licet distincturi simus in progressu sermonis. Germanis *Bachautem*, *Pennal*, *Lanip*, *Gehôrnte*, *VVildez* quod vix cicurari possint, *Geschoffene geseln*. Græcis *Asen* licet hoc nimis sit generale. Hebreis *cubiacha*. Nos autem Grammaticis vocabula linquentes, ad pugnam tam sævi hostis properamus.

3. Beanissimus hic definiri potest quod sit symptoma actionis depravatæ facultatis à parentum semine & mala educatione,

H

vel

vel utrisque ortum ducens, & cornibus extra cranium exeuntibus, se prodens.

4. Et licet multiplex sit hoc symptoma & varie dividi possit, optima tamen divisio est, in ARCHIBEANOS, BEANOS, & BEANULOS.

5. Archibeani sunt in quibus malum planè inveteratum, & cornua habent plurima, maxima, foedicoloris, emedullata, tetrum odorem exhalantia, inæqualia, ramosa, dura, aspera, quadrata, nigricantia, liventia, longa, curva, & dicuntur POLYCORNES.

6. Beani mitiora quodammodo habent accidentia, cornua ut plurimum bina, eaque media inter utrosque liventia aut flaventia, aliquid habentia medullæ, & dicuntur BICORNES.

7. Beanuli cornu unicum saltem habent satis acutum, in medio plerumque frontis, duorum aut trium cubitorum, idque molle, glabrum, rotundum, simplex, recta sursum tendens, subflavi coloris, parum foetens, copiosæ medullæ, &c. & hi appellantur MONOCEROTES.

8. De loco affecto imprimis sollicitos nos esse oportet, nam frustra alias in curatione sudabimus; est autem is cerebrum potissimum, & quidem membrana ipsius dura mater, quæ inde nomen habet, ubi etiam plerumque desinit, licet ad radices oculorum quandoque pertigisse referat Doctiss. D. Cajus Cornarius in sua

in sua praxi nondum edita fol. 20. 36. 51. 66.
Qui quoque suspicatur corneæ tunicæ inde
nomen migrasse.

9. Causæ hujus affectus multiplices, Aër
sylvestris & obscurus qualis est in scholis par-
ticularibus, ut sunt Lavingana, Lyncensis, &c.
Item, Dolpelhusensis, Bubendorfsensis, Stock-
fischhusensis, Pickelhæringensis, aliquibus in
locis Bataviæ, Sueviæ, & adhuc Misnæ, Gri-
mæ & portæ, Item, Halæ, Magdeburgæ,
Brunsvigæ, Hildesiæ, Amstelrodami, Steti-
ni, Lubecæ, Bremæ, Paderbornæ, Sauvurfurti,
Stierfurti, Hasfurti, Servestæ, Breslaviæ,
Ambergæ, Nabburgi, Dusseldorpii, Vl-
trajecti.

10. Apud varios varii cibi in causa sunt,
& quidem ii qui crassum imo crassissimum
generant succum, ut carnes animalium cor-
nutorum, asinorum, asellorum marinarum,
panis item scholasticus, caseus putridus præ-
sertim *der Hasenkâsz den die alten VVeiber ver-
kauffen*, fabæ & legumina reliqua, unde per-
spectus Pythagoras suos discipulos arcebat à
fabis, cerevisia crassa, &c.

11. Motus etiam hic recensendus. Nam
videmus eos qui vagantes, cantantes, cursi-
tantes, vociferantes, balantes, bacchantes,
clamitantes, vorantes, potantes, ingurgitan-
tes, mendicantes, hiantes, boantes, in curta
tunica saltantes, nullum angulum intactum
relinquunt, hoc malo potissimum deünere,

Urgeri, torqueri. Sive contra, qui in claustris, carceribus, cellis, ergastulis, angulis, cameris scholasticis tanquam pistrinis, mille repagulis, compedibus, vincti, catenati, ferrati, ligati, servati, ob inopiam aëris purioris in hunc affectum prolabuntur, aut prolapsi confirmantur.

12. Somnus & hoc loco aliquid potest. Qui enim ex iis glires agunt, magis divexantur, ut noctu hiantes, ronchantes, sternutantes, furzantes, cachantes, schnarchantes, &c. Hiantibus præsertim magis periculi subest, noctu enim animalcula, ut cimices, pulices, culices, tineæ, vespertilioes os intrantes, irrepantes, permerdantes, & mentem perturbantes, divexantes, subtile serum exiccantes, & mala alia excitantes, misellos hosce asellos misellè excruciant, & dilaniant. Idem quoque de vigilia esto iudicium.

13. Excreta & retenta suum quoque in hoc affectu locum habent. Dum enim pulverem scholasticum absorbent, deglutiunt, imbibunt, attrahunt, retinent, coquunt, assimilant, apponunt, magnum cornibus fulcrum addunt, ita etiam bono quoque alimento excluso & excreto fœces sibi reservant, & sui infortunii auctores existunt. Ex pathematis sunt ira beana, timor *sur den wilden Großvattern und surten schlusseln* ut & virgis & alapis *der grossen Schulsuchses*, qui Archibeatorum omnium est pater, avus, abavus, atavus, proavus, *abr,*
abr,

uhr, uhr, groß Altvatter und Rabbi, Khimmel. Pavor, mœstitia, horror, rigor, perturbatio mentis, frustrati amores, quos sequitur Desperatio asinina.

14. Proxima causa est lac maternum, mala educatio, Vnde crassi exhalantes sumi mentis sedem occupant, quos dum frustra natura expellere conatur tandem in duram & corneam substantiam convertens eam extra cerebrum foras protrudit.

15. Signa. Primo prodit se intuitu Beatus, cornua enim gerit satis manifesta & conspicua extra pileum protuberantia, pulsus ipsi magnus, vehemens, celer, durus, plenus, frequens, inæqualis inæqualiter, bis vel sæpius feriens, ferratus, caprizans omnium frequentissimus apparet. Urina crassa, turbida, cruenta, foeculenta instar jumentorum cornutorum, plurima, foetida & graveolens, rubra, imo etiam nigricans, vel viridis, spumans in qua volitant ranæ, cantharides, lacertæ, vespertiliones, scorpiones, subsident spectra, capripedes, capræ saltantes, dracovolans, grandines, &c. Inveniuntur etiam ramenta cornuum, capita leporina, flatus retenti sursum tendentes, nolæ quæ pugni magnitudinem ferme æquant, & id genus alia tonitrua: torvis tuetur oculis, juxta illud torva tuentibus hircis, Frons ipsi simiæ aut asini, capilli recti, rigidi, crassi, wie ein Pfennigstricke, impexi, qui findi possunt

sunt in 4. 3. 6. 7. & plures partes : caput quadrangulare, nigricans, exustum, calidissimum, durissimum, distortum, acutum, os hivicum, instar proboscidis elephanti, dentes aprini, prominentes, prælongi, crassi, oculi cyclopici, aures leporinæ, surdæ, collum picis instar niveum, barba aut nulla aut schuustralis, inculta, squalens, horrentibus aspera dumis, nares curvæ aquilinæ *kumpffig wie die schafnase*, spirantes avernume, xhalantes Mephytim, facies plane Æsopica, Therisitica, Marcolphica : corpus denique totum, *Monstrum horrendum, informe, ingens, cui lumen ademptum.*

16. Signa alia moralia maxime hic notari debent : incessus ciconialis secundum tabulataram Belgicam, hinc inde nutans, gradus grallatorius, interdum testudineus vel formicinus, interdum vel ocissimus. Pallium etiam habent ægri ab uno latere dependens, quando domo exeunt pallium non statim applicant, sed postquam jam aliquot stadia vel jugera fuerunt emensi, de brachio, in quo instar virginis puerum recens natum baptismo deportantis, antè gestarunt, deponunt, & scapulas suas latas, ventrem sesquipede exstantem, abdomen insaturabile, turgidum, inexplabile tegunt. Pallis se quandoque involvunt, seu subcingunt inprimis cum ex Galliis veniunt, vel in nundinis Francofurtensibus Gallum viderunt. Ligulas circa collum.

collum pendentes aëri exponunt. Oculos habent Vranoscopi, manus gesticulationes histronicas exercentes *wie andere Feibelhansen und cornuti Vettern*, vociferationibus, coaxationibus, mugitu, rugitu, grunntu, gannitu, boatu, balatu, latratu, ceu rustici temulentii implent omnia templa, plateas, aedes, hospitia, cubicula, popinas, latrinas, fana, fora, quatuor mundi Elementa, imo coelum infernum & purgatorium, Limbum Sanctorum Patrum, summo quasi Iovi & Plutoni insultantes. Canum etiam instar ipso meridie quemvis murum permingunt, præclari Diogenis Cynici imitatores, O MORES! O RES!

27. Nimis adhuc parum diximus, ipsorum modestia plane est immodesta, gregatim volant ut grues; catervatim discurrent ut fues: mores ipsorum in mensa horrores aliorum, canini, vola utraque illota (nam certis anni temporibus pro sua devotione & superstitiosa religione lavant) manibus pro cochleari utuntur: os cibus & bolis infractum & gravatum clamationibus distendunt, quasi essent in balneo, muscas carnibus, caseis panibus & patinis insidentes, veluti Iustitiæ cultores singulari dexteritate ipsis solummodo propria, Cyclopice, miserabiliter, horribiliter, immaniter, crudeliter, truculenter, fraudulenter, inhumaniter jugulant, decollant, excruciant, exenterant, exofant,

sant, trucidant, dissecant, discindunt, diffindunt, diffringunt. Vtroque cubito tanquam firmis fulcris, aut Herculeanis (plus ultra) columnis innituntur, perforant orbis, quadras, cochlearia, boream naribus spirant, diductis hinc inde labiis resonando vorantes suos Bavaricos & bohemicos imitantur. Et ad summam; deglutiendo tantam molem absumunt, ut si nova comparemus antiquis, ipsum Milonem Crotoniatem oporteret manere domi.

28. Doctrina pollent tam excellenti & multiloqua, ut in minimo ne cedant antiquis, veteres Philosophos licet nunquam viderint tam exacte tenent, ut quamvis tyrones cum emeritis tamen pugnare audent. Idem de reliquis est iudicium. Tot compendia, tot methodos, tot denique inveniunt nova, inaudita, inusitata, mirabunda, ut antiquitatem obscurare videantur, Sed interim tamen perpetuas lites agunt cum Prisciano & Aëlio, prob
DEUM:

*Non mihi si lingue centum sint oraque centum,
Ferrea vox, omnes Bacchantum scribere formas
Sufficerem.*

19. Amant quin etiam, quod mirum: amantur, dubitamus satis, Interim tamen acquirunt aut quærent potius amorem variis modis, inter quos,

*Cbytara schustringalis, est omni tempore talis;
Qualis Bacchantum, magna cum voce balantum.*

Insuper canunt ad numeros & saltant per
pla.

plateas , tantum modo cum Beanis conversantur , similis enim gaudet simili secundū versū.
Cornua ser tacum, si vis colludere mecum.

20. Ne cornua omnibus appareant , pileum , tametsi honestum virum prætereant , non detrahunt , si ab aliis detrahatur , ille modicè extrema tangentes , cornibus suis parcut & gravitatis Beanicæ specimina edunt. Imò magis fugiunt honoratum virum quam Diabolus , quod ajunt , crucem , & aquam lustralem , aut annosam vetulam.

21. Cum diutius hæserimus in signis , prognostica breviora faciemus. Sciendum itaque Archibeanos esse incurabiles. De Beanis rem esse lubricam. Beanulos autem bene curari posse. Incipiunt autem cornua foras exire circa tempus pubertatis & post vigesimum primum vix eradicari possunt.

22. Et ne quis ridiculum existimet symptoma hoc incurabile esse , afferemus aliquot historias , quæ extant apud supra citatum ornatiss. doctiss. & fide dignum Cajum Cornarium Centuria curationum 28. lib. 99. fol. 2, 16, 3, 8, 9, 5, 1, 29.

23. Primus patrum nostrorum memoria vixit Lobedæ , ibidem scholæ minister , laborans hoc affectu , qui à Medicis omnibus desperato relictus misere obiit , cujus hoc extat Epitaphium.

*Hæus tu qui præteris , gradum
 Sisste , considera satum.*

Nefandum, miserabile
Durum, inexorabile
 Iohannes guck ins musz genant
Quinatus est im Hörnerlandt
Hic dum vellet deponere
Cornua, præ magno onere,
Propter ingentes mædres,
Et maximos dolores,
Mortuus est, & jacet in pace,
Iam abi domum mox, & Tace.

B. ANNOS. XL. M. II. D. V. V. III.

O. ANNO M. D. C. LI. VI. IUL. II.

24. Extat & aliud Lavingæ cujusdam, qui
 post mille dolores miserè obiit ob putrescen-
 tia cornua & vermium in cavitate ipsorum
 multitudinem enatorum, hoc modo:

Hier ligt begraben Kasz und Brodt,
Den hat ermordt den bitter Todt,
Die weil er glitten groffe Noht,
An seinen Hörneren ohne Spott,
Sie seind gewesen gantz Blutroht,
Vnd haben gestuncken wie ein Roht,
Darzu gewogen wol tausendt Loht,
Dem wolt beklagen, er ist Todt.

25. Hoc nuper cuidam positum est.

BEANE.
QVI PRÆTERIS.
LEGE.
ET, FRATRIS. FATUM.
DOLE.
ARCHIBEANIS. S.

*Natura quæ donaverat
Solers, & mihi dederat
Cornua, non volui
Deponere, sed renui
Opem iuvantis Medici:
Omiser & me perdidī
Post putrefactis cornibus
Et intus natis vermibus
Summo dolore perii.
Cave Lector, cave tibi
Nunc mortuus hic jaceo
Exemplum, quamvis taceo
Rogo, velis deponere
Ut releveris onere.*

26. Meminimus quoque nos legisse hoc
Epitaphium Ceraſti Archibeani, Herbornæ
in cæmiterio Cornutorum:

*Si non fuiſſem arrogans
Et Cornuum non peramans
Non eſſem eſca vermihus
Et mortuus cum cornibus
Quare quicumque præteris
Si iſtum hominem ſequeris*

Ne cornu rogo teneas

Et sicut ego pereas.

27. Hoc præterita septimana mihi missum
ab amico, positum est cuidam vere mortuo,
gymnasio Stetinensi, Brennenfi.

Hic conditur Tremellius

Cum grossiculo nasiculo.

Superbus decem cornibus

Quadrato conditorio.

Nam qui quadratis cornibus

Quadrata fronte & pedibus

Quadrata lingua & auribus.

Et qui quadrato ore

Et qui quadrata voce.

Quadratis adest vermibus.

Abi homo vidisti mirabunda

Si te manes quadrati audiant

Quadratis cornibus te proijcant.

28. Vt igitur his omissis ad curam, nos
convertamus, tres hosti phalanges obijciemus,
Diætam, pharmaciam & Chirurgiam.

Aer eligendus purus, subtilis, lucidus, à
Beanorum sylvis, collegis, latibulis, antris,
casis, tuguris valde remotus. Imprimis laudà-
tur ille qui est Ingolstadii, Helmstadii, Ienæ,
Lypsiæ, Marpurgi, Heidelbergæ, Francofur-
ti, Coloniae, Witebergæ & similibus in
locis. Huic aëri, modo consultum sibi velint,
aliquot annis asuecant, necessum est:

Cibus sit tenuis, concoctu facilis imprimis
medicamentosus ut inferius in Pharmacia di-

octur

oetur, poterunt te jam singulis diebus ter propinari ursæ item canes villosi, morosi, rabiosi, ut molossus, Hylax, licisca, artocreati ex farina fuliginosa subacti inclusa. *Oder den Eulen Spiegel in einem galben Brule.* Potus parvus, vinum aquosum, laurum, conventum, rastrum, *Iuncker, Guckguck, Klappitz, Glatzsch.* Notetur hic versiculus Lips.

Aijn Topffscherpentum, Zyven rastrum spanque? conventum.

Aqua in qua caudæ murinæ, aures lepторинæ, podex atque ungues asini sunt decocta. Vino primo anno curæ omnino abstineant sub finem primi & incunte secundo confortationis loco in prandio parum concedatur. Tertio mediocriter admittatur. Nam non convenit ipsis antequam corpus à cruditatibus scholasticis sit bene putrificatum, beans enim

Vina parant asinos faciuntque hos sustibus aptos.

31. Somnus, vigilia, motus & quies mediocria omnia.

32. In excretis & retentis maxime student Retentioni, taceant scilicet, audiant studiosos, silentium Pythagoricum observent, nec quicquam nisi bene noverint, effuriant & excernant.

33. Pathemata animi fugiant supradicta. Conceduntur ipsis humilitas, humanitas, observantia erga Studiosos, discendi studium, & diligentia. Obrectationes & objurgationes alio-

aliorum modeste audiant, & secundum has vitia sua paulatim emendent.

34. Tria proposita nobis habemus, subtractionem humoris morbifici, ablationem cornuum & denique confortationem cerebri. Quod ut melius assequamur, crassos primum attenuabimus & præparabimus humores ut syr. de anxungia rotæ, syr. de specillis, syr. de sagittis, syr. de falce messoria, syr. de novacula, qui omnes in nostris officiis præparati habentur, Imprimis autem convenit syrupus de Multiplici infusione fustium simplex, vel qui melior est compositus, qui aromatisetur claviculis ferreis. q. s: Exhibeantur cum decocto ferularum, Brusci, palivri. Herbæ post coctionem, vel quod melius, recentes capiti artissime applicentur & alligentur, habent enim singularem vim in digerenda materia crassa & emolliendis cornibus. Doses syruporum pro Medici judicio ad ægri tolerantiam augeri minui possunt.

35. Purgabitur optime materia præparata pilulis de baccis ovinis, asininis, globis equinis, suillis, quadris vaccinis, de dumis, fustibus, rastris, vomere, bidente, tridente. Pilulæ quæ ore saltem retentæ vehementer & mire purgant ex præsegminibus ungularum equinarum, corii, stercore columbino, anserino, felino, canino, &c. Veteramenta & corrigia calceamenti trochiscata. Commendantur præ reliquis pil. de ligno buxi, pinastris,

ill.

ilicis, abietis, tormentum ad magnitudinem juglandis, deglutiantur singulis mane numero xxxv. plus minusve. Si æger aversetur, conchylius involvat, aut visco obducatur, asperso pulvere nostro cordiali, de quo alibi diximus.

36. Generalibus præmissis speciales succedunt evacuationes, quæ fiant Errhis, sternutatoriis, nasaliis, Apophlegmatismis, masticatoriis ex ficibus equinis, radice liriopii, radicibus a, b, c, d, cranio equino, aut asinino, caudis murinis, glirinis, bovinis, vaccinis, leporinis, ovinis, felinis, cervinis, caprinis, cancrinis, mustellinis, leoninis, camelinis, elephantinis, talpinis, agninis, aprinis, arietinis, caballinis, hircinis, hædinis, lupinis, vulpiniis, porciniis, taurinis, vervecinis, ursinis, vitulinis, Imo & rostris avinis, accipitrinis, aquilinis, anatinis, anserinis, columbinis, corvinis, cuculinis, ficedulinis, graculinis, gruinis, gryphinis, merulinis, milvinis, palumbinis, pardaliniis, passerinis, sturninis, vulturinis.

37. Nec parum laudantur gargarismata ex decoctione albi græci, medullæ intestini recti animalium ruminantium, ut vaccarum, bovis, &c. Decoquantur ad tertias, dulcerentur felle lucii Piscis, murenæ, carnis marini hyppotami Indici.

38. His ita peractis in revulsionibus magna spes posita est, quæ fiunt compedibus, verberibus, virgis, alapis, pene bovis exsiccato & subu-

& subula bene longa condito, *Mit einem Ochsenfussel*, flagellis, fustibus, laqueis nauticis, clavis Herculeanis, rastris, venabulis & similibus ingeniis, quæ prudenti Medico committimus.

39. Cornua jam antequam eradicantur emollienda erunt, quantum fieri potest, medicamentis emollientibus, quorum quædam supra recensuimus, præsertim commendatur penis bovinus supra dicto modo præparatus, & ante cibum, vel etiam sæpius applicatus summa vi & industria, vicem quoque ejus supplere possunt mallei majores fabrorum, ligna decem pedes longa, quatuor crassa, cingula ferro aromatizata, libræ tres quatuorve plumbi filo crasso adpensæ & adplicatæ, &c. poterit etiam caput incudi submitti aut prælo includi ad horas 5. aut 6. Pileolum seu cucupham si adhiberi opus sit, fiat ex 90 aut 100. libris plumbi, intus obducatur pelle histricis aut erinacei, applicetur singulis mane per horas 3. aut 4, æger abstineat à fomno, laboribus, & domi maneat nec sedens, nec jacens, sed stans potius, vel cubito innitens.

40. Et jam tempus acerrimū aggrediendi hostem. Ægro manibus post terga revinctis ut & pedibus, caput inter binas antennas tam arctè collocetur, ne id movere possit, cui genibus nitenti debita ratione chirurgus serra primo majores ramos, dein dolabra & lima.

lima si opus sit, reliquias aufert.

41. Si vero possit, quod melius erit, ablata pelle & nudato cranio forcipe radices funditus extrahat, vel aqua forti absumat, ne quid reliquum maneat, quod vicissim expullulare possit.

42. His peractis ferramento candente, si malum inveteratum sit radices perurat, ne recrescant, salem sapientiæ ori imponat, habet enim hic mirabilem virtutem & prohibet, ne radices putrescentes cerebro noceant, putrefactas quin etiam fortiter expellit & naturam pristinæ restituit integritati: cui adjungi quoque debet vinum capiti infusum, quod eadem facit.

43. Hoc loco annotandum est, quibusdam etiam maximum dentem, Beaninum dictum, molestum esse, qui easdem habet causas & naturam ut cornua, quem simili modo dexter curabit Cheirurgus.

44. Post ablationem in lecto collocetur æger, urtica Romana strato in quo jejunos quiescat per 46. dies, & singulis diebus quater lectus mutetur, pelle asinina diligenter tegatur, capite leporinis exuviis insuto, sudor ipsi provocetur loris, hasta regia, &c. Amuleti vice ad collare nolit refertum maxillæ asini, equi, cameli, Rhinocerotis, *oder ein par Lasterstein* appendantur. Hæc enim singulari antipatia hoc symptoma longe propellunt.

45. Cum vero rarò, imo nunquam planè aufer-

auferri possit, præservativis opus erit ne revertatur affectus. Miris modis prodest theriaca Beanorum, quam descripsimus in nostra practica majori, quæ singulariter pugnat cum affectione, quam hortamur ut omnes pharmacopœi in suis officinis ob maximam necessitatem paratam habeant. Proderit quoque album Græcum trochiscatum, confectioes ferularum & roboris quercini, condita cotis & silicibus, morselli ex aloë, colocynthide, diagridio asa fætida in tabulis, &c.

46. Conclusionis loco Empiricum hoc adjiciemus, quod celeberrimus Rabbi Moses Caldæus & Caballista, in Asia, Africa, Europa & America in multis hominum milibus probavit, quod medicamentum facit ut nunquam recrescant cornua, quod gratis communicamus misellis hisce Asellis, est autem tale.

℞ Saburræ †b' 12.

Mercurii sublimati †b' 10.

Squamæ aëris.

Fuliginis Caminianæ †b' 8.

Balsami Beanorum †b' 6.

Scarabeorum,

Locustarum,

Cantharidum,

Cimicum ana. †b' 4.

Vitri Veneti pulv. †b' 2.

Fungorum †b' 1.

Diagridii ℥ri. & G. ii.

Oprii.

Opii.

Cicutæ ana lb. i.

Gypsi,

Anripigmenti ana C. i. ß.

Comminutis comminuendis.

Recip. Fœturæ Ranarum.

Axungia rotæ.

Visci ana q. s.

Misce F. Electuarium.

Signetur *Bachanten Latweg.*

Dosis cochl. 27.

Singulis mane ventriculo jejunio decem ho-
ris ante pastum sumatur.

COROLLARIA.

I.

AN hic affectus etiam cadat in sexum
fœmininum? A. licet rarius eveniat, te-
ste Hipp. Aph. 26. sec. 1. Cal. 15. Meth. c.
3. Talicotio lib. 6. quæst. Chirurg. quæst. 17.
Ratio in promptu est, quia cum hic sexus sit
habitus mollioris, & calorem habeat mitio-
rem, materia non potest in tantum indure-
scere, calor eum per durissimum Cranii o Sex-
pellere: faciliiori igitur via onus hoc ad mam-
mas ablegat, & reliquias menses expellit. De
quare latius in praxi nostra egimus, quo le-
tiorem ablegamus.

II. An

II.

*An in hoc malo sit vena tundenda. N. ob summam cacochymiam. Si tamen adsit plethora in phlebotomie locum succedent, hiru-
dinum more, Basilisci, vipera, scorpis, co-
lubri, hydra, lacerta, dracones, bufones, cecilia,
salamandra, & similia applicata. fiant au-
tem hæc † existente in Sphæra octava ad
presepe ælli cum oppositione aut quadrato
Martis.*

III.

*An cornua resecta usum habeant. A. Primo
in Medicina. Preparata enim ad modum
Cranii humani, pulverisata, & Beani
paroxysmi tempore ad † b j. ℞. administrata,
sudores egregie promouent. In Archibeanis,
ubi res est desperata, singulis mane sumpta
cura palliativæ vicem gerunt; Beanulis con-
dimenti instar præscribuntur. Si quoque ma-
ter tempore gestationis & lactationis frequen-
ter hisce cornibus utatur, fatum ab hisce plâ-
ne immunem enitetur: ut enim scorpius sua
plaga est remedium, ita etiam singulari an-
tipatia cum affectibus Cornutis pugnare hæc
creduntur, teste Alberto Magno in secretis.
Deinde habent alium quoque usum, fiunt ex
hisce, dentium, aurium, & linguarum
scalpella, manubria, cultraria, amuleta;
pocula, anuli, arcus, siphones, globuli;
lagenæ, inductoria. Titenfâffer, Pinal-
Stand-*

Standbüxen, &c. Omnia Beanorum utilitati accommodatissima, quæ iudicio industriæ artifices relinquenda ducimus.

I V.

An definitio hac sit perfecta, Beanus Est Animal Nesciens Vitam Studiosorum? Aff.

V.

In quo predicamento reperiatur Beanus? R. in omnibus, quia est super omnia & transcendens.

V I.

Cornua Beani, & alia cornua Animalis an differant specie? N. Coll. Conimb. c. 6. quest. 7. art 8, §. Beanus.

V I I.

Possuntne etiam homines dici? Respondetur posse, sed improprie & late sumpta significatione, eodem modo quo phrenetici & stulti, homines dicuntur, in quibus tamen ratio, quæ homo à bruto differt, planè occulta imo sepulta delitescit.

V I I I.

Vtrum debeant admitti ad conversationes studiosorum, & hic utiliter queritur. Resp. distinguendo, Qui enim curabiles sunt, & jam sub Chirurgi fuere manu, cur non admittantur? Imo cum magna ipsorum fiet hoc utilitate, Incurabiles autem ablegentur ultra Garamantas & Indos aut ad Æthnaos fratres, quibus in ferendis carbonibus usus esse possunt.

Nihil

Nihil etiam in his tentandum auxilii, ne praesidia diffamentur, quae multis fuere salutis.

TANDEM. VOS. QVI. FELICI-
MANV. HVMANO. CONSULI-
TIS. GENERI.

ET. PRÆCLARA. METAMOR-
PHOSI. EX. VRSO. APRO. TI-
GRIDE. LEONE. ASINO. IMO.

QVAVIS. FERA.

HOMINEM. EFFORMATIS. IM-
PENSI. ROGAMUS.

UT. CANICVLARES. HOSCE.
SALES. BENIGNE. ACCIPIATIS.
BEANVM. TE. AVTEM. HORTA-

MVR. QVI HÆC. LEGIS.

VT. E. JOCIS. SERIA. ADDI-
SCENS. MENDAS. EMEN-

DAS. VITÆ.

ET. BEANINIS. DEPOSITIS. EXV-
VIIS. STUDIOSO. INDVARIS.
SIC. TIBI. DEMVM. NOSTRA.

HÆC. VERE. PLACEBUNT.

SIN. MAVIS.

TVO. PERICVLO. BEANVS. SE-
NESCAS. LICET.

ET. AD. GRÆCORVM π. ACTÆ-
ON. ABEAS.

Zum Samrbrunnen,

VALE.

THE-

THESES INAUGURALES,

QUAS,

EXSENATIVS,

PARTHENICI, SOCIETA-

TISQUE AMASIORVM MAXIMÆ

Decreto in Alma Halecophagorum universitate,

Auspice

CANDELA & CANDELABRO,

PROPUGNABIT

Ingenua & Erudita D. Cornelia Carnivora,
dicta inquieta, Philosophiæ naturalis,
Baccalaurea,

SUB PRÆSIDIO,

Clarissimi, nobilissimi, expertissimi, consultiissimi-
que D. D. Simonis Kuckelbrionis, Morolog.
Doctores, Medicinæ Licentiati, & Pandectarum
Decretaliumque in F. Iur. Professoris publice,

Poëta Laur. Cesar. Comitum Palatini,

Equitis & civis Romani & ad-

huc sexagenarum rerum

si vellet.

TRAC

TRACTATUS PRIMVS,

DE

VIRGINIBVS.

QVÆSTIO PRIMA.

Quid sit virgo?

STATIVS Speckschwardus ait, virgo est nomen mirabile deduciturque à viro, quia viro apta est, quia gamma per incuriam interjectum est; contra Paulus Faniculus, nomen barbarum esse dicit, virgo ist ein verheiter Nam, derivatur à virga, quod ea aliquando cædantur. Sed omissa Etymologia fit

CONCLUS. 1. Virgo est prævaricatio sive error naturæ, qui nonnisi subsidio viri tollitur. Partem priorem defendit Aristoteles, & Galenus. Posteriores sic concludo: Imperfectum, aut vitium naturale non possunt corrigi, nisi à perfecto (quoniam cæcus cæcum absque ruina ducere non potest.) Sed vir est perfectum quid, & virgo imperfectum. Ergo manus manum fricet *Eins musz dem andern beysspringen, und nicht im stich lassen.*

CONCLUS. 2. Virgo est ens refartibile, omnia non integra sunt refartibilia. Sed tale quid est virgo; Ergo *musz man das beste bey jhr thun.* Major verissima est, minor potius demonstrationis eget, quam syllogisticæ conclusionis;

clulsionis; experto crede Roberto, quod in quibusdam summopere perfectificatio necessaria sit, aut conveniens refartibilitas.

Q V Æ S T I O I I.

Quid sit officium virginis.

OFFICIUM est actio, qua vel aliquid exequimur, aut aliquid nobis faciendum ferimus: ex quo elucet officium duplex esse, activum & passivum.

C O N C L U S. I. Officium Virginis est exequi, aut sibi permittere fieri. Ad utrumque parati sumus, *wie es ist Schmerckt, seind wir darzu gbestreckt.* Probatur prior pars, quia Domino intranti ostium aperire, vestem pelliceam applicare, sed tamen prius eam purgare debet, *VVann der Herr ins Hausz wil, so musz sie ihm dem Beltz anlegen, doch zu vorn ausz stauben:* quod aliqui putaverunt, specificè convenire ancillis, sit ut sit, nos præsupponimus, ancillas esse virgines, & virgines per terminum convertibilem ancillas, ut deinde ostendemus. Posterior pars probatur: Quod per se fieri nequit, hoc, si debeat, aliena vi fiet, Sed quædam sunt; quæ virgo ipsa facere nequit, ut calceamenta consuere, tibialia consercire, *Schuh flicken, hosen stricken*, ergo necessaria sibi fieri permittet. Similiter si virgo ad alteram Rheni ripam traicere averet, id per se fieri nequit;

quit : Experto igitur nautæ eam provinciam demandare debet.

CONCLUS. 2. Virginis officium est se subijcere *das ist unterthenig machen* : & præsertim respectu virorum. Probatum quod non potest *quin*, huius officium est se subiicere, sed virgo non potest *quin*. Ergo, Et quoniam hoc luce meridiana clarius est, non indiget probatione.

Dices primò : Nulla materia sive causa secunda, est altera causa nobilior, in suo sexu. Ergo cum virgo æquè sit causa secunda quam vir, aliud alio non erit nobilius, & sic sequeretur, quod virginis officium non sit se supponere, vel subiicere, Respon. Antecedens est falsum, & consequentia *Kahlnag*, id est, utrumque negatur. Quia qui in agendo sunt fortes, illi sunt etiam magis mobiles, quia nusquam in Annalibus legimus mulieres Capitolia celsa Quirini extruxisse, aut palmam ante Pragam in Bohemia retulisse.

Dices 2. Quod non potest quin illum terminum te intelligere non posse, Ergo probationem præmissæ conclusionis non esse ratam. Negamus consequentiam, quia etiam nescis qualem barbam Lutherus nutriverit, quando America ædificata sit, qualis caseus ibi conficiatur. Ergo quod mentiris, ejusmodi non sunt Scilicet ex tuo capto Reverendus Doctor Martinus non habuit barbam.

COROLLARIUM. Cum dicimus, non potest

potest quin; subaudise subiiciat, Et quæ debent se subiicere, earum eatenus est objectū & officium. Præterea à largifluo *naturæ* instinctu humiliter incedere, se submittere, quædam creata oportet Ergo, &c.

Q V Æ S T I O I I I.

Virgo cuius sit generis.

NO T A quæstionem hic non desiderare genus Logicum, quod prædicetur in Quid, sed Grammaticum, quod vim verbi enuntiet.

C O N C L U S. Virgo est generis dubii, aliqui tamen volunt, quod sit communis, & est regula eorum: (*que.*

Est commune duam, sexum quod claudit utrum-

Sed ridiculum videtur, quod Virgo virginem incluserit, de viro tamen intelliximus. Si vero urgeant actum generativum, concedimus. Quia olim virgo (*ein gewesene Jungfrau*) masculum & fæmellam edere potest. Nostram verò conclusionem reiiciendam non censeo, quia certò dicere non possumus propter repugnantiam, illa talis & talis, & sic revocatur objectum in dubium.

Adverte, quod sub nomine virginis intelligamus non vitiatam solum, sed etiam defloratam, hem, intactam dicere volui.

QVÆSTIO IV.

Virginem amabat, quis pes?

PEs hic non sonat pedem quo nitimur, sed quo in construendis meretricibus utimur, inquam artibus mettricis,

— **C O N C L.** *Virginem amabat*, dactylus & spondeus.

Prob. Dactylus, ut in Prosodia patet, constat syllaba longa & duabus brevibus, Chœus, longa & brevi. Sed *virginem amabat* taliter se habet. Ergo, Quia est Adonicum carmen. Sic rem acu tetigimus.

QVÆSTIO V.

Virgo in quo prædicamento ponatur?

RESPON. in passionis prædicamento Virgo recte ponitur. Quia passio est, à qua forma quippiam dicitur pari. Ergo; Quia miserae virgunculæ omni fortunæ se exponere coguntur. miseret me vicem illarum; unusquisque eas pro ephippio usurpat. Non est equus, sed est amabile pignus amoris. Sunt qui virginem esse cotem (Schleiffstein) garrunt. quod hodiernæ, eheu fugaces posthume, posthume, revera sic se habet. Sed bono animo estote virgines, omnium rerum vicissitudo est, vester luctus tandem convertetur in gaudium. Nam sicuti in Talmud legitur: Vestri persecutores tandem turpiter se dabunt

dabunt animoque deficient. Sie werden stehen
als weren sie im VVasser, wie ein Katz gewalckert,
so seyt ihr noch frisch in sempiterna sæcula.
Amen.

QVÆSTIO. VI.

Num virgo distinguatur à Studioſo?

A N N I S abhinc aliquot, quibus philo-
sophiam tam completam tractare ince-
pimus, clare cognovimus, nullam aut exi-
guam differentiam esse inter studiosum &
virginem. Quandoquidem studiosorum ma-
nipulus mallet decem lectiones in consistorio
neglectui habere quam levissima cum vir-
guncula conversationem, alio vultrum ver-
tunt, abeunt & me in suggestu blaterare pa-
rietibus relinquunt. Nec est pusionum pufio
tam exiguus, stupidus, ignavus, qui non
(ut Coloniae moris est) filiam incucullatam,
dum spatiantur, à dextris (ecce honorem
adhuc deferunt) currentem, & affabiliter
jocantem, subridentem & garrientem habe-
at. Non curant meam inspectoris animad-
versionem, Sie achten mich nicht ein Heller, &
si illis aliquid dixerò, ad superfluum produnt
mihi narrum.

*Quos ego, si sophericum cupiunt penetrare ly-
ceum,* (tur,

*Discrimenque minus, nec verbera dura veren-
Ante foret occultus, habent à tergore virgas*

*Et buculos magnos crassa de stipite quercus,
Taliter excipiam, ut Divos misere scat in astris.
Quod si vero meis se non submittere flagris,
Instituant aliqui, hos ego delumbabo severe.*

Cavete vobis, ex capite laboro, *ich hab Quinten*, Sed illud quoque Moguntia^æ usu venire compertum, nimirum quod studiosorum & virginum ibidem sit tam mixtus ordo, indigestaque moles, ut nostri ad eorum similitudinem accedere frustra laborent. Convenitur in *Paradiso* in templo Iohannis, in *suumo templo*, ad Rhenum in monte Iacobi, præterea in sacris concionibus, horis indulgentiarum, ubi virgines & puellæ, non à concionatoris vultu & habitu, sed ab amantis intuitu circum altaria D. Virginis defixæ instar porcorum jacent. Et hoc hisce diebus aliquis iuramento affirmavit, quod idem *Herbornæ*, *Sigenæ*, *Marpurgi*, *Francofurti*, *Argentorati*, *Basilee*, *Lugduni Batavorum* contingat. Eam ob causam vela contrahere & connivere minutim convenit.

CONCLUSIO. Virgo & studiosus non distinguuntur, nisi sexu. Prob. Quæ quærunt identitatem (id est interprete Ovidio, mutuum sodalitium) ea non distinguuntur. sed hoc inter studiosos accidit & puellas. Ergo. Major est Aristotelis: Minor edocta sufficienter.

QVÆSTIO VII.

Quæ puella sit maxime amabilis; num rubicunda? an pallida.

NVLLA est quæstio difficilior in tota Philosophia, videlicet an pallida, num fusca puella amabilior sit? idcirco auxilium à Medicis petendum plerique existimant. D. Varandæus dicit pallorem in quibusdam mulieribus & virginibus esse fallibilem; Quoniam Hippocrates *χλωρότης* (luteum colorem) (speciem cachexiæ esse putavit. Alii pallidos colores icterum album, *das weisse Fieber* febrem amatoriam, *die bublerische Sucht*, & morbum virgineum appellarunt. Vnde & nos morbum illum ex mala opinione profectum, & mala libidinis cupiditate exortum censemus. Adde, quod virgines & uxores juvenulæ se fucò imbuere solent, quo pulchriores appareat. Quandoque malus ille & pallidus color internum morbum denotat, pulmonis, splenis, &c.

Deinde puellæ quæ rubræ complexionis sunt in iis sanguis abundat, & vocatur sanguinea temperies. Quocirca quæ per se sunt rubedini obnoxia, eadem sunt maxime venereæ, & consequenter amabiles. Interdum tamen aliqua etiam sunt rufulæ ex phlegmone, ex initio febricitationis, quod cur non usque duret, minus periculosum esse angu-

rot, Quid igitur faciendum, ne alicui injuria fiat; ne inficiatur una, ab utriusque stabimus: sed tamen callide.

CONCLUSIO I. *Puellidie pallue sunt amabiles, ut sex.* Prob. Quia cum essent amabiles ut quatuor, ulteriorem amabilitatem, ne superentur, arte quadam & industria sibi conciliaverunt, amabiles ideo quis esse negabit?

CONCLUS 2. *Puellæ rubicundæ adeo dulcescunt, ut nihil supra, nisi illa rubedo ex affecto sanguine proveniat.* Prob. Omnia venerea sunt amabilia, sed rubedo virginalis est Venerca. Ergo.

NOTA. Mallem puellam fuscā modicæ proportionis quam pallidam. Nam etsi in utrisque color ex destructo supposito oriatur, tamen minus periculi in fuscis est.

NOTA. 2. Mulieres pallidæ potius sunt Hermaphroditi, quam fuscæ. Quia calor utrique sexui subvenire volens, propter exiguitatem, nihil efficit; & hæc est ratio paloris adæquata. Exempli gratia. Bonus quidam vir Rhenum ingressus fuerat ab urbe Moguntina, talemque virgunculam in Hollandiam navi transportare volebat, paratis omnibus ad navigationem, foramen in fundo ad erigendum malum non inveniebat. Quid consilii? frustra iter susceperat, ejusmodi damnum in tali virgine facerat.

Si non credis, ego tibi non jurabo, quod illud

Non vidi, a se usu posse venire scio.

QVÆSTIO VIII.

Virum uno nixu perdatur virginitas.

TOT sunt sententiæ, quot capitolia inquit Flituerus. Nam quidam asseverant, virginitatem non perdi, quidam contrarium tuerentur, ita ut quis excoquendo verum, sapientia exuatur. Negantium hæc est ratio potissima. Perdere est contento privari. Sed virgines virginitate non privantur. Ergo non perdunt. Minorem probant sic: Si privarentur, illa privatio esset quid reale: sed nullibi auditum est virginem membro aliquo mutilatam aut corruptam intrinsecè aut extrinsece fuisse, sed experientiam docere, quod post nixum, ante nixum, tam bene virgines sint, quam in cunabulis primis, etiam mulieres vetulas eodem privilegio gaudere. Imo virgines, quibus non mens recta sed diminutiva placet (*die auff dem Hundtsruck gewesen da man mit Schwebelssen umb sich wirfft*) pulchriores, amabiliiores & teneriores evadunt: Et sic concludunt. Ergo virginitas nixu non labefactatur, sed fortificatur, purificatur, consolidatur, & in vigorem restituitur amplissimum: Quod argumentum maximi momenti est, neque solum facile. Quid ergo consilii? quo nos præsidio muniamus? dicemus mulieres non amplius esse virgines?

*Nobis continuo tunc ligna in vertice stabunt,
Laniger æque colus, femina & æque manus.*

Si dicamus, mulieres & vetulas esse virgines, cum puellæ in majori pretio habeantur, dicent.

Cum sunt puellularum.

Et matri moniata

Obscurioris uni

Flores, adusque quare

Libentius decorum.

Lateffitis puella

Vos limen atriorum.

Quam conjugis vetustæ?

Tunc sane actum est de nobis. *Dann haben wir erst ein lange. Mas bekommen*, tunc philosophia nostra, quanta, quanta est, merdâ consignabitur. Verum ita jejuni in determinatione non sumus: faciemus periculum.

C O N C L U S. Non deperdenter perditur virginitas, cum deperdentia subjecti. Prob. Quod perditur sic, ut non perdatur, hoc non deperdenter deperditur, sed taliter perditur virginitas. Ergo, &c. Sine hisce terminis leviter & nugatorie ad propositam questionem respondissemus, *wir weren kahl dar van gekommen*. Nam præcise sumendo nihil certi hac de re statui, potest. Speramus tamen hanc nostram conclusionem Virginitas & vetulis gratam fore.

TRA-

TRACTATUS

SECUNDVS.

DE STUDIO SIS.

QUESTIO PRIMA.

Quid sit Studiosus?

DEBIT AVERUNT hacce A-
cademici Westervaldenses, hi sunt
rustici *Westermaldi*, ut etiam Her-
cinii *das seind die Hertzwalder*. Hi
esse vitulum marinum habentem cornua tria
in fronte, illi monstrum peculiare, & effectum
à recta hominum dispositione degenerantem
putaverunt. itaque Westervaldensis quendam
miserunt Coloniam, quæsitum qui & quales
essent studiosi. Is summo manesterit ante Bur-
sam Laurenti, avide expectans studiosos, tan-
dem Iuristæ gladiati incesserunt in audito-
rium, ait ille, hinc studiosi, de quibus fama
usque ad nos prevenit? tales quisque nostrum
foret, si pallia (scilicet) & gladiolos circum
latera gereremus. Sed,

*Non faciunt spadi studiosum aut longa Ribalde,
Pallia, non alte glomerans vestigia saestas.*

Sed virtus studisque vigor cum Palladis arte.

C O N C L U S. Studiosus est homo mira-
bilis à natura, cujus finis est rixari. Probi Aut
enim finis est Theologia, aut Medicina, aut

Iurisprudentia; Sed hæ facultates non sunt sine rixis. Ergo, &c. Quod vero sit mirabilis patebit. Nam ille est mirabilis, cui aliquid ex instituto non succedit, atqui hoc sæpe accidit studiosis, cum plurimi desiderent fieri *doctores*, & fiant *agasones*: *Schulteti*, fiunt stulti: *Decani* & gaudent haberi *campanatores æditui*. Deinde propter admirabilitatem & subtilitatem ingenii merito mirabiles dicuntur, cum pene decies aliquid legant antequam intelligant, & quædam scribant, quæ ipsi legere nequeant. Sunt ergo mirabiles.

Q V Æ S T I O I I.

Opusne sit studiosis?

AD hoc Everhardus lignifaber respondet, tam opus esse studiosis quam ferre novæ Athenas, *Es seye der Studenten so nozig, als dem VVagen das funffte Radt*, bona verba, charissime, lupus est in fabula: si studiosos, redundantes & superfluentes infimulaveris, male audies.

C O N C L U S. Opus est studiosis, sed non necessario. Digna res est, ubi nervos intendas tuos, quia ultima primis, tanquam ex diametro respondent. Etsi studiosus hac de re interrogetur, hac ratione ei respondere potest.

QVÆ-

QVÆSTIO III.

In quo prædicamento ponantur studiosi.

DICTUM est superius virgines commode poni in prædicamento passionis, superest denique, ut studiosi, qui nullam cum puellis discrepantiam habent prædicamentum seu seriem terminorum magis & minus communium adscribamus. Secundum Stoicos habent relationis prædicamentum, cui referuntur mediante institutione ad præceptores suos, alii qualitatem, alii alia adscribunt.

CONCLUSIO I. Non everforiè studiosus comprehenditur sub actione: Prob. Actio est quæ aliquid agit, aut rectius, quæ aliquid agitur. Sed studiosi plurimum agunt, aut mediantibus studiosis multa fiunt Ergo. Major est Aristolis. Minorem deplorant multi hospites cum eorum fructus seu debita sustinere cogantur, & cum hospita mensam & scamna purgare vult, & reperit fermentum verus, quod debet succinctorio (*mit dem Schurtz*) coacervare. Et centena reliqua.

CONCLUS. 2. Passionem studiosis assignamus. Probatum ille quia terribilia quoque patitur, & infracto animo subit, illi apta est passionis series. Sed tales sunt studiosi. Ergo. Prob. minor, quia nulla vita sub sole calamitosior est vita studiosorum. Ab infima usque ad Philosophiam sunt scabiosi, & nescio quibus commilitonibus stipati deambulant, simulac

simulac ad Logicam pervenerint, è patria missam pecuniam dilapidant, hospiti servandam tradunt, cauponibus mendicantibus und *Betlern, die fur den Zapffen stehen*, ac postea lupinam famem patiuntur, donec mittatur iterum quippiam, Immensa pecunia sine refectioe fruuntur omnibus ludibrio sunt qui contrariam sententiam tueantur, dicuntque nullam vitam vita studiosorum esse meliorem & minus laboriosam. Sed o quam bene quæstis dentibus comedunt!

QVÆSTIO IV.

Quare studioso licet ferre gladium?

POLITIANUS. Quod si bella forent, quid ad aspera promptius arma? Præterea in aperto hoste aperta sunt arma ferenda. Neque aliquem fugere reor, quæ insidie clam & aperre parentur studiosis ab indoctis sylvarum truncis, & Satyrorum fratribus. Notum est si studiosus parumpur in plateis grassatus fuerit, quomodo excipiat. (*wie man einem solchen die Haub rucket die Gers wassert*) tunc necessario se defendere debet, & hæc est moralis ratio. Dinde generalis est, quia dignitate ceteros antecedunt propter ipsorum iura privilegia & dignitates. Particularis ratio est *Iuriste*, scilicet gerunt, gladios, degos, plauto, & pugiones, ut quod legum demonstra-
tione

none convincere, rabulosa garrulitate infestare codicillorum aperitone, Decretalium expositione non possunt superare, sanguine etiam fuso victoriam obtinere non expavescant.

Medici gladiati visuntur ut cum patientem accedunt, suisque massicatoriis & sternitatoriis nihil efficiant, morbis qualiscumque sit tam armato hoste (von einem armirten Cavalier) sibi magnopere timeat.

Loto vero gladiorum conviciantur Theologi, libros edunt, aliosque sædissime perstringunt, in concionibus quorundam sepulchrum apertum.

Q V Æ S T I O V.

Cur studiosorum cohes majorum gratiam apud puellas invenit quam Ribaldorum, Coridonum & Menalcæarum?

AD VERTERE, ad intelligentiam, illi studiosi, duo. Primo est studiosus omnis is, qui studiis operam navat. Secundo, de quibus posterius loquimur, studiosi perfecti sunt, quibus per depositionem grobianitas excussa est, quam beneficentiam priores nondum gestaverunt.

Sit similis, sensumque trahat, dignoscat & anceps.

Hoc petat in socio Virgo venusta viro.

Alt

Ait Poëta : Ex quo educimus , non unum-
 quemque Nebulorum illi cælesti muneri pro-
 pter defectum præesse non posse. Præsertim
 cum temperamentum peculiare inesse fæmi-
 nis Varandæus insinuet propter quod paratio-
 res sunt vel ad hunc vel ad illum actum susci-
 piendum concurrentibus causis aptis , simili-
 bus , reipsaque ex desiderio natis. Quod bi-
 pedes bubulci corticesque sylvestres prostare
 nequeunt , propter grossitatem & insitam lig-
 neitatem indolatam , ut philosophicè loqua-
 mur. Si quis autem affectus puellarum est,
 non ob identitatem humorum , ab istis ribal-
 dis restringi potest. Medemur ergo contrariis
 receptis in unoquoque morbo : exempli gra-
 tia , in calido , damus frigida , & è contrario:
 Proinde quis refutabit commune Medicorum
 axioma, Mulierem esse natura humidam &
 frigidam ? quapropter eam curare volens , al-
 terare diætam, ad sicca & calida quantum suf-
 ficit, debet. Sed tales sunt studiosi depositi sen-
 suales, illi sunt sic ei & calidi, adeo ut vel mi-
 nimum humidi nisi nativi , ex ipsis extorque-
 ri possit : & hoc adepti sunt per depositionem.
 Quis nescit saltus , cursus , verbera , quæ hu-
 mido & frigido copiam in siccum & calidum
 transferunt ? nam cum fustibus male mulètan-
 tur , flatum sudant , etiam si in media hyeme
 foret , sicut de leporibus scribitur , qui (ut
 credibile est) antequam venatione agitentur,
 sunt calidi & humidi , sed capti à canibus &
 mor-

mordicitus apprehensi, confestim luce clarius mutantur, adeo ut propter siccitatem adeptam non comedantur, nisi adipis vel pinguedinis quid admistum sit. Hinc infero quod studiosus talis commode in medicinam laborantis puellæ propter vim contrarie agentem adhiberi possit; Contra *aselli* (*Stoek fisch*) *knebeliones*, aut potius *Cornipedes Fauni*, qui adhuc à primis unguiculis istam crassitudinem præseferunt, gratiæ nihil aut summoperè parum à virginibus ineunt. Siquidem retro pecora, in caulis, stabulis pernoctarunt, & nativi humidi & frigiditatis Grobianicæ nondum expertes sunt. Atqui ut gravissime docuimus, eodem nihil sit, id est, quod ejusdem temperiei est. Ergo pecora pascant. aggregenturque, in numerum caprorum, caprarum, capellarum & hircorum. Certe Poëtæ verba, *sensumque trahat dignoscat & anceps*, in solos studiosos quadrat; cum ille sensum trahere, sentire non possit qui eum per depositionem nondum affectus est. Sed tales sunt Hengstii campestres, palustres, cum mihi facile persuadeatur, quod caput decies trahi allidant, quam eandem sentiant. Ergo exoptato accidunt studiosi præ cæteris puellis, virginibus & reliquis matronis, quibus exvadavit natura, & non nisi opposito repelli valet.

QVÆSTIO VI.

An sit opus deponere studiosam?

NO T A. nomine studiosæ intelligimus virgunculas, quæ ob munificentiam ingenii in studium artium incumbere, & paritum cum studiosis conversari consueverunt, nam pares cum paribus facile congregantur. *Diemeil es ein Ey ißts, ißts aus auch ein Küchen.*

Restat nunc quæstio, an eam, quæ nominatur studiosa, ex jure studiosorum deponere, & verberibus depositoriis, *das seind gutte Kropstosß*, affligere conveniat; aliqui negant, ut sunt Conymbricenses, Suarez tamen concedere dicit, sed in confuso: Quidam Cujacium, Bartholum & alios Iurisconsultos explicantes dicunt, qui admittitur in hæreditatem, admittitur in privilegia & similiter in onera, debita, æ alienum. Vti qui renunciatur comes, jam habet parili ratione jus comitum, &c.

Nee per vulgarum substitutionem extinguitur leg. 4. de vul. subst. Corus¹ lib. 4. miscell. Donell. 6. comm. Fachin. lib. 4. contrav. Vassiquius lib. 3. de success creat.

Suarez putat non insules & rustice tractandas, *man sol nicht zu grob handeln*, item Harredo & Toletus diff. 4. lib. 11. phys. quia opinio non quidem mala, attamen non satis solida est. Pinell. & Wesenbec. imparatil. Apro

here-

heredum. nu. 3. dicunt, habendam esse rationem pudoris. Catharina Ignifera *lib. 3. de depossæminali* ait, quod mihi factum est, etiam aliis fiet, quoniam ex eo mortua non sum. Adstipulatur Elsa de Camber, tractat, de suppositione Logica & physica, qui libri lectu digni sunt: inter cætera sic ait, semel deposita sum, & si semper tam benigne mecum agerentur, singulis diebus me submitterem, sed in quibusdam locis habent depositores tam ingentes causas & baculos, ut primo intuitu quis terre fiat, & fæminalis imago non per horresceret?

Concludo. Si studiosorum privilegiis, bullis & annexis uni puella velit, debet se submittere depositioni, pro qualitate persone. Prob. Iura sibi mancipaus sibi debita, sed studiosorum iura sibi mancipans puella, si qua inveniatur, etiam obibit in partem debitorum; qui una vult furari, una quoque de betipendere, attamen, inquit Suarez, clementer tractandæ sunt, ne animi deliquium patiantur.

Cautela. Vbi studiosa deponenda, honestatis ergo secedendum à publica, ne rubore afficiatur, & præsertim vesperi cum exiguus est concursus. In inferiori parte eam tamen plus flagellent, quam in superiori, quia teneritudo capitis id non potest quod crassitudo vestimentorum sustinet.

QUÆSTIO VII.

*Virum abrogari conversatio inter studiosos
& puellas possit de jure, nec ne?*

AN TE très annos, ut memini, eadem in publicis thesibus mota est quæstio, sed nihil præcisè determinatum. Quidam doctores hic nimis rigidi sunt, dicuntque conversationem cum studiosis puellis periculosam esse, quia *Anguis latet in herbis*, & quia *proximus ardet Vcalegon*, & sic adolescentibus & puellis aqua & igni interdictum volunt.

Quid juvenes fecere mali, cultroque puellæ?

Tanta sævitia, tantaque tyrannide pessum

Vt deceat mores, & cognita federa longo,

Vsu, & fraterna magnalia sternere dotis?

Turca non ita sævit in sanguinem juven-
culum ut illum fame perire patiatur, & nos
quibus cælica illa clementia inculcata esse de-
bet in plantulas juventutis tenerrimas sævie-
mus? Apage: Nos studiosi iis contenti non
sumus, & procul dubio taliter virgines lo-
quuntur, cum audiunt tam sinistram in se
legem ab Eunuchis doctoribus & cæcutienti-
bus magistris esse latam. Scriptura longe ali-
ter judicat & facit cum *confratribus*, *sie belt j b-*
nen die stang.

CONCLUSIO. Abrogari usus conver-
sationis & cohabitationis inter studiosos &
studiosas nequaquam potest.

PROBAT. Quia ubi est thesaurus tuus, ibi est cor tuum, imò debet esse. Sed maiorem studiosus acquirere thesaurū non valet, quam pulchram & ornatam puellam: unde apud Germanos dicitur, meum corculum, meus thesaurus, *mein Hertz, mein Schatz*. Ergo non potest nec debet.

Major est Theologorum, quam si quis oppugnare velit, statim hæreticæ pravitatis, & novæ sectæ arguetur: propter id cavete vobis Zoili, antiquum obtinemus, religiose secundum receptam religionem vivimus, Vetus & recens testamentum legimus, nec est sententia, quæ non à nobis magna cruce ✠ notata sit.

Ex in expertum est, quod in segregatione duorum continuatorum utrumque pereat, quia non venimus per accidens, sed verè & substantialiter. Nihil etiam est tam triste sub cælo, quod quis aliquem nimis accurate observet. Cum filia domo egreditur, fortasse ad repetitionem jam adest ancilla, jam mater, mox soror & frater; sicut mihi & amasiæ meæ accidit, cum illam ante ædes opperirer, egrediebatur, nos autem citato cursu progrediebamur, ac si quis stimulis nos pungeret, *als wen es hinder uns brent*, ad hæc Mater.

Quò; quo scelesti ruitis, aut cur corbula

Aptata subligaculo est?

id est, quo curritis homines nequam, & tu cur corbem abscondis; forsitan de Diabo-

lo somniavit, quod filia scilicet, haberet
cantharum in corbe plenum vino.

QVÆSTIO VIII.

Quæ summa quisvis finis studiosi & studiosæ,

NON medeocris disceptatio, sub hæc
quæstione occultata est, & multi do-
ctores Theologi & Iuristæ venerunt in con-
troversiam haud vulgarem Illi enim dicunt
finem esse, ut Deus & proximus sincere dili-
gantur: cujus rei symbolum fuit in duas ta-
bularum ab uno calamo facta distinctio. Hi asse-
runt studiosorum finem esse studere & dispu-
tare. Elsa vero de Camber ait, studiosus &
puella ideo conveniunt, ut aliquid discant non
speculative sed practice, quæ opinio improban-
da non est si quis eam rite examinare velit,

C O N C L U S I O. Einis proximus studio-
si & studiosæ est, librum generationis & cor-
ruptionis, causæ efficientis, an Idæa causet
efficienter, enucleare. Probat. Finis est quod
dat influentiam, & primam propositionem
concludendi; sed propterea simul literis ope-
ram navant ut sciant; an verum sit, quod
veteres de generatione docuerint, utrum de-
finitiones conveniant definito. Ergo finis
est, &c.

C O N C L U S I O 2. Finis secundario est,
ut alter alteri, ubi difficultas fuit, explicet
textum.

PRO-

P R O B A T. Quia plurima in libris occurrunt, quæ quis primo intuitu comprehendere non potest, & sine ipsis res substinere non potest. Ergo. Exempli gratia, puella in Aristotele legit, quod quinque in agente & patiente requirantur, *existentia*, id est, quod uterque debeat existere, *inaequalitas*, hoc est, personæ debent esse inæquales, vir & femina: *similitudo*, hoc est, uterque debet esse homo *vicinitas*, hoc est, non debent distare, *aptitudo*, hoc est, pro ratione temporis, ætatis & personæ convenire debent. Iam verò studiosa hos terminos intelligere neque, accedit aliquem condiscipulorum, inquiring, Domine, quid hoc sensus, expone: mox ille exponit, donec satis est. Itaque secundarius finis est terminos explicare, qui etiam si aliquo modo duri & asperi sunt, cavendum tamen ne omnino iisdem intricemur, confusionis gratia, et si datur regressus, qui si negaretur, nemo hanc telam ordinetur; ipse non tentarem, neque tantum molestiæ subirem, ac mihi diceretur, *Medice cura te ipsum.*

Q V Æ S T I O I X.

Licetne studiosum incarceratione?

R E S P O N D E M U S, quod non. **P R O B A T.** à Decoro, quis tam nobilem sapientiæ gemmam, perlucidam margaritam in fæ-

in fœdissimas custodias includere vellet? non sumus fragmenta ollarum.

P R O B A T. ab impossibili Continens debet majus esse contento. Sed talis carcer non datur. Ergo, &c. Minor Prob. Nam communiter loquendo studiosus ubivis est, Romæ, Neapoli, Brucellis; Coloniae, &c. particulariter, tamen interdum periclitatur. Sed illi maxima fit injuria, si ibidem essem non paterer: non enim porci sunt ut includantur stabulis *WVir seind kein Sew, sondern das aller edleste Blat, als ich wer, und wierdt sein.*

Nisi aliquis similitudine Moschi duceretur: nam dicitur, si quis Moscum cui odor bonus defecit, includat labrino, quod confestim propter fætoris duellum, antiquum odorem recipiat. Sed non est cura de perduto vigore nobis.

Q V Æ S T I O X.

Beanusne in depositum agere potest?

C O N C L U S I O. Minime gentium; sit cujuscumque professionis velit, Doctor, Magister, Baccalaureus, Ecclesiasticus, secularis. Nam quid Sus cum Minerva? quid Beanus interrogaret, cum ipse nihil sciat, injuriam alii faceret, quia sensuum expers est, & quid loquatur, nescit, quod videt, cæcè videt; quod audit, surde audit; quod olfacit,

NON

non sentit; quod tangit, tanquam de querno robore frustum saxo allisum non advertit; uno verbo sunt *Rustici quadrati, Es seindt rechte Flegel Bengel, und Kloppel.* Et si quis talium aliquem Dominum deponendo pileum salutarerit ejusdem farinæ esse apparet, eo honore digni non sunt, in *Canis ades* eos abdere oportet, *zum Hundstall*, & postquam mortui fuerunt, asininis crepitibus sepeliendi,

---quippe *Beani*

Fossorum similes, Capri mulgorumque serorum Sensibus humanis expertia pectora vivunt.

TRACTATUS

TERTIUS

DE HOSPITIIS.

QUESTIO PRIMA.

Quid sit Hospitium?

Hic sedulo investigandum censeo, quid authores antiqui & recentes, de hospitio senserint. Cicero diversorium appellat, hospitalitatem alii, sed hoc est valde quadragesimale definitum. Nam studiosi non libenter apud omnis generis homines habitant, peculiari cellula gaudent, præsertim antea vermibus obnoxii

fuerunt. & se in recentiorem cumulum dimittent. Non facit ad palatum nostrum, jus hoc non satis conditum est.

CONCIUS. Hospitium est œconomicum receptaculum constans ex hospite, uxore, & ancillis meliusculis, ubi advenis studiosis necessaria corporis pro pecuniâ non iniqua administrantur. Hoc quoniam satis notum, non indiget probatione. Hospitium vero, quod prioribus requisitis caret, hospitium vocare non aſſim, hoc ideo dico, ne quis pecuniâ suam consumat in sordido loco, *in einem gerstigen VVinckel*, ubi scilicet hospes solus ad mensam à poculis est, hospita in culina sola in cibis coquendis versatur. ornatiôr vero ordo est, cum cursitant miste puellis puellę observantes, an in mensa quid defit, Econtra posito ubi tales observantes non sunt, ibi recta methodo non prôcèditur, nam raptis à prandio patellis infunditur cœna, ita ut dubites, utrum scutellæ lotæ sint nec ne. His scopis purgationis gratia optis foret. Hospitia optima sunt Moguntiaë in speculo, Coloniaë in sydere, aureo porcello, cygno, Francofurti in Corona, sub signo Aquilæ, Poppardia sub Ense, Lugduni Batavorum in aureo cornu. Pessima subinde ob tædium ne quôque confundantur, non significabo.

QVÆSTIO II.

An jure hospitii liceat uti studioso?

IVs gentium & civile inhihet, quod qui venit in locum, venit etiam in jus, & qui venit è loco, veniat è jure ut *Concl. lib. 3. Pancrat. ff. 6, lib. 8. Cornel. tract. 10. ff. 5. & unicuique ubivis prostat sua patria pro pecunia, nec ulli denegatur jus.*

C O N C L U S. Iure Hospitii licet uti studioso. **P R O B.** superiori axiomate Iuridico. Deinde ratione : usus fructus est jus aliena re utendi, fruendi, salva rei substantia, sed tale quid hic fit, cum divertuntur studiosi apud hospites : Ergo, &c. Nam neminem occidere volunt, propterea non venerunt illuc, sunt pauperes Diaboli incarnati subsidium quærunt : non semper sub gelido Iove tutum est dormire at ut eis clarius intelligentiam præbeamus, hac inductione probabo. Quare emis pomum, nunquid ut eo fruaris? quare intras templum, nunquid ut in ea omnia Christiana exercitia usurpes? Quare iter facis Romam, nunquid videndi Papæ gratia? Quare à Iudæo accipimus vestes mutuas pro reservato debito, nunquid ut eis utamur. Ergo studiosi non intrant popinas jocandi gratia, sed ut semel cum necessariis jure utantur. Hæc est egregia probatio quæ nititur grallis *sie gehet auff stelten*, Nam manifestum est, neminem ingredi tabernam.

diversoriam, ut pila ludat. Ambigis adhuc: Nunquid si vicinæ ædes incendio absumerentur, si hospitium peteres, eatenus quatenus tale sustentaculum est, tu te ipsum ab incendio salvars si vero te salvas in alieno, Ergo alieno jure uteris.

Fibula Scias, quod quicquid sit in hospitio pertineat ad jus ipsius, ut sunt *servi, ancille, Domina, filia, & cæt.* quibus aliquando in necessitate uti potes. Servi scilicet equum curare debent: Ancillarum est, lectum tuum sternere: Vxor pro stomacho tuo, quando placuerit, ex præcedenti potatione, Iulepum conficere debet, quo paulatim recreëris, circa cor & umbilicum: Filia, dum is cubitum, lucerna tibi præire potest & similia.

Nota. cum hospes nimis suspiciosus est, non est bonum ibi manere, egredere & excutere pulverem e calceis tuis. Non enim bonum est vesperi suspicari cum juvenes Studiosi cubitum se conferunt, tunc enim aliquando lucerna exstinguitur & fit maximus tumultus.

QVÆSTIO III.

Currat inter hospites & uxores presentibus studiosis est concordia?

QUIDAM dicunt quod de nocte, dum studiosi aridas & siccas fauces habent
hof-

hospes cogatur surgere, & siccis fratribus promere, sed interim hospita lectum circumvoluit, ut hospes cum redierit, in sponda dormire teneatur, quod illum male urit. Si gravetur ipse surgere mittatque uxorem suam allatum vinum, tunc ipsa honestatis ergo proficiat, dicere debet & ultra necessitatem bibere *Sie mußz eins uber Nacht annehmen*. Quod si redeat ad hospitem, anima ipsius tam graviter fætet, ut sustinere non possit: Quia jejuno stomacho facta concoctione grave olentia vix perferre possumus. *Galenus Aphor.* Alii ferunt, quod studiosi optimo vesci petunt, quod negante hospite uxor illis largissime propinat.

C O N C L U S. Hospites raro intelligunt latine, meliuscule uxores.

P R O B. Nascitur zelotypia, cum id, quod ignoramus, ab inferioribus fieri cernimus, sed hospes cum non intelligit latine, uxor statim ad nutum attendit. Ergo. Majorem præsupponimus certam. Minorem experientia probo. Nuper Argentorati cum quibusdam magistris doctoribusque Basiliensibus divertimus ad insigne galeæ *im Helm*, è prostibulo salutabat nos hospes & hospita tanquam honoratos viros. Cui ego: Hospes dignetur nobis accipere amphoram Rhensis, ut lassitudinem corporis paulisper reficiamus, hospes me aspiciebat nesciebatque quid vellem: mulier intelligens prosiliebat; nescis mi hospes,

quid hi boni viri desiderant, vinum Rhenense, *das ist, Rheinischer VVein*, corpus significat ventrem, *der Bauch*. Itaque volunt corpus reficere, ad nutum animadvertendam vinum album veniicio. *Albis*. Succensus Hospes, Mulier. mulier, inquit, quem exitum? ait illa, ut introitum. Noli mihi hospes istud in malam partem interpretari, sæpe oportuit me humiliare ante studiosos antequam tantum didicerim, sæpe illis humillima officia præstiti. Heus si vesperi studiosis quoque calceos detraheres, sic etiam aliquid disceres. Nos autem credimus eam, antequam nuberet hospiti, fuisse studiosam.

QVÆSTIO IV.

Si hospita riserit cum studioso, culpabitur ne?

RESPONDEMUS nullo modo, *Hony soit, qui mal y pense*. Nam omnis homo est risibilis, & potest fieri, ut Studiosus aliquid novi afferet aut fabulam aliquam narret, quam hospita nunquam audivit aut vidit, ex quo probabiliter sequitur eam ad risum concitari. Deinde me æque bene excipit quispiam risu, quam torvo vultu quum ex eodem proveniat subjecto. Quid nobis videtur? aliquando res præter opinionem accidit, *under weilen wirt die Kart verfalscht*, imprimis cum studiosus sciat *Hispanicum* Pa-
ter

ter noster, quod milites ante triennium in Palatinatu confecerunt. Sed quoniam inde nihil dependenter cognoscitur. Ergo, non culpabitur.

Q V Æ S T I O V.

Detrahatne auctoritati studiosi, si hospitis prolem juniorem scilicet, ulnis in hospitio gestet & deosculetur.

TO L E T U S dicit quod detrahat, dicitque studiosum invigilare debere libris. Negat Petrus Molina, Valquius & nonnulli alii, dicuntque esse signum humanitatis.

C O N C L U S. Non detrahit auctoritati studiosi gestare puerum juniorem natu hospitii & deosculari.

P R O B A T. Lex naturalis dicat, quod frater fratri servire debeat in decentioribus, Sed studiosi sunt fratres, & incertum, cujus opere puellus (respectu hospitis) editus sit. Ergo, licet & nihil detrahit. Nam nullus hospes dicere potest, hic est meus puer, non minus ac Paterfamilias qui Gallum unum & gallinas tres alit, interim Gallinæ alio vagantur, ubi alterius ordinis galli sunt, quibus se gallinæ propter novitatem subiiciunt, cum crebritas ejusdem odium gignat, & sic paterfamilias non potest dicere, hæc

gallina hoc ovum peperit mediante meo gallo. Ergo, quod volebamus.

Q V Æ S T I O V I.

Quod si hospes nimis importunus sit, licetne verbera admiscere?

RESPONDEMVVS. Licet: non ad eum quidem modum, quo iubentur milites in campis congregari & se ad sanguinem usque verberare, tanquam hostes, inimici, & raptores bonorum omnium: ab longe inferiori gradu nimirum veluti obmurmurantes inspectores hospites verberamus. Non licet ex suspicione judicare, & si quis ei adversum aliquid fecerit, statim dabit poenas. Nam studiosos nemo potest cogere, ipsum Diabolum parvi faciunt: quocirca si bene tecum actum velis, noli cum illis rem habere, ita omnia salva erunt, juxta illud:

Non frenos, non vincla fubit studiosus, at effrons

Ira petit, liberque agili jactatur habena,

Altior ingreditur, cui si commoveris iras,

Vae tibi! non impune feres, memor iste suarum

Virium, in arumnas te precipitabit atroces.

Modum vero omnia mala vitandi hospes ex præscripto intelligunt: nimirum hospes in mensa monebit, & quicquid in mensa appositum erit, boni consulet, uxor verò & filia in culina relinquantur.

QVE-

Q V Æ S T I O V I I

Segregabitne hospes merito filias à studiosis?

CERTUM est, quod ex conversatione duorum oppositorum nihil boni proficiatur, quocirca separare tutissimum erit. Secundò si pater familias habet pueros infantes illos à consortio studiosorum excludere potest, ne vagiendo & fætendo molestias illis exhibeant: certè studiosi ea musica non delectantur. Eatenus igitur Paterfamilias pueros à studiosis abscondat, ne forsan aliqui sint, qui illos virgis acriter cædant.

CONCLUS. In filiabus debitam ætatem (decimum sextum, 17. 18. 19. 20. & cæt.) attingentibus, propter augmentum prudentiæ non est rata segregatio. PROB. Illud raturum non est quod studiosorum confidentiæ oppugnat: sed segregare virginem puberem à studioso oppugnat confidentiæ studiosorum. Ergo non est raturum: Major est certissima. Minorem probo. Nam si quis leporem aflatum è conspectu meo eripit, ille mihi amplius non fidit, alias relinqueretur, si perinde foret. Ex hoc stultescere apparet, & parum sapere talis videtur, dum duo fallibilia insulse sibi præsumit, infidelitatem nempe studiosorum & imprudentiam virginum. Nam metuit insidias à studiosis: quasi officium eorum esset insidiari, patet præterea studiosos non esse fideles, timetque ne obsignatum cubile refringant. Atque

qui hoc absurdum est, imo inauditum, studio-
sum ut sic furtum fecisse. Ergo. Secundò præ-
supponit filiam ipsius non satis sapere. Stulte
tuam ipsius familiam ignominia afficies? cum
annis provenit sapientia. Ergo, quod petimus,
non segregabis filias tuas à studiosis, à quibus
multa bona omniaque decentia discere pos-
sunt; siquidem arbor bona malum effectum
præstare nequit.

OBII CIES. Filias meas nere, & texere te-
las faciam, sed hoc à studiosis discere non pos-
sunt. Ergo, Minorem probo, quia ipsi tanquam
muliebrium artium experti circa libros ver-
santur:

R E S P O N D E O, Data maiore; Negamus
minorem. Nam novi quosdam studiosos, qui
tam bene nere & texere possunt *Flicken und
placken*, ac si per decennium didicissent, non
quadrat, Noli ergo segregare filias..

TRACTATUS

QVARTVS. DE POTATIONE.

QVÆSTIO PRIMA.

Quid est Potatio?

DVPLICEM esse potationem pa-
tet, unam civium opificum & ru-
sticorum; alteram studiosorum
studiosarumque, & ambæ tamen
inter

inter se distinguuntur realiter, prima est, copiosa vini in ventrem sine modo per guttur ad nauseam usque infusio, ex hac ut plurimum sequitur vomitus *ein Kalb*. Posterior est humida trium, quatuor, vel quinque confessio, quibus vinum moram gerit: & hi angelis, hem Angils dicere volui, non impares feruntur. omnia ridicularia hic agitantur: disputationes jucundæ, blandæ, concinnæ, amabiles, hinc inde oriuntur. Cur Venus pingatur nuda? cæca? quid significant tela veneris, & similia egregia proverbia. Ibi quoque aliquando disferitur de constitutione Microcosmi, generatione & corruptione, de materia, forma secundum Physicam Aristotelis.

*Hic modus arridet nobis, hæc gaudia tantum;
Appetimus, non retrahet nos atra Noverca,
Mancipium torvi Cacodæmonis, unica mens est;
Vivere cum tali, cum tali occumbere turba.*

QVÆSTIO II.

Vtrum ultra Raufferum, ut vocant, bibere liceat?

HÆc quæstio plurimos traxit in controversiam; attamen dicant quidquid velint, Medici corporis naturalis tutores averfantur, nihil faciunt, nominantque plenitudinem ad vasa, cum quis ita madet, ut corpus illius, pluris vini capax non sit; deinde plenitudinem ad vires dicunt, cum quis ita ebrius fuerit, ut corpus plus vini perferre nequeat.

CONCLUS. Ultra Raufferum bibere non licet. **PROBAT.** ea quæ sua malitia sic gratiam gratis datam excludant, ut neque in hoc sæculo, nisi ægrè admodum, neque in futuro remittantur per se vehementer abominandæ sunt, & non licet. Sed talis est potatio ultra Raufferum. Ergo, non licet. Major est Theologorum. Minorem probo. Quæ humanæ, fraternæ charitatis jura violant, ipso facto gratiam excludant. Ergo, Et hoc experimur in nuptiis, conviviis, nundinis, encæniis & aliis congregationibus, ubi homines mira metamorphosi transformantur in bestias, asinos, porcos, tygres; ex iis quoque actibus, oriuntur homicidia, stupra, &c.

QVÆSTIO III.

An liceat in potatione adhibere alveolam aleæ cum tessèris & orbiculis?

RESP. Sunt qui affirmant, adducti hac ratione; quia animi nostri ludo aleatorio recreantur, & ingenia stupida exacuuntur. Sunt, quorum cerebrum ad mentionem tabulæ aleatorię finditur, & quorum cor guttatim tabescit, quasi in aquam indideris salē.

CONCLUS. 1. Animi causa alea uti licet. Hoc totus mundus fatetur.

CONCLUS. 2. Pro lucrandis pucuniis tabula aleatoria ludere non licet.

PRO-

PROBAT. Quodcumque hominem ad summam paupertatem redigit, eo ludere non licet. Sed tale quid efficit ludus aleatorius. Ergo, Majorem nemo sanus negabit. Minorem probo. Exemplo Sidonii, cujus res hac viâ ad restim redierat.

Verba Sidonii sunt.

Ludus aleatorius (dum adolescens eram) exiit me miserum in quadam cauponula primo omnibus nummis meis præsentariis, tum mutuaticis, deinde villis, agris & possessiunculis, ut ne hara quidem suilla mihi superesset, aut tantillum loci ubi catellus cubitare posset. Postremò verò omnibus tunicis cum amiculo & crepidulis: ut ne intima quidem tunica superesset, ut te non homunculum denudatum, sed cuculum hybernum deplumatum spectare putasses, verum est quod commemoro. Imo Diogene illo cynico longe pauperior eram, nam illi reliquum erat domum versatile quod ad faciem solis diurni (instar solstitialis herbæ obversabatur, mihi vero præ nimia paupertate, ne cavea quidem viminea, (sub quam gallina cum pullis suis succubare posset) erat; erat illi tunica inter-rula, palliolum, quod supernè circumjecerat, mendicorum suppellex baculus & pera panaria, mihi vero, prohi dolor, nihil horum erat, non modò non videbatur Diogene, verum & quovis mendico circumforaneo pauperior. Quod cum (licet sero) animadvertissem,

fiffem, nec ullum verbum ac ne tacitum qui-
 dem gemitum quivi emittere, post aliquan-
 tulum temporis occæpi meam fortunā meos-
 que casus graviter ingemiscere, & vacuas
 manus sæpiculè complodere, pedesque in-
 certis alternationibus commovere, modo
 hanc modo illam capitis partem (quæ mihi
 non pruriebat) adscalpere & ore semiclauso
 balbutiens (nescio quas querimonias effutire.
 Tandem dolore ingravescente subitò velut
 lymphaticus incepti victorem meum imo her-
 culè, expoliatorem omnibus maledictis (quæ
 quivi commiscier) onerare, compellans eum
 trifurem, latrunculum, sicarium, venerarium,
 patriæ proditorem, parricidam, sacrilegum,
 perjurum, legirupam, perniciem adolescen-
 tum, & cum dicto libratum pugnum in ora
 ejus impegi, ut gingivas ejus edentarem. Ipse
 vero extemplo mihi caput correpto de men-
 sa alveolo excerebrasset, nisi unus ex collu-
 foribus nostris Myfargyrus nomine (qui assi-
 debat) altrinsecus interpedisset, & rixas no-
 stras intercessu diremisset. In ipso ferme tem-
 poris puncto accurrit minister cauponis, qui
 me miserum affatim plâgis castigatum forin-
 secus abjecit, & tres canes villaticos feros at-
 que immanes è cavea sua (in qua per tempus
 diurnum concatenati cubant) emisit, & in
 exitium meum inhortatos immisit, qui signo
 solito ministri cauponis incensi furiosaque ra-
 bie conciti & allatratibus horrendi eunt in-
 mise-

miserum. Quod cum vidissem ilico silicem quendam de via tremundus corripui, correptum in caput propinquioris canis accurrentis magno nisu contorſi, ſed impetu caſſo per extremum dorſum tranſcurrens lapis contra opinionem meam deciderat in terram innoxius, quo lapidis jaſtu canis alioquin exaſperatus, furioſus me miſerum rabido riſtu aggreditur, aggreſſum terræ guttur apploſit, apploſum ipſe [cæteris canibus coadjutoribus) membratim diſcerpere tentavit. Sed in eodem pêne momento, accurrerunt viri ruſtici (qui meum miſerabilem ululatum cognoverunt) allaturi ſuppetias, hi cum fuſtibus, iſti cum furcis bicornibus, illi vero cum perticis quibus ſegetes demiſſa in area flagellantur, qui ubi appropinquavere non modo armis ſuis ruſticis, verum etiam ſublatis clamoribus canes abſ me abegerunt. Abactis igitur canibus me miſerum humi ſtratum in pedes ſtatuerunt, & corpore meo ſanguinem laciniis & quibuſlibet aliis panniculis deterſo igitur ſanguinis profluvio, acceſſit quidam ex amicis meis, cui nomen erat Eleus, qui me miſerum apprehenſum, ad ædes fratris majoris natu perduxit, qui ubi cognovit me à canibus admorſum & variis vulneribus diſtractum, ſtatim medicum vulnerarium cum pyxidiculis unguentariis acciri flagitavit. Hic fuit infelix eventus iſtius Sidonii :

Felix quem faciunt aliena pericula cautum,

Ergo habemus intentum.

TRA-

TRACTATUS

QVINTVS.

DE MOECÆNATE.

QUÆSTIO VNICA.

Quid sit Mœcenas?

NON diu hærebimus in hoc tractatu, si modo nucleus ad quem tendimus, subito profet. In hac autem quæstione solummodo dicendum erit, quid sit Mœcenas, hoc est, amator studiosorum: communis est sententia, quod inter viros nulli aut pauci reperiantur. Quo permota *Veronica Spierlitz na* in tract. de *mac*, & *Stud. cap. 10. dict. 3.* aperte dicit: *Horatium & Virgilium* non fuisse amatos propter doctrinam à Romano quodam nobili, qui fuit intimus Augusti Imperatoris, sed à diversis virginibus, quas propter benevolentiam Mœcænates appellant. Et si quis *Georgica Virgilii* cum *Eclogis* diligenter inspexerit, facile animadvertet, quod sub masculino semper foemineum putaverit, & amores sub obseuri nomine prodiderit. Ejusmodi Mœcenatem quoque Naso habuit, ob quam potius, quam ob scripta de arte amandi relegatus fuit. Etiam ratio dictat viros non esse mœcænates studiosorum, nam aut sunt docti aut indocti;

docti; ipso facto contra morem suum agerent; quia docti ne saperentur, oderunt doctos, indocti susque deque habent doctos, quare ergo amarent?

CONCLUS. Mœcanas est homo habens nasum, oris superficiem, mentum, propter rem unam à viris distinctus, qui singulariter est propensus erga studiosos. Ex quo patescit esse fœminam: quia inter fœminas, ut eruditum est plures reperiuntur, quæ in studiosos bene animatæ sunt, ob rationem physican.

TRACTATUS

SEXTVS.

DE OPIFICIBUS.

QUÆSTIO PRIMA.

OPIFEX non plane à doctis reiicitur, quia vix eo carere possumus: nunc ad definitionem. Quidam putaverunt Opificem esse cuiusvis servum. Sed hi nimis abjecte de illis loquuntur; alii dicunt opificem esse hominem laboriosum, cuius finis est, *nunquam discere*. Sed hæc definitio nimis angusta est; sit rationalis.

CONCLUSIO. Opifex est lucrator panis in sudore faciei, re aliqua, quam aut usus aut necessitas postulat. PRO-

P R O B A T. Finis est, quod rem ita consequenter esse statuit, aut quod rei influxum suppeditat, sed tale est opificium, cum nimirum propterea extrema & fortissima quævis exantlet, ut panem & æs conflare possit. Ergo, Rectius in terminis. Nam nemo S. Sepulchrum custodit gratie, quilibet suum petit, Ex quo intelligitur nos minus posse carere opificibus quam doctis.

QVÆSTIO II.

Quodnam sit sordidissimum opificium?

S V D O R mihi præ anxietate erumpit tot enim sunt sordida opificia, ut quo me veram nesciam, quædam versantur circa materiam puram, quædam puram materiam impuram reddunt. Nulli laudem suam detraho, hoc unum dico alutarios intrinsece fætere. Prætereo jam Piscatores, sartores, laniones, Pelliones, carbonarios, latrinarum purgatores, quorum sordes & odores si quis non sentiat, *is homo obese naris* meritò dicendus est.

C O N C L U S. In sordibus opificium limarii prærogativam obtinet. **P R O B.** Illud est sordidissimum opificium, quod nusquam sordibus caret. Sed tale quid habent limarii *die Leimentretter*. Ergo, Major est vera, Minorem probo, nam simulac limarii dixerint, quod felix faustumque sit, manus eorum permerdatæ sunt, *soo haben sie schon ihr Hendt beschiesßen und besudlet.* **T R A-**

TRACTATUS
SEPTIMVS.
DE MEDICINIS
ET MEDICINA.

QUESTIO PRIMA.

Quid sit Medicus?

ANTE aliquot annos medicina tam vilis fuit, ut homines indocti & agrestes (*die schlimme ungelehrte Flohbirdten*) medicos urinæ inspectores nominaverint, quasi urina objectum eorum foret, unde quidam illos cum Iuristis hoc versu risit:

Stercus & urina Medicorum fercula prima.

Sunt medicis signa, Iuristis fercula digna.

Ex quo factum est, agyrtae, circulatores, viri sylvestres, (*VValthanjen*) Rattorum captores, radicum effossores in majori precio habiti fuerint quam Medici. Dixerunt illi quicquid in buccam venerit: nulla scientia, meo animo, tam excellens est quo auctoritati medicorum aliquid detrahat, quia revera sunt nobilissimi corporis humani inspectores.

CONCLUS. Medicina est scientia practica

ctica & speculativa, versans circa corpus sanabile inclusive.

P R O B A T. Quia medicus, dum ægrotum accedit, perscrutari debet quo morbo laboret, quatenus est speculativa. Deinde per antecognitam curandi regulam eundem curare. Ergo, est practica & speculativa scientia. Inclusive, vero cur annexerimus, ex sequentibus videre licet.

Q U Æ S T I O I I.

Quare hac disputatio in antepenultimo loco posita, cum nobilissima sit.

R E S P O N D. Quia medicus est tanquam pædagogus corporis humani. Sed pædagogi clientes suos præcedere sinunt, præterea honestum est ut servi præcedant. Dominus autem sequatur, *ὁ δὲ διδάσκαλος ὡς οἱ βοῦν* wie botzen mit den Schollen. Etiam si hic mos apud Germanos exolevit; (Nam Domini equitant, eunt præ, servi autem sequuntur) attamen nos ab Italorum partibus stamus, qui optimi medici sunt, & quia alii omnem suam scientiam ex illis hauserint, eorum quoque mores imitari debent. Ergo.

Q V Æ.

QUÆSTIO III.

Utrum medicus juvenis salva conscientia puellam denudatam videre possit?

DIFFICILIS sane quæstio, sed an respondeant arbitrio paucis docebimus. Quidam dicunt esse impuritatem & curiositatem, ex hoc non leve peccatum provenire posset. Et hæc est sententia communis doctorum: alii innuunt quod ex aspectu nudæ puellæ rigor febrilis & alia gravissima symptomata oriantur.

C O C L U S I O. Propter anatomiam medicus salva conscientia potest puellam denudatam videre. **P R O B.** Quæ medico adeò necessaria sunt, ut sine eis medicina sua sit irrita & fallibilis, ea salva conscientia perlustrare potest. Sed puella ratione anatomiae talis est. Ergo, Nam nemo unquam somniavit, quomodo viscera sese habeant, quo in loco sita sint, nisi ipsemet aspexerit; verbi causa. Puella quædam laboret stranguria, si medicus nescit ejus constitutionem, potius exhibebit styptica quam electiva, quæ urinam magis remorantur, quam prolestant, vel puella laborat febre, quæ qualitate sua est calida & sicca, si jam parentes tam morosi essent, ut medico ejus videntæ copiam non facerent, sed illum adirent peterentque ab eo medicamentum pro tali morbo: interim medicus non potest dicere quæ morbi species, an febris sit tertiana vel quartana.

quartana. Si dicant esse tertianam, nescit, an sit tertiana spuria an pura, si pura, quæ egeret humido & frigido medicamine, dat ei pro digestionem R. Syrup, acetos. unc. 1. Mellis rosati collati unc. 1. Buglos. unc. 1. quod tamen tertianæ spuria. Ergo, Medicus de puellæ cognitione diligenter inquirere debet.

N O T A. Medicus necesse habet puellam (de patiente loquor) diligenter inspicere: imprimis in purgatione noscere debet substantiam subjecti quid perferre possit; an sit masculosa & enervationem nondum experta. Nam si illud nescitur in materia purgante facile incideremus in *ὀνιπρὸς βαρὺς*, de quo multa dicenda forent.

N O T A. Si virgini Syrupum præscribere velis, utere sequenti, R. Radisem phys. calam. an. 111. Rosar. circa natalitia Christi natarum lib. 111. Iulep. rosat. mellis violat. an. 3. 1. misceantur donec satis sit: ita puellam ægram facile in pristinum sanitatis gradum restitues, quia impense dulcibus gaudent. Aliqua traduntur Hemistilionis man. 1. Dactyl. datnez Kern lib. 11. Aquæ vivæ seu Elixir an. 3. 1. Si qua probatiora sint, quæ vix puto, secure probare poteris; Sed meum probatum est.

Q V Æ S T I O I V.

Quid sit medicina Culinaria ?

N I H I L certi hac de re statui potest, quia *trahit sua quemque voluptas*, ut ait Poëta, tamen generalem modum culinariter cibandi cum suo ornatu præscribemus, qui famelico stomacho satisfacit, ex quo de cæteris conjecturam facere poteris. Primo mensam mappa consterne, deinde mappulas manuarum per extremam oram ejus circumducens superimponere, quibus stanneos orbiculos per certa intervalla iniice : & ne quid ad mensæ apparatus deesse videatur, duos circulos æreos, (quibus paropsides sustentantur) in mediam mensam conice : salinum non negligere, mox panibus ex canistro depromptis mensam per certa intervalla onerare stude. In eodem temporis puncto, affer amphoram cerevisiæ communis & pocula fictilia, quæ juxta panes in mensa rite collocato. Tum i allatum edulia (loquor de iis quæ æstivis duntaxat diebus sunt salubria) & appone ex una parte edulium confusaneum ex crudis herbulis, Lactuca scilicet & nasturcio acetosaque confectum, aceto perfusum, & olivo inunctum : ex alia parte sorbitunculam ex ovis gallinaceis vinoque & pulvere aromatico confectam. Tum patinam cum reliquiis herbarum tolle, & aliud edulium appone, ex
una

una parte ; patinam cum ovis longa elixatione duratis, testa exutis, bipertitis, ac petrosolino minutatim conscisso respertis, & in acri aceto natantibus ; ex altera parte patellam cum binis ovis testa adhuc inclusis, & in calido cinere ad ignem leviter versatis ac percoctis. Iam ito in cellam vinariam allatum cantharum vini vetuli, & deinde in discubitorium allatum duos vitreos calices multinodes, vinoque impleto. Iterum tolle patinas & pone ex una parte mensæ pulmentarium ex bubulis carnibus tessellatim concisis & uvarum passarum acinis interjectis confectum, ac pulvere aromatico affatim conditam ; ex altera parte appone pisces Fluviales (quos lucios vocant) aromatico liquore innatantes & suavi sapore percoctos. Rursus illas dapes amove & ante hospites bulimiâ laborantes appone ex una parte capos illacardatos & ad ignem crebro volumine versatos ac percoctos, cui adiice stannea quædam patella cum olivis ex vase condimentario recte de promptis ; ex altera parte pone opiparum ferculum ex sturione assum & piperis gingiberisque polline & saccharo affatim conditum. Tum interjecto tempore paropsides telle & lancem cum butyro flamenti, nec non & canistrum cum caseis bubulis & ovillis mensæ superimponito ; Interim calices mero impleto. Tandem bellaria apponito videlicet duas patinas cum pomis quarum alte-

tera semi plena sit cerasis aqua perlutis, & altera plena flava & lividis prunis, itemque calathum cum malis acidis amiculi & præcoci-bus hornis.

Hæc est medicina culinaris, quæ optime latranti stomacho medetur, qua quis non sanatur is incurabilis est.

QUÆSTIO V.

De Diæta.

Quaratione quis vitam quam longissimè pro-rogare potest?

RESPOND. Observando sequentes regulas salutare.

1. Regul. Sanitatis studium est, non satia-ri cibus impigrum esse ad Labores.
2. Motus, cibus, potus, somnus, venus, omnia mediocria.
3. Cibus novus ne unquam sumatur, nisi priore probe concocto.
4. Mensæ ne sint æquales, sed semper cœ-na levior.
5. Prioris mensæ error, sequentis parsi-monia corrigatur.
6. Cibus ne prius ingeratur, quam in ore fuerit exacte masticatus.
7. Potus ne unquam superet alimenta sicca.
8. Potus ne sumatur priusquam bona cibi portio sit ingesta.

9. Varietas ciborum in eadem mensa ne adhibeatur.

10. Semel in septimana mensa omittatur, cum scilicet corpus minus videbitur alimento indigere.

11. Semel in die corpus ita exerceatur, ut naturalis color exciteatur, utendum autem exercitio temperato ante cibum, cuius utilitates sic descripsit Fulgentius: Exercitium est humanæ vitæ conservatio, dominantis naturæ superfluitatum consumptio, virtutum roboratio, temporis, lucrum, ocio inimicum, juventutis debitum, senectutis gaudium. Nam exercitum solvit & evacuat per poros superfluitates: contra quis maxima nocumenta affert hinc poëta:

Ocia nullus amet, nisi sint conjuncta labori,

Nam nimia requie mortificatur homo.

12. Is ordo in cibus ingerendis fervetur, ut liquida ac mollia solidis ac siccis præmittantur.

13. Inter unam & alteram mensam, ne quid cibi aut potus ingeratur.

14. Alvus quotidie sit nollis aut natura, aut arte.

15. Extreme calida in cibo, potu ac aëre vitentur, itidem frigida.

16. Somnus nec brevior sit sex horis, nec octo prolixior.

17. Ac cibo statim, ac pleno ventriculo legere, scribere, ac gravioribus cogitationibus.

bus, operam dare perniciosum est.

18. Violentus motus à cibo statim omnino fugiendus.

19. Manere oso corpore membra omnia fortiter extendantur.

20. Nunquam potus assumendus jejuno ventriculo, quoniam talis potus valde nocivus est, & habet potentiam percutiendi nervos & eis nocendi Galenus secundo Aphorif.

21. dixit: *si quis famelicus ante cibum vinum acceperit, cito in spasmum & mentis alienationem incidit*: Neque post cibum vinum assumendum est, quoniam digeri vilociter & penetrat, & penetrare facit cibum, qui nondum sit digestus, & facit hæreditate oppilationes, & putrefactionem.

21. A notabili quantitate vini abstinendum est, & quantum potest fieri ab omni quia nocumentum adfert cerebro; & ex ipso, nemo debile cerebrum habens, nisi parum & admixtum bibat, & serapio dixit. Vinum replet caput vaporibus multis.

22. Panis sit optimus ac mollis, cum paucò sale mixtus.

23. Caseus ac lactinia omnia vitanda; hæc integrum utile est in æstate cum saccharo. Aqua lactis vel serum lactis semper utile est.

24. Piscium rarus sit usus, soli friebiles admittantur adhibito aceto atque arometis atque salsamenta.

25. Conchyliæ ostrea ac testucca omnia,

quod frigidum, lentum ac hærens alimentum
gignant declinanda.

PROPHETIA.
MIRABILIS,

AD.

ANNUM DOMINI

Millesimum Sextentesimum

34. futurum:

Almachius artium Magister Parisien-
sis, diligens lustrator universi;
hæc infrascripta cunctis notificat,
diligenti indagine, antiquissimo
codice, in bibliotheca communi, totius re-
gni Franciæ reperta, quod anno Domini 34
in mense Ianuario & sequentibus; *Consur-*
gent ossa mortuorum (A) quæ quidem plena
erunt oculis, sed non videbunt, virtu-
tem tamen habebunt cæcos illuminandi, quæ
per plana discurrent, vestitos quidem nuda-
bunt, habentes spoliabunt, non habentibus
dabunt, & inter homines discordiam concita-
bunt, furore dominante.

Insurget enim gens belli colissima, non
urens bombardis aut tormentis ferreis vel
æneis (hoc enim vulgare est) sed sagittis
Pesse infectis (B) tum venenatis, ut si unum

ex militibus tetigerint non solum ipse, sed & totus exercitus quantus quantus est, moriatur.

E contrario erit miles admodum benignus, (cui militiæ nomen dant non solum rustici sed & cives, nobiles, principes, imo Reges (C) qui multos quidem prosternet, jacentes quasi semimortuos: sed tamen iterum reviviscunt, in hoc bello qui primus aufugerit, præmium auferet, qui constanter in finem usque pugnaverit & permanserit, non solum risu sed etiam pænâ pecuniæ præsentariæ multabitur. (D)

Interea ex regibus consurgunt quatuor (E) cum suis exercitibus mirabilibus & mōstrosis, qui pedes habent sed non ambulant, aures nec tamen audiunt, oculos nec vident, vosq; similes illis, & in medio exercitus erit *Heros quidam Diabolo*. Tunc consurgens contra gentem, & pugnabit frater contra fratrem, servus contra Dominum, & erit admiratio universis: nam minor superabit majorem, multitudo cedit paucitati, & quod terribilius est contra nequissimum *belial*, non erit victoria in hoc prælio, nec contra illum *Heros* nisi unico non quidem magno, sed parvo & modico pygmæo pænolo. Et erit finaliter talis persecutio, qualis ab initio non fuit, & beatus, qui illæsus in tali pugna fuerit.

Præterea supervenient alia larvata, quæ potius monstra vocabuntur, sed nondum statim finis, & nisi abbreviati fuerint dies: omnes depauperabuntur, sitiunt enim sangui-

nem iustorum, & de sudoribus pauperū vivere concupiscunt: Reges namque 4. cum uxoribus (F) senioribus & militibus, ac aliis equitibus suis venientibus quatuor mundi plagis animi relaxandi causa exeuntes in campū planum variis colorū floribus distinctum atque adornatum, incipient alter, aliterum provocare & in iram concitare, dicentes vincat qui potest, *vive le Roy*, fortuna nobiscū; hæc audientes qui astāt, incipient admirari, non sine parva expectatione eventuum futurorum; Exitus enim acta probabit & in fine videbitur cuius tonj. Commisso bello, quod plerumque in seram usque noctem protenditur, omnes tæcite in unum se recipiunt locum, neque amplius sunt loquelæ aut sermones, quum priora transierunt. His peractis sequitur pænitentia multorum, qui convertentur ad cor, pro angustia spiritus gementes, & insaniam suam agnoscetes, in qua quidem pænitentia, stabit contritio, sine confessione & lachrimis & erit gaudium universis super uno peccatore pænitentiam agente.

Prodibunt quoque *magnates quatuor*, (G) cum suis domicellis, & servis, initur pugna certamine dubio, ille tamen qui primus 3 l. ceperit & abduxerit non solum ipsos captivos sed & pecuniæ tantum *quantum illis alendis sufficit* (H) auferet.

Sphæra insuper lignea imo hemisphæra à peccatoribus super viventibus remote torque-

tur in novem ligneos jambos seu digitales
 (I) quam potius fortunæ globunt seu ro-
 rant diceres. Et quicumque inimicorum eo-
 rundum, plures ex his prostraverit in ter-
 ram, quanto præconio quantive donis mu-
 neretur, hi scient, quorum interest hæc fei-
 re; Nam nullus eorum, qui viriliter dimica-
 verit, immunis abibit, non curando aspe-
 ctus torvos atque oppositos suorum sodalium
 conorquentium. Nam inde capiet, quo no-
 vos sibi comparare possit amicos; juxta illud
Tot amici, quod nimmi. Heu quam inique com-
 paratum est, ut hi qui minus habent, addunt
 ut plurimum aliquid divitioribus; sed hoc ibi
 fit ubi eo non rectè vivitur.

Exortis densis tenebris, præ festitudine ex-
 urgunt semivivi (K) & dant se requie; tunc
 confurget quoddam animal admirabile, ha-
 bens os de cornu & barbam carneam. (L)
 clamans super semi-vivos, surgite mortui, ve-
 nite ad judicium. Tunc consurgent semi vi-
 vi, accipientes pelles mortuorum (M) ver-
 tentes & revertentes, postea consumunt pa-
 trem suum, cujus locus factus est in pace.

Demum facta pace fit cantus celebris, &
 plurimi ex illis in synagoga reperiuntur, ubi
 spoliis & oneribus alleviantur, deponentes
 quæ apportaverant, eaque alienis custodi-
 bus committunt, ut & ipsi cantent simul
 cum illis, non lamentationes Hieremiæ, sed
 gaudeamus omnes, quoniam filius perditio-

nus inventus est, tanquam ovis, quæ perierat: fit gaudium miseris quorum luctus vertitur in gaudium. Sed domi ibi erit fletus & stridor dentium; non habentes, quod manducent, quoniam captivi(N) sui educti sunt in tenebras exteriores, & quis scit, quando revertentur Dies cum illa dies iræ, dies calamitatis & miseriæ, dies magna & amara valde Ingebunt, super se omnes tribus terræ, à qua nos liberet, qui sic vivit & regnat. Amen.

Concertatio muliebris.

Orta rixâ inter Mulieres, cum altera alteri objiceret mendacium, & convitia agitarent. Mentiris, inquit una, ut meretrix, ut fur, ut venefica. Huic altera; At tu, inquit, mentiris ut calendarii opifex qui toto anno, & singulis diebus mentitur. Putabat nullum mendacius hominum genus excogitari posse, cui adversariam conferret, quam Astrologos & tempestatem conjectores.

De Modestia civili lictoris.

Comes Zollerensis, cum in pago quodam vicino Tubingæ divertisset, & fortè illic præfectus Tubingensis negotia istius loci componeret: mox unâ prandere ceperunt; Erat fortè unus ex mensæ administris & pocillatoribus lictor oppidanus, homo pro popularium suorum more admodum civilis. Hic cum discum Comiti apponeret, & aliquâ imunditiâ sordidarum adverteret, celeriter ad se redutum

Atum prius femorali ad Nates absterxit, & deinde Comiti apposuit. Putabat enim hac ratione multò mundriorem jam factum esse discum, & Comitibus ore longe digniorem.

Cuisdam Iudaica mulieris facetum dictum.

Fui olim in oppidulo Hechinga nomine, quod est in ditione Comitum Zollerensium, illuc reperi unam Iudæam, quæ cum esset conspicua formâ, fuit & perfaceta, cui ego cum persuadere conatus essem fidem Christianam nihil ineptum respondebat. Tandem circumcissionem credidit tantum valere, quantum baptismum quæsitque à me, quanti nos Christiani baptismum faceremus? Respondebam, multi, & sine eo claudi portas regni cælorum ipsa verò subjunxit, At nos Iudaicæ mulieres parum tenemus de circumcissione. Quod cum causam inquisivissem, dixit Quoniam malleamus addi virorum nostrum virilibus portionem, quam adimi. Vnde cunctis astantibus maximum risum commovit.

De quodam Rustico.

Ego nosco rusticum, qui cum esset factus Prætor pagi sui, venit non longo post tempore ad balneum in Minsingense oppidulum. Cumque ibi invenisset quendam, quo cum olim equos pavisset, dixit inter cætera (cum ille gratulatus esset ei de Prætura adepta) quis æstimasset unquam, bone amice, dum eramus Hypponomi, quod ego indignus Prætor factus aliquando essem? Credens se tam grandi
in Ma-

in Magistratu collocatum, ut singulari etiam augurio & fortuna opus fuerit, quum tamen ultra novem rusticos non haberet sibi subditos.

De Studente lepidum dictum.

Ego habui ante aliquot annos conterraneum Schlecklingensem in studio nostro Tubingensi, qui cum aliquoties ad gradum Baccalaureatus (ut vocant) aspirasset, nec unquam obtinere potuerat, tandem spe omni ablata dixit: Non est necesse ut fiam Baccalaureus: nam & Christus habuit duodecim discipulos, & tamen nullus eorum fuit Baccalaureus.

De quodam Nobili.

Iacuit nuper mecum quidam nobilis Scholasticus, quem cum sæpe adhortatus essem, ut in honore tantæ festivitatis (erat enim natiuitas beate virginis) maturius surgeret, atque in fanum properaret. Quæsiuit ille (ignarus qualis dies esset) an festum circumcisionis beatæ Virginis celebraretur. Quod tantam præbuit omnibus audientibus ridendi materiam, ut poene in proverbium verteretur.

EXPLICATIO

hujus Prophetie.

- A. *Ossa mortuorum*) id est, tessera, cubus
Wurffel, dobbelstein.
- B. *Pesle infectus*) lusus, vulgo dictus *Tic-Tack*, in quo si una rotula tangatur, totus ludus amittitur.
- C. *Principes imo reges*) ludus aleatorius
essay, asey, regoy vulgo *Verkehren*, hic ludus quoniam admodum delectabilis est ingeniumque volatile requirit manatibus quoque allubescit.
- D. *Pecunia presentaria mulcabitur*) Recte, nam hic ludus non patitur dilationem debiti, cum sit molestissimus creditor.
- E. *Ex regibus consurgent quatuor*) Ludus chartarum, vulgo *tor* am nobis *Karnesfel Spiel.*
- F. *Reges quoque duo cum uxoribus*) Ludus turriculæ vulgo dictus *Schacht Spiel*, in quo etiam si appareant species humano non tamen homines, sed potius monina hominum sunt,
- G. *Magnates quatuor*) Ludus chartarum, vulgo Triumphus dictus *Trouff*

H. *Quan-*

H. Quantum illis alendis sufficit) Nam sicuti oculos habent & non vident, ita os & non comunt,

I. Iambos seu digitulos) Ludus globi dictus *Kegelen*.

K. Semivivi) id est, somnolenti.

L. Animal habens os de cornu) id est, Gallus gallinacei, *hahn*.

M. Pelles mortuorum) id est, libros orationum.

N. Captivi sunt nummi in bursis, id est, tenebris.

De Rustico.

Novi rusticum, qui piuguefacere cupiens porcum tantum illi in die cibum bis porrexit: & cum semper macra maneret, indignatus ille conquestus est vicino. A quo cum correptus esset, quod non bis, sed ter vel amplius deberet pastum porrigere. Respondit rusticus, ter vel amplius nullo modo: quoniam ego homo cum maximis laboribus, contentus sum bis comedere in die. Credens hominem laboriosum plus debere esse, quam porcum.

Fatui cujusdam facetum dictum.

Dicitur mihi de aliquo stupido homine & fatuo, qui cum funus maternum prosequeretur, cantabat alta voce. Quem cum pater castigaret, dixit Haud esse te sanum credo pater: cum precio conducas, Sacerdotes, qui canerent, ego vero gratis concinam.

F I N I S.

INDEX.

	Pag.
Q uam in mundo admiranda?	1
Quia est scholasticus?	Ibid.
Noctis commoda quam?	2
Mulier quam pudibunda?	3
Quibus sibi sapiens homo debet cavere?	ibid.
Cur odium vatiniannum inter Monachos & Canonicos?	ibid.
Femina formidolosa quam?	4
Homo cuius partis orationis est?	ibid.
Quotuplices sunt crepitus ventris?	5
Femina audax quam?	ibid.
Quid est Rusticus?	ibid.
Quosnam usus praestat charta?	6
Femina meticulosa quam?	ibid.
Quis sagittarius collimat ad pedes, & tangit nares?	ibid.
Bona Eunuchorum quam?	ibid.
Quatuor occidunt Hominem ante tempus.	7
Vinum à quibus in pretio habitum fuit?	ibid.
Cur asinis sese mutuo fricare licet?	ibid.
Quis usus raparum & brassicae capitatae?	ibid.
Quid est homo sine barbâ?	8
Mulier nauseabunda quam?	ibid.
Avarus cui similis?	ibid.
Crepitus ventris estne corporale quid?	ibid.
Ceci quibus rebus minime indigent?	9
Quid remedii pro odoratus amissione?	ibid.

I N D E X.

<i>Papirus, unde denominationem habet?</i>	<i>ibid.</i>
<i>Quibus in locis publice licet locus exhausti- re?</i>	<i>ibid.</i>
<i>Coitus quid efficit?</i>	<i>ibid.</i>
<i>Crepitus ventris est ne spiritualis?</i>	<i>ibid.</i>
<i>Famina superba quanam?</i>	10
<i>Phlegmaticis & Pulmoniis quomodo succur- rendum?</i>	<i>ibid.</i>
<i>Quodnam est presentissimū remedium colice</i>	11
<i>Quid est honor?</i>	<i>ibid.</i>
<i>Mulier Hugonata & Papistica quanam?</i>	<i>ibid.</i>
<i>Volatus avis paradisi quam vim habet?</i>	<i>ibid.</i>
<i>Quenam sibi honorifice cedunt?</i>	<i>ibid.</i>
<i>Quid est crepitus?</i>	<i>ibid.</i>
<i>Aere alieno oberato quid jucundissimum?</i>	12
<i>Mendici quam varia nanciscuntur nomina?</i>	<i>ibid.</i>
<i>Quid est famina?</i>	<i>ibid.</i>
<i>Quare rex rhombuli, trifolii, cordis & ligonis semper sunt pauperes?</i>	13
<i>Quibus caput facile tumidum fit?</i>	<i>ibid.</i>
<i>Quid est Melancholicus?</i>	<i>ibid.</i>
<i>Famina spiritualis quanam est?</i>	<i>ibid.</i>
<i>Crepitus ventris est ne bonus?</i>	<i>ibid.</i>
<i>Filii prodigi quinam?</i>	15
<i>Quomodo efferres uno vocabulo latino quin- que animalia eaque pilosa?</i>	<i>ibid.</i>
<i>Mulier debilis quanam est?</i>	<i>ibid.</i>
<i>Quenam est differentia inter pediculum for- maliter</i>	

I N D E X.

<i>maliter sic dictum, & pediculus planum?</i>	
<i>ibid.</i>	
<i>Rapa quomodo prosunt?</i>	16
<i>Quis est Author ventorum?</i>	<i>ibid.</i>
<i>Bona domestica quanam est?</i>	<i>ibid.</i>
<i>Quid sunt Bohemi?</i>	<i>ibid.</i>
<i>Quinam sunt excommunicati?</i>	<i>ibid.</i>
<i>Quam quisque novit artem, in hac se exer-</i> <i>ceat.</i>	17
<i>Recita laudes Podicis.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Famina curiosa quanam?</i>	18
<i>Qui maxime omnium lucrantur?</i>	<i>ibid.</i>
<i>Brassicis capitatis quinam delectantur?</i>	<i>ibid.</i>
<i>Famina gulosa quanam est?</i>	19
<i>Quis nasus est optimus?</i>	<i>ibid.</i>
<i>Quanam est differentia inter sapientem &</i> <i>stultum?</i>	20
<i>Famina frigida quanam est?</i>	<i>ibid.</i>
<i>Cur data est barba viris?</i>	<i>ibid.</i>
<i>An viri cornigeri sint infames?</i>	21
<i>Epitaphium cujusdam studiosi</i>	<i>ibid.</i>
<i>Quid est Barba?</i>	22
<i>Quinam sunt omnium maxime gulosi?</i>	<i>ibid.</i>
<i>Quæ est differentio inter barbã & crinẽ?</i>	<i>ibid.</i>
<i>Narra lepidam Thraſonis irriſionem?</i>	<i>ibid.</i>
<i>Famina diligens quanam est?</i>	23
<i>Quomodo pronunciabis uno verbo, radices ef-</i> <i>culentas, carnem & pisces?</i>	<i>ibid.</i>
<i>An pecunie obediunt omnia?</i>	<i>ibid.</i>
<i>Quanam sunt privilegia scabioſorum.</i>	<i>ibid.</i>

I N D E X.

<i>Cur crepitus est generis masculini cum perti- neat potius ad feminas, & mentula ge- neris feminini, cum pertineat ad mascu- los?</i>	24
<i>Quanam est supellex mobilis maxime necessa- ria de nocte?</i>	ibid.
<i>Mulier liberalis quanam?</i>	25
<i>Estne mendiculus praferendus diviti?</i>	ibid
<i>Qualis futurus est Antichristus?</i>	27
<i>Mulieres cur potius nubunt Iurisperito, quam Medicis & Theologis?</i>	ibid.
<i>Meretrix quid & unde?</i>	ibid.
<i>Mendacia adferuntur quid utilitatis?</i>	28
<i>Charitativa quanam est.</i>	29
<i>Quodnam est maxime necessarium & specula- tivum in domo?</i>	30
<i>Cur Helvetii in braccis suis gerunt vagi- nas, &c.</i>	31
<i>Recita verba ridiculi cujusdã Oratoris.</i>	ibid.
<i>Quibus non licet curare cuticulam?</i>	32
<i>Quare fame non sunt caudata?</i>	ibid.
<i>Porci in quibus homines superant?</i>	ibid.
<i>Quinam sunt infortunati?</i>	ibid.
<i>Quanam non saturantur?</i>	ibid.
<i>Quid est Hypocrita?</i>	33
<i>Quinam sunt ejusdem farina homines?</i>	ibid.

INDEX

Problematum Ludicrorum.

Q Venam sunt raro contingentia & fere contra natura cursum?	Pag. 33
Quis vulgo dicitur Calcearius Dei?	ibid.
Quis praefertur Nobilibus sine servis inceden- tibus.	34
Cur mendici numerosam habent prolem.	ibid.
Ridicula cujusdam aegroti responsio.	ibid.
Iocus nauta in ebrium.	ibid.
De nasuto Adolescente.	35
Quinam sunt omnium latissimi.	ibid.
Quisnam Cauponem egregie decepit.	ibid.
Quinam sunt omnium liberrimi.	ibid.
Quanam utilitates nasi.	ibid.
Quae res periculo non vocat.	36
Quem universus mundus vocat nepotem.	ibid.
Mirae descriptio hominis Pigmaei.	ibid.
Familia omnium inusitissima & tristissima qua predicatur.	38
Recita latitiae gradus.	ibid.
Quinam sunt insignes fatui.	ibid.
Quomodo quidam vicinum suum ad prandium invitavit?	ibid.
Quinam sunt omnium probissimi?	ibid.
Cur pulices plus Mulieres quam viros in fes- tent.	ibid.
Recita cujusdam ridiculum testimonium.	39

I N D E X

<i>De Paulo Wust.</i>	ibid.
<i>De Nobili amplexatore.</i>	ibid.
<i>Fatui cur mulieribus grati.</i>	ibid.
<i>Amor quare api comparatur.</i>	40
<i>Obsequium Amicos, veritas odiū parit.</i>	ibid.
<i>Facetum rustica puella dictum.</i>	ibid.
<i>Quinam nasi pretiosissimi.</i>	ibid.
<i>Scientiēna suntne inutiles.</i>	41
<i>Recita testamentum porci.</i>	ibid.
<i>Practica vera.</i>	42
<i>De dominis hujus anni.</i>	42
<i>De anni qualitate.</i>	ibid.
<i>De morbis hujus anni.</i>	43
<i>De frugibus.</i>	44
<i>De communi plebe.</i>	ibid.
<i>De mulieribus & virginibus.</i>	45
<i>De cantatoribus, amatoribus, &c.</i>	ibid.
<i>De populi seditionibus.</i>	46
<i>De quorundam hominum penuria.</i>	ibid.
<i>De vino & cerevisia.</i>	ibid.
<i>De mulierum infirmitate.</i>	47
<i>De rebus quibusdam nocivis.</i>	ibid.
<i>De ventis.</i>	ibid.
<i>De quibusdam futuris effectibus hujus anni.</i>	ibid.
<i>Brevissima concio cujusdam Parochi.</i>	48
<i>Quare in piscibus ova rotunda sunt involatilibi oblonga.</i>	ibid.
<i>Principum quanam prerogativa?</i>	49
	In

PROBLEM. LUDICROR.

In Germania cur tanta copia mendicorum vagatur? ibid.

Recita ridiculum cuiusdā Parochi factū. ibid.

De unoculo. ibid.

Versus Leoninus de Amore. 30

Cur in Mundo monstra monstrosiora inveniuntur Theologus ebrius, Iurisperitus injustus, & Medicus valetudinarius. ibid.

Puella interrogata utrum vellet in anserem mutari an in gallinam, quid dixit. ibid.

Quanam est differentia inter fures privatos & publicos? ibid.

Pulchra Etymologia nominis Philippi. ibid.

Recita historiam ridiculam cuiusdam Itali morituri. 31

Quanam est interpretatio harum literarum S. P. Q. R. ibid.

Quare fatui flent splendente sole, & ridere quando pluit? 32

Iocus Ciceronis. ibid.

Milites cui sunt similes? ibid.

Synonima quanam sunt? 33

Pueri cuiusdam lepidum dictum. ibid.

Quot sunt genera stultorum. ibid.

Narra lepidā historiā de duobus sacrificulis. ibid.

De impari conjugio. 34

Insulsum dictum rustici cuiusdam. ibid.

In medicum qui se pro Medico gesserat. ibid.

Utrū qui consuevit multos cibos accipere, plus

INDEX

<i>sustineat jejunium, quā solitus parū comedere?</i>	ibid.
<i>Locus Ciceronis in Vannium.</i>	55
<i>Quare avidius vorantes citius satiantur?</i>	ib.
<i>De tribus studiosis Theologia historia lepida.</i>	ib.
<i>Raphani marini vires.</i>	ibid.
<i>An senes possint rejuvenescere?</i>	56
<i>Lepidum dictum Augusti Caesaris.</i>	57
<i>Vivere nostrum quid.</i>	ibid.
<i>Locus Ciceronis.</i>	ibid.
<i>Nigredo Aethiopum unde?</i>	ibid.
<i>Incunda historia de Rege Francie.</i>	58
<i>Crepitus ventris excusatus.</i>	ibid.
<i>De puella Straubingensi.</i>	59
<i>Diogenis Cynici locus.</i>	60
<i>Cur stornutantes saluantur.</i>	ibid.
<i>Senes cur suspitiosi.</i>	61
<i>Cibus rusticorum qualis?</i>	ibid.
<i>Ibrietas varia.</i>	ibid.
<i>Homo qua in re maxime indiget.</i>	ibid.
<i>Quando lupo fuit mansuetus?</i>	62
<i>Quinam sunt stulto stultiores?</i>	ibid.
<i>Anhelitus felium veneficium.</i>	63
<i>Cum mulieribus infœcundis quid agendū.</i>	ib.
<i>Prescribe mihi aureum dogma.</i>	64
<i>Ubi visuntur quam plurimi cornuti.</i>	ibid.
<i>Scitum Demadis dictum.</i>	66
<i>Estne ducenda Antica.</i>	ibid.
<i>Cur canes sublato altero pede posteriori min- gunt?</i>	

PROB. LUDICR.

gunt ?	68
Historia jucunda de quodam Italo.	69
An alterius uxoris custodienda absente marito causa, nos solum de die, sed etiam de no- cte adesse cogitur.	ibid.
Locus de quodam Helvetio.	70
Historia de Rege Philippo.	ibid.
Queritur, an quis cum sponsa nondum ad ma- rito deducta hanreitatem committere dica- tur?	71
Locus Diogenis in Aristhenem.	ibid.
Pœna hanreitatis quenam.	72
Mulieres & virgines qui illibatas conservare velint, quid faciendum.	ibid.
De Puella quadam.	73
Factum cujusdam Francigenæ.	ibid.
De eo qui uxorem in flumine peremptam qua- rebat.	ibid.
Medicina ad tollendos fatores anhelitus pro- venientes à cibis quibusdam.	79
Quinam sunt nimium audaces ?	ibid.
Vir bonus à quibus libris uxore arcere debet.	ib.
Cur posteriora hominis tam turpes habent fœ- tores.	80
Cujusdam terribile factum.	ibid.
De quodam suspensio qui sibi ante mortem tu- mulum construxerat.	81
An possit uxorem repudiare Maritus, si forsam amatorem cum ea ludentem invenit.	ibid.

INDEX.

<i>Quenam optime viros fallunt.</i>	82
<i>De eo qui multus tunas emerat.</i>	83
<i>De quodam Helluone.</i>	ibid.
<i>Ebrii cuiusdam dictum jocosum.</i>	ibid.
<i>De caupone & viatore.</i>	ibid.
<i>Hanreium faciens quo nomine est indigitandum.</i>	84.
<i>Scorta cur alicubi per convitium pulmones appellantur.</i>	85
<i>Vxores hanreizantes quomodo debent appellari.</i>	ibid.
<i>Hanreitas quid est.</i>	86
<i>Cur feminae amant brassicas.</i>	87
<i>An non omnis mutatio bona.</i>	ibid.
<i>Quid est vetula.</i>	88
<i>Quid est Pedagogus.</i>	ibid.
<i>Quid est Advocatus.</i>	ibid.
<i>De quodam Advocato.</i>	89
<i>Musca culinaria quanam.</i>	ibid.
<i>Historia jucunda de quodam sacerdote.</i>	ibid.
<i>Pueri quomodo sapientes efficiendi.</i>	90
<i>Suppellex Pedagogi quanam.</i>	ibid.
<i>Virgines cur libenter nubunt Iurisperitis.</i>	ibid.
<i>Quonam in loco plaris venditur aqua.</i>	ibid.
<i>Cerevisia unde dicitur.</i>	ibid.
<i>De Potatione.</i>	91
<i>De scorto.</i>	ibid.
<i>Dies macilenti quanam.</i>	ibid.
<i>Hymnus in quo omnes nota musica comprehenduntur.</i>	ibid.
	Ignia-

PROB. LUDICR.

82	<i>Igniaria & sulphurata quibus odio sunt.</i>	
83	<i>ibid.</i>	
ibid.	<i>Hercules in quo peccavit.</i>	92
ibid.	<i>Historia jucunda de Parocho.</i>	<i>ibid.</i>
ibid.	<i>De quibusdam simplicibus Rusticis.</i>	<i>ibid.</i>
ibid.	<i>De Nobili & Monacho.</i>	93
ibid.	<i>Christiani & Iudæi disputatio.</i>	94
ibid.	<i>De Martino.</i>	<i>ibid.</i>
ibid.	<i>Secreta quinam aperiunt.</i>	<i>ibid.</i>
ibid.	<i>Epitaphium insigne.</i>	95
ibid.	<i>Incerti Autoris.</i>	<i>ibid.</i>
ibid.	<i>Quare multi ad magnos honores mundanos per-</i>	
ibid.	<i>veniunt.</i>	<i>ibid.</i>
ibid.	<i>De quodam consule Vlmensi.</i>	96
ibid.	<i>Possuntne Mulieres peregrinari illesa pudicitia</i>	
ibid.	<i>ibid.</i>	
ibid.	<i>Carmina in quibus omnes primæ literæ incipiunt</i>	
ibid.	<i>ab F.</i>	97
ibid.	<i>Carmen jucundum.</i>	<i>ibid.</i>
ibid.	<i>De Anum per crepitum animam exhalante.</i>	
ibid.	<i>ibid.</i>	
ibid.	<i>Comparatio mulieris & canis.</i>	<i>ibid.</i>
ibid.	<i>De rixosa Muliere.</i>	<i>ibid.</i>

THESES

<i>De Hasione & hasibili qualitate.</i>	99
<i>Disputationis de Hasibilitate cursus secundus</i>	
108.	

Flora

I N D E X

<i>Floia cortum versicale.</i>	118
<i>Disputatio Physiologistica de Iure & natura Pen- narium.</i>	127
<i>Disputatio de Cornelio & ejusdem Natura.</i>	152
<i>Themata Medica de Beanorum, Archibeavorum Beanulorum & Cornutorum quorumcunque, af- fectibus & curatione.</i>	168
<i>Theses inaugurales.</i>	191

TRACTATUS PRIMUS.

<i>De Virginibus.</i>	192
<i>Quæst. I. Quid sit Virgo?</i>	ibid.
<i>Quæst. II. Quid sit officium virginis?</i>	193
<i>Quæst. III. Virgo cujus sit generis.</i>	195
<i>Quæst. IV. Virginem amabat, quis pes.</i>	196
<i>Quæst. V. Virgo in quo prædicamento ponatur.</i>	ibid.
<i>Quæst. VI. Num virgo distinguatur à studioso.</i>	197.
<i>Quæst. VII. Quæ puella sit maxime amabilis; num rubicunda, an pallida?</i>	199.
<i>Quæst. VIII. Vtrum uno nixu perdatur virgini- tas.</i>	201

TRACTATUS SECUNDUS.

<i>De Studiosis.</i>	203
<i>Quæst. I. Quid sit studiosus?</i>	ibid.
<i>Quæst. II. Opusne sit Studiosis.</i>	204
<i>Quæst. III. In quo prædicamento ponantur stu- diosi.</i>	205
<i>Quæst. IV. Quare studioso licet ferre gladium?</i>	206.

Quæst.

PROBL. LUDICR.

Quæst. V. Cur Studiosorum cohors majorem gratiam apud puellas invenit, quam Ribaldorum, Corydonum & Menalcarum. 207

Quæst. VI. An sit opus deponere studiosam. 210

Quæst. VII. Virum abrogari conversatio inter studiosos & puellas possit de Iure, nec ne. 212

Quæst. VIII. Quæ summa quisvis finis studiis & studiose. 214

Quæst. IX. Licetne studiosum incarceratione. 215

Quæst. X. Beanusne in depositum agere potest. 216.

TRACTATUS TERTIUS.

De Hospitiis. 217

Quæst. I. Quid sit Hospitium. ibid.

Quæst. II. An Iure Hospitii uti liceat studioso. 219.

Quæst. III. Cur rara inter hospites & uxores presentibus studiosis est concordia? 220

Quæst. IV. Si Hospita riserit cum studioso, culpabiturne. 222

Quæst. V. Detrahatne authoritati studiosi, si hospitis prolem juniorem scilicet, ulnis in hospitio gestet & deosculetur. 223

Quæst. VI. Quod si hospes nimis importunus sit, licetne verbera admiscere. 224

Quæst. VII. Segregabitne hospes merito filias à studiosis. 225

TRACTATUS QUARTUS.

De Potatione. 226

Quæst. I. Quid sit Potatio. ibid.

Quæst.

I N D E X.

Quæst. II. *Vtrum ultra Raufferam (ut vocant)
bibere liceat.* 227

Quæst. III. *An liceat in potatione adhibere al-
veolam aleæ cum tesseriis & orbiculis?* 228

TRACTATUS QUINTUS.

De Mœcanate. 232

Quæst. unica. *Quid sit Mœcanas.* ibid.

TRACTATUS SEXTUS.

De Opificibus. 233

Quæst. I. *Quid sit opifex.* ibid.

Quæst. II. *Quodnam sit sordidissimum opifi-
cim.* 234

TRACTATUS SEPTIMUS.

De Medicis & Medicina. 235

Quæst. I. *Quid sit Medicus.* ibid.

Quæst. II. *Quare hæc disputatio in antepenulti-
mo loco posita, cum nobilissima sit.* 236

Quæst. III. *Vtrum Medicus Iuvenis salvâ con-
scientiâ puellam denudatam videre possit.* 237

Quæst. IV. *Quid sit Medicina culinaria.* 239

Quæst. V. *De Diæta. Qua ratione quis vitam
quam longissimè prorogare potest.* 241

Prophetia Mirabilis. 244

Concertatio muliebris. 248.

De Modestia civili lictoris. ibid.

Cusdam Iudaicæ mulieris facetum dictum. 249

De quodam Rustico. ibid.

De Studente lepidum dictum. 250

Expiicatio hujus Prophetiæ. 251

F I N I S.

1)

7

ul-

8

2

1.

3

l.

l.

4

5

l.

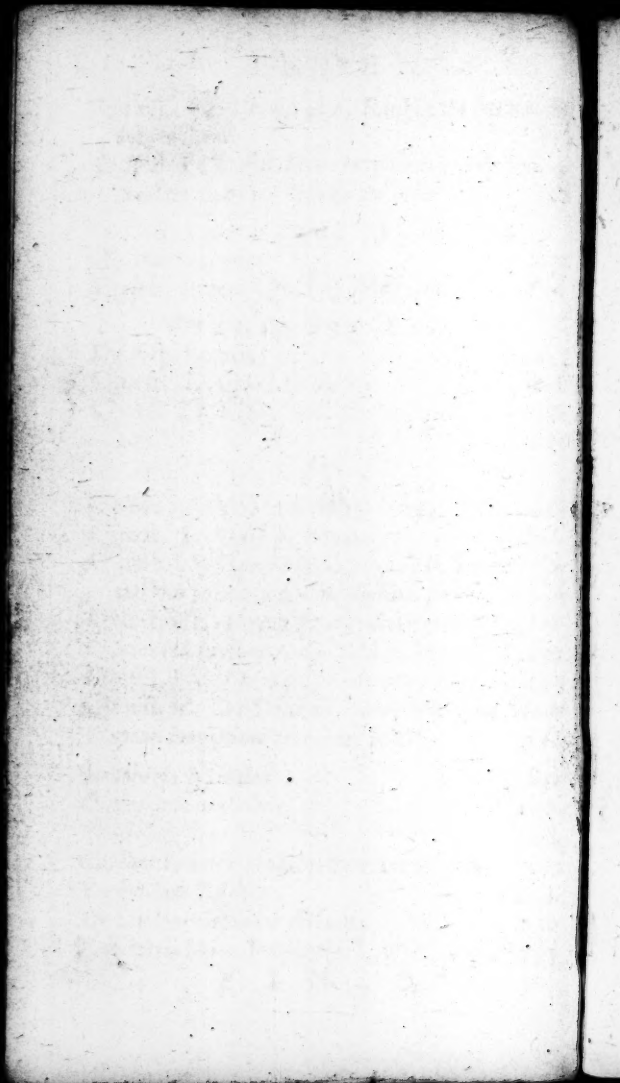
5

l.

7

9

3

②
STUDENTES
Sive
COMOEDIA

De vitâ
Studioforum
Autore
IGNOTO PEERDEKLONTIO

Christoph Cornel

Alentopholi.
In Edibus Iberiorici Nobiliss
clo lo CXLVII

AD LECTOREM

Quod personati calcant pro-
scenia Patres,
Et cupiunt ficta nomina voce
tegi.

Nolumus ultrici vindictam su-
mere Musa;

Prodere dum sæcli crimina, cri-
men habet.

Vindictaque libertas calamis jam
scribere nescit:

Ipsaque non aliter fabula debet
agi.

3

P R O L O G V S.

I Ngens mei tenet vos admiratio
Hic quotquot adestis, spectatores op-
timi.

Tantum laborem sponte quod suscepe-
rim.

Multi me cupidum laudis, multi audacu-
lum

Vocabunt, operam subsannantes pluri-
mum

Auresque in altum cervino more arri-
gent,

Si quid possent vitiosum deprehendere.

Nam sæpe parvum erratum obfuscet op-
tima,

Vitiaque plus quam virtutes sunt obvia.

Sed hi me nil movent, nec hujus fecerim:

Quia omni omnibus placere non est res
levis,

Quod nemo præstabit, nec unquam præ-
stitit.

Verum tamen mihi firmiter persuadeo

Amari me à multis, quibus paucissimis

Exponam, cur agressus sim provinciam.

Scribendi, diligenter animum advortite.

Præfa-

PROLOGVS.

Præfabor id primum, vagum fuisse me
Aliquam diu per orbem, & admovisse
clam

Aures cubiculis omnium mortalium.

Scientia hac ego cum prodirem in publi-
cum

Quotidie, valui ejus rei specimen dare,

Sine tamen alicujus famæ dispendio:

Nam servare incruentum decrevi sty-
lum.

Videbam meretricibus operam Opyce-
phalos

Dantes & nihilominus tamen se pro piis

Obtrudere imperitæ plebi, publicis

Apuđ illam concionibus. videbam item

Isgeestos garrulitate sua cunctis graves.

Et quamvis patriæ non excedam limites,

Scelestos si enim erarem deficeret dies.

Patria autem (ut de me quiddicam) Dir-
tillia est.

Felix fluminibus & lacubus ut & mari.

Ea est quæ rejecta in borealem polum,

Aquisque suis quasi ab orbe abscissa, ma-
xima

Exercet

PROLOGVS.

Exercet cum orbe classibus commertia :
Et si orbem haud recipit , saltem orbis
compendium est.

In hac frequentia educatus , libere
Diu vixi & mihi : donec consortiis
Tandem hominum me nimis imprudent-
ter miscui.

Nec acerbitas fati mei in eo constitit,
Puer pœne exilium passus sum , & inno-
cens.

Revera , in non meliora tempora incidi,
Quam Marius cum proscriberetur aut
Cato.

Fugiendum per nives fuit. non addo quid.
Tot devoratis miseriis tranquillior
Dies affulsit. inde mutati fidem
Vix ipse cæpi status , & liberius dedi.
Operam Musis. sic transacta est vita ha-
ctenus.

Hæc volui : ut , quisquis hic vitam suam
legit,

Meam haud ignoret , sed ad rem, ne pro-
lixior

Sim. cum viderem tot mores, totque sce-
lera,
Depinxi

PROLOGVS.

Depinxi in exigua tabula, ut ipse horream
Ad ejus aspectum, & eum consortium
Seducit improbum alterum teterrimæ
Pestes juvenum ludi, venusque, & otium
Avellit à Tritoniæ sacrariis
Sic igitur exhibebit hæc comædia
Rixantes, pædicones, gravidas & senes,
Vomentes, ebrios, lurcones, hospites,
Cinædos, tenebriones, mulierarios,
Quapropter adeste animis & cum silentio
Attendite, ut æqui sitis posthas judices.
Nunc argumentum dicetur comædiæ.

IN-

INTERLOCUTORES.

Philargyrus	} senes	Euprositus pater	} puella
Eubulus		Eleutheria mater	
Philostorgus			
Philomates	} filius	Philargyri	{
Acolastus		Eubuli	
Isgeestus		Philostorgi	
Colax	} Studiosi	Prædentes, præceptor	{
Myspolus		Phrontistes, famulus	
Philostasius		Danista, hospes	
Mysopolus		Deleasthisa, puella	
		VValones	

INTERLOCUTORS

1. The first interlocutor is the
person who initiates the conversation.
2. The second interlocutor is the
person who responds to the first.
3. The third interlocutor is the
person who responds to the second.
4. The fourth interlocutor is the
person who responds to the third.
5. The fifth interlocutor is the
person who responds to the fourth.
6. The sixth interlocutor is the
person who responds to the fifth.
7. The seventh interlocutor is the
person who responds to the sixth.
8. The eighth interlocutor is the
person who responds to the seventh.
9. The ninth interlocutor is the
person who responds to the eighth.
10. The tenth interlocutor is the
person who responds to the ninth.

9
SENATVS

ET

CONSVLTATIO

*Sacerdotum quorundam super Man-
dato præsulis facto, ut concubi-
nas habitas abigant & post-
hac nullas alant.*

AD LECTOREM

*Si placet obductas in vultu expende-
rerugas*

Et lepidis potius te recreare socis

*Hæc lege sacrificos cernes e pectore
toros*

*Castaque quam fuerit, gens sacra
menti diu*

11

*senatus & Consultatio Sacerdotum
quorundam super Mandato præ-
sulis factò, ut concubinas habi-
tas abigant & post hac nul-
las abant.*

CLerus & præbyteri nuper consedere
Tristes in capitulo simul & dixere
Nostras vult ancillulas præsul remove
Quid debemus super hoc ergo respondere.

Questio proposita rite ventilatur,

Decanus in collegio primus sic præfatur.

Eratres, nobis omnibus Pontifex minatur.

Postque minas metuo ne pœna sequatur

Cum igitur propter famulas sumus aggravati

Videamus providi, quo simus parati

Ad mandatum præsulis nostri aut legati,

Respondere fortiter, vel sumus damnati.

Incipit capituli Doctor & prælatus.

In iure Canonico bene vir fundatus.

Gravis hic est Domini quæstionis status

Remove famulas vetus est tractatus

Non humana dirimit lex & prælatura

Quod Inter se fragies copulat naturæ

Vitæ nostræ regula nimium est dura.

Sola vita Angelica potest esse pura

Hinc est gradu senior tremulus sic fatus

Ego credo Domini quod sum fasciatus.

**Quod si meam famulam tollere vult praelatus
Continere valeo, nec ero iratus**

Hoc cantor arripiens sonat cum clamore

Quod non est supponere vestro in valore

Vultis ergo Iuvenes privare hoc vigore

Confusus est senior magno cum rubore.

Ergo sic sententiam cepit emendare

Nolo Cantor famulas clerum abjurare

Modicum ob Laicos placet occultare

Vt possimus præsulis Iussis obviare.

Ait Cellarius potest hoc transire

Me regit una bestia sinerem salire

Sed non vult Monocula meretrix abire

Cum seniore alias cuperem cambire.

Tunc in Consistorio omnes corrivere.

Et noster cellarius non est stultus vere

Quid procute pessima, quam nequit implere

Senioris lepidam cogitat habere.

Iucrepat Scholaisticus pulchras remove.

Non est ridiculum dico vobis vere.

Si vult noster Dominus, potest prohibere.

Sed ego per animam nolo Continere.

Hinc structuarius longa cum structura.

Homo inquit fragilis ut est creatura

Nequit absque fœmina esse atque cura

Scio mihi minime fallit hæc scriptura.

Ultimus Canonicus sic argumentatur.

Vir ad impossibile nullus obligatur.

Clero pudicitia scitis quod non datur.

Remane famulas ergo concludatur.

Venit ad præsbyteros ordo circularis.

Præbiter.

Primus in urbe fuit. olim curialis.
Atque in jure Canonum tritus & volatilis.
Hujus allegatio ergo erat talis.

Credo quod hanc domini nostis clementinam.
Omnis debet clericus habere concubinam
Hoc dixit qui coronam gestat auro trinam
Hanc retinere clerum dedit disciplinam,

Surgens unus Presbyter turba de rotali
Quem tangebat species generalis mali.
Vnam dixit teneo amore legali.
Quam nolo remittete pro lege tali.

Loquitur vicarius ordine secundus:
Qui natura minime vir fuit facundus
Sermo meus erit brevis & rotundus
Non ego possum vivere sine coguamundus.

Tertius hic rettulit loquens ad conventum:
Ego quondam habui concubinas Centum.
En nunc unam teneo carnis complementum.
Quam nolo dimittere Auri ab talentum.

Quartus ait præsbyter animo irato.
Vah quid est loquendum de nostro prælato.
Vult quod meam deferam pro suo mandato.
Egenunque deferam etiam prædeo beato.

Inde quintus ordine respondebat ita
Ista nota frivola sunt jam satis trita
Per reginam gloriæ, quæ est cælo sita.
Meam nunquam deferam inpræsente vita.

Sextus hinc vicarius loquendo sic è fatus.
Quid de meâ facere cogua vult prælatus.
Quod si cum concubina fuero damnatus.
Ego tantum proprios poetabo reatus.

Septimus sacrificus nequibat facere.
Non opus est, dicens, hoc nobis timere
Qui nos ab uxoribus jubet abstinere
Debet in redditibus plura providere.

Octavi præbiteri vox est sic formata
Eia mea sæmina fuit decorata
Ut retroesus habeat membra deaurata.
Et à me sic tanto magis est amata

Nonus ait veterem non dimitto amorem
Dedit mihi calidum natura Cruorem
Oportet ergo vivere carnis per laborem
Nolo propter animam linquere uxorem

Decimus huic Senior locutus modesti
Quod ante se sumpserat in corde moleste
Si fateri debeo rerum manifesti
Nullus potest vivere clericus honesti
Adhæc est undecimus præbiter erectus
Artibus rethoricis plenus & perfectus
Nunquam sine socia erit meus lectus
Donec me decrepitum fecerit senectus.

Clamat duodecimus magno cum clamore
Non me terret pontifex minis & pavore
Sed ego nummos præbeam pro dei amore.
Ut in pace maneam chara cum uxore.

Protulit tredecimus cognas repentinas
Nolumus remittere propter breves minas
Fideles in omnibus nobis concubinas
Quæ mane suo pectore pulsant matutinas

Inde quartus decimus unus capellanus
Disputando irritas protendebat manus.
Actus è in utilis frivolus & vanus

Qui non amat famulam non è mente sanus
Dixit quintus Decimus quando bibi vina
Et me somnus recipit hora vespertina
Tunc ut mecum dormiat volo concubina
Ne mihi deficiat carnis medicina,

Doctus decimus Septimus in Philosophia
Omne habet , dixit quare suum quia
Si mihi una famula tollitur de vita.
Extra volo alere pulchra scorta tria

Septimus è decimus pauper commendista
Pectore de toto prorsus dixit ista
Ego non sum domini dives aut sophista
Nam non possum alere famulam è cista.

Decimus octavus ventre valde crassus
Omnibus in medio dixit verum fassus
Certe meus socius fuit diu lassus.
Propter pudicitiam non sum multa passus.

Nonus ait decimus , dicam sic sub rosa
Totus hic ad literam , textus è cum glossa
Iussa nostri præsulis hæc religiosa
Non erit uxoribus civium damnosa.

Addidit alterius , satis memor horum
Si vitare vult præsul specialem thorum
Totum cernet postea mox adulterorum.
Ne quid dicam gravius , plenum esse chorum.

Hinc est vox trigesimi præce terminata.
sancta virgo maria nostra advocata
Iuva nos ne lex profulis sit diurata,
Est tibi devotio famulorum grata

Sic concludit Monachus tandem prædicator
Quis scit an hoc jubeat hominum Creator.

Vt sacerdos desinit proles esse sator
Et humani generis per hoc conservator.

Lacharias habuit prolem & uxorem
Quæ Iohannem genuit filium maiorem
Baptizantem fortius mundi redemptorem
Non credo pereat propter istum morem.

David rex sanctissimus frigidus senecta
Lusit cum iuvenula quæ fuit electa
Quæ res in propheta non fuit suspecta
Nobis peccatoribus potest esse recta.

Dedit enim Dominus maledictionem
Viro qui non fecerit generationem.

Ergo cunctis consulo per hanc rationem

Generent ut habeant benedictionem

Canis semel rapiens carnem ad macellum

A furco non abstinet, nequamet cultellum

Sic nocturnum clericus furus ad duellum

Nunquæ timet præsulis minas nec flagellum.

Coram toto curia papa declaravit.

Sacerdotem qui hic & hoc declinavit,

Omniem qui non generat excommunicavit

Ex sorore filium ipse procreavit.

Quod papa concessit quis doteſt vitare.

Cuncta potest ſolvere ſolus & ligare

Laborare ruſticos, milites pugnare.

Iuſſit & procipue clericos amare.

Habeatis Clerici duas concubinas

Monachi proſbyteri, totidem vel trinas

Decani Canonici quatuor vel quinas

Et tandem Implebitis ſic leges divinas.

F I N I S.

Philargyrus quamvis divitiis affluens
Aegre persuasus à vicinis proximis
Philomathem filium cum ipsorum filiis
Ad studia misit liberalium artium,
Qui manibus & pedibus dans operam literis
Ad summa doctrinæ peruenit culmina.
Sed Acolastus & Isgeestus pravis consortiis
Dum sese adjungunt, corrumpuntur funditus
Per Colacem, per Philostasium & per Myspolū.
Isgeestus ludo, crebris potationibus,
Profundit immensam statim pecuniam,
Conflavit æs alienum, fecit nomina.
Acolastus deleasthisam Euprofiti filiam
Deperit, absente patre vitians virginem,
Promittit se ducturum in uxorem domum,
Ex quo gravidam factam cum mater filiam
Cognovit, rem suo marito detegit.
Qui contumeliam hanc ferens ægerrime
Acolastum cogit ut vitiatam filiam
Ducat fidemque servet, sancte quam dedit,
Eubulus autem tota re per literas
Comperta, mox illuc iter ad gnatum facit,
Pessundat filium, reluctatur, negans
Hunc jure cogi posse ut ducat virginem.
Ille instat, proscindunt se multis scommatis.
Tandem à Philostorgo persuasus, filio
Dat hanc in uxorem, celebrantur nuptiæ.
Isgeestus vero dolo patrem circumvenit,
Emungit argento, se febre dictitans
Laborasse, & Danistæ dat pecuniam.

STUDENTES
ACTVS I. SCENA I.
PHILARGYRUS, EUBULUS,
PHILOSTORGUS.

Trimetri.

Dies & noctes stimulus hic me plurimum
Vrget, nec somnum oculis nocte hac vidi,
Adeo me sollicitat gnatus, dum vult sibi
Sumptus dari, ut ingenuis vacaret artibus,
Et ut varios hominum mores cognoscerem
Sed nimis ingentem poscit vim pecuniæ,
Quam vix labore permagno & sudoribus
Immensis potui corradere, consumeret,
Et perderet, nunc ut sunt adolescentuli,
Amori indulgent plærique meretricio,
Sudores incassum profundunt patrios
Potando ad multam noctem, ludo, & cæteris
Rebus, quæ prorsus animum suspendunt meum.
Nam pauci consequuntur nunc scientiam,
E millibus multis vix ut centesimus
Optatam studiorum possit metam consequi.
Sed Eubulum & Philostorgum video procul
Aduenientes, adibo & amice colloquar.
Salvete plurimum. E V B. immortales gratias
Habemus. Sed quid adeo es tristis? aut quid est
Animum male quod habet tuum? contracta frons
Etenim signum est mœroris. Enarra quid est?
PHI. Nostin, gnatum meum Philomathem maxumum
Natu? E V B. Bene equidem. Sed quid is peccavit, aut
Quid commisit? PHI. Nihil, causam mox audies.
Is ab

19

C O M O E D I A.

Is ab incunte ætate flagrans quam maximo
 Studiorum amore, ingenuis semper artibus
 Incubuit, ut inde divelli nullo modo
 Posset, quod in primis quidem placuit mihi.
 Omnes me mirifice efferebant laudibus;
 Quod gnatum haberem tam diversis dotibus
 Animæ exornatum, qui non cæteri ut solent,
 Illecebris deditus blandis libidinum,
 Obnixæ sed qui studiis operam poneret,
 Voluptatem spernens, fugiens consortia
 Mala, quæ corrumpunt mores castos & bonos.
 Quam mihi placebã, quam mihi adulabar miser,
 Vno ore omnes beatum quod me prædicant.
 Nunc miser, exanimis, vix vitalem spiritum
 Duco, adeo me exanimavit & perterrit.
 PHILOS. Vno verbo eloquere, quid est quod te
 Habet? quid tã longis opusest ambagibus? (male
 PHIL. Mox audies, heri ad me venit, clamitans
 Pater, non possum inter beans vivere,
 Idcirco me mittas in quandam Academiam,
 Ut possim aut philosophiæ studio operam dare,
 Quam Tullius vitæ ducem recte vocat:
 Aut animum adjungere ad juris scientiam,
 Quia conservatur vitæ nostræ societas:
 Aut ad sacro sanctam, si vis, Theologiam,
 Quæ nobis ad salutem æternam viam aperit,
 Docens, quibus vestigiis insistere
 Oporteat, Vitam nobis ut conferat
 Æternam cœlestis pater, propter necem
 Gnati unigeniti, qui pro nobis mortuus
 Iram placuit, & cælo nos intulit.

S T U D E N T E S

Ne in eodem (ut ajunt) luto semper hæream.
 Ad unguem nam triviales artes (quas vocant)
 Perdidici , in his puerilibus ne conteram
 Ætatem , ad altiora ut possim emergere.
 Quæ postquam dixit , horror corpus concutit,
 Ac, velut attonitus, verbum nullum proloquor.
 Nam si dixisset : excelsa ab rupe in mare
 Te mox præcipitato : tulissem equidem facilius.
 Vnde etenim tanta vis argenti mihi foret?
 Aut vnde tantos sumptus gnato suggeram?
 Cum vix in singulos dies corradere
 Tantum possim, quantum quotidie insumimus.
 Nam sumptuosa & manifesta mihi est domus.
 Qua propter tot curæ, tot & molestiæ (hunt.
 Me vivū ad mortē adigunt , ac in diversum tra-
 Hic gnatus poscit inauditam pecuniam,
 Illic uxor , preciosas vestes expetit.
 Hic ager , hic rursus est colenda vinea.
 Hic ædes extruendæ , illic & villula.
 Hæ sunt furia , quæ me vexant miris modis.
 Sinistro Iove me natum ut, Eubule, autumem.
 EVb. Næ tu videris mihi stultus & iners homo.
 Qui currentem moraris , & non incitas.
 Tute tuum perdis filium , tu consulis
 Male tuo gnato, accensum studio dum impedis.
 Tu grave (crede mihi) supplicium Phylargyre
 Lues. Virorum doctorum sit raritas
 Quanta vides , tu quem debueras impellere,
 Non impedis solum , sed & segnem facis.
 Tenacitatem istam probare non queo,
 Præsertim cum tantis abundes copiis.

Pro-

C O M O E D I A.

Profecto pistrino dignus, dum posthabet
 Salutem gnati divitiis pessimè tuis,
 Quarū ususfructus, non dominium, tibi datū est,
 Quid, obsecro, Dominus qui nutu concutit
 Totum mundum, & qui te his præposuit copiis?
 Quid inquam proderunt, cum te vocaverit
 Ex hoc vitæ curriculo? postquam munere
 Tuo perfunctus auferes non ne nummulum?
 Quare laboras igitur ut opes colligas?
 Præterea, rationes cum tecum conferet,
 Damnatum supplicio te mulstabit gravi,
 Te his quoniam proposuit, ut non absconderes,
 Sed ut indigenti subvenires proximo.
 Cedo, canis, quid facies inopi proximo?
 Qui non ad studia literarum suggeris
 Sumptus tuo gnato; quare Themisthocles
 Recte dixit se malle sine pecunia
 Virum, non inopem sine viro pecuniam.
 Cujus ego suffragor lubens sententiæ:
 Quid enim opes tibi prosunt, uti cum nescias?
 Ego omnem hercule converterem substantiam
 In studia filij, verbera sed non facit
 Tanti, ne dum verbis ut vellet obsequi.
 Quare age, commune tu perpende commodum,
 Et sumptus suppedita studiis gnati tui.
 Vides etenim quam nequeat sine doctis viris
 Communis conservari vitæ societas.
 Hi primum dispersos altis in montibus
 Ferarum more viventes homines feros
 Per leges latas instigarunt, mœnibus
 Novas urbes cinxerunt, tuti ut viverent

STUDENTES

A violento iucursu exterarum gentium.
Sed legibus malorum ut vim compescerent,
Per hos eadem servatur parva societas.

Quare si vis, una gnatum mittam meum.

PHIL. Obtundis, & molestis verbis me enecas

Perinde quasi ego vitam horum non noscerem,

Nam postquam miseros patres verbis lenibus

Emunxerunt argento, quævis facinora

Admittunt, sub prætextu honesti nominis.

Scortantur, potant indies, & quoslibet

Tumultus excitant, in ædes impetum

Alienas faciunt, hinc cædes, hinc jurgia,

Pedissequas rapiunt in publica via,

Aut cum natabus concumbentes civium

Fidem dant, & velint eas quod ducere,

Promittunt, id quod & impregnatae postulant.

Atqui quod magis & valde mihi quod displicet,

Vxores conjugatas vitiant civium.

Hinc sæpe nonnulli occiduntur, aut ita

Cæduntur, ut vitæ non sit spes amplius.

Aut comprehensi poena plectuntur gravi.

Igitur gnatum suum mittat quisquis volet,

Ego mecum decrevi meum non mittere.

Nam scio quam sit dura, & quam multis sentibus

Obsita via, quæ perducit ad scientiam,

Quare cum nequeunt sine labore consequi,

Nec sine sudore ad excelsum culmen datur

Conscendere, mox sese ad delicias conferunt,

Ad quas lata & amæna, atque longe tritior

Via ducit, namque hæc ætas est proclivior

Ad corporis delitias & libidines,

Quam

COMOEDIA.

Quam ad studia præsertim campo cum currere
 Datur aperto, & cum non est qui coerceat
 Eos frenis, vel cohibeat petulantiam. (præditus
 PHILOS. Næ tu ridiculus homo es, nec mente
 Sana, dum cupis hanc ætatem constringere
 Molestis vinculis, ut degant cochleæ
 Vitam, aut Timonis, qui fugiens consortia
 Hominum, solus delituit in domo sua.
 An nescis Vlysssem quam commendet maxime
 Homerus, quod multorum hominū cognoverit
 Mores, & multas regiones peragraverit.

Πολλῶν, ὃς inquit, ἀνθρώπων ἔγνω νόον.

Et propterea nunc vocat ipsum πολὺφρων.

Nunc πολύμητιν, quod potuerit se vertere

In omnes partes, consiliis pollens vaftris

Quoniam miser fatis depressus asperis

Et multis damnis, nactus est prudentiam.

Qua propter, si sapias, noli interdicare

Gnato convivias & congressus mutuos:

In his plus discunt, quam si noctes & dies

Chartis inhæreant. Manda ut nequissimos

Sibi adjungat, nam cum deceptus cœperit

Egere, post non cuivis credet, scio.

Sine etiam interdum ut accedat meretriculas,

Quod si circumventus fuerit, non amplius

Habebit his fidem, sed adversabitur

Sponte sua, demum vera est hæc sapientia,

Si quis damno accepto desistit & sapit.

Quo circa non tam facile possunt decipi

Quam simplices, qui temere in quasvis irruunt

Technas, nec imperiti ab his sibi cauent.

S T U D E N T E S

Præterea perspiciū est, postquam ad rempub.
Accedunt, hanc mirā regunt prudentiā.

Sed qui sunt imperiti rerum, fere nihil

Profunt, nec possunt quicquā in cœtu proloqui.

Quapropter largiendum est aliquid juvenibus,

Nec utentum est censura tam rigida nimis.

Postquam pertæsum fuerit, desistent, scio,

Et vitam melius etiam formabunt suam.

Quare, si libet, una gnatum mittam meum.

PHIL. Age, ut lubet, vestræ accedo sententiæ,

Consilium perplacēt, quare ne sim in mora

Eamus intro. Puer heus, Philomathen voca,

Vos itidem vestros quoque iubete accersere.

EVB. I præ sequar, fiet, non ulla erit mora.

ACTV SI. SCENAI I.

PHILOMATHES, ACOLASTVS.
ISGEESTVS.

Trimetri.

E Quidem lætus sum, sed demiror cur pater
Tam subito iussit me per puerum accersier,
Nisi id est, quod semper infedit animo meo.

Ad mercaturam forsan vult me mittere

Ingenuarum artium, ut his mentem meā excolā,

Id quod petivi, & dum vivam semper petam:

Quamvis adeo obstinate sibi proposuerat,

Se nolle tantos sumptus ad studia dare.

Sed quid sit experiar, domum & me conferam.

Verum nisi fallor, video properātem Isgeestum,

Et Acolastum, percontabor quid sit novi.

Salvete

C O M O E D I A.

Salvete sodales, cur festinatis? quid est?

ACOL. Pater tuus nostros secum duxit patres
Qui nos vocarunt per pueros, ut sine mora
Illico veniremus ad ædes patris tui.

PHIL. Age eamus, demiror quid hoc sit ominis.

ACRA. Sat scio, erit nobis audienda contio.

Idcirco percontare ex ipsis quid velint

Nos te sequemur

A C T V S I. S C E N A I I I.

PHILOMATHES, ACOLASTUS, IS-
GEESTUS, EUBULUS, PHILO-
STORGUS, PHYLARGYRUS.

Trochaici, Tetrametri, Catalectici.

S Aluete patres humanissimi (sumus
Iussu vestro huc accersiti, sine mora nunc ad-
Mandatis vestris obtemperaturi promptissime
EVB. Pergratū nobis fecistis, adolescētes optimi
Quod tam propere ad nos huc advolastis, rebus
omnibus

Posthabitis, & laudamus merito vestram obedi-
entiam.

Inter nos diu multumque consilium captavimus
Quam tandem viam vivendi inire vos oporteat,
Visum est nobis, filioli charissimi, non ob leves
Causas, ut animum adjungatis ad studia bona-
rum artium.

Quapropter, si vobis consiliū placet, paucissimis

A 5

Verbis

STUDENTES.

Verbis vestrā quisque significate mentē, nec diu
Nos tenete suspensos, statim vos in academiam
Mitemus, sumptusque, quantum sat erit, sup-
peditabimus.

PHILO. Vehementer nimis me exhilararunt
quæ dixisti modo.

Non enim quicquam esse posset, quod me tanto
gaudio

Afficeret, præsertim quod, dum vixi, non un-
quam improbis

Precibus impetrare potui, nunc at defertur mihi
Ultro, quare polliceor vobis, me nervis omnibus
Elaboraturum, ne frustra abliguriam bona
Patria, sed longe ut revortar, quam ante fueram,
doctior.

ACOL. Quamvis non nihil, pater, reluctatus sim:
nunc tamen

Do fidem me obnixè operam daturum ingenuis
artibus.

ISG. Idem ego polliceor vobis, patres longe
humanissimi.

EVB. Perplacet mihi modesta hæc omnium re-
sponsio.

Quare cum brevi in peregrinas oras transmittē-
mini

Paululum mihi attente auscultare, atque ani-
mum advortite.

Nam salutiferis vos informabo cautiunculis.

Vos etenim perversos dū ignoratis mores seculi
Imperiti rerum, in quasuis irructis fabricas.

Primum igitur cū nullū vivat animal pestilētius
Quam

C O M O E D I A

Quam mulier, cavete ne vos pelliceāt blādiſſimis
 Verbis in ſui amorē, quo, quoniā ſub imo cortice
 Fel tegit, extra melle perlitus longe dulciſſimo
 Deterius nihil eſt, nā poſtquā emūxerūt pecunia
 Incautos juvenes, eiiciunt, illudunt, & indice
 Oſtendūt digito, nā ſcēmina eſt nil incoſtātius,
 Quarum non ſecus mens nunc huc, nunc etiam
 illuc fluctuat, (bus

Quam carens rectore cum variis agitur ſtati-
 Navis in magno pelago, quid quod & immenſa
 incommoda

Ex mulieribus ſunt proſecta, quæ nunc perlon-
 gum foret (via

Singula enumerare, ſunt etenim cuiſvis ſatis ob-
 Quare, dum licet, jugum excutite hoc veſtris
 cervicibus.

Præterea quoque malā fugite ſuadeo confortia.
 Nam per hæc bonæ indolis juvenes ſunt ſæpe in
 maximam

Ducti perniciem, etiam in vitæ ſæpius discrimina.
 Aſſiduas potationes ludos atque cætera,
 Ex quib. jurgia, conſlictus, cædes nec non peſſimæ
 Peſtes oriuntur & abunde, ut ex mari omnia
 flumina

Veniunt: fugite, nec minus tanquam pernicioſi-
 ſſimam (geret

Peſtem, aſſentatores, nam melius quis vitam de-
 Inter corvos quam inter hos, quippe, ut qui vi-
 vos devorent, (vera

Illi verò non niſi mortuorum hominum cada-
 Vt fert memorabilis dignaque ſcitu ſententia.

STUDENTES

Postremo perferte & abstinete, quæ complectimur

Omniem nostram vitā, juxta Epiḡetī sententiā.
Ingenuis studiis dies noctesq; incūbite gnaviter.
Vitā instituite ut leges, regionisq; ut mores ferēt.
Hæc igitur vestris mea dicta sensibus recondite.
Intus argentum, ne differatur, dinumerabitur.
Quare ibimus, & ad viam quæ spectant apparamus:

Vt cras summo mane, quod dii vortant bene, foeliciter

Profisciscamini. PHILO. fiet pater. Heus quanta hæc est lenitas,

Disrumpor miser, tanto me inexpectato gaudio Implerunt. Quare immortales, quas possum, tibi gratias

Summe Deus ago, hanc quod mentem patribus nostris infuderis:

Tu igitur cœlitus tuā nosmet perfunde gratiā.

Et largire, studia ut succedant quam foelicissime

ACTVS I. SCENA IV.

EUBULUS,

Senarii.

PROH Dii vostram fidem, quanta est iniquitas
Hominum imperitorum, qui ex ipsa infantia
Statim gnatos suos volunt fieri senes,
Nec cum sodalibus sinunt colludere.
Ac si potare, aut interdum ad meretriculas
Accedere, sit scelus: ut ignosci non queat,
Si quidem nos dum tulit ætas eadem fecimus.

Nam

COMOEDIA:

Nam scio quanto labore vix persuaserim
Vicinum nostrum, quem vocant Philargyrum,
Ut gnatum ad literarum studia mitteret.
Sed is dum male saluti gnati prospicit,
Timet frustra (quod ajunt) ne cœlum ruat.
Ne amet, ne potet, id est, ne frontem exporrigat.
Quoniam ipse istuc ætatis hæc non fecerit.
Sed cum nunc sint ad studia ingenuarum artium
Profecti, faxit Deus ut succedat bene.

CHORUS PRIMUS.

Stulte quid immensũ moriturus congeris aurũ?
Quid tibi conducent totius orbis opes?
Quam brevis ignoras, sit vita humana, putasque
Cum modo te Cræsum. mox periturus eris.
Obruet incautum nam te mors terminus ævi,
Et tua sanguinea stamina falce metet.
Lætior expectat nigri te portitor Orci,
Divite ab hoc, dicens, præmia magna feram:

ACTVS II. SCENA I.

ACOLASTUS, ISGEESTUS, PHI-
LOMATES, DANISTA.

Octonarii quadrati.

EX tam longo itinere defessis nobis utinam
contingeret (cæteris
Idoneum hospitium, ubi cibus, epulis & rebus
Possemus languentes recreare vires animi & cor-
poris.

In hac habitare platea ajunt bonum quendam &
hilarem hospitem:

Apud

STUDENTES.

Apud hunc divertemus, corpusque fatigatum, recreabimus,

Pulsabo igitur fores. Heus actutum aperite aliquis ostium.

DAN. Vos advenisse incolumes gaudeo lætorque maxime

Sed quid sit, ad me cur venistis, perquam scire gestio.

Quapropter adventus vestri causam brevibus exponite.

ACOL. Nos huc ad literarum studia consilio
nostris patrum,

Quoniā celebritas universitatis longe increbuit,
Petimus, ut nos hospitio excipere velis, & quam
laurissime

Instructis epulis recreare, ut decet. DAN. nihil
opus est pluribus

Verbis, fiet, parata quin jam sunt omnia, ne sit
mora

Ite intro ut capiatibus cibum. ACO. I præ nos se-
quemur te hospitem.

ACTVS II. SCENA II.

MUSOPOLUS, COLAX.

Trochaici, Tetrametri, Catalectici.

A Ge, si vacat, Colax paululum de ambula-
bimus.

Quis etenim domi solus nunc posset delite-
scere. (pore,

Tam sereno ccelo, tamque amœno nempe tem-
Quo tellus secunda producit fructus uberrimos.

COL.

COMOEDIA.

COL. Recte dicis ego eo una, paucis confabur-
labimur

De quibusdam rebus, nō enim decet ut inanibus
Nugis transmittamus tempus. MVSO. Consi-
lium mihi perplacet.

COL. Conferemus igitur inter nos de concentu
orbium (tentiam.

Æthereorum, ac primam tu tuam mihi dic sen-
MV. Rem profecto difficilem proponis, eloquar
tamen

Ætheream regionem octo distinxerūt cælestibus
Sphæris, videlicet, septē planetarū, quas nūcupāt
Errones, & his accedit sphæra octava & maxima
Firmamentum, quod cælum quoque nunc ple-
rique appellant.

Hæ quia circulariter moventur, quædam tardius
Et quædam velocius, distinctos efficiunt sonos.
Nec fieri potest, ut esset tacitus motus orbium,
Quādoquidē sonū reddit percussus aer vimine.
Hunc concentum propter suavitatem Musas
nuncupant. (nominant

Lunarem globum Clio, Mecurium Euterpen
Et Venus Thalia, Melpomeneque solis orbita,
Mars Terpsichore, Jupiter Erato, sed sidus Sa-
turnium

Dicitur Polyhymnia, at cælum vocant Vraniam
Sicut nomen indicat, quæ sic concordātes sonum
Efficiunt postremum qui de suavitate dicitur
Calliope, & ob id Ascræo poëtæ est præstātissima
Quæ sit ex concordante harmonia cælestium or-
bium,

Sicut

STUDENTES

Sicut octo pueris cantillantibus unus fit sonus,
Ex puerilium vocum qui constat concordantia.

CO. Mira refers, humane mētis miror perspicaciā;
Sed qui fit, quod tam suavis sonus non possit
percipi?

MV. Cum respectu cœli terra nō sit magnitudine
Exigua notabilis. Tanta amplitudo in circulis
Est cœlestibus, quare reddunt sonum quoque
maximum:

Quē nō capere possunt auriū nostrarū angustię;
Sumus enim cœli respectu Atomi, velut Demo-
criti,

Sicut populi qui accolunt Catadupa Nili divitis
Ingentis fragoris amplitudinem non audiunt.

COL. Suaviter mihi philosopharis, perge si est
tibi otium (verissima;

MVS. Hæc quia demulcent aures, ideo apparent
Sed ego convincam nō esse concentum cœlestiū
Sphærarū, argumentis firmis, & tu mox assenties.
Non enim pulsantur, nec si pulsarentur adderent
Vel minimum sonum, nam cœli corpora sunt
crassissima.

Præterea, absurdum soni declarat definitio,
Nam sonus ex collisione collisorum corporum
Nascitur, in qua aer percussus ad aures nostras
pervenit.

Hic tria sunt, percutiens, aer, & collisa copora:
Verum illic non est qui percutiat, nec sese mutuo
Contingunt, igitur nec possūt se simul collidere.
Atqui, demus ut se collidant: sonus sine aere
Neuriquam fiet, qui percussus valide facit sonū:

Supra

COMOEDIA.

Supra Lunę autem globū lucētem, non esse aerē
 Vnusquisq; sanę mentis compos facile colliget:
 Cum nihil supra Lunam mutationi obnoxium
 Et multo minus corruptioni ostendi posset.

Aerem porro mutationi non obnoxium
 Esse, si quis diceret, nulla ratione præditus
 Iudicaretur, totiquæ naturæ contrarius.

Quare destructis principiis atq; caussis omnibus
 Efficitur, propter circumgyrationem existere
 Non posse sonum, qua propter nunquam mihi
 persuadebitur.

Sed satis confabulatū est, alio nunc me conferā.
 co. Hercle divina est mētis tuę in rebus sagacitas.
 Verū quandoquidē nunc alio te rapiunt negotia,
 Iam diutius non detinebo, & magnas gratias
 Non solum ago, sed etiam habeo, ego hac ibo,
 tu interim vale.

ACTVS II. SCENA III.
 PHILOMATHES, ACOLASTUS,
 ISGEESTUS, COLAX.

Scazontes.

E Nimuero cutem curavimus laute,
 Et corporis perbelle reduximus vires,
 Nunc igitur restat, ut doctissimo nosmet
 Præceptorī, qui nos ad culmen excelsum
 Doctrinæ ducat, conferamus, ut lætis
 Studia procedāt auspiciis. ACOL. Mones recte
 Eamus igitur ut docto, pio & cujus
 Fides perspecta est omnibus (oppido nam sunt
 Hæ virtutes raræ) credamus, ut ductu

Hujus

STUDENTES

Hujus non solum discamus bonas artes,
Sed moribus etiam, qui nos decent, castis
Mentem informemus. I S G. Adolescentulum
comptum

Viden' ? certe habitus studiosum indicat, quare
Ex hoc quæremus quis sit antesignanus
In hac tam clara & celebri Academia, ne nos
Indocto credamus, ne & (quod solet dici)
Cæcus cæcum ducat, tu exquire rem ex ipso
Philomates. P H I. Salve adolescens plurimum.

COL. Ingentes

Ago vobis gratias, paucissimis quid sit
Quod vultis expedite, nam mihi jam non
Licet vobiscum multum fabulari, sed
Negotia me alio vocant, age uno dic
Verbo. PHIL. Fier: Petimus nos certiores ut
Reddas, quis antecellat cæteris, & quis
In hac Academia quam plurimos semper
Erudiat studiosos, nam nos quoque huc missi,
Ut animum adjungeremus ad bonas artes.

COL. Non infimo vos judico loco natos
Id quod mores, vultus verecundus, & deinde
Vestitus, incessus, subindicant clare.

Quare quod petiistis faciam lubens, & vos
Ducam, ad Pædeuten, qui nunc cæteris præstat
Longissime, studio, pietate, doctrina,
Fide, quæ nunc res intermortua est pœne.
Hujus igitur fidei, volueritis si vos
Committere, sequimini, nam vos ad hunc du-
cam.

ACTVS

COMŌEDIA.

ACTVS II. SCENÆ IV.

COLAX, PHILOMATES, ISGEE-
TUS, ACOLASTUS, PÆDEUTES
Præceptor, Phrontistes famulus.

Senarii.

HEUS heus nemon' prodit? PHRON. Quis
est, qui calcibus

Insultat januæ, quid vis, vel quid cupis?

CO. Est præceptor domi? PHR. Est, sed mihi ne
quempiam

Ad se intromitterem mandavit serio.

Verum expectato, mox revortar huc foras.

Colax adest ducens tres adolescentulos,

Vult intromittier tecumque colloqui,

Me primum iussit introire ut quærerem

An sibi pateret aditus ad te paululum.

PAED. Age accedat. COL. Quid nunc? licet?

PHRON. Introite jam

COL. Salve præceptor. PAED. Habeo gratias.

Sed quid cupis

Hoc comitatu? CO. Vt eos ad te huc introducere

Petierunt, verum quid cupiant mox audies.

PAED. Aduentus vester est mihi optatissimus.

Sed quare huc advenistis, scire pervelim.

PHI. Nos claritate nominis tui, & scholæ

Exciti, consilio patrum huc devenimus,

Vt animum adjiceremus ad ingenuarum artium

Studia, quibus imbuti non solum ecclesiæ

Sed & possemus prodesse reipublicæ.

Cum igitur tu cæteris præstes longissime

Docen.

S T U D E N T E S

Docendi studio, & (quod nunc est rarissimum)
 Fide, petimus nos in disciplinam ut velis
 Recipere, pollicemur diligentiam
 Iugem, & nos gratos erga te exhibebimus,
 Non solum precio, sed tui etiam memoria,
 Quam nō lethe poterit, dum vivam, extinguere.
 PAE. Equidē talentū quod mihi est concreditū
 Humi non mandabo, sed cuivis libera
 Ad usuram dabitur utendi copia.
 Nam semper impense omnibus studui bonis
 Prodesse: idcirco ne nunc etiam abscondere
 Lumen videar, recipio vos quidem lubens.
 Nam multum pollicetur mihi bona indoles,
 Quæ in vobis elucet fulgore maximo:
 Quam etiam natura ostendit signis plurimis;
 Nam præterquam quod frontis mihi mediocritas
 Pilorumque color medius, nimium non niger
 Nec albus nimium, & quoque capilli crispuli,
 Ostentant ingenium bonamque memoriam:
 Sed etiam lineamenta omnia corporis
 Immēsum quiddam & magnū promittunt mihi;
 Hujus etenim scholæ lex est: *ζάμετρος*
 Ne quisquam introeat, quare diligentiam
 Si adhibueritis, non dubito quin brevissimo
 Tempore percipietis fructus uberrimos.
 Sed cum non liceat ad musas lata via
 Currere, verum angusta nimis atque sentibus
 Multis obsita, ad excelsum montis verticem,
 In quo Phœbus virginibus stipatus novem
 Sedet, tangens citharam canoram pollice:
 Pellite desidiam, nam segnes ab hoc procul

COMOEDIA.

Arcentur colle, quippe qui per maximos
 Sudores ascenditur, & diligentiam
 Vigilem. quare improbo labore hic est opus
 Si quis scientiæ vult fructus carpere;
 Nam literarum radices Isocrates
 Amaras dixit, sed fructus dulcissimos.
 Hinc veteres pingebant Mercurium & Herculem
 Cupidini junctum; quippe quod ingeniū, amor
 Et labor in eo requiratur, qui ascendere
 Vult ad præruptum & arduum scientiæ
 Collem. Labori vos fortiter opponite,
 Sicut se palma contra onus in altum erigit.
 Nam permagno labore dii vendunt bona
 omnia hominibus. sic tandem dabitur libere
 Ad musas currere, quas me duce videbitis
 Brevi, à quibus edocti rerum scientiam
 Multarum, immortalī fama clarebitis:
 Non etenim ad rem parandam faciunt literæ
 Solum, sed & favorem regumque & ducum
 Conciliant: quamvis sit doctus inops, ditior
 Multo quam indoctus omnium ditissimus.
 Nam doctus non ignem, non fortunam timet,
 Non exilium, sed cuncta bona secum gerit.
 Quare labore & vigiliis contendite
 Ad exelsū culmen doctrinæ ascendere.
 Ad cujus limen assident cura & labor.
 In me, non deerit vobis studium, non fides.
 PHI. Fiet præceptor, omnibus insudabimus
 Nervis, & literis semper inhiabimus.
 Nam scio quid possit ignavum & molle ocium:
 Non etenim solum ad vitia est fomes plurima,
 Sed

STUDENTES

Sed etiam ingenii vires reddit languidas
 Et corrumpit, quas intendit vel maximus
 Labor, ut est in ferro cernere durissimo,
 Quod citius cum jacet scabra rubigine
 Conteritur & consumitur, quam maximo
 vsu. ergo totis incumbemus viribus:
 Labores nullos impigre fugitabimus,
 Ut possimus penetrare ad montis intimos
 Secessus. tu vale igitur nunc charissime
 Præceptor. PAE. Et vos adolescentes optimi.
 Deus fortunet vestros conatus pios.

ACTVS II. SCENA V. MYSPOLUS, COLAX.

Tetrametri, Iambici, Catalectici.

Heri perstrenue quidem usque ad primam
 noctis horam (briati:

Potavimus, omnesque Colax, adeo sumus ine-
 Ut vix possemus stare, quin ad terram laberemur
 Proni, ut solent hi qui laborant morbo Comitiali.
 Siquidem brevis Epilepsia est ebrietas, eruditi
 Viri ut dicunt. Cum igitur nos facietas cepisset bi-
 bendi

Prodimus in forum. Primum ingens nobis multitudo
 Walonum venit obvia, qui in nos imbre ruentes
 Lapidum, magnavi faciunt impetum, hos animo virili
 Sic cadimus, ut victi tandem dare terga cogerentur
 Multosque vulneravimus, ut vix spes vitæ sit ulla.
 Mox orto clamore in nos insurgit vigilum caterva
 Armis radians, pars gladios stringunt, pars ma-
 gno tumultu

Tor-

Torquent venabula, quos statim egimus in fugam ut columbas

Aquila solet, vel lupus agnas, cervā ut leo fugare.
Risu emoriebar, quod tam turpiter hi, quibus salutem

Urbis senatus commisit, fugerent. COL. Age quid deinceps?

Civesne sunt commoti? nam prompti adversus studentes

Esse solent. MYS. Maxime, concurrunt mox clamore magno

(asylum,

Instructi armis. Sed nos ad nostrum confugimus
Quis enim cū tāta stultus multitudine dimicaret?

COL. Laudo, nec possum quin suspiciam hoc tantum facimus audax.

(retis;

Cur etenim à vobis vi vim illatam non depelle-
Nam bruta, quāvis nostræ sint expertia rationis,
Propulsant externā vim, quare non nobis liceret?
Verum isthæc missa faciamus, age ad proximam
tabernam

Vinariam ibimus. Sed est ne ille Isgeestus & Acolastus

Qui nobis obviam procedunt? hercle sunt, quid hoc sit,

Demiror, quod tantopere festinent. MYS. Ad lectionem

Fortasse ituri sunt. CO. expectabo atque interrogabo.

STUDENTES

ACTVS II. SCENA VI.

MYSPOLUS, COLAX, ISGEESTUS,
ACOLASTUS

Septenarii.

CO. Salvete plurimū sodales optimi, sed heus
Quo tēditis? quid festinatis? **ACO.** nihil,
nisi cum diu (feram

Hora sit audita, ad lectionem ut mox me con-
Siquidem neglecta lectio nunquam revertitur,
Nec velut Euripus Euboicus rursus reciprocatur,
COL. Hui tun' ad lectionem? **ISG.** Quorsum
vos ergo ibitis?

COL. Nos symbolum contulimus apud Delea-
sthisæ patrem,
Ibi aliquantū potabimus, nam genio addiximus
Totum hunc diem, multis quem trasmitteremus
gaudiis.

Quare si vultis ire nobiscum acceptissimi
Eritis, sat scio, ubi sunt præterea juvenes plurimi
Spectatæ fidei, castis exornati moribus,
In quibus est nihil simulatū, quin aperto pectore
Omnia agunt, cum quibus in tenebris mices tu-
tissime. (lubens

Non est quod timeatis, ego pro vobis ponam
AC. Non possumus, præsertim lectiōis horula
Cum instet, quam non libenter negligimus. de-
inde pater

Potationes nobis interdixit serio.

Mandans, dies & noctes ingenuis ut artibus

Incum-

COMŌEDIA.

Incumberemus. M Y S. Ego in his non morem
gero patri, (ritus,

Uique adeo dum hanc reget vitalis animam spi-
Dum vernat ætas, dū vegetæ sunt vires corporis
Vitam multis variisq; illecebris lætus transigam.
Volubili nam gressu hæc ætas cito prætervolat.
Quare morositati non erit apud me locus.

Scio etenim effœta quid secū senectus advehat,
Tristitiam, languorem, imbecillitatem coporis,
In quum tot morbi, totq; infortunia magna inci-
Ut, deliria, mortis inopinus horis singulis (dunt,
Adventus expectandus, atque quæ sunt cætera.
Ad eam stadio decurso postquā metam venero,
Tunc sapiam, tunc prudēs ero, destitutus viribus
Cum fuero, sponte cessabo, atque cum illis seculi
Hujus mores despiciam; annihilabo, ut ne quod
supra;

Nam cum ipsis nō licuerit rebus his operam dare
Vel per morosos præceptores & rigidos patres,
Aut per egestatē, nobis eadē prohibēt & vetant.
Fœlicitatem hanc nobis invidentes invidi.

Quare delitiis perfruar, quas adolescentia

Fert, & vos si saperetis, me cum faceretis scio.

Rogo igitur si potest fieri, ut nobiscū illuc simul
Eatis, ego vicissim non mortis pericula

Adire formidabo, me dicetis alterum (dixerat.

Pyladen, qui se sæpe Agamemnonium Orestem

Apud Thoantem regem Scythiæ ut cum periculis

Eriperet mortis, vitam non dubitavit ponere;

Præterea tibi amicitia junges juvenes plurimos

Stemmare præclaros, & genere ortos nobilissimo.

STUDENTES

AC. Age, eamus una. Sed posthac ero diligēti-
or. Nā nō possum semper chartis & studiis immori.

CHORUS SECUNDUS.

Quotquot Pierii numina verticis
Intonsumque colunt Pegasidum ducem,
Noctes atque dies pectore cogitent
Ut pravos fugiant & temerarios,
Syrenum veluti dulcia carmina.
Namque hi virgineos non maculant modo
Mores, quinetiam ad pessima sunt mala
Calcar perniciēs fœda dolis scatens.

ACTVS III. SCENA. I.

ACOLASTUS.

Senarii. Iambici.

DEum immortalem, quantus ignis æstuat
In me, qui quoniam per venas passim repit
Totum cor incendit flammis furentibus:
Encladus quamvis inflammet Trinacriam,
Dum fumantes ignes iratus euomit:
Audacter affirmare ausim, majoribus
Me torqueri æstibus: quin verba flammea
Videntur, adeo me Deleasthisæ coquit
Et formæ decus, & morum castimonia.
Taceo cætera tam corporis quam animi bona.
Nam formæ tantus est splendor, vix ut putem
Esse aliquam cum qua merito conferri queat.
Quin etiam Iove Saturnio dignissima,
Qui captus nunc Europæ, nunc Calisthonis,

Nunc

C O M O E D I A.

Nunc Iſs , nunc Semeles formis pulcherrimis :
 Sed ex hujus forma plus incalſceret,
 Quam Cithææ præferret Priamejus Paris,
 Quæque aureum pomum ferret digniſſima.
 Quid referam nigricantes oculos ? quid ebore
 Candidius collum ? quit cæſariem, ceu auream ?
 Denique color ſanguineus mixtus lacteo
 In facie ? quid memorem turgentes mammulas ?
 In ſumma , tanta eſt corporis laudabilis
 Habitudo , ut in hanc Deos Deasque omnes reat
 Certatim contuliſſe munera ſplendida,
 Ac ſingulari effectam diligentia.
 Certe formam Venus dedit , animi bonam
 Minerva , dicendi leporem Atlantius
 Juvenis , nam quoties veniunt verba virginis
 Mihi in mentem , quæ inter nos facta ſunt heri:
 Ita exardeſco , ut niſi amorem meum expleam
 Actum ſit de me , & vitæ non ſpes amplius.
 O utinam tantum me à te mare diſiungeret,
 Quod Abydenum juvenem & puellam Seſtiam
 Diſiunxit , non timerem impetuoſum mare,
 Quin ſubito ad te tranarem , modo mihi copia
 Tui fieret. Nam timidos & ſegnes amor
 Odit , nec vereor quod ſit ſubmerſus miſer.
 Non idem ſemper univerſos exitus
 Monet. Tu igitur alma Venus aspira meis
 Cœptis , & fac puellâ inſœlix ut fruam.
 His etenim adeſſe ſoles , qui ſub cupidinis
 Tui gnati ſignis merentur fortiter.
 Fac igitur parili ut amore puella exæſtuet.
 Per te Atalantam pulcher curſu tranſgreſſus eſt

STUDENTES.

Hippomanes, poma postquam emisit aurea,
Quibus tollendis impedita vincitur.

Tuo beneficio rapuit Helenam Paris,

Propter quam tota Asia est eversa funditus.

Sed stultus in ventos quid amorem effutio?

Aggrediar rem, en jam commodum prodit foras,
Nunc dabitur colloquendi late copia.

Amorem detegam remotis arbitris

Si nil preces valebunt, addam munera

Quæ conciliant Deos, ne dum animū muliebrem.

ACTVS III. SCENÆ II.

DELEASTISA, ACOLASTUS.

Trochaici, Tetrametri, Catalectici,

Æ Depol nunc primum sentio, nunc misera intelligo

Quid possit amor, quem tam sæpe execravi indignissime, (compotes

Omnesque puellas tanquam non sanæ mentis

Quæ capi se amore perpeßæ sint valde turpiter.

Nempe Medeam & Scillam & Minois regis filiã,

Nunc Palinodiã cogor cantare, nam vis major est

Aligeri Dei, quã ut imbelles possint muliereculæ

Huic sese opponere, qui maximum lovẽ coegerit

Vt tauri vel cygni formam indueret, stulta igitur fui (mis

Quod sum sæpe amorem verbis detestata pessi-

Namque amor, ut sequentes ducit, sic reluctantes trahit. (ceor

Id quod experior nunc misera, quæ modis exer-

Mis. Acolasti etenim forma excellēs me coquit

Qui

45

C O M O E D I A.

Qui forte heri apud nos una aderat hesterno in convivio.

Hunc postquam conspexi, flammæ concepî imo pectore.

Vt nisi optato ipsius perfruar amore, funditus Perierim, quare deos immortales supplex precor Vt nos optatis Hymeneis jungât Iunone auspice Quod si non fiet, laqueo vel ferro vitam fineam, Et parcis invidiis truncabo fatalia stamina.

ACOL. Arrige nunc aures Acolaste, tua agitur jam res & salus.

Age ne te maceres, tui te faciam voti compotem. Non possû me cōtinere quin salutē & colloquar. Salve mea Venus, salve & Charis tu mellitissima. DELE. Euge Acolaste, salve ab imo calce ad summum verticem.

Cur tristis? cur pallidus? quare ducis suspiria? Nû mali tibi quicquâ contigit? nâ sunt hæc secula Insidiis hominum plenissima, dū melius sibi cupit Quisq; quâ alteri, enarra quid affligeret te, corculû.

A C O. Hei mihi. DEL. Per Deos omnes te mihi animule oro & obsecro, (deat

Vt mihi detegas audacter quid miserum te mor- Omnib. nervis operâ dabo ut tibi bene cōsulam.

A C O. Omnino nihil, non cœlum sudum est omni tempore. (ximum,

DE. Facies indicat tua pertristis dolorem ma- Quem nisi notum feceris mihi, peribo funditus Dic age, num quisquam tuis doloribus mederier Possit. A C O. Hercle nemo nisi tu sola potes, qua- re adiuva.

S T U D E N T E S

DEL. In me non erit mora, tu saltem mihi mentem aperi tuam.

ACO. Age vero, dum adeo ist hæc, delictum meum, scire expetis.

Da fidem te nulli credituram, & nusquam gentium Divulgaturam. **DEL.** En dextram meam, quæ fidei symbolum est. pocratem.

Angeronam me dices, Ægyptium atque Har-

AC. Cum mihi nuper affideres lauto in convivio, Cœpi, Delectatissima, contueri tam laudabilem

Formam, qua præstas, quaque antecellis vel longissime

Omnibus puellis. Hesperus ut quæ fulgidissimas Stellas vincit, & Lunam Sol ut fulgore maximo Superat, sic tibi laude formæ nulla virgo æquabitur.

Sed velut præsentem Sole pereunt omnia sidera, Sic tecum collata forma cunctarum obtenebrabitur.

Singulæ nam partes corporis sunt dignæ amplissima Laude, quæ narrandis, ne dum exornandis, vix Gallicum (rem.

Herculem satis facturum existimem, vel Nestor-Gemina quis dignè laudet rutilantia fronte lumina?

Ex quibus vel mille gratiæ catervatim emicant.

Quis roseum os? aut quis genas rubicundulas?

Quis palpebras (reos?

Nigras laudet? quis capitis pilos celebret vel au-

Quis mamillas eminentes summo laudet pectore?

Denique cuncta respondent sibi, quæ sunt toto in corpore. (triâ

Nil nimis magnum, nihil paruum nimis, symme-Iusta

Iustâ cōformata sunt, satis mirari ut non queam.
 Quę dum caute circūspecto, Delcastisa, singula,
 Cœpi perditte te amare, nam per oculos influit
 Sævus amor cordis in penetralia intima, ceu per
 cannulas,

Qui me flammiferis sagittis transfixit crudeliter:
 Adeo ut nec die quies mihi sit, nec nocte carpere
 Somnum possim, sed semper tua forma obver-
 satur mihi,

Vt meū nisi amorē explevero, perierim funditus
 Ipso in flore ætatis, ceu rosa quæ calore maximo
 Solis cū fuerit correpta, marcescit mox decidens.
 In tua cū sint igitur manu tam mors quā vita, te
 Supplex obsecro ut vitam mihi dones, neve me
 finas (meum.

Morte perire, meæ & voluntati acquiescas, mel
 Posce quidvis voveris, vel preciosissima munera,
 Nam tibi nil denegare possem, quin mox largiar.
 DEL. O indignum facinus, Proh Deus, auda-
 cem impudentiam.

Vah qua fronte sollicitare me audes de stupro,
 An ne venalem, aut in propatulo me habere exi-
 stimas (blico

Intactam pudicitiam? an cum scorto te nunc pū-
 Verba facere? nec mei rationem habes, canis
 impudens. (darem.

Ni fidem tibi dedissem, proh quantas turbas
 Nobis nō eadē ratio est, quā vobis adolescētibus;
 Virgines enim omnes cōferrem cum veste serica:
 Adolescentes porro referunt aurum quam puris-
 simum;

STUDENTES.

Nā velut illa cū semel maculas turpes asūpserit
Aut in cænum si demersa fuerit inpurissimum,
Elui potest nec arte, nec labore maxumo.

Aurū vero quāvis cōmaculatū, extergi sic potest:
Etiā plus ut niteat, quam ante, si purū putū foret.
Sic adolescentes flocci faciunt, quia illis nō obest,
Sed nos si semel conspersæ fuerimus tenui nota,
Nunquam detergemus acceptā à nobis infamiā.
Quare oportet, ne pudicitiam perdamus turpiter
Invigilare caute, quæ nobis dōs est amplissima,
Quam semel læsam nūquam redimes vel ere ma-
xumo. (Tygridis.

ACOL. O crudelitātē immensam, & ô sæviriam
An nō te miseret mei? quem cernis contabescere
Nimio amore, non secus ut quondam Clytiæ mi-
ferrima (plum sequar,

Cum jam sim repulsam passus, multorum exem-
Et vel ferro vel laqueo salutem quæram, tu lues
Pœnam, quæ mortis feræ mihi caussa es crude-
lissima,

Delesthisa, dō fidem, & juro per conscia fidera
Me te ducturum uxorem domum, ex me si con-
ceperis. (me.

DE. Dii te perduint cum isthac procacitate, pessi-
ACOL. Quo fugis? audi verbum unum. DEL.
Non audio petulantissime. (futiam.

DE. Non possum non admirari cunctarum ver-
Adeo ut oēs in eodem ludo edoctas esse arbitrer,
Quod tā pulchre dissimulare didicerint & calleāt
Id quod nunc in Delesthisa cognovi certissime.
Quæ cū amore tāto exæstuet dissimulat optime.

Sic

C O M O E D I A.

Sic ingeniū est muliebre his institutum moribus.
 Ut quanto plus exoptēt, tāto opponāt se fortius.
 Quo magis expectāt, eo reluctentur plus & negēt.
 Nam cogi volunt volentes, & reluctantes petūt.
 Sed ad eam me conferā, intus ut reconciliē mihi,
 Et petam ut convivium apparet nobis lautissimū.
 Nam Colacem cum Myspolo, & Philostasium
 ipsumque Acratem

Invitavi ad cœnam, cum quibus cras frontem ex-
 porrigam (profectus est.

Quandoquidem pater cum matre ad amicos jam

ACTVS III. SCENA III.

ACOLASTUS, DELEASTISA, COLAX-
 MYSPOLUS, PHILOSTASIUS,
 ISGEESTUS, CERDONES.

Senarii, Septen. & Octonarii mixti.

PVer heus insterne mensam, post ocyssime
 Ad Colacem & cæteros te confer, ut sine
 Mora veniant jube, cuncta esse dicito
 Parata, mox voca aliquem qui cœnantibus
 Nobis ludat fidibus, ne quid desit vide,
 Tu Deleastisa compara coronulas.
 Aliquot, con vivis quas des advenientibus,
 Postquam verbis blandoque amplexu exceperis,
 Ut sint omnia superflua, ne desit vidē.
 Abunde cras solvam, tene tu memoria.
 Si plus exposueris. DEL. Curabitur bene.
 Tu saltem, convivas ut exilare, vide,
 Vel poculis, vel per falsis facetiis,

S T U D E N T E S

ACO. Intendam vires omnes , ut me strenuum
Geram potando , ne discedant sobrii.

Siquidem meretur laudem nunc amplissimam .

CO. Salvete plurimū. **ACO.** Ingentes vobis ago,
Quod advenistis , gratias , suavissimi

Congerrones. **M Y.** Sed non ages posthac, scio.
Edaces & bibaces convivas habes.

DE. Adventus vester est mihi acceptissimus.

CO. Hoc amplexu præ gaudio cor exilit.

DE. Corollas has , horti nostri donaria,

Accipite æquo animo , exigua nec munuscula

Spernite. **PHI.** Quam suave spirant hæ coronulæ.

ACO. Puer recētem aquam fer, ut lavēt manus.

I S G. Ad sacrificium nos ituros autumas?

Quæ manibus illotis tractare erat nefas.

ACO. Accumbite. Iā lubet animo meo obsequi.

Indulgens genio vivam , dum vivam , bene.

In Alexandrinis deliciis vitam exigam.

Dum fert ætas , dumque valent vires corporis.

Aut bibat aut abeat , Græcorum in conviviis

Erat lex celeberrima , quam nos hic gnaviter

Servabimus , quare Colax hoc præbibo

Tibi , quod faustum sit sælixque , poculo.

COL. Lubens excipio , & summas habeo gratias.

AC. Tibi vero hūc uno, Myspōle, haustu cātharū

Do, sed tu Deleasthisa, mel meum , Prius bibes.

MY. Excipio, sit sat. **CO.** Heus Isgeestus, hoc tibi

Quod cernis præbibo poculum. **A C.** Habeo

lubens,

MY. Philostasi , hoc saluto te benigne cantharo.

PHI. Respondebo, sed mē sæ exhaustū imposito.

MY. Vi-

C O M O E D I A.

MY. Videbis, candide bibam, non de me aliter
expertus es.

ACO. Heus puer, accerse, ut iussi qui fidib. canat.
Ni recte efficies vapulabis postea. (concine.

Deinde huc ad mensam concede, & cantilenam
PV. Adest. AC. Intende nervos, bone vir, & nos
Faceta cantiuncula, si quid potes. (excita

O D E D E A D V L T E R I O

Viderat Martem Venerem foventem,
Atque inextructo thalamo cubantem,
Qui regit solis volucres quadigras

Comptus Apollo,

Nunciat fabro cito claudicanti,
Qui graves technas animo doloso
Invenit, parvas fabricans catenas

Retia ponit.

Est & in Lemnum peregre profectus,
Id quod observans rigidus Gradivus.
Mox ad asuetum thalamum cucurrit,

Gaudia quærens.

Cumque conscendunt, cupidos amantes,
Fraudis ignaros capiunt catenæ,
Ex quibus captis datur exeundi

Nulla potestas.

Mulciber postquam videt esse captos,
Convocat cunctos superos deasque,
Ut scelus Martis rigidi viderent

Cum-Cytheræa.

Martis amplexu Venus obvoluta
Præbuit risum superis solutum,

STUDENTES.

Membra quod nulla potuit pudenda:
Veste fovere

Non erat quisquam ratione tali
Qui pati amplexus cuperet Diones,
Præter Atlantis nitidum nepotem:
Pleionesque.

ACOL. Equidem & ego me cum Venere vinciri permitterem. (vimus..)

ISG. Satis commessatum est, famemque exple. Iube fasciculos aliquot chartarum huc adferri.

Cibus tollatur, ludemus parumper, nam quid alea Possit, lubet experiri. ACO. Puer heus, profer fasciculos duos.

Mappam mensalem tolle cum cibo, & statim Aquam puram, ut lavent manus, adfer, ne sit mora.

MY. Isgeestus, tu distribue folia, verum fraus absit & dolus..

Pecuniam conjiciemus in hunc circulum,

Vt qui futurus sit victor mox auferat,

Nunc volve fortuna rotam, nunc mea suspice.

Vultu benigno vota, victor tibi bidentes offeram.

ISG. Periclitemur quid vehat fortuna, tu Colax

Es primus. ACO. Accede Deleasthisa huc, ludemus panlulum.

Sudarium auro pertextum depones, ego duas

Vlnas deponam serici villosi, age asside.

D. Vt ut placet, impartire folia, vincate certissime:

ISG. Mea est pecunia hæc, vici ludum. PHI. non largior.

ISG. Cur non? PHI. Pecuniam, inquam, redde furcifer..

ISG..

C O M O E D I A.

ISG. Non reddam. PHI. At ego, scelus, vicisse
te nego. (sed subdole

ISG. Quid causæ? P H I L. Non aperte lusisti,
Composuisti chartam, & folium è medio subtra-
xisti. Dein (pudens.

Clam quod nō placuit sub mensam demisisti im-
Atque en jacer adhuc sub pedibus tuis, quare pe-
cuniam

Redde. ISG. At non reddam, medium te licet
discerpseris. (niam.

PH. Hoc pugione te pugnam nisi reddas pecu-
IS. Vt lubet, ego itidē faciam robur experiar tuū.
Proh facinus indignum trucidor heu miser.

Acolaste subveni, quid cessas? PH. Proh, tantum
In alienis ædibus-admittere, non pudet (scelus
Tantas turbas sub noctem dare? ISG. quid cessas?
vindica, (nes.

Trucida. IS. Sublimem rapiant omnes te dæmo-
An leve crimen putas tantam vim facere in alic-
na domo?

Mox amove te hinc, aut fustibus ejiciam te foras.
Hanc pro meis meritis nunc gratiam rependis?

PH. Quid tibi vis? nō me terrebis sevis dictis tuis.
Iam pugnus hærebit tibi in mala, nisi os compres-
seris.

MYS. Quid agis Philosthesi non decet tumultu-
uari in ædibus (mus.

Alienis, nam capitale est facinus, age domum ibi-
Deducam te usque ad contubernium tuum

Per hanc plateam, est enim quam cæteræ multo
tranquillior.

S T U D E N T E S

Sed ecce ingens Walonū multitudo nobis, obviā
Venit vociferando WAL. Ba ba bu. PHIL. Vix
duo sunt, tace. (fugam.

Mirum spectaculum videbis, hos agemus in
Canes enim qui vehementer latrant, mordent
minus.

Colax ad dexteram concedito, tu isthinc Myspole
Aditum interclude, ne qua pateat his fuga.

Horrendum clamitant: ego stricto hos ense per-
sequar.

Tanquam prædam in casses agam, vos sternite
Eos ad terram, intellexistis me? COL. bene.

WAL. Ba ba bu. PHIL. Ho ho ho. WAL. Heu heu
inermes cædimur. in pedes.

COL. Satis dederunt poenarum, conjiciamus nos

ACTVS III. SCENA IV.

PHILOMATHE S.

Trimetri.

V Su tandem quōtidiano jam comperi,
Vere dixisse Homerū, qui quam plurimos
Diffimiles patrum dixit esse filios.

Plures peiores, meliore paucissimos.

Cujus rei clarissimum exemplum Acrates

Et acolastus præbent, qui cuncta dissipant,

Quæ patres vix summo labore & maximis

Sudoribus congresserunt. Sed incidit

Verus sermone vulgatum proverbium:

Tenax requirit prodigum, & dum attentius

Omnia perquiro, video: quando altissimus

Sit

55

C O M O E D I A :

Sit Parnassus , & ad hunc angusta semita
 Sentibus innumeris & spinetis obsita,
 Saxosa , & non nisi per sudorem pervia,
 Ad quam monstra advigilant aspectu pessimo,
 Quæ ascendentes non admittunt , sed avocant:
 Voluptas , paupertas , pravum consortium.
 Quamvis sublata voce Pierides vocent,
 Et monstrent laureos licet ramusculos.
 Circumvenire multos his monstris , quibus
 Dum dant operam , à studiis se totos segregant,
 Quod contingit meis quoque conterraneis,
 Qui dum nimis libidinibus obtemperant,
 Remiserunt Musis & Phœbo nuncium.
 Ad hos igitur , si sint domi , me conferam,
 Vt in viam reducam , & ad frugem.
 Sed eccum Acolastum video.

A C T V S I I I . S C E N A V .
 A C O L A S T V S , P H I L O M A T H E S .

Trimetri.

S Alve plurimum.

S Oportune quidem venis mihi oviam.

Sed ubi est Isgeestus A C O L . Domi est, ægro-
 tat paululum.

P H I . Ægrotat ? quo morbo ? letali forsitan.

I S G . Non arbitror . P H . Verum unde exortus tam
 Invaluit morbus ? fortasse aliquanto bibit cito
 Largius . A C . Ego hercle ignoro . P H I . Non est
 quod tegas,

Rem novi à principio . Sed mirari satis

Non

S T U D E N T E S

Non possim, cur istos sectere gurgites.

Cur istis te adjungas, quare commercium

Habeas cum perditissimis nebulonibus,

Qui non honestatem, non pietatem colunt.

IS. Heri ad me veniebant, quare ego pro viribus

Satis prolixè tractabam. PHI. Miserrimum,

Eo nunc rem redisse, ut si cui bene velis,

Hunc multis nisi mox poculis inebries

Amicitiae disrupta dicant fœdera.

An patris verba tibi exciderunt tam cito?

Quibus monebat nos, ut scis, ne talibus

Adhæreremus, qui bonarum ab artium

Studiis nos abstraherent, & pravis moribus

Vitam nostram inficerent, morati pessime.

Videbis in quæ te incautum trudent mala,

Postquam satis blandis verbis te illexerint.

ISG. Quod si non fecero, Timonē me appellitāt,

Aut philosophum. PHI. Dicant, permitte, quod
velint.

Nam nulla fides est, nec iusti observantia:

Quos coram cernis & putas esse optimos,

His minime fide, nam sunt perversissimi,

Qui te apud alios illudent, quamvis plurima

Coram, & vitam promittant pro te fundere.

Nam tales præditi sunt lingua duplici.

Mel & virus spirant uno ore & halitu.

IS. Non arbitror, namque horum perspexi fidem.

PHI. Fidem? qua in re: quod est letali vulnere

Ab his Isgeestus confossus? egregiam fidem.

Quod temetipsum ferme eiecissent domo.

ACO. Non est letale, vix mucrone paululum

Ber.

Perstinxit, postquam multo esset vino obrutus.

PHI. Vide quid agas, non homines hujus tēporis

Tam cito cognosces, quin etiam centum salis

Si modios cum nonnullis hic consumpseris,

Vix ingenium cujuscumque perspexeris.

Crudeles sæpe serpentes sub floribus

Latent, & spinas sæpe quoque rosæ oculunt.

IS. Non possum me plane ab hominib. sejungere,

Nec pater unquam interdixit, ne bonos mihi

Amicitia adolescentes adjungerem,

Et omni demererer benevolentia. (ter

PHI. Amicitia inter latrones? ACO. Proh Iupi-

Tua quid interest? Si quid consumpsero

Id fiet de meo. PHI. Consume non moror.

Sic sunt nunc homines, qui cum sibi nō consulāt.

Alios bene monentes, tamen non audiunt.

CHORVS TERTIVS.

Qui vis ingenuis labore magno

Eniti studiis, ad astra clarum

Nomen tollere, fœminas venustas

Et ludos, epulasque sperne lautas.

Incautos juvenes tria hæc inescant,

Atque ad plurima probra dant fenestram,

Et gignunt odium novem sororum.

Obnixe studiis adhære honestis.

ACTVS IV. SCENA I.

EUPROSITUS, ELEUTHERIA.

Senarii.

A In' verum esse, quod nobis absentibus
Vitium sit oblatum (me miserum) filiæ,

ELEV.

S T U D E N T E S

ELEV. Sic est, EVP. Quis fecit? ELEV.
 Acolastus. EVP. Nullam fidem
 Esse in mundo, proh Iupiter, heu injuriam.
 Vix sum compos mentis, sic ebullit cruor
 Circa cor, atque ad iram mentem concitat.
 Si mihi scelestus nunc daretur obviam,
 Hunc ensem in costas adigerem vi maxima,
 Et hanc viam cerebro miseri conspergerem.
 Vir es, Acolaste, gessisti te fortiter,
 Imbellem debellasti vir puellulam:
 Pudicitiam eripuisti, age, te mihi obviam
 Offer, conceptā merito hanc in te iram evomam.
 EL. Dedit iusiurandum se ducturum domum,
 Quare effervescentem iram, mi vir, comprime.
 Placuit puellæ species adolescentulo,
 (Pudicitia cū formā agit nam litem maximam)
 Calcaria addidit amor, locus & occasio.
 Amice agendum est cum adolescente & leniter.
 Voluntas virginis adfuit, & humaniter
 Fecit, persuadebo hominem, ut accedat ad me
 Et ducat uxorem, novi tractabile
 Hominis ingenium, per servum accersi jube.
 EVP. Dromo, accerse Acolastum, ut mox ve-
 niat huc roga.

ACTVS IV. SCENA II.

ACOLASTUS,

Scazontes.

Quam nunquam, Dii immortales, secun-
 dæ res

In

In amore perveniunt ad exitum lætum,
Gravis quin luctus hunc sequatur à tergo.
Meo malo nunc etiam intelligo, demens
Amor cur captus lumine, & puer cur sit.
Nam sæpe prudentissimos facit cæcos
Et tanquam pueros nil sapere, quod expertus
Meo malo jam sum, periculis qui me
Tot objeci, cæcus & infans, nihil cernens
Futurum, & qui finis amorem hunc sequi posset,
Atque adeo, tot lubens angustiiis memet
Involui, ut inde me expedire non possim.
Compressi virginem, quæ nunc gerit fœtum :
Fidem dedi, me ducturum domum, dixi.
Quæ res me sic excruciat, ut nihil supra.
Huc illuc impellor, tanquam in mari navis,
Procellosi quando ineunt prælium venti.
Ut nesciam miser, quid me futurum sit,
Ducam vero? pater obstat, qui modis miris
Me tractabit, quid dicet? num puellas ut
Vitiaries huc te misi? an ut bonas artes
Perdisceres, probatis moribus vitam
Informares? an non hæc antea prædixi?
Quando vides Philomathen sic inhærere
Amori? qui quoque monere debebat
Ut non tam turpiter substantiam nostram
Sine tuorum studiorum perderes fructu.
Penitus ignoro quid respondeam patri.
Non dicam? pietas, æquitas, amor, leges,
Fides, religio, Deleasthisæ agunt causam,
Atq; adeo invitū me impellunt, trahunt, cogunt,
Minantes pœnam si non duxero, ut fas est.

Quibus

STUDENTES

Quibus si advorfarer, vel si reluctarer,
 Essem dignus cui tellus hisceret vivo,
 Et velut Amphiaräum absorberet Argivum.
 Quid nunc restat? nisi ut de monte præcelso
 Me præcipitē, aut latebras animæ ense perquirā.
 Tam me circumvallant angustiae multæ
 Mori ut malim potius, quam sic frui vita.
 Sed hanc, dū in vivis fuero à me abstrahet nullus.
 Quæ mihi suum misera concedidit corpus.
 Non deseram, decrevi, sed domum ducam.
 Quare ad patrem me conferam puellæ, quæ
 Veretur ut sim ducturus, & ut expurgem
 Me, ipsaq; flens jam dudū meam fidem implorat.

ACTVS IV. SCENA II.

EUPROSITUS, ELEUTHERIA,
 ACOLASTUS.

Octonarii.

Qua fronte, quo ore absentibus nobis au-
 fus, carnufex
 Domum nostram contemerare, & notam famo-
 sam inurere?
 Vix me cōtineo, quin tibi mox manibus in crines
 involem
 Et discerpam Threiciæ mulieres ut vatem Oca-
 grium,
 Qui nunc familiam nostram asperseris tam turpi
 infamia.
 Ut stas? ubi pudor? ubi verecundia? quid ais hæus
 tu facifer?

ACOL.

C O M O E D I A.

ACOL. Audi verbum unum, peccavi, fateor, veniam supplex peto.

EVP. Veniam, qui facinus Phalaridis tauro dignum commiseris.

Num me ludibrio habes? ACOL. Non veniam cupio ut vellem avertere

A me culpam, sed ut furibundam isthanc iram compesceres.

Factum quod est infectum reddi non potest, ad optimam

Quin potius partem confer, forma, ætas, amor, ad id me impulit.

Amor quid possit nosti, cujus non supremus Iuppiter

Potuit vel tela vel faces à se ardentes avertere.

Age dehonestavi puellam, maximis honoribus Eandem afficiam, in uxorem ducam, quod fiat auspice.

Deo Precor, ab hac, dum vivam, me nemo nisi mors abstrahet.

Hanc mihi selegi præter cætera, cum qua ætatem exigam:

Quapropter desine succensere, amorem & ætatem vides

Amborum. EVP. Si non feceris, cogam te jure & legibus.

EL. Hanc, mi fili, ut scis, unicam tantummodo habemus filiam,

Solatium senectutis nostræ cujas tu flosculum Decerpisti, quam si non duxeris, mox vitæ terminum

Pones

STUDENTES

Pones: quare per hoc caput te obtestor, ne nos de-
seras.

Habebis dotem amplissimam, & dum vivam,
omnia plena manu

Ad vitam suggeram, misereat te senectutis meæ.

ACO. Ne lachruma, dum spiritus alit hanc ani-
mam, nunquam vos deseram.

Et citius cœlū flores, aut tellus producet sydera,
Quam vel casus acerbus, vel grave aliquod in-
fortunium

Deleat hanc eripiat mihi, & ab ea me vivum se-
greget.

Sed conferam me nunc domum, idoneum sum
nactus nuncium,

Per literas hac de re certiolem facturus patrem.

ACTVS IIII. SCENA IIII.

DANISTA. ISGEESTUS,

Trochaici, Tetrametri, Catalecti.

Isgeesto demens nuper credidi vicēos aureos,
Et jam constitutus effluxit solvendi terminus.

Quapropter fugitat meum conspectum, nec
mihi obviam,

Quod sensi, venit. Sed mox me viso in aliam
conijcit

Sese plateam, quare si mihi nunc daretur obviam
Compellarem. Nam mala nomina sæpe compel-
landa sunt.

Hicce sunt homines nostra ætate exornati morib.

Ut, nisi quod tuum est repetas, non sponte sua ti-
bi redderent.

Vel

Vel si quis quid reddit, magna est huic agenda gratia.

Adeo ut ipsa fides irata hinc ad Deos secesserit.
Et perfidia emissâ ex inferno cunctos invaserit.
Eccum quem quæro, sequar mox à tergo, ne se
occulat

Aliorsum, me viso, heus bone vir, quando reddes
debitum?

IS. Debitum? quid? DA. Debitum. IS. quantum?

DA. Vicenos aureos,

IS. Quando mutuo dedisti? DA. Nescis: ah homo
impudens.

Denos tibi dedi, quos perdidisti nuper aleâ.

Ostiduo post iterum denos, quos dederas me-
retricalæ

Et chirurgo, quod curasset vulnus in convivio
Acceptû, sicumq; quo te tunc meretrix donaverat
Cum tecum cubaret, ad minimum integros men-
ses duos. (deferam.

ISG. Non abest multum, quin hoc in luto te
provoluerem

Quod me cōpellare audes effrons in publica via.

Nonne dixi tibi, me nuncium misisse in patriam?

Qui quamprimum venerit, æs alienum persol-
vam tibi.

DAN. Quo te proripis? ô effrenatam hominis
impudentiam.

Tu facies ut nulli crediturus sim pecuniam.

ISG. Quid nunc comminisar? aut quam nunc
intendam fabricam, (solvam debitum.

Vt patrem argento emungam, atque huic ut per-
Dicam

S T U D E N T E S

Dicā me dimidium pene annum correptū lurida
Febre laborasse, & ita tantam consumpsisse pec-
cuniam.

Si pater rem cum scortis habere me rescisceret,
Ludere, potare dies & noctes, ferret gravissime.

ACTVS IIII. SCENA V.

EUBULUS, PHILOSTORGUS,

Septenarii.

Philostorgum exoptarem nunc mihi dari ob-
viam.

Sed ipse exit foras, conveniam & quæram quo
velit.

PHI. Te quærebam salve. EVB. Et ego te. PHI.
Cur frontem contrahis?

EVB A filio allatæ mihi sunt literæ, in quibus
Scribit se Euprositi cujusdam vitiasse filiam,
Atq; ab eodem cogi, ut ducat in uxorem, legibus.
Quæ res animum meum adco excruciat, porius
vt mori

Malim quā vivere. Vtinā mors in primo limine
Vitæ extinxisset te, ne mihi causā dolorum fores
Acolaste Acolaste, quam sæpe monui fideliter
Ne perditis adhæreres pessime consortiis,
Neve sineres blanditiis te capi muliebribus,
Id quod timebam non sine dolore meo contigit
Quam inique est comparatum, ut hi, quibus sunt
filii

Obtemperantes & morigeri, his permittant nihil
Et largiantur quoque pecuniam parcissime.

Nos

65

C O M O E D I A.

Nos vero, qui quodcunq; illis lubet concedimus
Plerumque habeamus filios quam perditissimos
Nunc demum sentio, pecuniam & licentiam
Esse adolescentulorum corruptelam maxumam.
Sed utinam aut filius aut ego è vivis excederem,
Ne nebulonem viderem posthac impurissimum.
Verum, si mihi dabitur in conspectu, pessundabo.
Nihil ne de tuo novi audivisti filio?

PH. Nihil, nisi quod scribit febre laborasse se dicit
Vicenos aureos petens, sibi ut transmitterem,
Vtpote, quos curando morbo hoc illic insumpserit
Non igitur filium sines uxorem ducere?

EVB. Non hercle faciam, quin meis manibus
occiderem

Potius, quam ut hoc homini impurissimo per-
mitterem.

PHI. Quid ergo facies? EVB. quid? rogas? cras
quando illuxerit

Dies, iter ingrediar, ut ad ipsum proficiscar renes?
Tu, si voles poteris una mecum. PHI. recte mones.
Abi domum, & quæ sunt necessaria ad iter, para.

C H O R U S Q U A R T U S.

Perius haud quicquam muliere vivit.
Nam venenoso vomit ore flammam,
Et quibus fallat juvenes tenellos

Retia ponit,
Spirat emittens Ætna flammam,
Perdat ut stultos miserosque amantes,
Hanc, precor, pestem fuge qui novena
Numina quæris.

C

ACTUS

STUDENTES
ACTVS V. SCENA I.
ACOLASTUS.

Trimetri.

Postquam delusus esset ab Ate Iuppiter
Hanc crinibus arreptam deturbat cælitus,
Nec unquam divorum fruitur commertio.
Verum homines intergraditur veloci pede,
Calamitates, & cædes miscens maximas.
Eadem mihi nunc mille rixas seminat,
Hic virginis pater, ex parte altera meus,
Minantur mihi Geticis extrema affectibus,
Alter si non, alter vero si duxero.
Omnia sunt plena, quo me verto angustiis.
Tot me circumvallant miserum molestiæ,
Vt nisi me Deus eripiat è tantis malis,
Ad extremam infœlix redigar insaniam.
Audio patrem advenisse, hic mihi sunt jurgia
Parata, quibus, hei mihi, jam tractabor modis.
Sed ad Litas Iovis me vertam filias,
Quæ tardis & lentis sequuntur passibus:
His supplex ero, verbaque dicam precantia,
Vt me velint eripere, è tantis cladibus,
Infœlici qui cæpi amare sydere.
Litæ, Litæ, servate miserum vestra ope.
Ad vos venio consilium auxiliumque expetens,
Approperate citis gressibus. Si vos mihi
Auxilium denegatis pereō funditus.
Si scissem ex hac re tot lites, tot jurgia
Mihi futura, nunquam patrassem miser.
Beatus ille, qui procul ab his vinculis,

Sedulo

C O M O E D I A :

Sedulo vacare potest ingenuis artibus.
O si reverti elapsa possent tempora,
Nunquam me tot curis incautum involverem.
Recte dictum est, damnosas esse foeminas
Bonas malasque. Nam quantumvis castitas
Laudetur Penelopes, tamen procis fuit
Exitii causa, quos Vlisses sustulit.
Et Asiae toti dedit exitium Tyndaris,
Sic mea Deleasthisa mihi peperit maximas
Rixas, sed ad patrem meum me conferam,
Ut audiam num hac de causa succenseat.
Mens hercle praesagit mihi infortunium.
Sed ni fallor, video patrem, huc accedere.

ACTVS V. SCENA II.
EUPROSITUS, ELEUTHERIA.

Trochaici, Catalectici. Tetrametri.

A Vdin' uxor, num fuit hodie hic Acolastus?
ELE. Non arbitror.

EVP. Illud timeo, ne effugiat, neve aliorum se
conferat. (procrastinat,

Quam suspicionem parit mihi, quod semper
Et quod rarius nunc huc adventat solito. EL. ne
time.

Ingenuus adolescens est, non faciet, concepi
bonam

Spem, Sed fortasse ad coenam veniet. EVP. Igi-
tur coenam para.

Ego paulisper in forū prodibo, nū quid sit novi,
Auditurus, cujus nostra secula sunt plenissima.

STUDENTES

ACTVS V. SCENA III.

EVBULUS, ACOLASTUS,

PHILOSTORGUS.

Tetrametri, Iambici, Catalectici.

E Ho bone vir, hodie faciam ut scias quanti pater sit

Faciendus, non impune feres quod vitiaſti puellam, (leſti.

Et eandem me invito vis ducere in uxorem ſce-

ACO. Pater, da veniam, quaſo pater. **PHI.** non te dignum facis. **EVB.** quid?

PHI. Occides filium? **EVC.** morietur. **PHI.** ah ſæuiri noli.

ACO. Hoc eſt eſſe patrem? **EVB.** atque hoc eſt eſſe filium? **ACO.** Miſer ſum.

PHI. Eubule, non hercle ſinam ut facias me præſente cædem.

Cedo, num tu tam facile poteſ animum exuere paternum?

EV. Non exuerem patris animum, perfricta fronte quod me.

Patrem non agnoſcit, cujus dictis merito obſecundet.

Scis quo pacto ab ineunte ætate mihi contrariatus

Et tergiverſatus ſit, qui me invito patre ducet

In uxorem iſtam meretricem, non ſine dedecore ſummo,

Cum non obſeruet ſtipēs quæ inſidiæ ſibi ſtruantur.

Quæ

Quæ nemini obtrudi possunt, inescant sic amâtes.
 Ut quas viciaverint in uxores ducant easdem.
 Ante aliquot annos si duxisses uxorem, vir esses.
 Vide ut stet, quam nullum ædat ingenui signum
 pudoris. (possit)

Age, accerse Euprositum videbimus quo jure
 Tibi nubere, sui ipsius prodiga cum sit pudoris.
 Vel potu vel cibo porrexit huic meretrix amorē.
 Adeo est submersus in amore, ut non abstrahi
 inde possit.

PHI. Humanius age, vix enim ut non ducat ob-
 tinebis.

EVB. Aspera verba nihil si proficiunt, quid le-
 nia moverent?

Sed nisi fallunt oculi, procul video istos advenire.

ACTVS V. SCENA IV.

EUPROSITUS, ACOLASTUS, EU-
 BULUS, PHILOSTORGUS.

Senarii, Septenarii, & Octonarii.

I Tan' dicis te tam impotenti esse à patre
 Animo tractatum, & nolle ut ducas filiam

Meam, quam vi tute, ut nosti compresseris?

ACO. Sic est, & si non adfuisset Isgeestus.

Pater Philostorgus, necasset me, satis.

Crudeliter paterni oblitus muneris.

Sed expectant nos, accedamus ocius.

EVP. Est ne ille tuus pater, qui dexteram tenet?

IS. Ille est, promissam barbam qui muleet manu,

Qui cogitabundus declinat in terram caput.

STUDENTES

EVP. Accedam & alloquar, Salvete plurimum.

PHI. Habemus gratias. **EVBV.** Age bone vir, tu coges filium (ve legibus?

Menm, ut ducat gnatam tuam? quo jure? quibus-

EVP. Hujus regionis, namque apud nos cautum est si quis virginem (luat

Vitiaverit, ducat eandem, aut capite poenam

Quare si non vult, ego procedam jure & legibus.

EVB. Egregiam legem, quæ fenestram patefacit libidini.

Nam si quis habuerit domi maturas filias,

Ita ut nemini easdem poterit obtrudere,

Hac ratione in nassam pelliceret adolescentulos

Rerum imperitos, ut vitiatas ducerent, (ne,

Atque sub honesto posset lenonem agere nomi-

Et peregre proficisci, ut major sit his occasio.

Quin virgines sunt vigili adservandæ custodia,

Arcendæ à juvenum crebra consuetudine.

EVP. Duram profecto mihi demandas provinciã

Siquidẽ mallẽ suũ custos esse potius, quã virginẽ

Hanc custodire, sui quæ custos esse non potest.

EVB. Veterator. **EVP.** hem quid dicis? **EVB.** dicebam gnatum meum

Tuam non ducturum esse filiam. **EVP.** quibus rationibus (excesserit

EVB. Nam filius vicesimum quintum cum non

Annũ, sui juris nõ est, nec quicquã sine parẽtibus

Suscipere audet, ne minimum, non dicam quod matrimonium

Contrahere possit invitis parentibus.

Quare tuam gnato meo locare filiam

Non

71

C O M O E D I A.

Non poteris, nec debes, cum mihi subiectus sis
adhuc filius.

EVPR. Sit tibi subiectus adhuc: mihi mox per
legem erit,

Quæ coget gnatum aut ad mortem aut ad matri-
monium.

EVB. Itane? EVPR. Videbis quid fiet. te saltim
pessime

Bipedum. EVB. quid? nisi contineas os, silentium
Ab hoc pugno impetrabo. PHIL. Eubule, sinas
me tibi loqui.

Iracundior es: animum ferventem rege.

Audi virgo vitata est: remedio

Malum hoc indiget: & præsertim inculpa Aco-
lastus est.

Quamquam Deleasthisa haud plane immunis est.

Debuit uterque egisse res paulo prudentius:

Et ille & illa peccavit; sed sexus imbecillior

Minori crimine delinquit: quia suos

Vix regit affectus: notumque est, Luvenum li-
bidinem

Insidiari puellarum teneretudini.

Qui sciētes quod se facile dedunt amorī virgines

Consortiis illarum intersunt frequenter, & ibi

Facile credulis imponunt facile.

Primo per verba struunt ad stuprum viam.

Excogitantur nomina quibus puellas vocant:

Tum sunt in usu diminutiva. audiunt nihil

Puellulæ, nisi meum oviculum, mea anima,

Animula mea, blandula mea, vita mea, lux, cor-
culum meum.

STUDENTES

Post hæc extra urbem invitantur: ad id cimbulam
Paratam habent aut currus. in itinere
Hospitiū intratur: caupo forte haud ignarus rei
Illis locum parat in solitario cubiculo.

Vina afferuntur, sanitatique dicantur scyphi
Præsentis Matronæ. dein liberiores mero
Et osculationibus & pressionibus
Labiorum & papillarum, & ventris stimulant
Libidinem. Quid tum? si succumbunt veneris
æstui.

(Videas mirum spectaculum) succumbunt simul
Iuvenibus.

Nec nisi claustræ surgunt. sed fortiores resistere
Queunt libidini. Differtur in tempus aliud.

Ita agunt cum honestiori genitis puellis loco.

At cum sunt ancillæ, delinitæ primum donariis.

Absente hospite stuprantur, cum sternunt forum.

Quod nuper vicino Amoræo contigit.

Vt & obstetricis cujusdam filiæ.

EVB. Narras fortasse vera: sed non credo filium
meum,

De stupro illam interpellasse. Videtur quippe
omnibus

Verisimilius, manibus pedibusque dedisse, operā
Deleasthisam, ut in suum amorem Acolastum
traheret.

Acolaste num ita se se res non habet? ACOLA.
Eheu Pater,

Ætiam in pectore seu fiet Veneres & cupidines.

EVD. Hoc non rogo; rogo cujus sit commissā
fornicatio.

Culpa,

COMŒDIA.

Culpa, tuane, an illius? ACOE. & illius & mea.
 PHI. Vides, ingenue confitetur. quid superest
 amplius?

Nisi ut in uxorem ducat corruptam crimine suo.
 Nam plectet nolentem lex aut in nuptias
 Debebis consentire: de duobus his nunc elige.

ACO. remitte delictum, pater, & me serva à
 supplicio. (stuli.

Da. Deleas thisam in uxorem: ejus pudorem ab-
 PHI. Concede: quandoquidem sic postulat ne-
 cessitas. (cum ea.

EVB. Eat, habeat, assumat sibi, valeat, vivat.

PHI. Sed debet nuptiis dici dies. EVB. dicat diem.

Pro lubitu, nihil ad me: ab eo. PHI. consensit: furor.

Iste quidem dæmæviet: at leni animum patris
 quantum potes.

Vade Euprosite, tam fausta nuncia Deleas thisæ,
 Et quæ ad rem maxime necessaria sunt præpara.

ACTVS V. SCENA V.
 ISGEESTUS, DANISTA.

Scazontes, & Septenarii

R Idete mecum, belle rem meam gessi:

A nuptiis reversus ebrius Acolasti,

Hospitium adii: ut cerevisiario potu

Me implerem; nam merum non desiderabam:

Quod haustum avidius cum ferculis cænæ

Revomui prope Vestalium pontem:

Tabernam ingressus, quam frequentius calco,

Quam templum, sociis me meis statim adjungo:

Hic credentes me sobrium (licet tantum

S T U D E N T E S

Hoc sesquianno ter contingat) in Chloes.
 Dominae salutem bene plenum scyphum libant.
 Ego, ne viderer iis deesse, respondi.
 Inebriatus inde vomui rursus,
 Et esculenta tot frustra stomacho eieci:
 Ut crederes me gallos, perdices totas,
 Placentas & laridum panesque carnesque
 Analectaque vorasse, simul impetu quodam
 Gutturē se effundebāt salguma, merum, mulsum.
 Silentio sunt involvenda quæ narro.
 Pergam. post hos vomitus alacrior paulo,
 Tacinus feci posteris relinquendum.
 Furatus nempe anates sum: dum petit cellam.
 Ut potum promiat hospes. Inde projecit
 Foras me, & aliud hospitium sui ingressus:
 Sed indiciiis meis me prodidi soror:
 Narrarem plura: nisi, quid nuptiis hisce
 Sit intus factum, scire magis amaretis.
 Placatus Eubulus ipse ad nuptias venit.
 Is duxerat simul secum meum Patrem,
 Ut interesset nuptiis futuris. Quæ
 Futuræ essent misero seni ultimæ; quippe
 (Dum fistulis, canu, citharis strepunt mensæ)
 Eheu repente in deliquium incidit mentis.
 Vbi ad se rediit paulum, prodit sudor
 Vehemens è poris, post illa gravior morbus.
 Affixit illum: nam deiectione alvi
 Cruenta tortus admodum, jubet sese
 Deferri in lectulum, medicus vocatus mox
 Pleuritidem esse iudicavit, agroque
 Benedictum carduum & Theriaca præscripsit.

Vt.

C O M O E D I A.

Vt & apium, syrupumque, herbamque muralem.
Sed ingravescente dolore, ubi necem sensit
Adesse, jubet vocarier meam matrem.
Vt, cheu! antequam concederet fatis
Ante torum matrem duceret in uxorem:
Nam concubina fuerat haftenus, conjux
Non fuerat, & nunc ego legitima proles sum.
Io luctus, Io dolores! jam alligabo me
Gladio, ut horreat, qui me videt tantum;
Quamquam brevi statura sum: frequenterque
Mutabo vestimentum, ne ambigant cives
De opibus luculentis satis, relictis à
Patre, præterea (nam indulgere genio semper
Proposui) sive vocatus sive non, absque
Tamen famæ imminutione, conviva
Symposia largientium ero. rogas forsan
Qua pacto strenuus essem mysta Bacchi: dum
Vix sine dispendio pecuniæ grandi
Hæc sacra constant. belgici dabunt versus,
Quod matris arca non dat. igitur primum
Ab hodiernis commodabo Poëtis
Verborum flosculos, & quod in usu non
Est, aut antiquatum, sic, ut nisi Catti
Abhinc bis millenos intelligant annos,
Et præter hos nullus: deinde quæcunque
Vocabula sequipedalia sunt, utar,
Vbi vel nuptiæ desiderant carmen,
Vel Disputationes, vel rogi lessus.
Sed ab epirhalamiis abhorreo paulum:
Quia nuper illis obtinui nihil. quippe
Poëtari me omnes propter scyphos nostis.

STUDENTES.

Multum autem ex disputationibus lucrī
 Percipio, & semper succedit mihi pulchre.
 Semel vero (quod doleo) non vocatus sum
 Ad computationes : ordini quamvis
 Doctorum insertum cecinissem, Batavisque
 Camænis transcripsissem sæculis quendam.
 Id adeo movit mihi bilem, sim ut invectus
 Satyrico carmine intitulos honoresque
 Datos eruditioni, Academiæ hūsto
 Consensu : at mihi malum cacaveram turdus;
 Nam post ingentis pænitiæ signa
 Et deprecationes hoc mihi crimen
 Impune fuit tantum, censoria virga.
 Professorum sic correctus : ut ea in mentem
 Haud facile iterum venient. ego huc usque
 Me quasi Meronen, Biberumque descripsi,
 Et certe gloriōr me liberi sacris
 Initiatum mystam : nam quod decus majus
 Quam esse ebriosum, isto superbio totus
 Titulo, si quis studiosum me vocat juris,
 Plagiariū me vocat, idē enim est, ubi haud addit
 Titulum ebriosi, ita toti notus orbi sum,
 Virisque, fæminisque, at fæminis raro
 Exemplo : referam casum. Habitavit il. ustris
 Puella & opibus & arte pingendi
 Et docta modos dulces vicinia in nostra.
 Hanc forte totus inebriatus accessi,
 Ut ad scenicos mecum adducerem ludos.
 Consenserat, illa cum cubiculum sese
 In aliud confert, sibi ut aptaret ornatum.
 Ego interea yomui non parum, sic ut

Totum.

77

C O M O E D I A.

Totum conclavē fœdarem, sed (en lusum)
 Ne animadverteret hæc pallio inverso
 Tacite purgavi. conspurcaverat quicquid
 Liquor odoriferus suavisque stomacho ejectus.
 Tum crederes spirare pallium, tinctum
 Meo vomitu amomum, thus quæque lon-
 ginq̃uis.

Panchaja mittit oris, at gravis forte
 Sum garrulitate mea nimia omnibus vobis:
 Garrulum enim me esse scio, sum etiam secundâ
 hora

Instat noctis, domum tendâm: licet spissæ
 Tenebræ sint: ibo, ibo, licet viam ignorem
 Propter temulentiam, cantuque nocturni
 Itineris deorabo molestias omnes.

Imple, Silene, cantharum,

V makker vyaght een dronk.

Quamvis vacillem ebrius,

V Esel is nogh jonk:

Qui potest vino madidum,

En dan vvat svakter been.

Per angiportus varios

Vri saghtjes voeren heen.

Et, tu puer bis genite,

Ik luyt met u om strijt,

Si licet modo vomere;

Ghy bent het verrequijt

Et si juvarent Menades,

Wanneer ghy komt te kort

Et biberent hoc Satyri

Dat uyt u bakhiys stort.

Qui

STUDENTES

Qui stomacho scit condere

Drie vaenen in een uur,

Quid calfacit in hyeme

Sijn kannen by het vuur?

Is demum est mirabilis.

En soo ben ik een geest;

Sed muta tantum literam,

Ik vvord een dronke beest.

Est grande hoc elogium.

Hi magh gaen voor een man.

Id dicent ipsi sobrii

Van die soo tullen kan.

Tum dubitabunt medici,

Of niet in soo een buyk:

Tot sese addunt pocula,

Als vissen in een fuyk.

Nec valet arithmeticus,

Al viel hy op sin knie;

Hec supputare numeris,

Of door de regel drie.

Quis vidit unquam chemicum,

Die so ras disteleert?

Quod potus est fit lotium,

Eer jemant sigh omkeert.

Aperi actutum ostium. DAN. Ho, ho! quis tam graviter pulsat fores?

ISG. ego DAN. quis ego? nullus intromittitur, ob neminem

Surgo electo. ISG. Miser, vocem an tu non nosti meam?

Sum Isgeestus. DAN. tunc proba anima? exspecta, accendam facem.

Quid!

COMEDIA.

Quid huc venis tam sero? ISG. Vix loquor ita
sum ebrius.

Pecuniam accipe tantū, quam patri dum viveret
Emunxi ab eo, dabitur crax colloquendi occasio.

DAN. Vereor, vercor ne in aliquod incurrat
periculum.

ISG. Profecto male mihi consului, quod non
manferim.

Apud Danistam. redeam? non non, præstolabitur
Ancilla me, fraterque & mater erit anxia.

Igitur ibo, ire vel si nequā, repam nunc domum.
O si jam bajulus exciperet cadentem vehiculo,

Vt nuper! cum etiam officium nec pes nec face-
ret manus.

Io, valete & plaudite, eo fata quo trahunt.

DE

D E
E U S T I T U D I N E

S T U D E N T I C A.

HA, viva fratres, viva precor este corassi,
Nam vos ex animo lætor adesse meo.
Este Corassi hodie, mihi missa pecunia præsens
Tristiciamque tulit, læticiamque dedit.
Et si non esset mihi missa pecunia, quid tum
Possem hodie nihilo lætior esse minus?
Crastina nō lux est mihi curæ dū modo Sluckops.
In bona cum Bierō dāt mihi vina fidem.
Ha falala falala Spelmanni Brumite in unum,
Et musicæ specimen promite dulcisonæ.
Vos famuli Kannis Bacchum domergite tieffis,
Et date Rhenano pocula plena mero.
In glasis etiam longis cerevisia spumet,
Servet & alternas potio iusta vices.
Me largum hospitibus cupio & præbere benignū
Abiectum parcus possidet ingenium.
Vos pueri crassum, primum Biera indite in Hum-
pum,
Hoc fundamento est ædificanda domus.
Singulus hunc hospes quamprimum utsupere
debet
Hæc est Musæi regula prisca mei,
Ha falala falala Spellmanni struckite gigis
Et mellite tua Concine voce puer.
Wel komni quoniam nunc estis, quotquot adestis
Vos omnes trevvo dreckite corde rogo.
Et qui cum venia venit, precibusque rogatus
Cum venia cupio cedat & ille mea.

Hunc

C O M O E D I A.

Hunc Humpum dominus capat velit esse corassum.

Nos decet hunc hilari perdere fronte diem.

Interea reliqui circumbibite ordine donec

(Non faciet longum) hic Humpua inanis erit.

Ha ! falala falala Spelmanni Klingite lutis.

Et mellite tua concine voce puer.

Munser Erice ? bibat dominus , bibe Munser.

Adame

Et Munser vultum porrige lane tuum.

Ecce puer vacuum cur cessas sumere vitrum ?

Annon quod nobis fundere possis , habes ?

Regis ad Exemplum totus componitur orbis,

Aspice exhausti , vos facietis idem.

Hoc puer unusquisque mihi bibet ordine vitrum.

Vt peragat juste quilibet ergo vide.

Ha falala falala Spelmanni pipite sinkis.

Et mellite tua concine voce puer.

Munser Harusce quid est ? non sic , non Munser.

Harusce.

Et tu sumpstisti perfide ? redde puer.

Redde inquam vitrum , nisi se cervi supinet,

Iam fiet cervix ista supina tibi.

Quis bibit ulterius ? quid id est mi candide soski ?

Pocula cur toties concumulata tenes ?

Aut nihil est intus ? nihil est , prohi jupiter , heus tū.

Quid facies domino disce bibente tuo.

Heus puer ? hem klisk klask capis hoc , viden improbe multa.

Orba super mensam pocula stare mero.

Quin capis atque imples atq ; ista impleta reponis,

Aut implebo meis hæc tibi terga flagris.

Functus.

STUDENTES

Functus es officio? nunc snorcum supite fratres
 Skelm der salsa bibit, fur sit & ille latro,
 Ha falala falala Spelmanni Brumite Fidiis.
 Et mellite tua concine voce puer.
 Non satis esse reor vitrorum, sumite plura
 Ne desint famuli edico cavete mei.
 Nec nummis cupio nec parci sumptibus ullis
 Dummodo procedant omnia magnifice.
 Non habet nummos qui nummis nesciat uti
 Turpis avarus homo est, vilis avarus homo est.
 Sed vos qui reliqui remanetis ponite mensam,
 Et trina ad summum syllite pocla labrum.
 Ne putet exemptum se quisquam legibus, oro,
 Principis est nobis magna bibenda salus,
 Principique-pisse etiam documentum præbeat ipse
 Hospes, ut hospitibus primus ego incipiam.
 Alternate tuxbis Spelmenni, trumpite trumpum,
 Tan tari tant tari tant tant tari tant:
 Principis uxorem exhausti cum principe nostro,
 Nos, quantum vidi, rite bibistis item,
 Nunc procures nostri sic postulat ordo, bibantur.
 Quisquis & est patriæ fidus amansque suæ.
 Tan tari tant tari tant, Spelmanni clangite trum-
 pum,
 Tant tari tant tari tant, tant tari tant tari tant.
 Publica sit satis est potasse in commoda, nunc ad
 Privata o Socii vestra venite mei
 Et Bacchi, charis pro sumite fratibus haustus.
 Et pro dilectis sumite virginibus
 Cum primis potet pulchram sibi quisque puellam.
 Et suus ad fundum devacuetur amor

Ha. viva.

C O M O E D I A.

Ha viva virtute nova sic itur ad astra,

Ha fallala falala ha falala falala.

Ha falala falala Spelmanni pultite trumpum

Tant tari tant rari, tant tari tant tari tant.

* Porge puer cyathos. Mihi de domino bene
semper

Quandoquidem fuerint multa relata meo,

Illius optavi mihi consuetudinis usum,

Esse inter Socios pars quotacunque suos:

* *Fraternitas.*

Et nunc percupide vellem, nisi forte gravetur,

Institui fidam fratris amicitiam.

Si dominus fratrem si non contemnat amicum.

Hæc ipsi in signum pocula trina bibam,

Dum facio egregium Spelmanni upblasite trum-
pum

Tant tari tant tari tant, tant tari tant tari tant

Funditus ista vides me iuste pocla bibisse,

Et quali cupio te vacuare modo.

Hic jam frater habes à me tria poculo vini,

Optime cum dextra frater habeque fidem.

Resp. Hoc me quandoquidem Dominus dignatur
honore,

Muneris æternus debitor huius ero:

Spondeo me fidum, qualemque optesque ve-
lisque

Non Pyladæ & nostrum vincet Orestis amor.

Quæ cupies, cupiam quæque abnuis ipse negabo,

Hæc testes sunt pocula trina: Salus.

Vt decet ære cavo Spelmanni emittite trumpum,

Tant tari tant rari tant, tant tari tant tari tant.

Trina

STUDENTES

Trina tibi iuste ficcavi pocula frater,

Aspicias ! huc iterum congere vina puer,
Restituo tibi nunc , quæ porxti pocula frater,

Promitto antiquam Teutonicamque fidem.
Nunc vicine tibi quoniam consedimus ambo,

Tu Gurgista meri Philoque supus ego.
Et sorbere pares & respondere parati,

Si non displiceant, hæc tibi forte bibam.

R. Cur mihi displiceant? etenim non alter ad istud

Aptior hic auris vescitur æthereis:

Pergito si qua potes sum poculum in utrumque
paratus.

Hauustu siue uno uttragere siue decem.

Er setzt das Gläsflein an sein Mund / Run dari nella /

Run dari da dari da / runb dari da dari da.

Sein Sacken all hat er auch recht außdant Runb dari
nella /

Runb dari da dari da Runb dari de dari da

Ista propinavi Munser tibi proxime du must

Atque bescheiden Thun. Run dari da dari da.

Sic hausi ut manent & lachrymæ per tempora
multæ

Non est quod dubites de probitate mea,
Tergum obverte mihi, obvertam frater tibi ter-
gum,

Fidus ero , fueris seu prope siue procul.
Quam pulchrum unanimes fratres habitemus in
unum,

Quam bona sunt firmæ scœdera amicitia.

Nunc si præterea mihi copia virginis esset,

Perfectum plenis lustibus esset opus.

Nec

COMOEDIA.

Nec procul hinc habitat Sororis nata, venitque
Mittere quem possem si quis adesset homo,
Tu puer ire potes, dic Lustificare volenti,
Sed sic, ne causam, fare, resciscat anus:
Stella venire volet *Veneris* fortassis & una
Hoc potes & *Prima* dicere materia.
Ne cessa & quod se venturam *Cluntia* dicat,
Fallor & anne ipsa est? inque vocata venit?
Ha faler an faler an *Spelmanni* gnidite gigis.
Et mellite tua concine voce puer.
Sponte ne virgo venis pro qua nunc mittere vi-
sum est,
An alio forsan iussa venire viro.
Quicquid id est nobis nunc certe *Cluntia* nobis
Expectata venis & peramata venis.
Quid dixi? nobis? mihi & expectata venisque
Forsit an & reliquis, sed peramata mihi.
Consideas mecum lateri latus addere fas sit,
Paucaque cum *Domina* jungere verba mea.
Fusor ubi es? vinumne emendicabimur ergo?
Hoc tibi proque tua virgo salute bibo.
Dij tibi dent bona multa & qualia munera speras,
Vtpote vel bellum dent tibi bella virum.
Aspicias? Exhausti mea virgo fideliter omne,
Hoc tuus ut facerem tempore fecit amor.
Funde parum puer ut cupide facileque bibatur,
Quo bibitur dominæ vita salusque meæ.
Ha falala falala *Spelmanni* tangite lutas
Et mellite tua concine voce puer, (est
Quid? mea virgo mihi tenuis? tamen ista necesse
Pauca bibas, & quam sunt ea pauca vide!
Aut

STUDENTES

Aut si non biberis saltem continge labella,

O jam jam labris esca futura meis !

Iam liquor invideo tibi : formosissima tene

Ire per angustæ virginis ora licet ?

Seu prece seu pretio mihi svavia sumere certū est,

Hoc primum certi pignus amoris habe.

Respuis ? Oh, nihil es, rapiam tamen ista videbis,

Hoc cape & hoc super hoc desuper hoc super
hoc.

Virgo Me miseram nō est sub sole rapacior ullus,

Vis his Smusosis sit mihi magna locis,,

Quod si præscissem tam prompta venire negassem

Et melius fame parcere sic poteram.

Quin potius saltet dominus, saltare præopto,

Aut lepidos casto fabricet ore jocos.

R. Et fabricare jocos possum & saltare, priusquā

Id faciam , hoc cyatho te volo pauca soror:

Cumque soror dixi , capis hæc interprete nullo,

Scilicet ut biberis, sis soror inde mea.

Accipe nunc cyathum , quique est tuus ante, ani-
mumque

Sis soror atque animum fida repende tuum.

Neque voca fratrem fidenter meque tuiſſa.

Teque tuiſſabo fraterque eroque tuus

Respondes mea? sic, quod te deceatque juvetque.

Nunc saltare placet , nunc mea surge soror,

Ha falala falala Spelmanni spellite dantzum,

Ha falala falala , ha falala falala.

More Palatino bibimus , ne gutta super sit,

Vnde suam posset musca levare sitim

v v - v v - - - v v - v - v -

Falila falila li la. falila lila lila.

V, Me

C O M O E D I A .

V. Me nimium amplexas, nimium premis, abstine
tandem

Sedule, & in nullo docte tenere modum.

Et cupis abstineam mea lux, mea vita, meum cor?

Verba precor dicas hostibus ista meis.

Non possum aut faciam quin hæc animo dare cre-

Te si non cupido. semivolente tamen: (do

Et forsan cupido, Nam me mage lignea non es.

Nec lapides unquam tam caro mollis alit.

Improba (quod decuit) nunquam tamen oscula
pronas

Aut media præbes obvia labra via.

Præbe tamen virgo, tantum semel obvia præbe

Labra precor. Sic, sic, sic volo, sic jubeo.

Arbiter ecquis adest, qui dulcia Basia jungi

Et videt amplexus? arbiter ecquis adest?

Nil moror, atque adsit videat, simul invideatque,

Interea hoc cape & hoc super hoc super hoc.

Multa quidem vellem, possem quoque dicere
multa,

Deque mei magno pectoris igne loqui.

Sed non est locus hic, nec tempus forsitan istud

Liverit, o tecum solus ut ista queam.

Et si confieri fas est, hac nocte rogarem

Cum sola virgo solus ut ista queam.

Sed vos quid facitis Spelmanni upklingite luti.

Et mellite tua concine voce puer.

Ia? quid ait mea virgo? aliane? hac nocte rogavi.

Et reor hac fieri quod quoque nocte potest.

Ecquid ais soror alma? sinis? nunc voce gravaris.

Quod re, quaeso velis id quoque voce dare.

Non,

STUDENTES.

Non, ais? at nihil esse vides quod amantibus ob-
stet,

In scirpo nodum quæris inepta nimis,
Nescio quid faciam Spelmanni trumpite pustum,
Tant tari tant tari tant. Tant tari tant tari tant,
Ha Bru heis, hirr ha, Bru heis, hirr ha, hasa, Bru
heis,

Hirr, hasa, hirr, hasa, hirr, hirr, hasa, hirr, hasa
hirr.

Vpkrikunt multæ madefacta in jernia brillæ,
Et vehemens capitiis spiritus astra capit,
Ite domum Saturæ, venit Hesperus, ite capellæ,
Vos de dumos à rupe videbo tamen.
Nam tempestivum est, nunc vos subducere Iun-
gfræ,

Si qua quietis amans, si qua pudoris amans.
An placet hos vestras confestim inducere in edes?

Non hoc virgineum sed meretricis erit.

Et facitis forsán dum se res fert ita, sed non
Exequar hic vestrum dedecus, ite domum.

Impetus hic donec deferbeat inde Lubido

Si tanta est, placidos conciliate viros.

Hirr, hirr, hirr, Bru heis, Bru heis, hirr hirr, hasa,
Bru heis

Hirr hasa, hirr, hasa hirr, hirr hasa hirr.

Buu, Buu kirr, kirr, kirr, bru heis, bru heis, hasa
bru heis,

Blu, ru, Wu, Iru, fru, Blu, ru, Wu, Iru, fru.
Nunc super est mensam dantzandum & benkia
circum.

Pocula de propriis præcipitate locis,

Percipitate

Præcipirate libros, quid cū tibi Bacche Camdenis?
Picrides vestris sedibus ite Deæ.

Et vos cum Musis tabulara cadentibus ite
Pulpita sunt dominis adjicienda suis
Quot nobis locus hic fratres obstacula præbet?
Vellantur summo flamma focusque solo.

Vos hinc ad terram lateres descendite vestram,
Donabunt facilem vitrea texta viam,
Aptius & sane meliusque jacebitis extra
Estis in angusta præpedimenta domo.

Sed tu cur cessas? quid stas Spellmannjapubes?
Iam decuit lituis constrepuisse cavis.

Tant tari tant tari tant, tari tant tari tant, tari tant,
tant,

Tant tari tant tari tant, tant tari tant tari tant.
Sat bibitum est, nihil est totam se fyllere noctem,
Et valido bukum rumpere more suum,

Quis valeat toties Humpos ut dragere tantos?
Tot numero pottas tot sine fine bekras?

In plateas fratres, in vicos tendite mecum,
Plurima restabunt & peragenda foris,

En ego desilio: quin Vos descenditis? ær
Liber & hic cælum conspiciturque solum.

Nunc ferro dextra, ferro radiare sinistra,
Et micet è saxis ignis ubique cavis,

Immensis totam replete boatibus urbem,
Vox etiam pueri vestra virile sonet.

Hirr hirr, hirr, Bru heis, Bru heis, Bru geis, hasa,
Bru heis

Hirr, hasa, hirr, hasa hirr, hirr hasa, hirr, hasa
hirr.

STUDENTES

Bruu heis, Bru heis hey ha, hirr hey, hasa, hey, ha,
 Blu, ru Wu, lru, fru, blu, ru, Wu, lru, fru.

Vix aliquid poterit nostris clamoribus addi.

Vel vigilem facerent Endymiona puto.

Miror, cum fuimus clamore & robore tanti.

Quam modo nos victos carcer habebat iners.

Nunc falila falila Fedlistæ gignite quiddam

Ha falila falila, ha falila falila.

* Hic habitat pennalis homo consistite fratres,

Quid decet ante fores dispiciamus agi.

Nam tacitos dubio procul, indignatur abire,

Contempnumque putat se nisi dicta salus.

Ne facinus fratres, moneo committite tantum,

Sunt sua Cæsaribus sunt sua danda Deo.

Hei, dominus ne domi est? dominus descendat
 ab alto

Et Reve de molli- rentia vestra thoro

Digneturque suo populares fame, valde

Supplicibus votis id precibusque rogant

St. cessate. tacet. gallinæ filius albæ (adhuc

Dormit adhuc. Dominus quæso ne dormit

Dormit adhuc dominus? Studiosi edico cavete

Conturbare virum forte dysypnus erit.

Sed quid, dormit adhuc dominus? grave surgere
 forte est.

Quid? si per genetrix ubera lacta roget?

Quid? si eadem nato non immulgere negaret?

Aut aliqua ignaro mitteret æra patre?

O lepidam matrem! popularibus ostia pande,

Pro matris facient vota salute tuæ.

* *Vexatio Pennalis.*

St. nihil

91

C O M O E D I A.

St. nihil auditur morbo fortasse laborat,
 Vermibus erosus ilia putris homo.
 Nec licet hinc nostris advertere vocibus aures,
 Aut dormire facit se simulatque metu.
 Aut non respondet, quia nullo nomine dictus,
 Hei mihi quod memori nomen ab ore fugit:
 Sed si non memini nomen, pro nomine quoddam
 Arbitror titulos me meminisse tuos,
 Hey Spol Worm, Pennal, Skelm, Dieb, Hunsfott,
 Perenheyter

Num potes in quarto concoquere ista modo?
 Visne upstare piger? visne intromittere gestas?
 Aut solt in Copfo kranch habitare tuo?
 Nil agimus fratres, frustra que precantia verba
 Dicimus, hic opus est asperiora demus.
 * Ningite nunc pueri lapides, effringite fenestras,
 Et pluat in lectum saxeæ granda suum.
 Ha faleran vos Spiel cantetis classica-leutæ
 Et gravis horrifono Buccina marte strepat.
 Hey klink, klank, klink klank, patulo ne parcite
 vitro,
 Hey klink, klank, klink, klank, hey klini klank,
 klini, klank

Arietet in portas cum fuste valentior omnis
 Dimotasque suis subruat ordinibus.
 Aut si non cedant, lacerare repagula tentet,
 Et Mars audentes & Dea cæca iuvat.
 Hey Buu duus, Buu duus, trompettæ classica
 cantent.

Et gravis horrifono Buccina Marte strepat.

* *A Edis pennalizata expugnatio.*

Tant tari tant tari tant, tari tant, tant tant, tari, tant
tant

Tant tari tant tari tant, tant tari tant tari tant.

Ha viva fratres, jam vultu cardine postes,

Ha fallala falala ha falala falala.

Dicite jo Pæan. & jo nunc dicite Pæan,

Difficilis cessit præda labore tamen.

Fregimus & portas & vitrum fregimus omne,

Publica virtutis per malavastavus est

Per varios casus per tot discrimina rerum.

In clausa Latium vidimus arce Iovem.

En vobis fratres monstrum! quin pessime prodis

Lucifuga è latebris vemiculate puer.

Et pernas promiss bene servatamque crumenam,

Nos laute excipias principique decet.

Pro biero libri, pro vino pallia vadant,

Hoc nulla leges religione vetant.

Fulminet è pelvi Doctorum umbraticus ordo,

Non ullum nostræ jus habet ille necis.

Summa potestatis nos hinc fortasse relegat.

Debemus, quod si non sit, abire tamen.

Quid refert vero, cum sponte recedere tandem.

Constitui, si programme iussus cam.

Ha falala falala nobis præsentia curæ,

Craftina de se sit sollicitata dies.

Hic bene re gesta nunc descendamus amici,

Et colaphum domino pro date nocte bona.

Hem! bona nox hospes, grates persolvere dignas.

Non opis est nostræ nisi dis so für lieb.

Estne aliquis fratres qui sese updußvere contra.

Dristit. & in gassis obviis ense gradi?

Non

Non puto, sed superest id ut experiamur, ad unum.

Est virtus omnes posse bravare super:

Primus ego voces irritamenta vagantum.

Edam, vos reliqui state filete: Bru heis,

Fallor & est forsan qui contraclamitat ullus

St. Sa bru heis. *Sa bru heis. Ha falala, falala.*

Est bene præcurram, vos post carecta latete,

Hic lepus è Dumis exagitandus erit.

Hey Bruu heis, *Bruu heis*, Skelm, *Skelm*, Dieb,

Dieb, Perenheuter.

Hey Perenheuter, hey hey Perenheuter hi hey.

Quid bone ais? Sum Skelm? *Sis Skelm.* Sum

Dieb? & *sis Dieb.*

Quid? Perenheyter ero? *Ia, Perenheuter eris.*

Si sure es melior, si Skelmo, sique pyrorum

Servatore gradum siste pedemque refer.

Staque fugax sta sta daß dich der Henderen hole!

Fort her für Schelm Dieb / fort Perenheuter heran.

Quid cessas? trebidas? en quo se proripit? eja

In ventos tumidæ sic abiere minæ.

Iam nusquam est, abiit, fugit ilicet ocior Euro

Matura capiti consuluitque fuga.

Sed vos lufores quid sic frigetis inertes

Iam nulla est vobis spellere eura magis?

Pol certe Vestris nisi vos upluditis harpis.

Iam nostræ ludent vestra per ora manus. (pes?)

* Quid? satis est, inquis? murrisque pigerrimi sti-

Hos primum pugnos præmia digna vora.

Ad murum frates buukosas stoffite lutas,

Ballettas murus slagere & ipse potest.

* *Pulsatio Spelmanorum.*

STUDENTES

Ipse ego gigistas cum sedlis omnibus alte
In pertreccoso baphitisabo lato.

Hey fugitis trunci nebulones, tutius istud
Fortassis multo jam satiusque fuit.

Iam satis est fratres, instant confinia lucis

Hanc hilarem noctem sumpsimus atque diem.

Pulsatio

SPEELMANORVM.

Valete, & si vobis placuimus

Plaudite,

Tres

Tres studendi modi parum utiles

Non bene fit studium quodcumque fit ante fenestram,

Nec valet in lecto, nec valet ante focum.

Flamma nocet libris studium impedit ante fenestram,

Visa Venus: somnum lectus inire monet.

Ergo relinque focum, lectum simul atque fenestram:

Major & è studiis sic tibi messis erit.

Studioſi Characteriſmus Belgico-Latinus.

LVgduni ſtudit quidam Pſaltiſta,
Die zijn vaderlick goet meeſt al verquiſt hadt,
Muſicus erat atque Cithariſta

Hy minde een meiſken, en leider liſt na,

Om haer te behagen op alle termine,

Experientia multa docet ſine fine,

Dat betboonde hy haer bewiſende,

Quod amanti nihil ſit difficile.

Als hy een hoentken opkloef vers gebraden,

En daer toe een ſtoep wijn in ſyn mach laden,

Cupidinis inſtar erat amænus.

In dictis ac factis totus obſcænus;

Nam ſine Cerere & Baccho friget Venus.

Een kaertken te ſpelen in plaets van ſtuderen,

Libros vendere, en t' gelt te verſmeeren,

Een nachtken te tictacten of verkeerem:

Sou oock een Eeſel ſoo niet wel wat leeren?

s' Avonts op ſtraet te ſcrappen, tierem, en baren,

Et alta voce, ſta, ſta, vociferare;

Doch te vluchten, ſoo hem een muys komt tegen

Scirpo

Scirpo armatus in plaets van een deegen;
Tanta magnanimitas dient die oock verswegen?
Neen, t'is beter geloopen als slagen gekregen.
Per mille Dæmones swaer den vromen Iohannes,
Gans Droes ick moet sien wat dit voor een man is!
i' Rammelter en ruyster al watter ontrent is:
Cor meum pejus est, quam cor serpentis.
Broeders wat dunckt u of dit geen student is?

De quodam Studioſo

*Quidam literarum studiosus cum
magnos sumptus fecisset, quorum ra-
tionem patri reddere non poterat, do-
mum literas mittit, quibus se mor-
tuum esse scribit, & patrem orat, ut
certam sibi pecuniae summam mittat,
quo honeste sepeliri possit*

F I N I S.

PUGNA

PORCORVM

PER

P. PORCIUM,

POËTAM.

Paraclesis pro Potore.

Perlege porcorum pulcherrima proelia, Potor;
Potando poteris placidam proferre poesin.

By Joannes Placentius.

ANNO MDCLXXVIII.

AD LECTOREM

IODOCUS HELMONTANUS.

Porciolus Porcos, cecinisti parva
 croacum,
 Sic condigna refert præmia, Ho-
 mere, tibi.

AD EUNDEM.

Mæonides ranas cecinit, sed Por-
 cius ille
 Posterior porcos, plaudite utri-
 que precor.

AD EUNDEM.

Potando pugnas Porcorum perlege
 potor.

Petendis posuit præmia porciolus.
 Porcorumq; procul propellant præ-
 lia planctus,
 Persuadent propter poëmata
 percinere.

Perdocuit paucis porcorum pul-
 chra Poëta

Prælia, perlecto plaudite porciolo.

Pe-

Potentissimo
PATRONO
PORCIANORUM
P. PORCIUS

Poëta

Prosperitatem precatur plurimam.

POSTQUAM publice porci putamur,
præstantissime patrone, placuit porcorum
pugnam poëmate pangere, potissimè propo-
nendo pericula pinguium prælatorum : pu-
gnant pigritè pusillanimes prælati propter
pinguedinis pondus, porro potentius porcelli
pauca proceritate perpoliti : propterea placeat
precor puerile poëma perlegere porcorum
porcellorumque pugnam propositionibus pi-
ctam paribus, peripræpostere.

*Proditur patronus porcianorum,
primordialibus punctis.*

Res Inamæna Caret Affectu. Læta Decorem
Omnimodè Aspirat. Bellula Habe Ergo
Rata :

Proditur Poëta.

Plura Latent Animo Cœlata, Et non Teme-
meranda

Indiciis Vllis, Scilicet hoc Volui.

4
Precelsis proavis pulchre, prognate patrone,
Pectore prudenti pietateque prædite priscâ,
Præter progeniem, præter præclara parentum
Prælia pro patriâ, pro præsulibusque peracta,
Pleraque pro populo proprio perfecta potenter
Pellucens probitate, potentiique prosperitate,
Proposito præsentē petens, plerumque peritos,
Proptereaque probas philomusos, presequerisque
Parnasso potos, precio precibusque poetas:
Postquam percepi puerile placere poemâ
Præcipue propter præscripta proemia pugne
Porcorum, placuit parvâ præfigere pugna
Pagellam, porci prodentem proprietates
Plausibiles, pinguem patronum promeruisse
Pectore pinguiculo, pol promeruisse poemâ
Pingui porcorum pingendo poemate pugnam.

Propositiones pugnae.

Porcos pistorum pergunt prosternere pugna
Parcelli, pasti plantis per pervia prata.

PUG-

PUGNA

PORCORM

PER

P. PORCIVM

Poëtam.

(a) **P**laudire procelli porcorum pi-
gra propago.
Progreditur, plures porci pin-
guedine pleni.

Pugnantes pergunt, pecudum pars prodigiosa
Perturbat pede petrosas plerumque plateas,
Pars portentose populorum prata profanat.
Pars pungit populando potens, pars plurima
plagis

Præstendit punire pares, prosternere parvos.
Primo porcorum præfæcti pectore plano
Pistorum porci prostant pinguedine pulchri,
pugnantes prohibent porcillos, ponere poenas
præsumunt pravis: porro plebs pessima pergit
proterytæ prius, post profligare potentes.

(b) proconsul pastus pomorum pulte perorat
prælia pro pecude prava prodesse, proinde
proterytæ parum patres persæpe probasse
porcorum populo pacem pridem placuisse
perpetuam, pacis promptæ præconia passim
pro præcone piæ pacis per pondera plura

A a 3

pro

a Processus porcorum ponitur.

b Propositio proconsulis.

proponente preces, prudens pro plebe patronus

porcus pregrandis profert placidissima pacta.
(c) pacisci placeat porcis, per praelia prorsum

plurima priscorum perierunt pascua patrum.
praestat porcellis potiori pace potiri,
praestat praelatis primam praebere palestram.
porro proclivis pugnae plebeia potestas

(c) praelia portendit, per privilegia prisca
proponens pugnae porcos potuisse patenti
prostravisse pares, per plebiscita probari. (stas
porcum pugnam pecudem, praecleara potest
pendet per porcos pugnaes, pergit passim
perdere praefectos, porci properare pusilli

(d) perdere pinguiculos, praefectos praecipiti-
pigritia pollent praelati perpetuari. (tare,

postquam plebs pertaesa potentatus penetravit.
praecipiti pede, porcelli petere pusilli.

pugnando properare prius, pessundare patres.
praestituunt personatos praecurrere porcos.

propugiles, porro plenum pinguedine putri
praelatum porcum pistrino pinsere panem

praecipiant, per posticam, per pervia portant.

(e) propterea properans praefectus poplite
prono,

prae-

c Placidatorum pacta proponuntur.

c Praelia portendit.

d Propterea porcellorum penetratio.

e Preces praefectus pro praelatis.

præcipitē plebem pro patrum pace poposcir.
 persta paulisper, pubes preciosa, precamur.
 pensa profectum parvum pugnae peragenda
 plures plorabunt postquam præcella premetur
 prælatura patrum, porcelli percipientur
 passim, posteaquam pingues porci periere.
 propterea petimus; præsentem ponite pugna
 per pia porcorum perimus penetralia, posthac
 prælati poterint patrata piacula parce
 perpetrare, procul postponite prælia parva,
 præ prælatorum pœnis patientia præstat.

(f) plebs porcellorum parte præcone parato
 porcis prælatis proponit particulares
 pacis particulas: pateant præsentia pacta
 porcorum populo, porcorum posteritati.
 principio petimus prælatos perpetuos
 postponi, propter pia privilegia patrum,
 porcellos patuit pariformi pondere pastos
 porcis persimiles, porcos præstare pusillos
 propter pulmonem propter penetrale palati,
 pars parvi porci prunis plerumque perusta
 principibus primis portatur, porro putrescens
 porcorum pectus putri pinguedine plenum
 pojicitur passim, partim pro peste putatur,
 propterea porcis prælatio præripiatur.
 pergite porcelli præfectos præcipitare.

(g) pro prælatura porci pugnare parati
 prosiliunt, pars prata petit pars prona paludes
 A a 4 prodit

f propositiones porcellorum particulares.

g posteriorum pugna.

prodit præcipuo proterva potentia plausu,
porro porcelli pulchrè per prata perurgent
pinguiculos properare procul, penetrare pa-
rati,

per portas patulas, porcos perfodere pergunt.
Prosternunt, pinguedo potens prohibet pro-
perare. (porcis,

(h) propterea pacem proponunt; parcite
porcelli posthac potiemur pace perenni:
propterea pulcher porcellus præco politus
prospiciens patres pronos peccata profari,
prospiciens positos prædâ, positosque periculo.
propositum pandit; pacem perferre potestis?
parcite prælati, procerum pondus puerile,
perdurare parum propter plerosque putatur,
perfringunt pacem penitus post pacta peracta.
(i) ponite pro pacto pignus, proferre po-
tentes.

pro pacis, praxi, potiora pericula pensant
procelli, portent pignus, pax pacta placebit.
princeps porcorum propria pro plebe pe-
destris

procumbens, pœne perplexus, prælia propter
(k) pestiferi populi, promittit præmia pul-
chra.

pultem pomorum, propinam pulvere pisti
pastilli, partem placentæ posterioris,

pocula

h Porci passisci petunt.

i Praconis propositio.

k Profertur pignus pro passione.

poëula profundæ perquam preciosa paludes.
porcum prægrandem placido pro pignore
præbet

promulgas planâ procellos poprietate.
præfecturarum posthac pertingere palmam;
porro porcelli pinxere procemia pacis
particulis paribus, pateat pax posteritati.

(l) porci prælati placido pacto pepigerunt
perpetuam pacem, posthac præcedere parvos
porcellos porcos, putri pinguedine plenos,
phas posthac porcis passim pugnare pusillis
pro pomis putridis, pro parte posterioris
proventus pingui, poterint purgare plateas.
prolixè poterint pomaria, participare,
partiri prædas, patulas peragrarè paludes,
proclamaturi procelli pectore pleno,
postquam præripitur procellis per peregrinos:
postquam percipiunt pede preñdi posteriori.
(m) plaudite procelli, plebes preciosa pe-
renni,

parta pace parate procul præludia pulchra,
pompas præcipuas, proscænia publica palmæ;
purpureos pannos, picturas pendite pulchras
progeniem priscam procellorum perhibentes,
priventur platani, priventur pondere pinus,
procellis passim pomaria prostituantur,
palmarum prorsus plantatio præripiatur
pendula, pro pacta portentur pace parati

A a 5

palmæ

l Particula pactæ pacis.

m Pompe porcellorum post pactam pacem peractam

palmarum pilei , procedat pulchra propago:
 pacificatorum porcellorum , penetrando
 planiciem , patriæ passim peragrando plateas,
 plantæ pro pedibus plateatim projiciatur.
 portetur per præcipuos præco peramænus,
 pacis perfector promat præconia pacis
 publicitus , pronò procumbant poplite porci,
 porcellos patriæ patronos profiteantur.

(n) porro præcedat potu pincerna , paludis
 pocula propinans plenissima : pabula præbens
 pulmenti putris pro proprietate palati,
 pro præcone potens paleæ pistura paretur,
 proluvies pepli polluti , portio pinguis
 pleni potoris promentis particulatim
 pocula præsumpta , prægustatos patinarum:
 pullos , perdices , pavos , porcos piperatos.
 prætereas patriæ per prima palatia perget
 persuadens populo porcellorum pietatem,
 plaudant porcelli , portent per plaustra pe-
 ronem

per patriam patulo progressu perspiciantur:
 pistorum porci prope pistrinum patiantur
 perpetuas pœnas , præservati prope postes.
 (o) perturbent pueri porcos prope percu-
 tiendo,
 propellant porcos pulchræ per pensa puellæ,
 pertractent parvos porcellos , poplite pronò
 procumbent , pilos patientur pectine pecti.
 plaudite.

n. Pincerna præcedit præconem poculo plenissimo,
 o Porcelli puellarum pollice perfricti procumbunt.

plaudite porcelli , pistorum plangite porci,
pistores pascant porcos pastu palcarum,
percussos partim pedibus, per plurinia probra
partim projectos petris pugnisque pedeque,
(p) pastores pascant porcellos prosperitate
præcipuâ , peragrans prata patentia passim
postridie postquam porcelli pace potiti,
præsumdsæra patres protervè pungere passim
prælia prædictæ pugnæ populis perhibentes;
plurima porcorum pensans præsaga potestas
proposuit primo palmæ præscribere pondus
pestiferæ plebi porcellorum pedetentim
proposuit pedites precio pro posse parare,
procos prædones per pagos perque paludes.

(q) pungentes pecudes promiscide , phama-
que passim

perfertur, properatque pecus proclives, proinde
præficitur pennæ procurator peracutus:
ponens pugnaces porcos pecudesque papyro:
promittunt posito pede præfectis properare
præscripto pugilum pugnam præstare parati
(r) precipuum; prout præcipient princeps pu-
gilesque.

porro proventus precii plerisque parantur,
præcurrunt procures precii plus percipientes
placant pollicitis , proh! propellos peregrinos

A a 6

per-

p Porcorum præsaga pensiculatio pro profecta
paranda. q Phama prælii.

r Perfidia præfectorum precium præripientium
pugnantibus,

perfidiam patrant proprioque penu potiores
præstituunt prædas, proponunt postea plebi
persolvendarum propinarum paraclesin
pugnaque protrahitur, porro porcus philo-
musus

pædotriba pusillorum per parisienses
promotus, pagi pastor, parochusque paludis
paulum perdoctus pariter producere petrum
pertrectabatur, prohi! perdita pectora plena
perfidie: pudeat perceptæ præmia prædæ
plebi præripere peccato pernicioso
peccat, prodet profusa pecunia, prodet,
prodet prædones: postquam pensent peregrini
præmia pro pugna patrata, proque periclis.
(s) personuit parochus, pergens proponere
plures

perfidie partes: porro princeps pugilesque
pestiferum parochum proclamabant peri-
mendum. (tandem
pseudo-euangelicumque probabant præcipi-
ponto, præterea plus provenisse pericli
persuasum parochi, plus ponderibus pavimenti
portæ præcelsæ, plus pulveribus platearum.
protestabantur pœnis plectendum poste pa-
tente, (stis

ponendum prope prunas, particulisque perur-
profundo puteo profundè præcipitandum,
(r) publicitus pugiles prædicta piacula patrant.
plebsque

s. Propalatio perfidie per Philomusum.

t. Pœna philomusi.

plebsque putat pulchrum philomusum perde-
re porcum,

proinde preces princeps proponit plebsque pa-
promittit parere piis precibus, pugilesque

(u) partiri pergunt propinam: perficiuntque
perfidiam, pauci prohibent peccata patrari
pro placito pugilum, plecti plerique putantur
propter perfidiam propalatum peregrine.

postquam porcelli præceperunt peregrinos
privari precio, prolixè pensiculando (pugnæ,

(w) publicitus propere procurant præmia
proponi porcis paganis persoluturus,
prostat præco potens plures præcurrere porci
prætendunt, prohibetque pedo plus perci-
pientes.

postquam pellekti precio porci peregrini.

(x) præsidium pugna præbebant, præcipitare
pugnam pergebant porci, porro properabant
partim pinguiculi, partim putredine pleni,
provecti plaustris, partim peditis properabant:
porro porcelli præceperunt peregrinis (gues
plaustra penetrando porcos prosternere pin-
producique palam pendeñdos poste patente.

(y) propterea peditis prudenter progredi-
entes.

perturbaverunt, projeceruntque potenter.

plau-

u Porcellorum percipientium persolutionis perfidi-
am. vv Ponitur persolutio perquam præsentissima.

x Pingues porci provehuntur plaustris.

y Prædatio porcellorum.

plaustrum porcorum, prædâque potente potiti.
præcipuos porcos protraxerunt plateatim.

porro, porcorum prospecto principe primo:
præco potens populo propinavit perimendum,
plectendum pœnis, pendendum poste patente.
porro pauca petit princeps proferre, prius-
quam

perficiat placitum præconis plebs pileata,
permittuntque parum proponere proinde pro-
fatur;

(3) parcite procelli, proavorum prisca puta-
mur

progenies, prisca potuerunt plura parentes
prælia pro patriâ patrare, pericula plura
pro populo perferre pio, pro plebe parati
pœnas pauperiemque pati, possunt pietatem
publica phana parentum pyramidesque pro-
bare,

promeriti pulchrè per præmia picta probantur.
propterea pensate, precor, pensate periculum,
parcite perdendo, pietatem perficientes.

postquam perfecit princeps prædicta, pa-
rumper

(mænum,
plorans, percutiensque palam pectus pera-
profert parendum ploranti præco politus
propter progeniem, propter præciosa poten-
tum

patrum privilegia, prognatamque profatur
progenie

(a) progenie propria princeps præcoque proinde

pergunt pacifici populo prope prospiciente,
prælatos pariter, prælatis participari,
partiri prædas: parro promiscua plebes
propterea præfert, pereat prælatio prava.

(b) postquam parturiunt præclara penaria
prædas

perficiunt pacem patitur populusque
posteaquam patuit prærepta pecunia plebi.
plangunt privatim procerum præcordia pacē
plectunt per juro per jura plura patrantes.
propterea porci, porcelli plebs populusque.
posthac principibus prohibent producere pu-
nam.

a *Paciscuntur princeps.*

b *Populi propositio potissima.*

Personavit placentius post pocula.

*Potentissimo, pientissimo pruden-
tissimoque principi.*

PATRI PURPURATO,

præsenti pontifici,

PLACENTIUS

plurimum precatur prosperitatis.

PErge pater patriæ, patriarum perface pa-
cem:

pro.

promerere palam palmam placidissime princeps.

posseſſæ pacis primam perhibe pietatem.
 priſcorum patrum per prudentiſſima pacta.
 poſteritas perget præconia promere paſſim
 pontifici preçioſa pio; plebecula; pubes,
 primores patriæ proclamabunt peramæno
 plaufu paſtorem pacis, pia pectora plaudent.
 phama peragrabit, peragrabit phama polorum
 per penetralia: præterea populofa propago
 progenies patriæ, patres, puerique puſilli
 proteſtabuntur priſcis patribus potioſam
 pontificem pileo pretioſo prædommantem,
 phama penetrabit penetrabit phama paludes
 perſarum, poterit phœnix proferre perennes
 pacis particulas, per pontificale paratas
 præſidium, poſthac penetrabit pax para-diſum
 Plebs peregrinorum proſpectâ pace perenni
 pacati populi pactum pariſormè probabit.
 publica patronum pacis, privata parentem
 pectora perpetuo plaufu pariter perhibebunt.
 prudens pontificis peçtus, per plura probetur
 plectra poëtarum, plerique poëmata promant
 præcipuam plerique parentelæ probitatem
 pertractent proſa, præſtante poëmate proſus
 præcellat princeps pacis, princeps pietatis.

Poſtremo pronunciavit.

penſa pauperiem, princeps præclare, poëta.

F I N I S.

Prosa

Præcatiuncula

P. PORCII

Poëtæ,

PArce precor pingui pagellæ, parce prudente

pugnantium parcemiæ,

parce parum pulchræ picturataque poësi,
præsente pictæ poculo.

placbo postposito placuit profundere plura,
præcepis poëmaque promere.

postquam potaram, perlegi paucula puncta
pingens, proindeque petrans.

perplacuit poto plusquam puerile poema,
plérisque persuadentibus.

produxique palam perserutandum paradigma
pleno probandum poculo.

perculso pluteo puduit puduitque papyri
partique pudet poëmatís.

porro potores partim prodire perurgent,
partim precantur protinus:

præsertimque potest patronus præcipiendo
parvâ precatus paginâ,

porcorum populus, porcellorumque precatur
promiscue plebecula,

perfectam pugnam perfecto ponere prælo
propediem placentium.

Charus Centurio curavit comere chartas

Censorem, curæ commisit Chalcographorum.

Testamentum Ludicrum

GRUNNII PORCELLI,

Cujus

D. HIERONIMVS,

Ad

EUSTOCHIUM,

meminit.

M. GRUNNIUS COROCOTTA PORCELLUS Testamentum feci, quod quoniam manu mea scribere non potui, scribendum dictavi. MAGIRUS Cocus dixit: Veni huc, everfor domi, soliverfor fugitive PORCELLE. Ego hodie tibi vitam adimo. Corocotta Porcellus dixit: si qua feci, si qua peccavi, si qua vascula pedibus meis confregi, rogo domine Cocyte; veniam peto, roganti concede. Magirus cocus dixit: Transi puer, adfer mihi de culinâ cultrum, ut hunc Porcellum faciam cruentum. Porcellus comprehenditur à famulis: ductus sub die XVI, Calend. Lucerninas: ubi abundant Cymæ, Clybanato & Piperato Coss. Et ut vidit se moriturum esse, hora spacium petit: Cocum rogavit, ut Testamentum facere posset. Inclamavit ad se suos parentes, ut de cibariis suis aliquid dimitteret eis. Qui ait: Patri meo Verrino Lardino DO LEGO DARI glandis modios xxx. Et matri meæ Veturrinæ Scrophæ DO LEGO DARI Laconicæ siliginis modos xl. Et sorori meæ Quirinæ, in cuius votum interesse non potui, DO LEGO DARI hordei modios xxx. Et de meis visceribus dabo donabo Sutoribus setas, Rixatori-

I,

EL-
mea
rus
gi-
ro-
fi
a-
li-
ut
n-
d.
e
e

venatoribus capitinas : Surdis auriculos : Cap sedicis
 & verbosis linguam : Bubulariis intestina : Est-
 ciariis femora : Mulieribus lumbulos : Pueris ve-
 ficam : Puellis caudam : Gynædis musculos : Cur-
 soribus & venatoribus talos : Latronibus ungulas :
 & nec nominando coco DO LEGO ac dimitto po-
 pam & pistillum, quæ mecum detuleram à quere-
 to usque ad haram ; liget sibi collum de veste, volo
 mihi fieri monumentum ex litteris aureis scriptum :
 M. GRUNNIUS COROCOTTA PORCELLUS,
 VIXIT ANNOS DCCCXC IXS. QUOD SI
 SEMIS VIXISSET, MILLE ANNOS IM-
 PLESSET. Optimi venatores mei vel Consules
 vite, rogo vos ut corpori meo beneficiatis, bene-
 conditiatis de bonis condimentis nactus, piperis &
 mellis : ut nomen meum in sempiternum nominetur.
 Mei domini, & consabini mei, qui huic meo Te-
 stamento interfuistis, jubete signari.

LV CANICVS signavit.
 TERGILLVS sign.
 NVPTIALICVS sign.
 CELSANVS sign.
 LARDIO sign.
 OTFELLICVS sign.
 GYMATVS sign.

Cre-

Crepundia Poëtica dimidio aucta.

HISTORIA

DE

GALLO

GALLINACEO,

INQUA

*Singuli versus Elegiaci, continent
litteras Alphabeti.*

Gallinis propriis gallus satur, hisce re-
lictis,
Liber ad externas fertur amore novo.
Comiter excipitur, fruiturque libidine: las-
sum

Torq. domum regredi serior hora monet.
Sed proprie gallum redeuntem hunc undique
nostris
Excipiunt, turbant, cumque sarore necant.
Gallum etenim fidum stabilemque in amore
petebant:

Non ex instabili hunc, qui vagus igne forit.
Ergone adulterii hunc poenas pro labe dedisse,
Sicque vel exceptum forsitan obisse putas?
Galle igitur, ductor quicunque futurus ea-
rum es,

Hujus ab exemplo disce manere domi.

De Ebrio quodam.

Intrarat lectum somnoque meroque sepul-
tus,

Micturus matulam quærit utraque manu,
Muscipulam matule vice dum capit ebrius, ejus
Pars est muscipulae capta pudenda dolo.

Proverbia Leonina de Ebrietate.

Ebrieras prodit, quod amat cor, siye quod
odit.

Bacchus & argentum mutant mores sapien-
Qui multum bibit, is miser ac Idiota redibit.
Vivere vis lætus, vel sana mente quietus,
Dæmonis ut linum, sic mordax effuge vinum.
Ebric quid faris? vivis vel morte gravaris?
Quid facias nescis, truncus sine mente quiescis
Nec differt multum, te inter fatoque sepul-
Sicut sobrietas facit, ut sit longior ætas, (tum
Sic facit ebrietas vitæ breviare diætas.

Ebibe sac totum, si vis cognoscere potum.
Mortales lætos vinum facit atque facetos.
Post vinum verba, & post imbrem nascitur
herba.

Quando venit potus, cessat sermo quasi totus,
Si non ægrotat, bene mingit, qui bene potat.

De duobus Conjugibus capnis, Iocus.

Quam mirabiliter capiuntur foemina vir-
que;

Vtentes licitis tactibus, atque jocis.

Cistæ ludentes innitebantur apertæ.

Cum simul in cistam, & clauditur illa, cadunt.

De

De Virgine jam nuptura moriente.

Quæ matura viro est virgo, immaturaque
morti

Mors rapit hanc, nuptam nec finit esse viro;
Si quis eam rapuisset vir, potuisset eidem
Nubere: mors rapuit, nupta cui esse nequit;

In puellas falsis crinibus, superbientes.

Quæ geritis fictos alieno è vertice crines
Dicite, sub dulci melle venena latent.

In puellam semper faciem regentem.

Mitte operire nigro posthac velamine
vultum,
Nuda Venus nudi nam decus oris amat.

V. *Vidua & Echo.*
Nunc ego sola meos hic nullo teste do-
lores

Solabor, tristi tristis & ipsa loco?
Hic à parte iuvat sylvarum obscurior umbra.
Muscoso inde placent antra referta situ:

Hinc etiam fontes è quorum murmure leni
Exiguos lapides ingemuiffe puto;

Atque inter tantos si fas gaudere dolores,

Hunc equidem lætor me reperisse locum.

Nullus adest? *Ec. est. V. hic loquitur quis ju-
stius æquo?*

Ec. Echo. V. responde tu, rogo si Dea?

*V. Qui me agitant fluctus? Ec. lætus. V. sem-
perne manebit.*

Aut dolor assidue me superabit? Ec. abito.

V. Non

V. Non abit, at contra Cadmei militis instar
Nascitur, & lætam me fore remis? *Ec. eris.*

V. Absit ut hoc credas, prohibent fata aspera.
Ec. spera.

V. Quid sperem accepto vulnere, quæso
refer?

*Ec. Fer. V. Fero quod possum, verum mors
conjugis inter*

Præclaros primi sic mea corda movet.

*Ec. Amovet. V. ab illo facile abstinuisse pu-
tabis,*

In quo magno Deum munera erant sita?

Ec. ita.

V. Naturæ suadet vis? *Ec. vis. V. tum cætera
disce.* (*Ec. fere.*

Ec. Disce. V, omnes dotes opto referre.

V. Si quidquam omittam. *Ec. haud mittam.*

V. excusatio talis

Sufficit, en dico principio. *Ec. incipio.*

V. Artibus excultus. *Ec. cultus. V. fuit atque
disertus.*

Ec. Certus. V. tum leges excoluit. Ec. coluit.

V. Quod si fortunam spectes, fuit omne de-
corum.

Ec. Aurum. V. est quod pluris tu facies?

Ec. facies.

(*virili,*

V. Pulchra quidem facies perfecta ætate

Illum qui cernit numina sperat. *Ec. erat.*

V. Plura sciat se esse illum hæc quisquis legit

Ec. egit.

V. Iam dolor haud patitur dicere plura tibi.

Ec. i.

Contra

Contra Fæminas.

Fæmina corpus opes , animam vim , lumi-
na , vocem

Polluit , annihilat , necat , eripit , orbat ,
acerbat.

*Adam, Samsonem, Loth, Davidem, & Salomonem
fæmina decepit , quis modo tutus erit?*

MEntiri , nere , & lacrymari , nilque ta-
cere ,

decipere hæ veræ sunt dotes in muliere.

Vt corpus teneris , sic mens infirma puellis.

Nil non permittit mulier sibi , turpe putat nil,
cum virides gemmas collo circumdedit , &
cum

auribus extensis magnos commisit elenchos.

Intolerabilius nihil est quam fæmina dives.

Malo in consilio fæminæ vincunt viros.

Neve puellarum lacrymis moveare caveto ,
ut flerent oculos erudiere suos.

Fæmineus vere dolor est post facta dolere ,

Ille lavat laterem qui custodit mulierem.

Male quod mulier incæpit , nisi efficere id per-
petrat ,

id illi morbo , id illi senio est : ea illi miseræ
miseria est ,

(percipit.

si bene facere incæpit , ejus eam cito odium

Sed vobis facile est verba & componere frau-
des ,

hoc unum didicit fæmina semper opus!

Non sic incerto mutantur flamine Syrtis ,

nec solia hyberno tam tremefacta Noto;

Quam

Quam cito fæminea non constat fœdus in ira,
sive ea causa gravis, sive ea causa levis.

Væ tibi fæmineo quisquis es captus iugo,
Tu miser es, & eris, si tangat te ars mulieris,
sit tibi consultum mulieris spernere vultum;
componit vultum, quia vult ut des sibi mul-
rum.

attractit ut fiscus, sed decepit ut Basiliscus..
non hodie, nec heri, nec cras credas mulieri.
Est quasi grande forum vox alta trium mu-
lierum.

Pro fæminis.

Rusticus est verè qui turpia de muliere
Dicit, nam vere sumus omnes de mu-
liere.

Vestes fæmineæ bene tegunt, quia longæ.

Dulcibus & modicis ornatur fæmina
verbis;

Et collaudatur mulier si pauca loquatur.
Quæ dos matronis pulcherrima? vita pudica.
In medio uxores, & pisces sunt meliores.

De muliere quæ viginti quatuor maritos habuit,

VNa viris mulier viginti quatuor uxor
quæ fuit, hanc viduam non nisi stultus
amet.

Ad expertum Medicinæ Doctorem.

AEgrorum haud minor noscas si tangere
pulsam,

Hoc cum te proles non animata docet.
Nam dicis sætus sentire in conjugè vitam

Ortus bis senis mensibus ante diem. (xes.
 Conjugis ast ventrem cave dum clystere rela-
 Ne medium fatus mordeat hic digitum.

Medici ficti.

Fingunt se Medicos omnes ; Idiota Sacer-
 dos,

Iudeus , Monachus , Histrio , Lator, anus,
 Miles mercator, cerdo, nutrix, & arator,

Salarium Medici.

Maximus in morbis Medico permittitur
 orbis ;

Sed fugit eximente medicus morbo rece-
 dente.

De furto Problema, ad Iuristas.

Qui domino invito rem contractaverit
 est fur ;

Quid, si hoc invia non faciat domina ?

In jurisconsultum ad amasiam properantem.

Iuridicum, peragens vocat accelerate Pa-
 tronus,

Lucratos nummos cernat amica cupit.

Iuris preceptum.

Quod tibi vis fieri, mihi fac ; quod non
 tibi, noli ;

sic potes in terris vivere jure poli,

Baldus, Plato, Aristoteles.

Ecce it Baldus eques gemmis oneratus &
 auro,

Plato secum peditem trahit Aristotelem,

Ad

Ad Romulum, Lupæ alumnium.

EXcipe, magne puer, lactantibus ubera
labris,

Quæ lupa facundo præbet amica sinu.

Est lupa, sed genium ponit cum lacte lupi-
num,

Tu cave, ne mores, quos vomit illa, bibas.
Quam vercor, subito, lac illud ace scat? ni:

Quod tibi dat vitam, pluribus eripiat,

Roma amoris nomen.

Roma quod inverso delectaretur amore,
Nomen ab inverso nomine cepit amor.

Ad amatorem.

AD dominam intrepido vis tendere carmi-
na cursu?

Scire operæ pretium est, quo pede versus
eat:

Nimirum pedibus metrorum ex omnibus
præ reliquis mulier dactylon omnis amat.

De amore proverbialia.

Illi pcena datur, qui semper amat, nec
amatur.

Cæcat amor mentes, ac non raro sapientes.

Curis jactatur, si quis Veneri sociatur.

Est oculo gratum, speculari semper amatum

Heu dolor est! gratis abscedere rebus amatis.

Illum nullus amat, qui semper, da mihi, cla-
mat.

Post mortis morsum, vertit dilectio dorsum.

Quot campo flores, tot sunt in amore dolores.

Stultus quando videt, quod pulchra puellula ridet,
 mox fatuus credit se quod amare velit:
 Verus amor miserum nunquam contemnit
 amicum
 Dulcis amica vale,mandatum do tibi tale.

In procum Pudibundum.

Guttur clamat amo, cum guttur reliqua
 membra,
 quin animus tacita voce fufurrat, amo.
 Omnia si hoc clamant tardas cur adire puellas
 & cur, amo, trepidas, dicere virginibus?
 hoc quamvis clamant, tamen adveniente
 puellâ,
 & lingua,& guttur vociferare negant.(vult;
 Quæ sit causâ rogas;pudor est qui dicere non
 cum pueris pudor est, desine amare puer.

In amatorem deformis Puellæ.

Vestra modo est nostris oculis oblata
 puella,
 Tam dulcis, tam pulchra salax ac candida
 vultu,
 Ut tres si offerret tales mihi Iupiter ipse,
 Ultro duas diti darem,ut abriperet restantem
 Nihil nisi sub specie pulchri amatur.

Quisquis amat cervam, cervam puta esse
 minervam (nam.
 Quisquis amat ranam, ranam putat esse Dia-
 Quamvis fædatur, cuius placet id, quod
 amatur.

Opus

Opum nimia cupiditas quanta malis proferat.

Propter opes acquirendas mala plurima
fiunt,

Et bona deficiunt plurima propter opes,
Propter opes se mercator dat mille periculis.

Exponitque mari se, sua propter opes.
Propter opes vetulo sit sponsa puella marito,
Ducit animum juvenis vir quoque propter
opes. (sumit;

Propter opes quandoque volens vir cornua
Sæpe dat invito foemina propter opes.

propter opes tolli patitur sibi virgo pudorem,
Floresque fit dempro publica propter opes.
propter opes, quærentur opes, opulentia
crescit;

Crescit avaricies sordida propter opes.
propter opes, quæcunque prius promissa, ne-
gantur,

Et data dicuntur non data, propter opes.
propter opes spes sæpe ruit, vota irrita sunt:
Summaque ad ima ruunt omnia, propter opes.
propter opes Medicus sæpe haud bona phar-
maca scribit:

Æger & hæc remittit sumere propter opes.
propter opes etiam carissima pharamaca fiunt,
Quæ nequeunt inopes sumere propter opes
propter opes in opes Medicos accedere no-
lunt, (opes

Auxiliumque negant hi quoque propter
propter opes lites injustæ, injustaque dantur
Iudicia injusto à Iudice propter opes.

propter opes, ditumque domos, inopumque
pererrant,

Et capiunt fures omnia propter opes
propter opes passim sunt prælia bella, rapinæ;
pacis iniqua etiam foedera propter opes.

Propter opes quid non patitur miserabile
mundus?

Proditur arx, urbes, regnaque propter opes.
Propter opes nunquid Christum vendebat
judas?

Et crepuit pendens arbore propter opes?
Propter opes homines animam cum corpore
perdunt; (opes

Sic perduntur opes, cunctaque propter
Tres studendi modi parum utiles.

Non bene fit studium quodcunque fit an-
te fenestram,

Nec valet in lecto, nec valet ante focum.
Flamma nocet libris: studium impedit ante
fenestram,

Visa Venus: somnum lectus inire monet.
Ergo relinq; focum, lectum simul atque fene-
Major & è studiis sic tibi messis erit. (stram

Studioſi Characteriſmus Belgico-Latinus.

LVgduni studuit quidam Psaltista,
Die zijn vaderlick goet meeſt al verquiſt hadt
Musicus erar atque Cithariſta

Hy minde een meſken, en leider liſt na,

Om haer te behagen op alle termine,

Experientia multa docet ſine fine,

Dat beſthoonde hy haer bewijſſende,

Quod

Quod amanti nihil sit difficile.

Als hy een hoentken opkloef vers gebraden ,
En daer toe een stoop wijn in syn maech laden ,
Cubidinis instar erat amœnus.

In dictis ac factis totus obscœnus ;
Nam sine Cerere & Baccho friget Venus.
Een kaertken te spelen in plaets van studeren ,
Libros vendere , en t'gelt te versmeeren ,
Een nachtken te tistacken of verkeerren :

Sou oock een Eescl soe niet wel wat leeren ?
s' Avonts op straet te scrappen , tieren , en baren ,
Et alta voce, sta, sta, vociferare ;
Doch te vluchten, soe hem een muys komt tegen
Scirpo armatus in plaets van een deegen ;
Tanta magnanimitas dient die oock verswegen ?
Neen, t'is beter geloopen als slagen gekregen.
Per mille Dæmones swoer den vromen Iohan-
nes ,

Gans Droe's ick moet sien wat dit voor een man is,
t' Rammelster en ruyster al watter ontrent is ,
Cor meum pejus est, quam cor serpentis.
Broeders wat dunckt u of dit geen student is ?

Ænigma.

Dic, quibus hoc animal terræ nascatur!
in oris ,

Masculus est mater cui , mulierque pater?

Aliud ad Ponticum.

Esse duos oculos miror tibi, Pontice, cuius
Unocula est mater, unoculusque Pater.

*Non est corrumpenda substantia propter
accidens.*

Artibus incumbens noli corrumpere sensus:

Quid juvat ars, usus si tibi nullus erit?

Artibus incumbas, ut vita tibi integra duret,
Sic etiam poteris scribere multa senex.

Fac quoque ne nimio mens sit labefacta labore;

Arte quid is faciet, mens cui stulta, boni?
Non corrumpendum est quod subsistat propter
inhærens,

Fundamento etenim cuncta ruente, ruunt.

Votum Scriptoris.

Qui librum scripsit, cum scutis vivere
posset

Denur pro pœna scriptori pulchra puella,

Ad nomen virginis Clara.

L Pereat, nec sit (Græcorum ut lingua ministrat)

Littera H, Chara est, quæ modo Clara fuit.
Fallimur & Clara es, clara tua forma relucet,
Et mihi Chara, ergo nomen utrumque
refers.

Fabula de Pruna, Faba, & Stramine.

Pruna, Faba, & Stramen rivum transire laborant,

Seque ideo in ripis Stramen utrimque locat.
Sic quasi per pontem Faba transit: Pruna sed
urit

Stramen, & in medias præcipitatur aquas.

Hoc

Hoc cernens nimio risu faba rumpitur imâ
 Parte sui, hancque quasi tacta pudore regit.
Fabula significatio.

NOli infælicem casum ridere propinquum
 Ne similis fiat, deterioreve tibi.
In terrestrem Calicolum.

ANte necem cum quis cælorum testa frequenter
 Talem Luciferum quis fore posse negat?
Ad Gertrudem Carmen Leoninum.

OPia Gertrudis quam inter bene basia
 ludis! (trudis.
 Dum trudo, trudis, bis terve, quaterve re-
Nullus solus bene ridet.

NE ride solus nam risus solius oris (horis.
 Prævus vel stultus reputabitur omnibus
Lusus delectabiles.

ESt pulcher ludus, cum nuda ludere nudus.
Trium breve fastidium.

Post triduum mulier fastidit, & hospes, &
 imber:
 Quod si plus maneat, quatruiduanus eat.
Agere & pati fortia Romanum est.

Cum suspendendum mater deplangeret,
 ille
 Romanum est, inquit, fortia posse pati.
Honoris & Divitiarum Comparatio.

Donat opes homini Deus, & sibi poscit
 honorem,

Ergo divitiis anteferendus honor.

Favor.

R Identi domino, nec cælo crede sereno,
Ex facili causa dominus mutatur & aura.
Dos formosæ.

F Ormosam nudam volo; nudam non volo
formam;

Quæris cum forma quid volo? materiam

An viduo ducenda sit vidua?

Q Væritur à viduo viduam cur ducere
nolit?

Nam simili est similis congrua, parque pari.

Respondet viduus: viduam tunc duxero quan-

E cruce suspensus vir prior ejus erit. (do.

V t mihi nupta virum nequeat laudare prio-
rem,

Est vir enim viduæ semper in ore prior.

Pro nasutis.

D Ic mihi nasutos carpis cur zoile, nasos
Indignos nostin' regibus esse breves.

Ad Claram, ne sola maneat.

C Vncta creare Deus voluit ne longius
esset

Solus, solaque tu Clara manere cupis?

Bias.

O Mnia qui dixit mea mecum porto, vi-
detur

Vxor em sapiens non habuisse Bias.

Omnis similitudo claudicat.

C Vm quis homo nequam Mancum delu-
deret, ille

Nam

Non mirum est paritas claudicat brinnis ait.

In Cothurnatum Gallicum.

VEctari rauco pudor est tibi, Gallico, cotru:
Cur ergo rauco non pudor ire pede?

Anagramma uxoris

INsaturabile par sunt orcus & uxore: ait
Rex,
Unius experiens, alteriusque, sciens
Quisq; in uxorem cecidit, descendit in
orcum.

Rite inversa sonant *Vesor & Orcus* idem.

Responsio.

NVncupor *ucfor* ego, non sum quasi con-
jugis *orcus*.
Sed quia per totam sedula *curso* domum:
In muliere vir est, ut in orco Belzebub, ergo
Infernum si sit fœmina, vir Saran est.

In Anabaptistas de uxorum communitate.

Comunes vobis uxores esse feruntur:
Impingi falso censeo tale nefas.
Conjugium est, dum carne duo sociantur in
una,
Et, soboles, certum novit adulta patrem:
Vxores vobis non sunt, dicantur amicæ,
Quas ita communes omnibus esse licet.
Sed cum nemo libens aliis concedit amicam,
Ergo Meretricum nomina vera serant.

Gratis at (objicitis) præstant, & nulla meretur:

Nomine ne careant, scorta vocare decet.
Haud nova res igitur communia scorta teneri,

Commune est vobis hoc aliisque nefas.

In eosdem.

OMnia sunt vobis communia sicut amicis:
Laudo quod expositæ participantur opes.
Vxores verò dum prostituuntur & ipsæ, (est.
Hoccine amicitia est? non puto: Luxuria est

In uxorem.

Qui capit uxorem capit absque quiete laborem,
(dolorem
Longum languorem, Lacrymas, cum lite

Ad uxorium.

Sæpe quiescit ager, non semper arandus:
at uxor

Est ager, assiduo vult tamen illa coli.

De Helena ad nuptias Paridis transeunte.

ID quod Naso jubet, Menelai noverat uxor:

Si qui velis apte nubere, nube Paro

Tristis ob id Menelaus erat: quia vertice nata

Cornua se numero sensit habere pari.

De equo bipede nato, ac proinde homine Platonice.

OMne animal bipes impliumune est homo,
quando Platoni (mo est.

Creditur: ergo Equus, qui bipes orris, ho-

Ad Amatorem.

Fles, rides, gaudes, mæres, requiescis,
oberras: Non

Non mirum ; vita est talis amantis ; amas.

Cornix & meretrix.

BAlnea Cornici non prosunt, nec Meret-
trici ; (fit unda.

Nec Meretrix munda, & nec Cornix alba

Scortatorum infelicitas

FErtur in amplexu quendam expirasse pu-
ellæ ;

Quæstio fit : quonam spiritus ejus iit ?

Hoc scio : nam Pauli docet id sat Epistola,
quod non

Præbeat ad Superos janua talis iter.

Clericus.

CLericus in sella gaudet veniente Puella,

Clerice sis fortis nec des tua munera
scortis.

Filia Mæcha quæ ?

Filia Mæchatur, quæ Mæcha matre cre-
atur.

Meretrix.

ESt Meretrix dicta ex hoc, quod dat ver-
bula ficta,

Exterius picta est, verum interius maledicta.

Carmen Trochaicum Rythmicum ad Peregrinantes.

QVi videre mundi,

Concupis rotundi

Vniversitatem,

Atque vanitatem:

Ambula per urbes,

Teque nolo turbes,

Si vagas puellas

Cernis ore bellas

Via

Virgines fuerunt,
Nunc at exuerunt
Cum metu pudorem,
Cum pudore florem,
Flore destitutæ,
Laude diminutæ,
Ære prostitutæ
Fraude & involutæ;
Non petunt amorem,
Te volunt datorem,
Non amant ocellos,
Sed tuos locellos,
Si cares locellis,
Non places ocellis:
Non manus puellis
Est avara bellis.

Naviga per undas
Æquoris profundas
Piscibusque pisces
Victitare disces.

Hic vides vagantes,
Qui manus parantes
Exhibent carinis,
Mercium rapinis.

Si nemo pererras,
Exterasve terras,
Repperis latrones,
Qui necant barones.

Sive te necabunt
Teve sauciabunt,
Eximent vel ulla
Sacculis medullas.

Mendicare panes,
 Succulos manes
 Qui tenes, & æris
 Indigus vereris?
 Præstat ergo ad ædes
 Patriasve sedes
 Denuo redire,
 Quam fame perire.

Virgo non vitianda.

Est Magnum crimen corrumpere virginis
 hymen.

Carmen Rhythmicum de Nuce & virgine.

Cum nux rubescit
 Et virgo crine pubescit;
 Tunc nux vult frangi,
 Et virgo stipite tangi.

Signa corruptæ virginis.

Vulvæ dum pollent, gena pallet, & ubera
 mollient:

Hæc sunt signa satis corruptæ viginittatis.

Bellicum facinus.

Avdierat procul arma, bonâ de gente
 Batavus.

Gestit in hostiles fervidus ire globos.

At lateri patrium mater dum subligat ensen,

Hæc, inquit, referas, nate fac arma domum.

Vix prior steterat pugnae, vestigia pressit.

(Mille micant enses, vulnera mille ferunt.)

Num quid, ait, ludi est? oculis non parci-
 tur ipsis:

Cene

Certe oculis ludus non placet ille meis, (pus
Forte tamen jacuit truncum sine nomine cor-
Irruit: Hispanum nam cutis esse docet.

Sævit atrox, & qua cædendo, qua laniando,
Absecuit miles strenus ense femur.

Facturusque fidem, magni argumenta duelli,
Et femur, & ferrum sanguinolenta gerit.
Inde memor moniti, nam pugna cruenta
peracta est,

Arma celer properat salva referre domum.
Hoc ait Hispanum multavi verberare mater,

Maternosque femur projicit ante pedas. (ses
Horret anus; sed enim potius caput ense tulit-
Nate, refert, olim hic forte redibit eques.

Non faciet certe ô Mater; sed possis iniquum,
Vnde caput vellem tollere? non habuit.

In Hispanum signum crucis in pallio, gerentem.

Cur Hispanæ crucem geris ob Mavortia
facta?

Aptior est factis crux maledicta tuis.

Ad Claram.

Dant oculi mortem, dant Clara tuo oscu-
la vitam,

Sic sæpe ut vivam, sic volo sæpe mori.

Tria mala.

Quæ mala sunt hominum rebus tria maxi-
ma, scire (fretum.

Quæris? habe paucis; fæmina, flamma,

Ad Grammaticos.

Dicite Grammatici, cur masculina nomina
cunus,

Et

Et cur fæmineum mentula nomen habet?
Sic ego: sic aliquis senior de gente venenda
Rettulit, attollens longa supercilia;
Mentula fæminei gerit usque negotia sexus,
Vnde genus merito vindicat illa sibi.
Indefessus agit res qui sine fine virorum
Mascula non temere nomina cunnus haber.

In furem.

ERipuit vitam sibi fur, vis noscere causam?
Tortoris nummos maluit esse suos.

In Porphyrium.

FLeffe bis, at nunquam legitur risisse Re-
demptor,

Cur hominis proprium risibile ergo vocas?

Militia amoris

Militat omnis amans vincenti laurus
amata est,

Victorique parant læta trophæa jugum.

Poësis nova.

Quisquis amas Phæbum pariter venerare
Lyæum:

Quam tribuit venam Phæbus Iacchus alit.

Iohannes pro Anagrammate habet

SINE ANO.

INfantem vidi (fuit hæc res mira (*sine ano* :
Nomen Ioannes hoc Anagramma dabat.

Metamorphosis.

Qui fuit ante bipes, si ducta homo conju-
ge, fiat

Hinc animal quadrupes, quæspecie illud
Non

Non asinum nec equum, sed cervum fæmina format,

Aut illum cuculi more volare facit.

Quis felix!

Primus, qui nulli debet; sortem inde secundam,

Iudice me, cælebs, tertius, orbus habet.
Si tamen uxorem quis habebit, dote recepta,
Recte erit, obtingat si tumulare malum,

Gryphus Ænigmaticus.

Dic quid non vivens vivum fit vertice dempto?

Id lapis est: dempto vertice nam fit apis. (est
Inque brevem si mutetur, quæ syllaba longa
Favis & ablato vertice fiet avis.

Sic paries, aries fit, sanguis & anguis: at hamus
Mus, magnus Agnes, Iaspis & aspis erip.

Et rabies abies sine vertice, & æmula mula est
Fit loculusque oculus, sic oculusque nihil.

Imo & quod vivit sine vertice vivit & ivit,
Transit nequam in equam, sicque boves in
oves.

Locus Grammaticus.

Mobile fæmineum fixum fugit omne virile;

Vaccaque non crassus, crassa sed illa datur.
Dos sacra, non sacer est: cur dicitur ergo sacer-

An quia sacra sacrū dos facit esse virū? dos
Non incongruus est igitur mihi sermo futurus

Quando sacerdotem dixero dote sacrum.

Sed

Sed cur Vastalis soror est quoque dicta. sacerdos ?

Nec potius sacrosdos, quando virile nihil:
Nam quia dote sacra est, non hinc dicenda
sacerdos,

Sed potius sacra dos jure vocanda foret.
Fallor ? an hæc ideo est forte appellanda sacerdos, (sacer?

Quod sacrâ huic animus sit quoque dote
De septima Geniturae domo, apud Astrologos.

Conjugii Astrologis domus est si septima, quare

Rixarum hæc eadem est, litigiique domus?
Non quia pacifica est, aut lites sæmina tollit:

Lis solet uxorem, corpus ut umbra, sequi
Hoc probat *Elisabet*: medio huic in nomine
Lis est,

Bellaque fide parans *Isabella* suo est.

Mulier unde dicta

Dicta fuit mulier quasi * mollior: est tamen Eva

Non de carne sui sumpta, sed osse, viri.

VATICINIUM,

Seu

Carmen Chronographicum de pace, in opposito sensu Retrogradum pro anno 1633.

Opinio loquitur,

Vaticinor bona, non bellans hic Labi-
tVr annVs:

pa-

* Varro de ling. lit.

paCIs er est Veniens, non MaLa ContrIbVIt
Suspicio respondet.

ContrIbVIt MaLa, non Veniens est pa-
 CIs er annVs : (nor.

LabItVr hIC beLLans non bona VatiCI.

*De frigore in Februario 1635. vaticinium
 felis, & Chronicum carmen.*

FELIs nostra retro. ConIVnCTIs renIbVs
 IgnI, (1635.

SIC hoC oMne geLV VatiCI nata FVIT,
Ebrius commissio homicidio culpatur vinum.

EBrius occidens occurrentem obvius en-
 se,

Mox capitur sceleris nescius ipse sui. (tur,

Criminis aut dum mane sui quæ causa roga-

Nescio quæ sit, ait; sit nisi causa merum.

Ignoscenda mero culpa: at trangenda lage-
 na est (rum.

Pætor ait, ne iterum peccet, ut ante, me-
Ebrietatis quot sunt species.

BIs sex credatis species sunt ebrietatis:

Est vilis primus; sapiens est alter opimus,
 Ternus grande vorar; quartus sua crimina
 plorat.

Quintus luxuriat: sextusque per omnia jurat;

Septimus attendit, octavus singula vendit;

Nonus nil celat, quod habet sub corde revelat

Somnia denus amat; undenus turpia clamat;

Et cum sit plenus, vomitum reddit; duodenus-

Aliter.

EBrius atque satnr, modis his ecce vagatur:
 Hic

Hic canit, hic plorat, sed & hic blasphemus,
hic orat,

Hic est Pacificus, sed & hic nullius amicus,
Hic saltat lætus, sed & hic sermone facetus,
Hicque loqui nescit, hic cespitat, ille pigrescit,
Hic est clamorosus, sed & hic verbis viuosus,
Disputat hic, ille aut currit per compita villæ,
Hic servit Veneri, somno vult ipse teneri,
Hic vomit, hicque vorat; sic Pacchi turba
laborat.

In Ebrum.

Pontice cum sapido Baccho tibi vena tu-
mescit

Quid clamas, homines mille necare volo?
Quod magis admiror, quoniam te uxore ju-
vante

Non tenerum puerum progenerare potes.

In Astrologum: omnia ex Astris scire volentem.

Astrologo Astra, foris quæ fiunt, omnia
dicunt:

Vxor cuncta domi quæ facit, Astra silent.

De Clara dotibus.

Tres quondam nudas, vidit Priamejus
Heros?

Luce Deas; video tres quoque luce Deas;
Hoc majus; tres uno in corpore: Claraque
ridens

(quens.

Est Venus, incedens Iuno, Minerva lo-

Idem ad claram.

Tres uni tibi dona ferunt, Vulcania con-
jux.

For.

Formam, divitias Iuno, Minerva sonum.
Falsam esse sententiam : CASTA EST QUAM
 NEMO ROGAVIT

FALsum est pleps quod ait : Casta est quam
 nemo rogavit ;

Casta quasi non sit virgo petita procis.
 Nemo petit turpem, quam judicat esse puellam :

At nihilo minus hæc cor meretricis habet,
 Vni ex mille procis cupiat si pulchra placere;
 Attamen amplexus non nisi nupta dabit.
 At cui forma deest, quia spernitur omnibus,
 hinc fit.

Vt facile admittat luxuriosa virum.
 Pulchra procos refugit, quamvis à mille petatur :

At deformis eos poscit, iisque caret.
 Falsum est hoc igitur, Casta est quam nemo
 rogavit,

Casta procis petitur; quæ caret, illa minus.

De pulice.

PULchra pulex teneræ penetrat dum membra puellæ, (femur,

Clamque subit niveum dente premente
 Comprimitur digitis, & nigro clauditur Orco,
 Sed dedit hoc illi distichon alma Venus.

Mortuus hic jaceo, sed non hic mortuus; ardens,

Dum premor albenti pollice, vivo pulex.

Ænigma.

IN Cælo est vox una novem quæ scripta figuris,
Tres *fel* habet, cunctas sed *cita felis* habet
Solutio est, vox felicitas.

Aliud Ænigma.

PERdita huic res est, nec, ubi sit perdita, nescit:

Et tamen hæc nullo repperienda loco est.
Invenit tamen huic similem, non prorsus eandem:

Plorat, & hanc similem se reperisse dolet.

Solutio.

PERdita res est virginitas: ubi perdita scitur.

Hæc tamen in nullo est invenienda loco.
Rem similem invenit prægnans ubi facta puella est: (tas.

Nam cum prole sata est huic nova virginitas,
Et quia virginitas nova prodit abisse vetustâ,
Plorat, ob idque novam se reperisse dolet.

Aliud Ænigma mulieris coniugate ad procum,

Et quoddam quod pene nefas mihi dicere versu,

Hoc tibi vis totum, Pontiliane, dari.
Syllaba prima meo debetur tota marito:

Sume tibi reliquas, non ero dura, duas.

Solutio est vox Osculum.

Aliud Ænigma.

O Sine quinque tenet vocales dictio, &
unam Ter

Ter liquidam, angelicus quam capit usque
polus.

Idem Paulo aliter.

O Sine quinque tener vocales dictio, &
unam

Ter aliquidam, in remplis quam sibi Pa-
sha petit.

Solutio est, dictio Alleluja,

Aliud Ænigma.

Q Være mihi verbum totum quod regnat
in orbe.

Solaque in Empyreo syllaba prima polo.

Solutio est, verbum Sarago.

Aliud Ænigma.

Poma Petrus carpsit, decerpsit & arbore
Paulus,

Pomorum numerus quis sit uterque latet.

Petrus ait Paulo duo des mihi poma tuo-
rum

Pomorum numerus tunc mihi duplus erit.

Paulus ait Petro tria des mihi poma tuorum,

Pomorum numerus tunc mihi tripus erit.

Dic quot poma Petrus, quot Paulus ab arbo-
re carpsit.

Si quid Arithmetica doctus in arte potes.

Solutio.

Æ Qualem numerum pomorum carpsit
uterque;

Sex etenim Petrus, sex quoque Paulus
habet.

Aliud

Aliud Ænigma.

Oscula dat Nymphæ, cui multa foramina,
Pastor.

Quæclamat toties, oscula dat quoties.

Solutio.

Fistula Pastoris cui multa foramina, Nym-
pha est;

Quam quoties inflat, fistula dulce canit.

Aliud Ænigma.

A Christo orandi certa est data formula
nobis,

Dic mihi, quot voces formula tota capit?
Dic quæ sit media, & minima, & quæ maxi-
ma vorum,

Optima quæ, dein quæ pessima vox sit ibi?

Solutio.

QVinquaginta ibi sunt voces si junxeris
Amen. *

Da vorum in medio est, si modo desit *Amen.*

A vox hîc minima est, sed maxima *sanctificetur*

Optima vox *Pater* est, pessima vox quæ *malo*

Taia, ni feceris, se ipsa facient.

HÆc tria, ni facias, facient se: nempe tua-
rum.

Rerum, ni facias, se facit ipse status.

Et podex, nisi tu tergas, se terget is ipsum.

Filia, ni tu des, se dabit ipsa viro.

Inaures.

O Stultas mentes! aures aliena voluptas

C c

Cur

* Amen poni tunc debet post à malo.

Cur lædit ? caput hoc quis neget esse Nudæ,

Lira.

QVinquaginta abeant è nomine *Lira* fit *ira* :
At *Lyra*, cum brevis est syllaba prima
canit.

Bruxella.

VRbs *Bruxella* licet perdat *Rux*, *Bella* fu-
tura est,

R, X, E pereant, nil nisi *Bulla* manet.

Epitaphium pro puero Expositio.

Nescio qui fuerint, qui me genere pa-
rentes

Fortè meum ignorat mater & ipsa patrem,
Quod mihi sit nomen, proprium non dixero
Appellativo nomine dicor homo. (verum:
Sive mea est meretrix, seu pauper, honestaque
mater,

Hoc tamen officium præstitit illa pium :
Quod me lustratum Baptismate chartula
signet ;

Corpus ut intret humum, spiritus astra pe-
Non pro me Lector, pro patre & matre roga-
bis,

Vt requiem æternam donet utrique Deus.

Aliud Epitaphium.

Hic situs est Nero, laicis mors, vipera cle-
ro,

Deviis à vero, Cupa repleta mero.

Aliud.

Continet hæc fossa, Bedæ venerabilis ossa

Aliud.

Aliud.

Hic jacet Erasmus qui quondam bonus
Erat mus :

Rodere qui solitus , roditur à vermibus.
*hoc in disticho nullus quantitatum est respectus. nam
nos Britones non curamus quantitates syllabarum.*

Aliud.

Quem lapis iste tegit , salvet qui tartara
fregit.

Aliud.

Hic infra est cineres , quem deflent hæ
mulieres ,

Rusticus Andreas pui vitiabat eas.

Aliud.

Sylvius hic situs est , gratis qui nil dedit un-
quam :

Mortuus at gratis quod legis ista dolet.

Aliud.

Hic sum post vitam miseramque ino-
pemque sepultus. (perdant

Nomen ne quæras , Lector , , Di te male

Aliud.

Talis eris , qui calce teris mea busta pe-
destris ,

Qualis ego jaceo , vermiculosus eris.

Sis Cæsar , Macedo , vasti moderator & orbis ,

Sis Cato , sis Cicero , denique talis eris.

Aliud.

Hic dormit Claustri Prior , hic aurigaque
plaustris ,

Ct 2

Hic

Hicque jacet rite ast rediturus ad ostia vitæ:
 Nam sine figmento consurget ab hoc monu-
 mento. (jura?

O mors quam dura, & quam tristitia sunt tua
 Si mors non esset quam lætus quilibet esset?
 Præterit iste dies, stat mox aurora secundi,
 Stat labor aut requies, sic transi gloria Mundi.

Anagramma.

VOx eadem gerere & regere est, omenque
 otandum:

Vt regat uxorem vir, gerat illa virum.

De uxore lugente maritum.

LAchrymula ex oculis fluxit, dum fœmi-
 na luxit:

Hanc lætam ob lethum quis putet esse viri?

Ænigma.

MVS post infernum est, præcedit utrum-
 que voluntas.

Dic quis compositum sic sibi nomen habet?

Solutio est, *Vilhelmus.*

Sara.

Quæ velit ancillam concedere nupta ma-
 rito,

Res est hoc nostro tempore rara *Sara.*

*Versus Protei seu variabiles, quorum no-
 vem priores singuli, servato sensu,*

variant 72 57 60. decimus

vero 39916800 modis,

Ad stultum.

COr, vox, dens frons, ren, splen pes, lux
 sunt tibi, deest mens.

Ad

Ad Cecum.

MEns, cor, vox, dens, frons, ren, splen, pes
sunt tibi, deest lux.

Ad Claudum.

LVx, mens, cor, vox, dens, frons, ren, splen
sunt tibi, deest pes.

Ad tristem.

PEs, lux, mens, cor, vox, dens, frons, ren, sunt
tibi, deest splen.

Ad infæcundum.

SPlen, pes, lux, mens, cor, vox, dens, frons
sunt tibi, deest ren.

Ad inverecundum.

REn, splen, pes, lux, mens, cor, vox, dens
sunt tibi, deest frons.

Ad Mitem.

FRons, ren, splen, pes, lux, mens, cor, vox,
sunt tibi, deest dens.

Ad mutum seu Taciturnum,

DEns, frons, ren, splen, pes, lux, mens, cor
sunt tibi, deest vox.

Ad Timidam.

VOx, dens, frons, ren, splen, pes, lux, mens
sunt tibi, deest cor.

De perfecto.

COr, vox, dens, frons, ren, splen, lux, mens,
pes, vola crus huic.

Venus.

CVm tam Venalis quam Bacchus proftet
in urbe.

cur insigne suum non habet, alma Venus.

Ad Rusticum, Epigramma.

Cur mala fæmineo de sexu Rustice pro-
fers,

Et bona quæ confert, non reticenda, taces?
Fœminæum est servile genus, crudele, su-
perbum?

Nobilis, & clemens virgo humilisque
data est.

Lege, modo, ratione caret, rectum abjicit,
inquis? (modus.

At placet huic rectum, lex ratio, atque
Extremis ea gaudet. ais mediocria vitat?

Hæc extrema fugit, sed mediocriter tenet.

Decepit Iudæa virum, prolemque Rebecca?

Concipit alma virum Virgo, parit que
Deum.

Eva genus nostrum felicibus expulstarvis?

In meliora facit, nos ut eamus AVE.

Cur bona fæmineo de sexu, Rustice celas?

Et mala si qua facit, non referenda. refers?

In Claram.

Vir ducatne duas, an nubat virgo duobus,
Quæritur: hanc litem solvere Clara
volens,

Vna viris, inquit, magis apta duobus: in una
Consistent aliter quomodo carne duo?

Metamorphosis.

Carnibus in plenum currum *bo* syllaba scan-
dat,

Carbones plenus nil nisi currus habet.

Alia.

CArbones fiunt, abeat *bo* syllaba, *car*nes,
Sed *car*nes fiunt, *r*; pereunte, *can*es.

Alia.

CArnes, carbones medians *bo* syllaba reddit:
At *b* si pereat littera, *carbo* caro est.

Suum cuique pulchrum. Ad H. M.

Plus tibi vicini conjux, tua plus placet illi:
cuique igitur pulchrum non solet esse
suum.

De duobus Philosophis, quorum alter ridebat res
humanas, alter flebat.

Hic pleno, lachrymas effundit lumine, ridet
Alter num risu dignus uterque fuit?

De Pallade, & Venere armata.

Armatam vidit Venerem Lacedamone
Pallas.

Nunc certemus, ait, iudice vel Paride.

Cui Venus armatam tu me, temeraria, tenuis-
Quæ quo te vici tempore, nuda fui.

** Propria quarto modo.*

Mentitur quisquis communem Thaidæ
dixit.

Thaidæ semper habet solus & omnis homo.

De Culice.

Non finit ipse culex placidos me carpere
somnos.

Cc 4

Cro-

** Omni homini, soli & semper.*

Credo equidem in culicem se modo vetit
amor.

Lucifer, Vlcifer.

L Vcifer in Cælo splendebat sideris istar:
Nunc abeo tenebras, quas ciet, Orcus
habet. (bit;
Perdedit is lucem, nimium dum lucē super-
Luce carente ideo perpetuo igne flagrat.
Litterulas prima in versas det syllaba: verè.
Vlcifer est is, qui Lucifer ante fuit.
Dira ergo igne dabit, non lucem, ast ulcera
servis:
Vlcera quæ nullo sunt abitura die.

In pomponiam.

C Orpore cum quæstum faciat Pomponia,
punctum.

(Vtile nam dulci miscuit) omne tulit.

Ad Gallam puellam, jam senescentem.

D Icebam tibi: Galla senescimus. effugit
æras.

Vtere rene tuo; casta puella, anus est.
Sprevisti. obrepfit non intellecta sevectus.

Nec revocare potes, qui periere dies.

Nunc piget: & quereris, quod non aut ista
voluntas

Tunc fuit: aut non est nunc ea forma tibi.

Da tamen amplexus, oblitaque gaudia
junge,

Da, fruar, & si non quod volo, quod volui.

Home-

Homerus.

MEntiri cæcum cum nemo miretur Ho-
merum:

Auritus testis, non oculatus erat

Ad puerum formosum.

DVm dubitat natura, marem faceretne
puellam:

Factus es, O pulcher, pœne puella puer.

De Iove, Iunone & Clara.

IVppitur, insani dum sæva Cupidinis arma,
Et nequit accensas pertolerare faces,

Iane biceps, cæli custos, mihi limina pande,

Pande nec hoc unquam sentiat uxor ait.

Sensit ut hoc nxor turbatur, & undique fluctus

Ore vomit; liquida fit magis atra pice.

Irruere in magnum magna cum voce Tonan-
tem.

Audet, & illius detrahit arma manu. (nes
Clavigerum terret Ianum; lustratque per om-
Terras, an videat quo vir ab igne calet.

Nunc huc, nunc illuc, dum torvo lumine se
fert,

Aspectu patuit candida Clara suo.

Quam simul ut vidit, cæcas exarsit in iras;

Tuque Iovem exclamat, regnaque nostra
trahis? (mens

Dum rotat, & piceo contorquet ab æthere sul-

Illud in hæc durus pectora flexit amor.

Ad Grammaticos, cur sæpe scribat lasciva.

CArmina cur spargam cunctis lasciva &
bellis, C c s Quæ

Queritis ? insullos arceo Grammaticos.
 Fortia magnanimi canerem si Cæsaris arma,
 Factave divorum relligiosa virum, (turas!
 Quot miser exciperemque notas, pateterve li-
 Quot fierem teneris supplicium pueris !
 At nunc uda mihi dictent cum basia carmen,
 Pruriat & versu mentula multa meo ,
 Me legat innuptæ juvenis placiturus amicæ,
 Et placitura novo blanda puella viro ,
 Et quemcunque juvat lepidorum de grege
 Otia festivis ludere deliciis. (vatam
 Lusibus at lætis procul hinc abstinate sævi
 Grammatici , injustas & cohibete manus:
 Ne puer , ob molles casus lachrymansque
 lepores ,
 Duram forte meis offibus optet humum.

De cornibus Problema.

S I quando sacra jura thori violaverit uxor,
 Cur gerit immeritus cornua vir ? caput
In Erasmus (est.

C Vt Monachos fratres & claustra relinquis
 Erasme !

Non misera factum hoc ambitione caret.
 Nam que latens illic velut in scrobe vilis E-
 RASMVS.

In lucem ut videas , & videre , salis.

Christus in cruce.

N medio Christus latronum quando pe-
 pendit (dio

Aut nunquam, aut Virtus, tunc fuit in me-

In

In medio virtus.

Ambulat in medio, mulier potpofa viri rû:
Virtus jam medium perdidit ergo locû.

Duo ante Conjugium divites, post illud pauperes.
ESSE, inquit Iuvenis, terræ sibi juges
mille:

Redditibus ditem se quoque virgo refert.
Atque parem se divitiis censebat uterque:

Ast inopes juncti se repetere thoro.

Cur? quæ narrantur si sint ea vera reperta?
Virgo onera omisit; debita virque sua.

Nec } *ex malis minimum.*
 } *ex bonis maximum.*

Optima sit quamvis, uxorem nolo gigantem
Vxorem Nanam nolo, licet mala sit.

Antithesis inepta.

CUm super imposita est sedi inversa al-
tera sedes,

Neutra tibi ut sedeas apta futura sita est.

Carmen Rhythmicum de Dactylo.

Dactylus antiquus

Non est mulieris amicus,

Frangitur ut stramen,

Cum venerit ante foramen.

Ænigma Arithmeticum.

OVa duæ gestant poculo vendenda foro-
res,

Ast horum numerus quis sit, uterque latet.

Vna ait, Heus adjuuge meis, soror, octo
tuorum;

C c 6

Sunt

Sunt numero æqua tuis ova futura mea.
 Altera, non, inquit, sed da mihi quinque
 tuorum;

Ovorum numerus tunc mihi triplus erit.
 Dic, age quot gerat ova prior; quot & ova
 sororum

Altera Arithmeticâ si quid in arte potes.

Responsio.

O Ctodecim gerat ova prior, tunc cuncta
 sororis.

Bis septem atque decem posterioris erunt.
 Nam si posterior donaverit octo priori,

Sex & viginti cuilibet æqua manent.

At si posterior sumat sibi quinque prioris;

Hæc retinet tredecim, ter tredecim, illa te-

Testes. (net.)

AN quia testamur sexum sic dicimur? an
 quod

Nequiriæ testes adsumus ambo tuæ,

Deestatio mortis accersita.

Quid juvat heu! ferro fatum properare vel
 undis?

Sponte venit tacitum nec remoratur iter.
 Scilicet hæc omnis spatiofum turba per orbē,

Victima Plutonis nil miserantis erit. (ros.)

Vnum omnes expectat iter: quod Trojus he-

Quod Numa, quod Tullus dives, & Ancus

Litteralis Dactyli Metamorphosis; (ijt.)

Surgens facit I,

Intrans facit O,

S, Pede levato.

Locus in Inconstantem.

SE famulum Noipus, modo se cupit esse
magistrum, (cum
Se modo Cantorem; se modo vult Logi-
Vivere vult Romæ, modo Pisis degere mallet,
Malletat iu patria stertere posse domo.
O quot mente urbes peragrat, quot devorat
artes!

Omibus esse locis, omnia nosse cupit.
Interea logicus non est, non Musicus ille,
Non famulus, pueros non elementa docet.
Nec Romæ vivit, nec Pisis degere curat,
Et pudet ad patrium scalpere crutt focum.
Quid Noipe es, vel ubi es? nihil, omnia,
nusquam & ubique.

«O ars digna loco, dignus & arte, locus!

In sententiam Ovidianam.

OMnia sunt hominum tenui prudentia filo,
Et subito casu quæ valere ruunt.
Carnifices crasso suspendunt corpora filo
Ne subito canibus dilaceranda ruant.

De puero & Sorore.

Forte puer rutilum cum matre reserdit ad
ignem,

Et tenuit gremio lactea vasa suo.
Tum soror oppositâ pueri quæ parte sedebat,
Detegit obscuro, nescia membra loco.

Illud ubi frater jam terque quaterque notasset
Sollicitat Matrem vocibus hisce suam;

Quæso jube nostrâ cunnum occultare puellâ
Mater, ut in cineres ecce remissa sedet.

Mon

Mox Priapus dudum mihi qui surrexit in al-
tum,

Dejicit è gremio lac patinamque meo.

Amicorum Iurgium.

OB bis sex obolos. lis nascitur inter ami-
cos;

Vere igitur damnum tollit amicitiam. (sas
Sed qui tam ob parvas componunt iurgia cau-
Vix bis sex obolis hosce valere puto.

*Duorum Rusticorum querela, Leoninis versibus
expressa.*

Rust. 1.

OSors cæca bono semper scelerata colono!

O durum fatum nocte nigrante fatum!

Nos inopes victus, viles gestamus amictus,
Æternos fletus cura paritque vetus.

Et tu scire potes quas proferat area dotes,
Qui vix fonte bidis, vix satiare cibus.

Rust. 2.

DVm te cernebam, attonito sermone stu-
pebam,

Sperabamque bonos aure probare sonos
Iam tandem scivi primum ut tua tecta subivi,

Qui vaga rura terunt, hi mala multa ferunt
O sors haud sentis quis sit status esurientis!

Paupertate gravor, cor tenet inde pavor.

Rust. 1.

SERVIO ntimmaris, urbanis vivo beatis,

Arva aliena regens, ast ego semper
egens.

Rust.

Rust. 2.

Quid texo has telas ? Vos Divi audite querelas,

Et post mille necesse accipite astra preces.
Da Deus hanc lætâ bursam turgere monetâ.
Unicus hic clamor. unus hic & amor.

Mirabilis Interrogatio.

Theologorum præceptum iudicium,
Iurisconsultorum langues consilium,
Medicorum tardum remedium,
Philosophorum suave delirium,
Die mihi quid sit optimum?

Responsio.

R Ei bonæ abusus haud est bonus.

Caupo.

Hospitii rector semper sit lætus ut Hector,
Ut Iob sit patiens, utque Sybylla sciens.

Titus Manlius filium plebens.

Filius à pugnâ spoliis veniebat onustus,
Fausaque non iussâ sumpserat arma ma-
Vltiores patriæ sensit me iudice fasces : (nu
Nempe simul potuit victor & esse nocens.
Non pater occidit, nam quisquis iudicis æqui
Personam induerit, exuit ille patris.

C. Innim. Brutus.

Ipsè ego subjeci nat'orum colla securi.
Vt cunque hoc olim postera turba ferat :
Credere imperio quisquam movisse super
bos,

Quan-

Quando superbiret sanguis in Vrbe meus?
 Quin potius collapsa domus me lugeat orbū,
 Dum tibi me possis dicere Roma patrem
Iephthe ex voto inconsulto filiam immolans.

QUod memorat cæcus de rege poëta Pelas-
 Heu utinā de me sola theatra ferant! (go,
 Sed nimium veris gesta est mihi fabula rebus,
 Dum eccecidit nostra filia cæsa manu (tes
 Non satis ut constet, pius, an sceleratus, Ieph-
 Vota recusanti solverit ista Deo.

Serius infelix moneo, æternumque monebo:
 Irrita vota facit. quisquis iniqua facit.

De quadam puella, (garet,

CUM quædam, cur sim barbatus, virgo ro-
 Hoc, dixi, vultu territus hostis abit.
 Tunc illa id falsum tibi vel me teste probabo.
 Quæ glabra tuta fui, facta sed hirta petor,
Medicus & Lippus.

STERCUS & urina hæc Medicorum fercula
 prima: (la digna
 Sunt Medicis signa, at sunt Lippis fercu-
In fictos amicos.

Intumeant Zephiiris si turgida vela secundis
 Et veniant fatis omnia læta tuis?
 Mille tibi comites, & mille parabis amicos;
 Affinis, Dominus, cunctaque solus eris.
 At postquam, infidum mutans semel aspera
 Ingruerit velis aura maligna tuis; (vultum,
 Tum qui jam fueras tot circumseptus amicis,
 Et modo qui dominus, qui modo frater eras;
 Hæc

Hæc sola à cunctis infelix dicta reportas,
 Quis mihi? quid tecum! proximus ipse mihi.
In senem uxorem ambientem.

Cum tua laxa tremit fœdato in corpore
 pellis

Ambis virgineum captus amore thorum,
 Quæ tamen est ratio, num forsitan extrahet
 annos?

Et bustum & naulum triste puella dabit.

Senex dives de se

Pauper eram juvenis, nunc tandem ætate
 senili

Ditesco; hei misero, tempore utroque, mihi!
 Vti cum poteram, nummorum copia deerat;
 Copia nunc superest larga, sed usus abest:

Castitas puella rustica.

Rustica conscendit noctu fœnile puella,
 Hanc sequitur poscens dulcia furta puer.
 Ad quem correpto fœni conversa maniplo,
 Te misere feriam, me nisi linquis ait.

De Astrologo & Aratore.

Dixerat Astrologus cælum sine nube fu-
 turum;

Principe silvarum lustra petente suo.

Dixerat è contra ruiturum nubibus imbrem,
 Vertere consuetus bobus Arator humum.

Vix ingressus erat Princeps nemus illico den-

Cum subito pluvie præcipitantur aquæ. (sua)
 Laudat Aratorem Princeps, ipsumque docere
 Astra, sed Astrologum sumere rastro jubet.

De

De Thalete Arologo & Anu rustica.

ARdua forte Thales cæli dum sydera lu-
strat,

In foveam gressu præcipitante ruit :
Hunc anus ut quædam delapsam rustica vidit
Quæ vitreo liquidas fonte petebat aquas.
Sic super illudens cum pervenisset ad ipsum,
Alloquitur quatiens voce tremente caput.
Astra quid inspectat cæli sublimia stulte,
Nec tibi quæ prosint inferiora vides ?
Dumque futura studes aliis prædicere fata,
cernere quæ jaceant, non potes ante pedes ?

In Puellam apud focum sæpius dormientem.

QVando dat somno sese officiosa puella,
Tunc ait hoc tacite, carpe pudicitiam,
Nam dum somniferâ tanguntur tempora
virga,

Abrepti somno culpa pudoris erit.

In somnolentam.

Post cenam dormire, inquis, nequeo im-
mediate;

Miraris ? lecturæ prandiâ adusque premis.
Tutior est sibilus Basilisci quam cantus puella.

Tutius in silvis basiliscum audite fremen-
tem.

Quam molles cantus foemineumque Melos.

Ad puellam.

Res tibi in imminensum quam parvo tem-
pore crevit !

Ô Mega nunc, annos Ô Micron ante duos.

In

In Nanum.

A vsus formicæ Nanius conscendere tergum,

Credebat domito sese elephantem vehi.

At vero ut cursu fertur nimis illa superbo,

Infelix media præcipitatur humo,

Calcatufque miser, quid rides inuide casum,

Dixit continuem cum Phaetonte mihi?

In Sartorem.

Sartor cum in fultâ residebat fuste fenestra
Esse suum vesti forfice dans & acu,

Bini dura canes inter se bella gerentes

Sartorem ad lapsum fuste cadente trahunt.

Vidit ut hoc populus, risit; sed turbidus ille

Plebs iusti ob casum non pia gaudet ait,

!In cerestinam cunucbo Gallo nuptam.

Nunc ego Spartanos iterum desidero
mores.

Spondeat ut nudo puella viro:

Nuper enim sterili desponsa Cerillia

Franco,

Crediderat Gallo habere; Inupta Capo est.

Tria mulieris petulantiam cohibent.

Fæmina molle genus, turpes proclivis ad
actus

Ni vir sit castos, ni pudor atque metus!

In Medicum quendam.

Dilectum Medicus gnatum ad me misit ut
illum

Grammaticis primis imbuerem studiis.

Ast

Ast ubi, *Musa refer furias Pelidis & iram,*
 Norat & hoc carmen quod solet inde cani
Multas qui fortes animas sub Tartara misit
 Discipulum nostris detinet à foribus;
 Meque videns genitor; tibi sum devinctus
 amice,
 Gnatus at è nobis hæc bene discet, ait:
 Namque & ego multas animas sub Tartara
 mitto,
 Nec mihi Grammatici tunc opus est opera

In Cinnam Medicum.

Tollere scis morbos: at quomodo? tollis &
 ægros,
 Quodque facis (Iudas ut) cito Cinna facis,
 Qui tuus est patiens, ò terque quaterque bea-
 Ægrotare illum non patiere diu. (tum!

Æsculapius Trifrons.

Intrantis Medici facies tres esse videntur
 Ægrotanti; hominis, Dæmonis, atque Dei.
 Quam primum accessit Medicus dixitque
 salutem;
 En Deus, aut custos Angelus, æger ait:
 Cum morbum Medicina fugaverit; ecce ho-
 mo clamat:

Cum poscit Medicus præmia; vade Satan
Antidotum contra pestem.

Viginti foliis Rutæ salis adde pusillum.
 Atque duas ficus junge, nucesque duas:
 Antidotum Mithridatis habes contra omne
 venenum.

Æris

Aëris & contra pestiferi omne genus.

Auctor de se.

HÆc miser scripsit Poëta
Cui semper deest moneta.

Est Valde bonus socius,

Edit & bibit ocius.

Non curat farvis valorem,

Emit panem apud pistorem.

Quem non juvant carminibus

Quæ docet de virginibus:

Non est enim affabilis,

Nec forma delectabilis:

Non habet ergo gratiam,

Sed semper stat post januam

Semperque locum ultimum

Tenet in domo virginum;

Sed hoc non nocet admodum,

Non adfert enim commodum

Non est bonum aucupium,

Purgat enim Marsupium,

& studiis est noxium,

Perditioque invenum omnium.

Ergo colamus Venerem,

Quæ gradum habet ad inferna celerem.

Nobilis res procedit male,

Ideo posthac amor vale.

De quodam Sponso

DItem pauper anum juvenis sibi duxit, &
ipsa

In socii ut cepit mutua jura thori.

Omnes in geniale viros conclave vocavit,

Et

Est que gravi exorsus taliter ore loqui:
 Vos chari affines, vos quotquot adestis amici,
 Appello testes hac ego nocte meos.
 Quod mendax fuerit Conjux, si objecerit
 olim
 Hanc nudis natibus me subiisse domum.
 Ac simul has picta redimitas sindone partes
 Rejectis pronus vestibus exhibuit.

De Fure quodam.

Constitit horrendum furti reus ante tribu-
 nal,
 Et vinctas tenuit post sua terga manus.
 Hunc ubi formosum juvenem paupercula
 virgo
 Cerneret, in socium poscit habere virum.
 Ad quam conversus morti modo proximus
 ille,
 Argutum nasum pressaque labra videt.
 Moxq; assistentem lictorem hortaretur inquit,
 Ad jussam propera, vivere nolo, necem.
 Mortuus utilius, quia quam tabesco superstes,
 Atque brevem malo, quam sine, sine, crucem.

De puella quadam ex juvene.

Aspexit juvenem formosa puella super-
 bum,
 Illius in vultu lumina fixa tenens.
 Hic ait, in terram potius tu deice ocellos,
 Non oculos habeat casta puella vagos.
 Imo, ait, hæc magis in terra tu lumina figas,
 Ex terra primum nam tua facta caro est
 Nostri

Crepundia Poëtica.

Nosti principium fuit ortus. costa virilis:
Hanc quæro, & jungi me velit illa sibi.

Cur fœminæ citius crescant viris?

VT lolium segetes crescendo vincit, ut alte
Emicat hortorum carduus inter opes:
Fœmina sic maribus citius consurgit in auras,
Fœmina non ullum ferre parata modum
Nimirum prævæ crescunt vel ocius herbæ,
Fœmina quas inter connumeranda fuit.

*Erit finis, hæc Medica præscriptio, ut lectoribus
sit sine fine salus.*

R. id est, Recipe mamillarum virginalium
manipulos duos,

Et comprime, donec fiat resurrectio carnis
Atque tunc pone rem in re, (tio
Donec sudaveris ad uncias quinque, fiat mix-

F I N I S.

